

ANTYK – O EPOCE

1. Zaplanowanie pracy rocznej	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> 		<ul style="list-style-type: none"> • uwagi o przedmiocie • zapoznanie z podręcznikiem • podanie listy lektur • przeprowadzenie testu diagnostycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • swobodnie korzysta z podręcznika • zapoznaje się z listą lektur obowiązujących w klasie 1 	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznaje się z listą tekstów przeznaczonych dla zakresu rozszerzonego 	1	
2. Fundamenty kultury europejskiej	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Starożytność”, s. 10–15 	<ul style="list-style-type: none"> • oś czasu • mapa terenów zamieszkiwanych przez Greków w starożytności 	<ul style="list-style-type: none"> • wynalezienie pisma • pojęcia i terminy: antyk, klasycyzm, monoteizm i politeizm, judaizm i chrześcijaństwo, antropocentryzm, kalokagatia, miasto-państwo (polis), demokracja, imperium 	<ul style="list-style-type: none"> • określa, dlaczego wynalezienie pisma miało przełomowe znaczenie • wyjaśnia nazwę epoki • właściwie używa przymiotnika <i>klasycyzm</i> i wypowiada się na temat fundamentalnej roli starożytności klasycznej w historii kultury europejskiej • wskazuje różnicę między <i>politeizmem</i> a <i>monoteizmem</i> • podaje etymologię i znaczenie słowa <i>antropocentryzm</i> w kontekście kultury antyku • omawia ideę kalokagatii jako ideału człowieczeństwa • wyjaśnia znaczenia słów <i>miasto-państwo</i> i <i>demokracja</i> i stosuje je do opisu form ustrojowych starożytnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, kim był Perykles, i odnosi tę postać do złotego wieku w kulturze greckiej • przedstawia znaczenie prawa rzymskiego dla rozwoju późniejszych kodyfikacji prawnych • podaje datę podziału cesarstwa rzymskiego na wschodnie i zachodnie • tłumaczy, co oznacza pojęcie <i>agora</i> 	1	I.1.1 I.3.1

<p>3. i 4. Poglądy filozoficzne starożytnych Greków</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Starożytność”, s. 16–19 	<ul style="list-style-type: none"> • Platon, <i>Państwo</i> • Rafael, <i>Szkoła ateńska</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: filozofia, arche, materializm, idealizm, zasada złotego środka, epikureizm, stoicyzm, cynizm, hedonizm, sofistyka • postacie: Sokrates, Platon, Arystoteles • podstawowe założenia filozofii Sokratesa, Platona, Arystotelesa, stoików i epikurejczyków 	<p>Grecji</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa, co znaczy pojęcie <i>imperium rzymskie</i> i odnosi je do adekwatnego okresu historycznego • podaje datę upadku cesarstwa zachodniorzymskiego i przedstawia znaczenie tego wydarzenia w określaniu ram czasowych epoki • wyjaśnia etymologię oraz znaczenie słowa <i>filozofia</i> • tłumaczy, co oznacza pojęcie <i>materializm</i> w odniesieniu do filozofii przyrody • określa znaczenie słowa <i>idealizm</i> w kontekście filozofii Platona • czyta ze zrozumieniem fragment <i>Uczty</i> Platona i objaśnia platońską metaforę jaskini • wymienia podstawowe założenia filozofii Arystotelesa • wyjaśnia znaczenie słowa <i>cnota</i> i odnosi je do filozofii Sokratesa • charakteryzuje założenia szkoły filozoficznej stoików i epikurejczyków 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pochodzenie słów <i>akademia</i> i <i>liceum</i> • tłumaczy, co oznacza wyraz <i>arche</i> w odniesieniu do filozofów przyrody • przedstawia główne poglądy Heraklita z Efezu • omawia założenia szkół filozoficznych: cyników, sofistów i sceptyków 	<p>2</p>	<p>I.1.1 I.1.5 I.3.1</p>
---	---	---	--	---	--	----------	----------------------------------

5. i 6. Sztuka antyku	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Starożytność”, s. 20–25 	<ul style="list-style-type: none"> • kopia rzeźby Polikleta <i>Doryforos</i> • kopia rzeźby Myrona <i>Dyskobol</i> • <i>Nike z Samotraki</i> • <i>Wenus z Milo</i> • <i>Grupa Laokoona</i> • waza grecka czerwonfigurowa • Partenon w Atenach • freski z Pompejów • akwedukt rzymski • Koloseum w Rzymie • Łuk Septymiusza Sewera w Rzymie 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: harmonia, kanon (piękna), proporcje, <i>mimesis</i>, idealizacja, polichromia, freski, mozaiki, kompozycja dzieła, arkada, kariatyda, kolumna, porządek architektoniczny (dorycki, joński i koryncki), akwedukt, Koloseum, kopuła, łuk triumfalny, pinakoteka • dzieła: Akropol, Partenon i inne przykłady sztuki starożytnej przedstawione na ilustracjach 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje samodzielną notatkę z lekcji • omawia znaczenie harmonii w sztuce antyku • tłumaczy, co to jest kanon • objaśnia pojęcie <i>mimesis</i> jako kategorii sztuki antycznej • charakteryzuje antyczny ideał piękna • przedstawia główne cechy sztuki antycznej • rozróżnia porządki architektoniczne: dorycki, joński i koryncki • wymienia rzymskie wynalazki architektoniczne: arkadę oraz kopułę, i wskazuje je na przykładach konkretnych zabytków • analizuje dzieło sztuki według następujących kryteriów: stosunek do natury, kompozycja, sposób ukazania tematu, kontekst kulturowy i filozoficzny • rozpoznaje najważniejsze zabytki starożytnej Grecji i Rzymu • tworzy samodzielną notatkę z lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia idealne proporcje ciała ludzkiego według Greków • wymienia dzieła Fidiasza • wyjaśnia, czym jest fresk oraz mozaika, i podaje konkretne dzieła sztuki wykonane tymi technikami • wypowiada się na temat ceramiki antycznej • przedstawia najistotniejsze informacje na temat muzyki w antyku • rozróżnia okresy klasycyzmu i hellenistyczny w historii sztuki starożytnej Grecji i przyporządkowuje im konkretne dzieła 	2	<p>I. 1.1</p> <p>*I.1.1</p> <p>II.1.1</p> <p>II.2.1</p>
-----------------------	---	---	---	---	---	---	---

7. Teatr antyczny	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Starożytność”, s. 26–28 	<ul style="list-style-type: none"> • teatr Dionizosa w Atenach • maski teatralne • pochod dionizyjski (fragment dekoracji wazy) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: dytyramb, koryfeusz, agon, chór, dramat, tragedia, komedia, dramat satyrowy, koturny, maska, <i>deus ex machina</i>, prolog, parodos, epejsodia, stasimony, exodos, amfiteatr, zasada trzech jedności • postacie: Ajschylos, Eurypides, Sofokles, Arystofanes 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje historię narodzin teatru • wymienia rodzaje literackie i definiuje dramat • rozróżnia antyczne gatunki dramatyczne: tragedię, komedię i dramat satyrowy • wskazuje i opisuje podstawowe elementy budowy teatru greckiego – orchestrę, proscenium, skene, parodos • przedstawia budowę dramatu antycznego • wyjaśnia, na czym polegała zasada trzech jedności • określa rolę trzech pisarzy w rozwoju dramatu: Ajschylosa, Eurypidesa i Sofoklesa • wymienia przynajmniej dwie tragedie Sofoklesa (<i>Króla Edypa</i> i <i>Antygonę</i>) • redaguje samodzielną notatkę z lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia etymologię słowa <i>tragedia</i> • omawia wpływ tragików greckich: Ajschylosa, Eurypidesa i Sofoklesa oraz komediopisarza Arystofanesa na rozwój teatru 	1	I.1.1 I.3.1
ANTYK – TEKSTY Z EPOKI							
8. i 9. Mitologia Greków i Rzymian	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> • fragment <i>Mitologii</i> Jana Parandowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: mit, mity teogoniczne, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie <i>mit</i> na tle wierzeń świata starożytnego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie <i>archetyp</i> w kontekście mitów o Prometeuszu i 	2	I.1.1

	<p>dział „Starożytność”, s. 29, 31–33</p>	<p><i>Narodziny świata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • genealogia bogów olimpijskich – schemat • fragment <i>Mitów greckich</i> Roberta Gravesa <i>Orfeusz</i> 	<p>kosmogoniczne, antropogeniczne i genealogiczne, sacrum, profanum, antropomorfizm, archetyp, Olimp,</p> <ul style="list-style-type: none"> • postacie bogów greckich: Uranos, Gaja, Kronos, Rea, Zeus, Posejdon, Hades, Hera, Hestia, Demeter, Afrodyta, Apollo, Artemida, Ares, Atena, Hermes i Hefajstos 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia mit od legendy i baśni • omawia rodzaje mitów: kosmogoniczne, teogoniczne, antropogeniczne oraz genealogiczne, i podaje ich konkretne przykłady • używa ze zrozumieniem pojęć <i>sacrum</i> i <i>profanum</i> • tłumaczy pojęcie antropomorfizmu i odnosi je do mitów greckich • na podstawie fragmentu <i>Mitologii</i> Jana Parandowskiego relacjonuje powstanie świata i bogów według wierzeń Greków • streszcza i interpretuje mit o Orfeuszu • wyjaśnia pojęcie <i>archetyp</i> w kontekście mitu o Orfeuszu • sporządza samodzielną notatkę 	<p>Syzyfie</p> <ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy, czym były misteria eleuzyńskie • interpretuje mit o rodzie Labdakidów • streszcza inne mity greckie wybrane według własnych kryteriów 		<p>*I.1.1</p> <p>*I.2.1</p> <p>I.3.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.4</p>
<p>10. Ćwiczenia maturalne – czytanie ze zrozumieniem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Starożytność”, s. 63–66 	<ul style="list-style-type: none"> • fragment tekstu Ewy Wipszyckiej <i>O starożytności polemicznie</i> 		<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem tekst nieliteracki • formułuje odpowiedzi na pytania do tekstu na podstawie wskazówek 		<p>1</p>	<p>I.1.1</p> <p>I.1.2</p>

<p>11. Ćwiczenia maturalne – wypowiedź ustna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Starożytność”, s. 71–74 	<ul style="list-style-type: none"> • fragment mitu o Prometeuszu według Jana Parandowskiego • Gustave Moreau, <i>Prometeusz</i> 		<ul style="list-style-type: none"> • analizuje temat wypowiedzi ustnej • interpretuje obraz w kontekście dzieła literackiego • wygłasza uporządkowaną wypowiedź, dbając o formę językową 		<p>1</p>	<p>I.1.1 II.1.2 II.3.1 III.1.1 III.1.2 III.1.3 III.1.4</p>
<p>12. i 13. U źródeł poezji – liryka grecka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Starożytność”, s. 30, 34–35 	<ul style="list-style-type: none"> • Tyrtajos, <i>Liryki</i> • Safona, <i>Liryki</i> • Anakreont, <i>Liryki</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: liryka, pieśń, tren, anakreontyk, oda, elegia, poezja tyrtejska • postacie: Tyrtajos, Safona, Anakreont, Wergiliusz 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia podział na rodzaje literackie • wymienia gatunki liryczne uprawiane w antyku • charakteryzuje poezję tyrtejską na przykładzie wiersza Tyrtajosa • definiuje patriotyzm w kontekście utworu Tyrtajosa • analizuje i interpretuje wiersze, używając terminologii z zakresu teorii literatury (rodzaj liryki, podmiot liryczny, sytuacja liryczna) i wskazując zastosowane w utworze środki wyrazu artystycznego wraz z funkcjami • interpretuje poezję Anakreonta w odniesieniu do filozofii epikurejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje liryki Tyrtajosa, Anakreonta i Safony, odnosząc je do światopoglądu starożytnych Greków • ocenia formę i styl poznanych liryków 	<p>2</p>	<p>II.1.1 II.1.2 II.2.1 II.2.4 II.2.5 II.3.1 II.3.2 *II.2.1 *II.3.1</p>

				<ul style="list-style-type: none"> • porównuje liryki Tyrtajosa z wierszami Anakreonta 			
<p>14., 15. i 16. Homer – początki epiki (G)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Starożytność”, s. 30, 36–38, *39–40 	<ul style="list-style-type: none"> • Homer, <i>Iliada</i> (fragmenty) • *Homer, <i>Odyseja</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: epika, epos, aoida, heksametr, porównanie homeryckie, inwokacja, apostrofa, stałe epitety, peryfraz, topos, *eschatologia, *<i>homo viator</i> • postacie: Homer, Achilles, Hektor, Agamemnon, *Odyseusz 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przynależność eposu do epiki • wymienia cechy eposu homeryckiego • tłumaczy, na czym polega specyfika porównania homeryckiego, i wskazuje odpowiednie przykłady w tekście • odróżnia inwokację od apostrofy • wyjaśnia pojęcie <i>stały epitet</i> i podaje jego przykłady z eposu homeryckiego • omawia na przykładach, co to jest topos • określa tematykę czytanego fragmentu <i>Iliady</i> • wyjaśnia pojęcie <i>koń trojański</i> • rozpoznaje styl podniosły • sporządza samodzielną notatkę 	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza mit o wojnie trojańskiej • wymienia drugoplanowych bohaterów <i>Iliady</i>: Andromachę, Priama, Kasandrę, Helenę, Parysa, Laokoona • konfrontuje historię o Laokoonie z rzeźbą <i>Grupa Laokoona</i> • omawia tematykę, toposy i przesłanie <i>Odysei</i> • relacjonuje przygodę Odyseusza z syrenami • wyjaśnia pojęcie <i>homo viator</i> 	3	<p>I.1.1</p> <p>*I.1.1</p> <p>I.1.4</p> <p>I.3.1</p> <p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.1.3</p> <p>II.2.1</p> <p>*II.2.1</p> <p>II.2.4</p> <p>II.3.2</p> <p>*II.3.4</p>
<p>17. Ćwiczenia maturalne – pisanie wypracowania</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział 	<ul style="list-style-type: none"> • Homer, <i>Iliada</i> (fragment) 		<ul style="list-style-type: none"> • analizuje temat wypracowania • gromadzi materiał potrzebny do napisania pracy • pisze pracę, dbając o zachowanie 		1	<p>I.1.1</p> <p>I.2.1</p> <p>II.1.2</p>

	„Starożytność”, s. 67–70			odpowiedniej kompozycji oraz poprawność językową i stylistyczną			II.3.1 III.1.1 III.1.2
*18. Poetyka normatywna według Arystotelesa	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Starożytność”, s. 41	• Arystoteles, <i>Poetyka</i> (fragment)	• pojęcia i terminy: poetyka normatywna, <i>katharsis</i> , litość i trwoga, <i>mimesis</i> , wina tragiczna, katastrofa • postać: Arystoteles		• wyjaśnia pojęcie <i>poetyka normatywna</i> i odnosi je do traktatu Arystotelesa • omawia zagadnienie <i>katharsis</i> jako jednej z podstawowych kategorii tragedii greckiej • definiuje zasady <i>mimesis</i> oraz <i>decorum</i> i wypowiada się na temat ich funkcji w budowie tekstu literackiego	1	I.1.1 *I.1.1 *I.1.2 I.3.1
19., 20., 21. i 22. <i>Król Edyp</i> Sofoklesa	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Starożytność”, s. 42–44	• Sofokles, <i>Król Edyp</i>	• pojęcia i terminy: tragizm, konflikt tragiczny, ironia tragiczna, <i>hybris</i> , <i>katharsis</i> , wina tragiczna, fatum, katastrofa	• streszcza treść <i>Króla Edypa</i> Sofoklesa • wskazuje w tekście elementy budowy dramatu antycznego • omawia zasadę trzech jedności na przykładzie utworu Sofoklesa • charakteryzuje głównego bohatera • tłumaczy tragizm w kontekście treści utworu • analizuje zagadnienie fatum w świecie starożytnych Greków,	• streszcza treść mitu o rodzie Labdakidów • wyjaśnia, na czym polega zasada <i>decorum</i> na przykładzie <i>Króla Edypa</i>	4	I.1.1 *I.1.1 I.3.1 II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 II.2.2 II.2.4

				<p>odnosząc się do <i>Króla Edypa</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • na przykładzie działań Edypa określa funkcjonowanie ironii tragicznej • przedstawia istotę winy tragicznej w odniesieniu do losów głównego bohatera • posługuje się pojęciem <i>hybris</i> przy charakteryzowaniu postaci Edypa • wymienia funkcje chóru w dramacie antycznym na przykładach z tekstu • objaśnia zagadnienie <i>katharsis</i> jako jednej z podstawowych kategorii tragedii greckiej • tworzy samodzielną notatkę 			<p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p>
<p>*23. i 24.</p> <p>Liryka rzymska – Horacy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Starożytność”, s. 45–46 	<ul style="list-style-type: none"> • Horacy, <i>Do Leukonoe</i>, <i>Wybudowałem pomnik</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: mecenas, pieśń, carmen, oda, <i>decorum</i>, horacjanizm, <i>exegi monumentum</i> • postać: Horacy 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia postać Horacego • tłumaczy pochodzenie pojęcia <i>mecenas sztuki</i> w nawiązaniu do biografii Horacego • omawia cechy charakterystyczne pieśni (ód) • definiuje zasadę <i>decorum</i> i odnosi ją do wybranych utworów literatury starożytnej • rozpoznaje rodzaj liryki 	2	<p>I.1.1</p> <p>I.3.1</p> <p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.1.3</p> <p>II.2.1</p> <p>*II.2.3</p>	

					<p>omawianego utworu, jego adresata, sposób kreacji podmiotu lirycznego i sytuacji lirycznej</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • umieszcza treść utworu w kontekście poznanych filozofii • wskazuje środki wyrazu artystycznego zastosowane w utworze • tworzy pisemną analizę i interpretację wiersza Horacego • wyjaśnia pojęcie <i>horacjanizm</i> 		<p>II.2.4 II.2.5 *II.2.5 II.3.1 II.3.2 *II.3.1</p>
--	--	--	--	--	---	--	--

ANTYK – NAUKA O JĘZYKU

25. i 26. Retoryka	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Starożytność”, s. 47–50 	<ul style="list-style-type: none"> • Paweł Nowak, <i>Retoryka a propaganda polityczna</i> (fragment) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: retoryka, perswazja, propaganda, agitacja, argumenty rzeczowe, logiczne i emocjonalne, erystyka, manipulacja językowa, chwyttery erystyczne, sentencja, mowa ciała 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie perswazji i odróżnia jej odmiany: propagandę i agitację • prezentuje na przykładach różne typy argumentów – rzeczowych, logicznych i emocjonalnych • rozpoznaje manipulację językową i najczęstsze chwyttery erystyczne • tworzy konspekt dłuższej wypowiedzi ustnej • wymienia etapy przygotowania wypowiedzi ustnej i je realizuje w 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje i analizuje wypowiedź propagandową 	2	<p>I.3.1 I.3.8 III.1.1 III.1.2 III.1.3 III.1.4 III.1.5</p>
--------------------	---	---	---	---	---	---	--

				<p>praktyce</p> <ul style="list-style-type: none"> • podczas wypowiedzania się zwraca uwagę na mowę ciała 			
ANTYK – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE							
27. Podsumowanie wiadomości na temat kultury antycznej	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Starożytność”, s. 51 	<ul style="list-style-type: none"> • Ernst Hans Gombrich, <i>O sztuce</i> (fragment) • Tadeusz Borowski, <i>U nas, w Auschwitzu...</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wpływ sztuki na życie codzienne • artysta w społeczeństwie • relacja między wartościami etycznymi a wartościami estetycznymi • dziedzictwo antyku w kulturze europejskiej • postać: Tadeusz Borowski 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat roli artysty w czasach antyku i obecnie • podsumowuje dziedzictwo antyku • prezentuje własne przeżycia wynikające z lektury fragmentu tekstu Tadeusza Borowskiego • bierze udział w dyskusji na temat zagrożeń myślenia idealistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • pisze pracę, w której zawiera swój pogląd na temat dziedzictwa antyku 	1	<p>I.1.1</p> <p>*I.1.2</p> <p>II.1.1</p> <p>II.4.3</p> <p>III.1.3</p>
28. Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Starożytność”, 	<ul style="list-style-type: none"> • mapa myśli 	<ul style="list-style-type: none"> • tło historyczne epoki • nauka i oświata • filozofia • sztuka 	<ul style="list-style-type: none"> • selekcjonuje i hierarchizuje wiadomości zdobyte podczas lekcji • powtarza i utrwała wiadomości 	<ul style="list-style-type: none"> • powtarza wiadomości przeznaczone dla profilu rozszerzonego 	1	<p>I.2.1</p> <p>I.2.3</p>

	s. 52–53		• literatura: teatr i antyczne gatunki literackie				
ANTYK – NAWIĄZANIA							
29. Śladami antyku	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Starożytność”, s. 55	• Sąd Najwyższy w Warszawie • Pier Paolo Pasolini, <i>Medea</i> (kadr z filmu) • igrzyska olimpijskie w Atenach	• stosunek twórców kolejnych epok do antyku • antyk w kulturze współczesnej	• rozpoznaje wpływy kultury starożytnej w różnych dziełach sztuki • wymienia elementy kultury starożytnej obecne w dzisiejszym świecie • omawia znany sobie przykład inspiracji kulturą antyku	• podaje konkretne przykłady wpływu sztuki starożytnej na twórczość kolejnych epok • omawia stosunek poszczególnych okresów w historii kultury do dziedzictwa antyku	1	II.1.3 II.2.5 II.3.3 *II.3.4
*30. Kto jest barbarzyńcą?	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Starożytność”, s. 56 i 58	• Zbigniew Herbert, <i>Barbarzyńca w ogrodzie</i> (fragment) • Mieczysław Jastrun, <i>Mit śródziemnomorski</i> (fragment)	• pojęcia i terminy: rekonstrukcja, barbarzyńca, Arkadia, polemika, Ziemia Obiecana, złoty wiek		• czyta ze zrozumieniem tekst Zbigniewa Herberta • odnosi tekst do poznanych dzieł architektury starożytnej Grecji • interpretuje tytuł książki, odwołując się do toposów (m.in. ogrodu, Arkadii, barbarzyńcy) • czyta ze zrozumieniem tekst Mieczysława Jastruna i rozpoznaje jego polemiczny charakter • prezentuje opinię autora o starożytnych Grekach	1	II.1.1 II.1.2 *II.2.3 *II.3.4

					<ul style="list-style-type: none"> • porównuje tezy zawarte w tekstach Jastruna i Herberta • podejmuje dyskusję na temat dziedzictwa antyku • interpretuje słowo <i>barbarzyńca</i> w kontekście obu fragmentów 		
31. Mitologia współcześnie	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Starożytność”, s. 57 i 59 	<ul style="list-style-type: none"> • Igor Mitoraj, <i>Ikaro Alato</i> • Konstanty Ildefons Gałczyński, <i>Tragiczny koniec mitologii</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: demitologizacja, parodia • postacie: Igor Mitoraj, Konstanty Ildefons Gałczyński 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje rzeźbę Igora Mitoraja w odniesieniu do kanonu sztuki antycznej i mitu o Dedalu i Ikarze • streszcza mit o Ledzie i Jowiszu (Zeusie) • wyjaśnia pojęcia <i>demitologizacja</i> i <i>parodia</i> na przykładzie utworu Gałczyńskiego • omawia współczesne interpretacje mitologii starożytnych Greków i Rzymian 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy parodię dowolnie wybranego mitu 	1	I.3.1 II.1.1 II.2.5 *II.2.4 II.3.2
32. Safona w poezji współczesnej	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Starożytność”, s. 60 	<ul style="list-style-type: none"> • Maria Pawlikowska-Jasnorzewska, <i>Róże dla Safony</i> (fragment) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: poezja miłosna, podmiot liryczny, metafora 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje na temat życia, legendy oraz twórczości Safony • rozpoznaje rodzaj liryki omawianego utworu, jego adresata, sposób kreacji podmiotu lirycznego i sytuacji lirycznej • wyjaśnia funkcję metafor w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • pisze pracę, w której dokonuje analizy i interpretacji wiersza 	1	II.1.1 II.1.2 II.2.1 II.2.4 II.3.1 II.3.2

							II.3.4
33. Omówienie filmu <i>Troja</i>	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Starożytność”, s. 61	• <i>Troja</i> , reż. Wolfgang Petersen	• pojęcia i terminy: gatunek filmowy, scenografia, kostiumy, zdjęcia, montaż, reżyseria, gra aktorska, efekty specjalne	• porównuje fabułę filmu z mitem trojańskim • posługuje się nazwami gatunków filmowych i przyporządkowuje <i>Troję</i> do jednego z nich • wypowiada się na temat scenografii, kostiumów, zdjęć, montażu, reżyserii, gry aktorskiej oraz efektów specjalnych	• porównuje obraz Petersena z innymi dziełami filmowymi podejmującymi wątki antyczne	1	II.1.1 II.2.4 II.3.1 II.3.2 *I.2.1
*34. Omówienie filmu <i>Grek Zorba</i>	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Starożytność”, s. 62	• <i>Grek Zorba</i> , reż. Michalis Kakojanis	• pojęcia i terminy: taniec/obrzęd/żywiół dionizyjski, przeznaczenie, duma, konflikt tragiczny, wina tragiczna, <i>katharsis</i>		• wypowiada się na temat swoich odczuć po obejrzeniu filmu • definiuje żywiół dionizyjski i odnosi go do Alexisa Zorbasa – głównego bohatera filmu • omawia znaczenia tańca w filmie i w antycznych obrzędach religijnych • porównuje <i>Greka Zorbę</i> z tragedią antyczną, uwzględniając następujące elementy: przeznaczenie, konflikt tragiczny, winę tragiczną, <i>katharsis</i> • pisze recenzję filmu	1	II.1.1 II.1.2 *I.2.1 *II.2.3 II.3.1 II.3.2 II.3.4 *II.3.4 III.1.1
35. Test sprawdzający						1	

BIBLIA – O EPOCE

<p>36. Świat judeochrześcijański</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Starożytność”, s. 75–76 	<ul style="list-style-type: none"> • Michał Anioł, <i>Stworzenie Adama</i>, <i>Pietà</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: monoteizm, żydzi i chrześcijanie, judaizm, Testament, Tora, Ewangelie, ewangeliści 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega związki pomiędzy judaizmem a chrześcijaństwem, wskazuje podobieństwa i różnice • wymienia religie chrześcijańskie • wyjaśnia nazwę Biblii – Testament – jako przymierze • omawia różnice pomiędzy Starym a Nowym Testamentem • wymienia ewangelistów 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia podstawowe różnice pomiędzy religiami chrześcijańskimi 	<p align="center">1</p>	<p>I.1.1 *I.2.1 I.2.1 I.3.1</p>
<p>37. Biblia – wiadomości wstępne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Starożytność”, s. 75–79 	<ul style="list-style-type: none"> • oś czasu • Biblia Gutenberga 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: Biblia, kanon, teologia, werset, symbol i alegoria • podział ksiąg biblijnych (historyczne, dydaktyczne, profetyczne) • przekłady Biblii (Septuaginta, Wulgata, Biblia Jakuba Wujka, Biblia Tysiąclecia) 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje podziału ksiąg biblijnych i podaje przykłady • wymienia i charakteryzuje przekłady Biblii • podaje, w jakich językach została spisana Biblia • omawia funkcje Biblii – sakralną, poznawczą i estetyczną • redaguje notatkę z lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia święte księgi innych religii 	<p align="center">1</p>	<p>I.1.1 I.3.1 *I.2.1</p>

BIBLIA – TEKSTY Z EPOKI

<p>38. Księga Rodzaju – dzieje początków świata i ludzkości (G)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Starożytność”, s. 80–82 	<ul style="list-style-type: none"> • Rdz 1,1–31; 2,1–4; 3,9–13, 16–19 • Tycjan, <i>Grzech pierworodny</i> • William Blake, <i>Bóg stwarzający wszechświat</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: <i>genesis</i>, patriarcha 	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje powstanie świata i człowieka według Biblii • porównuje biblijny opis stworzenia świata i człowieka z opisem z mitologii • interpretuje opowieść o zerwaniu owocu z drzewa zakazanego (grzechu pierworodnym) • wyjaśni znaczenie frazeologizmu <i>zakazany owoc</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje wypowiedź na temat wolnej woli w kontekście opowieści o grzechu pierworodnym • interpretuje obrazy Tycjana i Williama Blake’a 	<p>1</p>	<p>I.1.1 I.3.1 II.1.2 *II.2.1 II.2.5 II.3.1 II.3.4 *II.3.4 II.4.2</p>
<p>*39. W drodze do Ziemi Obiecanej – Księga Wyjścia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Starożytność”, s. 83–85 	<ul style="list-style-type: none"> • Wj 3,1–12; 14,5–9, 13, 15–17, 21–30, 19, 1–6 • Wilhelm Kotarbiński, <i>Przejście Żydów przez Morze Czerwone</i> • Sébastien Bourdon, <i>Mojżesz i krzew gorejący</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: Ziemia Obiecana, Exodus, prorok, manna z nieba, Dekalog, Arka Przymierza • postać: Mojżesz 		<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat symboliki wydarzeń opisanych w Księdze Wyjścia • omawia rolę Mojżesza w historii judaizmu • charakteryzuje relację między Bogiem a człowiekiem na podstawie fragmentów Księgi Wyjścia • analizuje dzieła plastyczne inspirowane Księgą Wyjścia 	<p>1</p>	<p>I.1.1 I.3.1 II.1.2 *II.2.1 II.3.1 II.3.4 *II.3.4</p>
<p>40. Rozważania o cierpieniu – Księga Hioba</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> • Hi 30,20–22; 38,1–7; 42,1–6 • Léon Bonnat, 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: teodycea 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada historię Hioba • omawia relacje między Hiobem a Bogiem na podstawie fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wizerunek cierpienia we współczesnym świecie • interpretuje obraz Léona Bonnata w 	<p>1</p>	<p>I.1.1 I.3.1</p>

	dział „Starożytność”, s. 86–87	<i>Hiob</i>	• postać: Hiob	Biblia • interpretuje przemianę postawy Hioba po rozmowie z Bogiem • podejmuje dyskusję na temat sensu cierpienia i zgody Boga na istnienie zła (teodycei)	kontekście historii Hioba		II.1.1 II.1.2 II.3.1 II.3.4 *II.3.4 II.4.3
41. Ćwiczenia maturalne – wypowiedź ustna	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Starożytność”, s. 121–124	• Anna Kamieńska, <i>Hiob i młodzieniec</i> (fragment)		• analizuje temat wypowiedzi ustnej • interpretuje obraz w kontekście dzieła literackiego • wygłasza uporządkowaną wypowiedź, dbając o formę językową		1	I.1.1 II.1.2 II.3.1 III.1.1 III.1.2 III.1.3 III.1.4
42. Poezja biblijna – Księga Psalmów	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Starożytność”, s. 88–89	• Ps 100,1–5; 130,1–8	• pojęcia i terminy: psalm, psalterz • podział psalmów (pochwalne, dziękczynne, błagalne, żałobne, mądrościowe, prorockie)	• wypowiada się na temat związku psalmów z muzyką • przyporządkowuje psalmy do liryki • klasyfikuje psalmy według poznanych kryteriów • prezentuje obraz Boga wyłaniający się z psalmów	• porównuje tłumaczenia psalmów (z Biblii Tysiąclecia, Jana Kochanowskiego i Czesława Miłosza)	1	II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 II.2.4

			<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczenia psalmów: Jana Kochanowskiego i Czesława Miłosza • postać: Dawid 	<ul style="list-style-type: none"> • określa rodzaj liryki oraz nadawcę i adresata psalmów • odnajduje środki stylistyczne zastosowane w psalmach i omawia ich funkcje • podaje przykłady paralelizmów 			<p>II.3.1</p> <p>II.3.4</p> <p>*II.3.2</p>
43. Biblijne oblicza miłości – Pieśń nad Pieśniami	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Starożytność”, s. 90–91 	<ul style="list-style-type: none"> • Pnp 5,10–16; 7,7–10 • Dante Gabriel Rossetti, <i>Oblubienica</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • miłość zmysłowa • interpretacja alegoryczna • liryka miłosna 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia przynależność Pieśni do liryki • charakteryzuje relacje między Oblubieńcem a Oblubienicą • odnajduje środki stylistyczne zastosowane w Pieśni i określa ich funkcję • omawia oddziaływanie Pieśni na zmysły, wskazując cytaty z tekstu • podejmuje dyskusję na temat przynależności Pieśni do kanonu biblijnego • wypowiada się na temat symbolicznej interpretacji Pieśni 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje opis miłości zaprezentowany w Pieśni z wybranymi utworami miłosnymi z kręgu popkultury • opisuje Oblubienicę z obrazu Rossettiego i porównuje ją z literackim pierwowzorem postaci w Biblii 	1	<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.1.3</p> <p>II.2.1</p> <p>II.2.4</p> <p>II.3.4</p> <p>*II.3.2</p> <p>*II.3.4</p>
44. Moralizatorski sens przypowieści biblijnych (G)	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Starożytność”, 	<ul style="list-style-type: none"> • Mt 20,1–16; 13,24–30, 36–43 • <i>Czterech ewangelistów</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: przypowieść, parabola, alegoria, charakter dydaktyczny, 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje przypowieści na poziomie dosłownym i alegorycznym • wymienia elementy świata przedstawionego i zwraca uwagę na 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat aktualności wzorców moralnych propagowanych w przypowieściach • podaje przykłady utworów literackich o charakterze 	1	<p>*I.2.1</p> <p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p>

	s. 92–93	miniatura	<i>exemplum</i> <ul style="list-style-type: none"> • ewangeliści: Marek, Mateusz, Łukasz i Jan 	ich schematyczną konstrukcję <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego bohaterowie przypowieści nie mają imion • odróżnia przypowieść od <i>exemplum</i> • uzasadnia sens posługiwania się formą przypowieści w Biblii • tłumaczy znaczenie pojęcia <i>parabola</i> • wskazuje na średniowiecznej miniaturze atrybuty właściwe poszczególnym ewangelistom 	parabolicznym		II.1.3 *II.2.1 II.2.4 II.3.1 II.3.4
45. Ćwiczenia maturalne – pisanie wypracowania	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Starożytność”, s. 117–120 	• Mt 25,14–30		<ul style="list-style-type: none"> • analizuje temat wypracowania • gromadzi materiał potrzebny do napisania pracy • pisze pracę, dbając o zachowanie odpowiedniej kompozycji oraz poprawność językową i stylistyczną 		1	I.1.1 I.2.1 II.1.2 II.3.1 III.1.1 III.1.2
46. Wizja końca świata w Apokalipsie św. Jana	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Starożytność”, 	<ul style="list-style-type: none"> • Ap 6,2, 4–5, 8; 8,6–11 • Albrecht Dürer, <i>Czterech jeźdźców Apokalipsy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: Apokalipsa, symbolika liczb, symbol, alegoria • postać: św. Jan 	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza Księgę Apokalipsy na podstawie przeczytanych fragmentów • opisuje jeźdźców Apokalipsy i charakteryzuje ich na podstawie ryciny Albrechta Dürera 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje szczegółowej analizy stylu Apokalipsy – słownictwa, składni, sposobów obrazowania, środków poetyckich • pisze analizę porównawczą Apokalipsy i dowolnego dzieła 	1	I.2.1 I.3.1 II.1.1

	s. 94–95		<ul style="list-style-type: none"> • motywy: czterej jeźdźcy Apokalipsy, Smok, Bestie, Babilon, Nowe Jeruzalem, 666 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje główne cechy stylu Apokalipsy • interpretuje symbole i alegorie znajdujące się w omawianym fragmencie • wypowiada się na temat sposobów obrazowania i wywoływania nastroju grozy w Apokalipsie • definiuje pojęcie eschatologii • porównuje biblijną Apokalipsę z innymi przedstawieniami końca świata 	prezentującego koniec świata (literackiego, malarskiego bądź filmowego)		<p>II.1.2</p> <p>II.1.3</p> <p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.4</p> <p>*II.3.4</p>
*47. O miłości bliźniego – Pierwszy list św. Jana Apostoła	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Starożytność”, s. 96 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 J 4,19–21 • Fra Angelico, <i>Kazanie na górze</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: kazanie, list apostolski 		<ul style="list-style-type: none"> • omawia obraz miłości wylaniający się z listu św. Jana • dostrzega rewolucyjność nauki Jezusa z Nazaretu zawartej w liście • podejmuje dyskusję na temat funkcjonowania przykazania miłości bliźniego • porównuje obraz Fra Angelica z tekstem listu 	1	<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.3.1</p> <p>*II.3.4</p> <p>II.4.2</p>
48. Ćwiczenia maturalne – czytanie ze zrozumieniem	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział 	<ul style="list-style-type: none"> • Anna Kamieńska, <i>Na progu słowa</i> (fragment) 		<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem tekst nieliteracki • formułuje odpowiedzi na pytania do 		1	<p>I.1.1</p> <p>I.1.2</p>

	„Starożytność”, s. 113–116			tekstu na podstawie wskazówek			
BIBLIA – NAUKA O JĘZYKU							
49. Style wypowiedzi	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Starożytność”, s. 97–100		• pojęcia i terminy: stylistyka, stylizacja style funkcjonalne (potoczny, urzędowy, naukowy, publicystyczny), odmiany stylizacji językowej (archaizacja, dialektyzacja, kolokwializacja)	• wymienia charakterystyczne cechy stylów funkcjonalnych i rozpoznaje je w praktyce • omawia różnicę pomiędzy stylem funkcjonalnym a artystycznym • podaje cechy dobrego stylu • rozpoznaje stylizację językową • wskazuje wyróżniki stylu biblijnego	• tworzy teksty napisane różnymi stylami funkcjonalnymi • określa cechy stylu na przykładach • tworzy tekst w stylu biblijnym	1	I.3.1 *I.3.4 I.3.6
BIBLIA – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE							
50. Podsumowanie wiadomości na temat Biblii	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Starożytność”, s. 101	• Anna Kamieńska, <i>Książka nad książkami</i> (fragment) • Anna Świderkówna, <i>Rozmowy o Biblii</i> (fragment)		• relacjonuje opinie autorek na temat Biblii • podejmuje dyskusję na temat miejsca Biblii w przeszłości i świecie współczesnym	• wypowiada się na temat wpływu Biblii na dzieje świata	1	I.1.1 I.1.2

51. Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Starożytność”, s. 102–103 	<ul style="list-style-type: none"> • mapa myśli 	<ul style="list-style-type: none"> • Stary i Nowy Testament • klasyfikacja ksiąg biblijnych • symbole i alegorie biblijne • znaczenie Biblii • biblijne gatunki literackie • przekłady • frazeologizmy i przysłowia 	<ul style="list-style-type: none"> • selekcjonuje i hierarchizuje wiadomości zdobyte podczas lekcji • powtarza i utrwała wiadomości 	<ul style="list-style-type: none"> • powtarza wiadomości przeznaczone dla profilu rozszerzonego 	1	I.2.1 I.2.3
----------------------------	---	--	--	---	--	---	----------------

BIBLIA – NAWIĄZANIA

52. Śladami Biblii	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Starożytność”, s. 105 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Jesus Christ Superstar</i> (plakat filmu) • kołędnicy na Podhalu • Salvador Dali, <i>Madonna z Port Lligat</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wpływ Biblii na różne dziedziny działalności ludzkiej • spory dotyczące prawdziwości postaci i historii biblijnych • obecność Biblii w kulturze współczesnej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje inspiracje biblijne w sztuce • wymienia motywy wywodzące się z Biblii obecne w kulturze współczesnej • omawia przykład dzieła zainspirowanego Biblią 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia szczegółowo wybrany przykład współczesnego dzieła sztuki inspirowanego Biblią 	1	II.1.3 II.2.5 II.3.3 *II.3.4
*53. Poezja współczesna	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • Zbigniew Herbert, <i>Książka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • postaci: Zbigniew Herbert, Anna 		<ul style="list-style-type: none"> • określa rodzaj liryki, adresata i nadawcę wierszy 	1	II.1.1

inspirowana Biblią	<i>Ponad słowami</i> , dział „Starożytność”, s. 106 i 108	<ul style="list-style-type: none"> • Anna Achmatowa, <i>Żona Lota</i> 	Achmatowa <ul style="list-style-type: none"> • historia zburzenia Sodomy i Gomory 		<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje nawiązania biblijne w wierszu Herberta i opisuje stosunek podmiotu lirycznego do Biblii • rozpoznaje bohaterów lirycznych wiersza Achmatowej i określa stosunek podmiotu lirycznego do żony Lota • interpretuje oba wiersze 		II.1.2 II.2.1 *II.2.3 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.3.4
54. i 55. O Biblii dzisiaj	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Starożytność”, s. 107, 109–110 	<ul style="list-style-type: none"> • Harold S. Kushner, <i>Co się naprawdę zdarzyło w ogrodzie Edenu?</i> (fragment) • Jerzy Nowosielski, <i>Krucyfiks</i> • Frédéric Beigbeder, <i>Windows on the World</i> (fragment) 	<ul style="list-style-type: none"> • grzech pierworodny • symbolika krzyża • wieża Babel • atak na World Trade Center 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcję pytań w tekście Harolda Kushnera • porównuje autorską interpretację historii biblijnej z interpretacją kanoniczną • opisuje dzieło Jerzego Nowosielskiego • wskazuje literaturę pomocną do interpretacji krucyfiksu • interpretuje znaczenie krucyfiksu w kontekście symboliki chrześcijańskiej • uzasadnia porównanie World Trade Center do wieży Babel z tekstu Frédérica Beigbedera 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia inne dzieła Jerzego Nowosielskiego i je interpretuje 	2	I.1.1 *I.1.1 I.1.5 I.2.1 I.2.2 *I.2.1

56. Biblia w filmie – <i>Pasja</i> Mela Gibsona	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Starożytność”, s. 111	• <i>Pasja</i> , reż. Mel Gibson	• pojęcia i terminy: retrospekcja, naturalizm, kompozycja filmu	• wypowiada się na temat kompozycji filmu • wyjaśnia funkcję retrospekcji w <i>Pasji</i> • interpretuje postać szatana • podejmuje dyskusję na temat zasadności ukazania drastycznych scen	• porównuje epizody z filmu <i>Pasja</i> z ich ewangelicznymi opisami • pisze recenzję filmu	1	II.1.1 II.3.1 II.3.2 II.3.4 *II.3.4
57. Kino o wartościach – <i>Dekalog I</i> Krzysztofa Kieślowskiego	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Starożytność”, s. 112	• <i>Dekalog I</i> , reż. Krzysztof Kieślowski	• pojęcia i terminy: ateizm, racjonalizm, dialogi, narracja, kadrowanie • postać: Krzysztof Kieślowski		• podejmuje dyskusję o postawie filmowego Krzysztofa • wypowiada się na temat dialogów, narracji i kadrowania w filmie • analizuje rolę przypadku w konstrukcji fabuły • podejmuje dyskusję na temat hierarchii wartości we współczesnym świecie • interpretuje postać graną w filmie przez Artura Barcisia	1	II.1.1 II.1.2 *II.2.1 II.3.1 II.3.2 II.3.4
58. Test sprawdzający						1	

ŚREDNIOWIECZE – O EPOCE

<p>59. i 60. Średniowiecze – wprowadzenie do epoki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Średniowiecze”, s. 126–131 	<ul style="list-style-type: none"> • ilustracje z niemieckiej Biblii pauperum • mapa uniwersytetów średniowiecznej Europy 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: wieki średnie – <i>medium aevum</i>, schizma wschodnia, zakony, teocentryzm, uniwersalizm, feudalizm, sztuki wyzwolone, <i>Biblia pauperum</i>, uniwersytet, scholastyka, karnawał • daty: 476 – upadek cesarstwa zachodniorzymskiego, 1453 – zdobycie Konstantynopola, 1440 – wynalezienie druku przez Gutenberga, 1492 – odkrycie Ameryki, 966 – chrzest Polski • fazy średniowiecza: wczesne średniowiecze, czas rozkwitu, zmierzch epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnia etymologię nazwy epoki i wymienia najważniejsze wydarzenia związane z początkiem i końcem średniowiecza • analizuje specyfikę periodyzacji polskiego średniowiecza • omawia średniowieczny uniwersalizm i teocentryzm • charakteryzuje średniowieczny system szkolny • interpretuje rolę karnawału • sporządza notatkę z lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje wpływ antyku i kultury arabskiej na średniowiecze 	<p>2</p>	<p>I.1.1 I.3.1</p>
<p>61. i 62. Filozofia chrześcijańska</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> • św. Augustyn, <i>Wyznania</i> (fragment) 	<ul style="list-style-type: none"> • postacie: św. Augustyn i św. 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem fragment <i>Wyznań</i> św. Augustyna oraz <i>Summary teologicznej</i> św. Tomasza 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje portret św. Augustyna • objaśnia alegoryczne znaczenie 	<p>2</p>	<p>I.1.1 I.1.5</p>

	<p>dział „Średniowiecze”, s. 132–135</p>	<ul style="list-style-type: none"> • św. Tomasz, <i>Summa teologiczna</i> (fragment) • średniowieczny portret św. Augustyna • Justus z Gandawy, <i>Św. Tomasz z Akwinu</i> 	<p>Tomasz z Akwinu</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: teologia, dualizm, asceza, iluminacja, akt, potencja, hierarchia bytów 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia podstawowe założenia obu filozofii • na podstawie <i>Summy teologicznej</i> wyjaśnia pochodzenie hierarchii bytów według św. Tomasza • omawia wpływ idei hierarchii bytów na średniowieczną koncepcję władzy i społeczeństwa 	<p>koloru na obrazie Fra Angelica</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia różnice między filozofią św. Augustyna a filozofią św. Tomasza 		<p>I.3.1</p> <p>*II.3.4</p>
<p>63. i 64. Sztuka średniowieczna</p>	<p>• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Średniowiecze”, s. 136–143</p>	<ul style="list-style-type: none"> • bracia Limbourg, <i>Upadek pierwszych ludzi i wygnanie z raju</i> • gobelin <i>Dotyk</i> • kościół w Saint-Nectaire • katedra Notre Dame w Chartres • Hans Memling, <i>Sąd Ostateczny</i> • kościół w Tumie • Pieta z Awinionu • Wit Stwosz, ołtarz w kościele Mariackim w 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: charakter parenetyczny, anonimowość, symbol i alegoria, symultanizm, płaskorzeźba, rzeźba pełnofigurowa, fresk, pieta, ikona, iluminatorstwo, miniatura, chorał, bazylika, nawa, ołtarz, prezbiterium, apsyda, katedra, przypora, rozeta, witraż, portal • style epoki (romański i gotycki) 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i ilustruje przykładami parenetyczny i anonimowy charakter sztuki średniowiecznej • omawia alegorię i podaje jej przykłady • wymienia podstawowe cechy stylu romańskiego i gotyckiego oraz podaje ich przykłady w sztuce polskiej i europejskiej • analizuje średniowieczne dzieło sztuki według następujących kryteriów: symbolika, kolorystyka, kolejność ukazywania postaci, sposób przedstawienia sylwetki ludzkiej, kontekst filozoficzny i historyczny dzieła, kompozycja 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy stylu bizantyjskiego i podaje jego przykłady • wypowiada się na temat muzyki średniowiecznej 	<p>2</p>	<p>I.1.1</p> <p>*I.1.1</p> <p>II.1.1</p> <p>II.2.1</p>

		Krakowie					
65. Teatr średniowieczny	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Średniowiecze”, s. 144	• miniatura <i>Przedstawienie jarmarczne</i>	• pojęcia i terminy: dramat liturgiczny, misterium, mirakl, moralitet, <i>everyman</i> , farsa, komedia mięsopustna	• wymienia cechy teatralnych gatunków średniowiecznych (szczególnie moralitetu) • objaśnia psychomachię w kontekście moralitetu		1	I.1.1 I.2.1 I.3.1
ŚREDNIOWIECZE – TEKSTY Z EPOKI							
66. <i>Bogurodzica</i> – najstarszy polski utwór poetycki	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Średniowiecze”, s. 146–147	• <i>Bogurodzica</i> • średniowieczna ikona z motywem deesis	• pojęcia i terminy: kierlesz, paralelizm, rymy zewnętrzne i wewnętrzne, apostrofa, deesis, archaizm	• czyta ze zrozumieniem <i>Bogurodzicę</i> • rozpoznaje podmiot liryczny oraz adresata utworu • odnajduje w treści <i>Bogurodzicy</i> motyw deesis • omawia kompozycję utworu • wskazuje archaizmy leksykalne i fleksyjne	• wskazuje podobieństwa między motywem deesis w <i>Bogurodzicy</i> a tym przedstawionym na ikonie	1	I.1.1 I.2.2 I.3.1 II.1.3 II.2.1 II.2.2 II.2.3 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.3.4 *II.3.4

<p>67. Ludzki wymiar cierpienia Matki Boskiej w <i>Lamencie świętokrzyskim</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Średniowiecze”, s. 148–149 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Lament świętokrzyski</i> • Matthias Grünewald, <i>Ukrzyżowanie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: lament, <i>Stabat Mater</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem <i>Lament świętokrzyski</i> • wskazuje archaizmy leksykalne i fleksyjne • rozpoznaje w wierszu motyw <i>Stabat Mater</i> • określa sytuację liryczną, podmiot liryczny i adresatów utworu • charakteryzuje Maryję jako matkę • porównuje obrazy Maryi z <i>Lamentu świętokrzyskiego</i> i z <i>Bogurodzicy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje obrazy męki Pańskiej przedstawione w <i>Lamencie świętokrzyskim</i> i na obrazie Grünewalda • wypowiada się na temat obrazu Żydów w tekście <i>Lamentu</i> 	<p>1</p>	<p>I.1.1 I.3.1 II.1.1 II.1.3 II.2.1 *II.2.1 II.2.2 II.2.3 II.2.4 *II.2.3 II.2.5 II.3.1 II.3.2 *II.3.4</p>
<p>68. Ćwiczenia maturalne – pisanie wypracowania</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Średniowiecze”, s. 189–192 	<ul style="list-style-type: none"> • Józef Wittlin, <i>Stabat Mater</i> • <i>Lament świętokrzyski</i> 		<ul style="list-style-type: none"> • analizuje temat wypracowania • gromadzi materiał potrzebny do napisania pracy • pisze pracę, dbając o zachowanie odpowiedniej kompozycji oraz poprawność językową i stylistyczną 		<p>1</p>	<p>I.1.1 I.2.1 II.1.2 II.3.1</p>

							III.1.1 III.1.2
69. Motyw tańca śmierci w <i>Rozmowie Mistrza Polikarpa ze Śmiercią</i>	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Średniowiecze”, s. 150–152	• <i>Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią</i> (fragment) • Bernt Notke, <i>Taniec śmierci</i> (fragment) • Mistrz E.S., ilustracja do <i>Ars moriendi</i>	• pojęcia i terminy: eschatologia, taniec śmierci – <i>danse macabre</i> , <i>memento mori</i> , <i>ars moriendi</i> , czarna śmierć	• czyta ze zrozumieniem <i>Rozmowę Mistrza Polikarpa ze Śmiercią</i> • wskazuje archaizmy leksykalne i fleksyjne • opisuje obraz śmierci przedstawiony w utworze i posługuje się przy tym terminem <i>alegoria</i> • odnajduje w przeczytanym fragmencie motyw <i>danse macabre</i> • na podstawie lektury omawia światopogląd ludzi średniowiecza • wyjaśnia przyczyny popularności motywu śmierci w średniowieczu	• porównuje motyw <i>danse macabre</i> przedstawiony w <i>Rozmowie</i> i na obrazie Bernta Notkego	1	I.1.1 I.3.1 II.1.1 II.2.1 II.2.2 II.2.3 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.3.4 *II.3.4
70. Średniowieczny ideał ascety – <i>Legenda o św. Aleksym</i>	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Średniowiecze”, s. 153–155	• <i>Legenda o św. Aleksym</i> (fragment) • ikona św. Aleksego z symultanicznie przedstawionymi scenami z jego życia	• pojęcia i terminy: legenda hagiograficzna, asceta	• czyta ze zrozumieniem <i>Legendę o św. Aleksym</i> • wskazuje archaizmy leksykalne i fleksyjne • streszcza żywot św. Aleksego i wskazuje w nim typowe elementy legendy hagiograficznej	• opisuje inne przykłady ascezy średniowiecznej • omawia rolę, jaką odgrywali święci w życiu ludzi średniowiecza	1	I.1.1 *I.1.1 I.3.1 II.1.1 II.1.3

				<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje świętego jako ascetę • podejmuje dyskusję na temat aktualności ascezy oraz sensu takiej drogi do świętości 			<p>II.2.2</p> <p>II.2.3</p> <p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p>
*71. Świętość afirmacyjna – św. Franciszek	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Średniowiecze”, s. 156–157 	<ul style="list-style-type: none"> • św. Franciszek z Asyżu, <i>Pochwała stworzenia</i> • Giotto di Bondone, fresk z cyklu <i>Sceny z życia św. Franciszka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • postać: św. Franciszek z Asyżu • pojęcia i terminy: franciszkanizm, hymn 		<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje <i>Pochwałę stworzenia</i> jako hymn • odnajduje w tekście elementy stylu biblijnego • porównuje postawy dwóch filozofów: św. Franciszka i św. Aleksego oraz wyraża swoją opinię • interpretuje dzieło Giotta 	1	<p>I.1.1</p> <p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.1.3</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.3</p>
72. Ćwiczenia maturalne – czytanie ze zrozumieniem	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Średniowiecze”, s. 185–188 	<ul style="list-style-type: none"> • Phyllis McGinley, <i>Podpatrując świętych</i> (fragment) 		<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem tekst nieliteracki • formułuje odpowiedzi na pytania do tekstu na podstawie wskazówek 		1	<p>I.1.1</p> <p>I.1.2</p>
73. Średniowieczny wzorzec rycerza – <i>Król Artur i rycerze</i>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział 	<ul style="list-style-type: none"> • Uriel Waldo Cutler, <i>Król Artur i rycerze Okrągłego</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: epos rycerski, <i>chanson de geste</i>, etos, 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia tytuły europejskich eposów rycerskich • odnosi zachowania Artura do 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat obrazu <i>Rycerze Okrągłego Stołu i św. Graal</i> • opisuje współczesne dzieła 	1	<p>I.1.1</p> <p>*I.1.1</p>

<i>Okrągłego Stołu</i>	„Średniowiecze”, s. 158–159	<i>Stołu</i> (fragment) • obraz z XV w. <i>Rycerze Okrągłego Stołu i św. Graal</i>	panegiryczność	średniowiecznego kodeksu rycerskiego • analizuje etos rycerza • objaśnia funkcję fantastyki w epice rycerskiej na przykładzie <i>Króla Artura</i>	(filmowe, literackie) nawiązujące do średniowiecznych opowieści o rycerzach		I.3.1 II.1.1 II.1.3 II.2.2 II.2.4 II.3.1 *II.3.4
74. Średniowieczna miłość – <i>Dzieje Tristana i Izoldy</i>	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Średniowiecze”, s. 160–161	• Joseph Bédier, <i>Dzieje Tristana i Izoldy</i> (fragmenty lub całość) • miniatura <i>Tristan i Izolda podczas morskiej podróży</i>	• pojęcia i terminy: romans rycerski, trubadur • postacie: Tristan, Izolda	dla fragmentów utworu: • formułuje zasady miłości rycerskiej • analizuje specyfikę uczucia łączącego Tristana i Izoldę • objaśnia funkcję fantastyki w utworze dla całości utworu: • streszcza treść <i>Dziejów Tristana i Izoldy</i> • sporządza plan wydarzeń • omawia etos rycerski na przykładzie Tristana • wypowiada się na temat obyczajowości średniowiecznej na	• streszcza historię Abelarda i Heloizy • podaje przykłady dzieł (także współczesnych) opartych na historii podobnej do romansu Tristana i Izoldy • wypowiada się na temat miniatury <i>Tristan i Izolda podczas morskiej podróży</i>	1 (4)	I.1.1 *I.1.1 *I.2.1 II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.2 II.2.4 II.3.1 *II.3.4

				<p>podstawie <i>Dziejów Tristana i Izoldy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady fantastyki, użytej w <i>Dziejach...</i> i określa jej funkcję 			
75. Historiografia polska w średniowieczu	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Średniowiecze”, s. 162–163 	<ul style="list-style-type: none"> • Gall Anonim, <i>Kronika polska</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: historiografia, kronika • dzieła polskiej historiografii: <i>Kronika polska</i> Galla Anonima, kronika Wincentego Kadłubka, <i>Roczniki czyli Kroniki sławnego Królestwa Polskiego</i> Jana Długosza 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia uwarunkowania historyczne początków piśmiennictwa polskiego • prezentuje wzorzec władcy na podstawie charakterystyki Bolesława Chrobrego pióra Galla Anonima • opisuje obowiązki króla przedstawione przez kronikarza • wypowiada się na temat stosunków społecznych i obyczajowości w średniowiecznej Polsce na podstawie <i>Kroniki polskiej</i> • podejmuje dyskusję na temat wizerunku współczesnych władców w mediach 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje mowę pochwalną na cześć dowolnie wybranej osoby 	1	<p>I.1.1</p> <p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.1.3</p> <p>II.2.2</p> <p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.4.1</p>
*76. Testament poetycki François Villona	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Średniowiecze”, s. 164–165 	<ul style="list-style-type: none"> • François Villon, <i>Wielki testament</i> (fragment) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: testament poetycki • postać: François Villon 		<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje życiorys Villona stanowiący kanwę utworu • czyta ze zrozumieniem fragment <i>Testamentu</i> • wypowiada się na temat kompozycji oraz środków stylistycznych użytych w wierszu 	1	<p>I.1.1</p> <p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.1.3</p> <p>II.2.1</p> <p>II.2.2</p>

					<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje tytuł utworu • porównuje obraz przemijania zawarty w <i>Wielkim testamencie</i> z wyobrażeniami współczesnymi 		<p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p>
*77. Podróż po zaświatach – <i>Boska Komedia</i> Dantego Alighieri	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Średniowiecze”, s. 166–168 	<ul style="list-style-type: none"> • Dante Alighieri, <i>Boska Komedia</i> (fragmenty lub całość) • Domenico di Michelino, <i>Dante i trzy królestwa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: poemat epicki, <i>summa</i>, prekursor • postacie: Dante Alighieri, Wergiliusz, Beatrycze • budowa <i>Boskiej Komedii: Piekło, Czyściec, Raj</i> 		<p>dla fragmentów utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje narratora <i>Boskiej Komedii</i> • wypowiada się na temat sposobu obrazowania w utworze • wyjaśnia tytuł <i>Boskiej Komedii</i> • omawia ogólnie budowę piekła, czyśćca i raju według <i>Boskiej Komedii</i> • wymienia elementy dzieła charakterystyczne dla średniowiecza i renesansu • interpretuje fresk <i>Dante i trzy królestwa</i> <p>dla całości utworu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretuje symbole obecne w dziele Dantego • wypowiada się na temat postaci pojawiających się w utworze 	<p>1</p> <p>(4)</p>	<p>I.1.1</p> <p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.2.1</p> <p>II.2.2</p> <p>II.2.4</p> <p>*II.2.3</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.4</p> <p>*II.3.1</p> <p>*II.3.4</p>

					<ul style="list-style-type: none"> • opisuje budowę zaświatów • wymienia i ilustruje przykładami elementy dzieła charakterystyczne dla średniowiecza i dla renesansu 		
ŚREDNIOWIECZE – NAUKA O JĘZYKU							
78. U źródeł języka polskiego	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Średniowiecze”, s. 169–172 		<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: język praindoeuropejski, języki indoeuropejskie, dialekt, zapożyczenie, palatalizacja, przegłos polski, jer, e ruchome, liczba podwójna • zabytki języka polskiego: <i>Bulla gnieźnieńska</i>, <i>Księga henrykowska</i>, <i>Kazania świętokrzyskie</i>, <i>Psalterz floriański</i>, <i>Biblia królowej Zofii</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przyczyny zmian zachodzących w języku polskim • wymienia dialekty polszczyzny • omawia historię zapożyczeń • wskazuje przykłady wyrazów z przegłosem polskim, palatalizacją oraz e ruchomym • rozpoznaje we współczesnym języku niektóre pozostałości staropolskie, np. ślady liczby podwójnej • wymienia zabytki języka polskiego (w tym pierwsze zapisane zdanie) 	<ul style="list-style-type: none"> • sytuuje język polski we właściwej grupie języków słowiańskich • wymienia podstawowe grupy języków wywodzących się z języka praindoeuropejskiego oraz języki spoza rodziny indoeuropejskiej 	1	I.1.1 *I.3.3
79. Ćwiczenia maturalne – wypowiedź ustna	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Średniowiecze”, s. 193–196 			<ul style="list-style-type: none"> • analizuje temat wypowiedzi ustnej • dokonuje wyboru odpowiedniego materiału literackiego i go analizuje • wygłasza uporządkowaną wypowiedź, dbając o formę językową 		1	I.1.1 II.1.2 II.3.1 III.1.1

							III.1.2 III.1.3 III.1.4
ŚREDNIOWIECZE – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE							
80. Podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Średniowiecze”, s. 173 	<ul style="list-style-type: none"> • Franco Cardini, <i>Wojownik i rycerz</i> (fragment) • Johan Huizinga, <i>Jesień średniowiecza</i> (fragment) 		<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat obu tekstów • podejmuje dyskusję dotyczącą oceny średniowiecza, w której odwołuje się do przeczytanych fragmentów 		1	I.1.1
81. Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Średniowiecze”, s. 174–175 		<ul style="list-style-type: none"> • tło historyczne epoki • nauka i oświata w średniowieczu • filozofia • rola religii • sztuka średniowieczna • cechy i najważniejsze motywy w kulturze tego okresu 	<ul style="list-style-type: none"> • selekcionuje i hierarchizuje wiadomości zdobyte podczas lekcji • powtarza i utrwała wiadomości 	<ul style="list-style-type: none"> • powtarza wiadomości przeznaczone dla profilu rozszerzonego 	1	I.2.1 I.2.3

			<ul style="list-style-type: none"> • propagowane wzorce osobowe • popularne gatunki literackie 				
ŚREDNIOWIECZE – NAWIĄZANIA							
82. Śladami średniowiecza	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Średniowiecze”, s. 177 	<ul style="list-style-type: none"> • wokalista Chris Cerulli • współczesny turniej rycerski • Jarmark Dominikański w Gdańsku 	<ul style="list-style-type: none"> • stosunek twórców kolejnych epok do średniowiecza • średniowiecze w kulturze współczesnej 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływy kultury średniowiecznej w różnych dziełach sztuki • wymienia elementy dziedzictwa średniowiecza obecne w dzisiejszym świecie • analizuje znany sobie przykład inspiracji kulturą średniowiecza 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje konkretne przykłady wpływu sztuki średniowiecznej na twórczość kolejnych epok • omawia stosunek poszczególnych okresów w historii kultury do dziedzictwa średniowiecza 	1	II.1.3 II.2.5 II.3.3 *II.3.4
*83. Poetycki komentarz do ascezy	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Średniowiecze”, s. 178 	<ul style="list-style-type: none"> • Kazimiera Hłakowiczówna, <i>Opowieść małżonki św. Aleksego</i> (fragment) 			<ul style="list-style-type: none"> • określa typ liryki, podmiot liryczny i adresata utworu • rozpoznaje kontekst literacki wiersza • porównuje legendę średniowieczną z poetyckim komentarzem współczesnej poetki • omawia kontekst kulturowy wykorzystany w wierszu • tworzy pisemną analizę i interpretację wiersza 	1	II.1.1 II.1.2 II.2.1 II.2.4 *II.2.3 II.2.5 II.3.1 II.3.2

							II.3.3 III.1.1
84. Śmiech w średniowieczu	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Średniowiecze”, s. 180–181	• Umberto Eco, <i>Imię róży</i> (fragment) • Jerzy Besala, <i>Stółek dla wesółka</i> (fragment)	• pojęcia i terminy: błazen, mediewista	• rozpoznaje we fragmencie <i>Imienia róży</i> autora książki – Arystotelesa • referuje opinię bohaterów <i>Imienia róży</i> na temat śmiechu • porównuje stosunek do śmiechu obecny w <i>Imieniu róży</i> i <i>Stółku dla wesółka</i> • omawia rolę błazna na dworach • podejmuje dyskusję na temat funkcji śmiechu w kulturze średniowiecza i dzisiaj		1	I.1.1 II.2.5
85. Współczesne inspiracje średniowieczem	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Średniowiecze”, s. 179 i 182	• Zdzisław Beksiński, <i>bez tytułu</i> • Andrzej Sapkowski, <i>Miecz przeznaczenia</i> (fragment)		• wskazuje w dziele Beksińskiego nawiązania do wieków średnich oraz elementy charakterystyczne dla obrazowania malarza • wymienia motywy średniowieczne, którymi posłużył się autor <i>Miecza przeznaczenia</i> • odnajduje w tekście elementy stylizowane na polszczyznę średniowieczną	• interpretuje obraz Zdzisława Beksińskiego • porównuje obraz Beksińskiego z animacją Tomasza Bagińskiego <i>Katedra</i>	1	I.1.1 II.1.1 II.3.1 II.3.2 *II.3.4
86. Średniowiecze w	• podręcznik do	• <i>Monty Python i</i>	• pojęcia i terminy:	• porównuje bohaterów filmu z ich	• podejmuje dyskusję na temat	1	II.1.1

krzywym zwierciadle – <i>Monty Python i św. Graal</i>	języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Średniowiecze”, s. 183	<i>św. Graal</i> , reż. Terry Gilliam i Terry Jones	legenda arturiańska, absurd, ironia, angielski humor • grupa Monty Pythona	pierwowzorami z legend arturiańskich • odnajduje w filmie motywy średniowieczne • analizuje środki tworzące w filmie klimat średniowiecza	walorów artystycznych i poznawczych filmu		II.3.1 II.3.2 *II.3.1
*87. Współczesny moralitet – <i>Siódma pieczęć</i> Ingmara Bergmana	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Średniowiecze”, s. 184	• <i>Siódma pieczęć</i> , reż. Ingmar Bergman	• pojęcia i terminy: moralitet, everyman, teodycea, personifikacja, taniec śmierci		• rozpoznaje w filmie konwencję moralitetu • odnajduje nawiązania do kultury i obyczajowości średniowiecza • interpretuje tytuł i objaśnia jego funkcję • odczytuje przesłanie filmu	1	II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.3.1 II.3.2 II.3.4
88. Test sprawdzający						1	
89. i 90. Praca klasowa						2	

Plan wynikowy *Ponad słowami* klasa 1 część 2

Zgodnie z ramowym planem nauczania na semestr przypada ok. 60 godzin lekcyjnych języka polskiego dla zakresu podstawowego oraz dodatkowo 30 godzin – dla zakresu rozszerzonego. Prezentowany plan wynikowy jest autorską propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Ponad słowami* w drugim semestrze klasy 1. Łącznie obejmuje 102 godziny lekcyjne, przy czym część tematów wskazano jako obligatoryjne (62 godziny dla zakresu podstawowego oraz 7 godzin dla zakresu rozszerzonego), m.in. z uwagi na zapisy podstawy programowej, a pozostałe – jako fakultatywne. Dzięki temu każdy nauczyciel może dostosować niniejszy plan do liczby godzin, którą dysponuje, oraz do możliwości i potrzeb danego zespołu klasowego.

Oznaczenia w tabeli:

* zakres rozszerzony

materiał obligatoryjny

materiał fakultatywny

(G) powtórka z gimnazjum

Numer i temat lekcji	Środki dydaktyczne	Teksty i materiał ilustracyjny	Zagadnienia	Zakres podstawowy Uczeń:	Zakres rozszerzony – wymagania określone dla zakresu podstawowego – wymagania dodatkowe Uczeń:	Liczba godzin	Odniesienia do podstawy programowej
RENEZANS – O EPOCE							
1. i 2. U progu czasów nowożytnych	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Renesans”,	• oś czasu • rycina niemiecka <i>Reforma protestancka</i>	• pojęcia i terminy: renesans, mecenat, wynalazek druku, reformacja, arianie, humanizm,	• omawia społeczne i kulturowe uwarunkowania narodzin renesansu • tłumaczy etymologię nazwy epoki • podaje umowne daty początku	• wyjaśnia różnice pomiędzy periodyzacją renesansu w Europie i w Polsce • omawia wpływ odkrycia Mikołaja Kopernika, wynalezienia druku i	2	I.1.1 I.3.1

	s. 10–13		<p>antropocentryzm</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1453 r. – zdobycie Konstantynopola przez Turków, 1492 r. – odkrycie Ameryki przez Kolumba, 1506 r. – wstąpienie Zygmunta Starego na tron • postacie: Marcin Luter, Jan Kalwin, Mikołaj Kopernik 	<p>renesansu w Europie i w Polsce</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zjawisko reformacji • analizuje wpływ antyku na narodziny nowej epoki • wypowiada się na temat życia codziennego w renesansie 	<p>upadku Konstantynopola na kształtowanie się epoki</p>		
3. i 4. Filozofia renesansu	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Renesans” <p>s. 14–16</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Erazm z Rotterdamu, <i>Pochwała głupoty</i> (fragmenty) • Niccolò Machiavelli, <i>Księżę</i> (fragmenty) • portret Erazma z Rotterdamu • portret Niccolò Machiavellego 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: paradoks, wiedza empiryczna, tolerancja, makiawelizm • postacie: Erazm z Rotterdamu, Niccolò Machiavelli, Michel de Montaigne, Francis Bacon, Giordano Bruno 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje ogólne tendencje filozoficzne renesansu • wymienia czołowych filozofów i myślicieli epoki • omawia główne założenia filozofii Erazma z Rotterdamu i Niccolò Machiavellego • podaje główną tematykę <i>Pochwały głupoty</i> i <i>Księżcia</i> • czyta ze zrozumieniem fragmenty <i>Pochwały głupoty</i> oraz <i>Księżcia</i> i podejmuje dyskusję o poglądach autorów tych dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnia wpływ filozofii Platona na myśl renesansową • wypowiada się na temat gatunku zapoczątkowanego przez Montaigne’a • podejmuje dyskusję o etyce w kontekście dzieła Machiavellego 	2	<p>I.1.1</p> <p>I.1.5</p> <p>I.3.1</p> <p>*II.3.3</p>
5. Ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do 	<ul style="list-style-type: none"> • Piotr Wilczek, <i>Humanizm</i> 		<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem tekst 		1	I.1.1

<p>maturalne – czytanie ze zrozumieniem</p>	<p>języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Renesans”, s. 75–78</p>	<p><i>renesansowy</i> (fragmenty)</p>		<p>nieliteracki</p> <ul style="list-style-type: none"> • formułuje odpowiedzi na pytania do tekstu na podstawie wskazówek 			<p>I.1.2</p>
<p>6. i 7. Sztuka renesansu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Renesans”, s. 17–25 	<ul style="list-style-type: none"> • Piero della Francesca, <i>Portrety księcia Frederiga da Montefeltro i jego żony Battisty Sforzy</i> • Jan van Eyck, <i>Portret małżonków Arnolfinich</i> • Sandro Botticelli, <i>Wiosna</i> • Michał Anioł, <i>Dawid</i> • Leonardo da Vinci, <i>Mona Lisa</i> • Tycjan, <i>Miłość niebiańska i miłość ziemna</i> • katedra Santa Maria del Fiore we Florencji 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: akt, portret, perspektywa, scenka rodzajowa, krużganki, miasto idealne • postacie: Sandro Botticelli, Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Rafael, Jan van Eyck, Pieter Bruegel, Tycjan 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje i ilustruje przykładami najważniejsze tematy sztuki renesansowej • wymienia cechy charakterystyczne stylu renesansowego i objaśnia je na przykładach • omawia wpływ antyku na sztukę renesansu • podaje nazwiska najważniejszych twórców renesansu (Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Rafael) i ich dzieła • analizuje renesansowe dzieło sztuki • prezentuje dzieła polskiego renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia twórczość renesansowych artystów północnych • analizuje i ocenia dzieła renesansowe • wypowiada się na temat muzyki w epoce • wyjaśnia wpływ Bony Sforzy na rozwój polskiego odrodzenia • prezentuje ideę miasta idealnego • wymienia zabytki renesansu w Polsce 	<p>2</p>	<p>I.1.1 *I.1.1 II.1.1 I.3.1</p>

8. Teatr renesansowy	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Renesans”, s. 26 	<ul style="list-style-type: none"> • Rafael, <i>Zaślubiny Marii</i> • nagrobki królewskie w kaplicy Zygmuntowskiej na Wawelu • arras wawelski przedstawiający budowę arki Noego • fotografia prezentująca przedstawienie w zrekonstruowanym teatrze The Globe w Londynie 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: dramat humanistyczny, komedia dell'arte, teatr publiczny, teatr elżbietański • postacie: Elżbieta I, William Szekspir 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice pomiędzy teatrem renesansowym a średniowiecznym • porównuje teatr renesansowy i antyczny • charakteryzuje nowe konwencje teatralne powstałe w renesansie • wymienia cechy teatru elżbietańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia podobieństwa i różnice pomiędzy dramatem humanistycznym i elżbietańskim 	1	I.1.1 I.2.1 I.3.1
----------------------	--	--	---	--	---	---	-------------------------

RENESANS – TEKSTY Z EPOKI

9. Poezja religijna Jana Kochanowskiego	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Renesans”, s. 28–29 	<ul style="list-style-type: none"> • Jan Kochanowski, <i>Pieśń XXV z Ksiąg wtórych</i> • Pieter Bruegel, <i>Żniwa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: pieśń, hymn, liryka religijna, <i>Deus artifex</i>, wiersz sylabiczny, trzynastozgłoskowiec 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem <i>Pieśń XXV z Ksiąg wtórych</i> • nazywa rodzaj liryki • rozpoznaje podmiot liryczny i 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie indywidualnych poszukiwań wyjaśnia pojęcie <i>Deus artifex</i> i odnosi je do utworu Jana Kochanowskiego • konfrontuje wiersz Kochanowskiego 	1	I.1.1 I.1.4 I.3.1
---	---	---	--	---	--	---	-------------------------

				<p>adresata lirycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa gatunek utworu i wskazuje jego pochodzenie • interpretuje wiersz • analizuje renesansowy charakter pieśni • porównuje kreację Boga w utworze Kochanowskiego i w tekstach średniowiecznych • rozpoznaje rodzaj wersyfikacji 	z obrazem Bruegla <i>Żniwa</i>		<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.1.3</p> <p>II.2.1</p> <p>II.2.2</p> <p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.3</p> <p>*II.3.4</p>
<p>10. i 11. Świat myśli Jana Kochanowskiego utrwalony w <i>Pieśniach</i></p>	<p>• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Renesans”, s. 30–32</p>	<p>• Jan Kochanowski, <i>Pieśń IX z Ksiąg pierwszych</i> (fragmenty); <i>Pieśń III z Ksiąg wtórych</i>; <i>Pieśń IX z Ksiąg wtórych</i> (fragmenty); <i>Pieśń XXIV z Ksiąg wtórych</i> (fragmenty)</p> <p>• Tycjan, <i>Trzy okresy życia</i></p>	<p>• pojęcia i terminy: pieśń, horacjanizm, cnota, fortuna, stoicyzm, epikureizm</p>	<p>• czyta ze zrozumieniem wskazane pieśni</p> <p>• dokonuje analizy i interpretacji utworów</p> <p>• odnajduje wątki horacjańskie w wierszach Kochanowskiego</p> <p>• analizuje teksty pod kątem obecności elementów stoicyzmu i epikureizmu</p> <p>• na podstawie wierszy charakteryzuje światopogląd Kochanowskiego</p>	<p>• porównuje <i>Pieśń XXIV z Ksiąg wtórych</i> z wierszami Horacego</p> <p>• konfrontuje utwory Kochanowskiego z obrazem Tycjana <i>Trzy okresy życia</i></p>	2	<p>I.1.1</p> <p>I.1.4</p> <p>I.3.1</p> <p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.1.3</p> <p>II.2.1</p> <p>II.2.2</p> <p>II.2.4</p>

<p>12. Liryka obywatelska Jana Kochanowskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Renesans”, s. 33–35 	<ul style="list-style-type: none"> • Jan Kochanowski, <i>Pieśń XIV z Ksiąg wtórych</i>; *<i>Pieśń o spustoszeniu Podola</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: mentor, motyw horacjański 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem wskazane pieśni • dokonuje analizy i interpretacji <i>Pieśni XIV</i> • podejmuje dyskusję na temat roli osób sprawujących władzę w kontekście utworu Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje analizy i interpretacji <i>Pieśni o spustoszeniu Podola</i> • wyjaśnia kontekst historyczny powstania wiersza • odnosi tematykę utworu do światopoglądu renesansowego 	<p>1</p>	<p>II.3.1 II.3.2 II.3.3 *II.3.2 *II.3.4 I.1.1 *I.1.4 II.1.1 II.1.2 II.2.1 II.2.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2</p>
<p>13. Renesansowy obraz arkadii</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Renesans”, s. 36–37 	<ul style="list-style-type: none"> • Jan Kochanowski, <i>Pieśń świętojańska o sobótce</i> (fragmenty) • Giorgione, <i>Burza</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: sielanka, arkadia, literatura pastoralna, folklor, idylla, szlachcic ziemianin 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem <i>Pieśń świętojańską o sobótce</i> • dokonuje analizy i interpretacji wiersza • rozpoznaje gatunek utworu i odnosi go do tradycji literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> • odnosi mit arkadyjski do zjawisk kultury współczesnej • konfrontuje wiersz Kochanowskiego z obrazem Giorgionego <i>Burza</i> 	<p>1</p>	<p>I.1.1 II.1.1 II.1.2 II.1.3</p>

				<ul style="list-style-type: none"> • omawia tematykę pieśni w kontekście obyczajowości ziemiańskiej XVI w. • odnajduje w wierszu renesansowe toposy • podejmuje dyskusję na temat prawdziwego oraz poetyckiego obrazu życia na wsi 			<p>II.2.1</p> <p>II.2.2</p> <p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>*II.2.1</p> <p>*II.2.3</p> <p>*II.2.5</p> <p>*II.3.4</p>
<p>14. <i>Fraszki</i> – poezja dnia codziennego (G)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Renesans”, s. 38–39 	<ul style="list-style-type: none"> • Jan Kochanowski, <i>Na swoje księgi; Do gór i lasów; Do snu; O doktorze Hiszpanie</i> • Giuseppe Arcimboldo, <i>Jesień</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: fraszka 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w czytanych tekstach tematykę autobiograficzną, refleksyjno-filozoficzną i obyczajową • na podstawie utworów charakteryzuje gatunek literacki • wskazuje we <i>Fraszkach</i> elementy światopoglądu i obyczajowości epoki • analizuje utwory pod kątem renesansowego obrazu człowieka • odnajduje we fraszkach konteksty antyczne i biblijne 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia topos świata jako teatru • odnajduje w kulturze współczesnej analogie do fraszek Kochanowskiego • konfrontuje wybraną fraszkę z obrazem Arcimbolda <i>Jesień</i> 	1	<p>I.1.1</p> <p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.1.3</p> <p>II.2.1</p> <p>II.2.2</p> <p>II.2.3</p> <p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p>

							*II.2.3 *II.3.4
15., 16. i 17. „Żaden ojciec podobno barziej nie miłował / Dziecięcia” – <i>Treny</i> Jana Kochanowskiego	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Renesans”, s. 40–42	• Jan Kochanowski, <i>Tren IV</i> (fragment); <i>Tren IX</i> ; <i>Tren X</i> ; <i>Tren XI</i> (fragment); <i>Tren XIX</i> (fragmenty)	• pojęcia i terminy: tren, liryka żałobna, filozofia stoicka • postacie: Urszula, Safona, Niobe	• odnosi <i>Treny</i> Jana Kochanowskiego do biografii poety • czyta ze zrozumieniem wskazane treny • dokonuje analizy i interpretacji utworów • definiuje innowacyjność Kochanowskiego w stosunku do gatunku • wskazuje elementy filozofii stoickiej w <i>Trenach</i> • przedstawia kryzys światopoglądowy poety na podstawie trenów: IX, X i XI • odczytuje odbudowę światopoglądu poety w <i>Trenie XIX</i>	• na podstawie całości cyklu <i>Trenów</i> omawia kompozycję epicedium • wypowiada się na temat kreacji podmiotu lirycznego w <i>Trenach</i>	3	I.1.1 II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 II.2.2 II.2.3 II.2.4 II.3.1 II.3.2 *II.2.3
18. Tłumaczenie wierne czy piękne – o <i>Psalterzu Dawidów</i> Jana Kochanowskiego	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Renesans”, s. 43–44	• Jan Kochanowski, Psalm 130 (fragment) • Andrea Mantegna, <i>Modlitwa w</i>	• pojęcia i terminy: psalm, humanizm chrześcijański, <i>poeta doctus</i>	• odnosi <i>Psalterz Dawidów</i> do tradycji biblijnej • czyta ze zrozumieniem psalm z <i>Psalterza Dawidów</i> • wypowiada się na temat specyfiki	• odnosi Psalm 130 w tłumaczeniu Kochanowskiego do analogicznych zjawisk w kulturze • analizuje Psalm 130 pod kątem funkcjonowania środków stylistycznych	1	I.1.1 II.1.1 II.1.2 II.1.3

		<i>ogrójcu</i>		<p>tłumaczenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje Psalm 130 tłumaczony przez Kochanowskiego z jego pieśnią <i>Czego chcesz od nas, Panie</i> i wypowiada się na temat spójności światopoglądowej poety • porównuje przekłady Psalmu 130 z <i>Psalterza Dawidów</i> i z Biblii Tysiąclecia oraz podejmuje dyskusję na temat granic wolności tłumacza 			<p>II.2.2</p> <p>II.2.5</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.3</p> <p>*II.2.3</p> <p>*II.3.4</p>
<p>19. Podsumowanie wiadomości na temat Jana Kochanowskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Renesans”, s. 45 		<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: antyk, cnota, Czarnolas, dwór, epikureizm, fortuna, humanizm, natura, patriotyzm, stoicyzm • dzieła: <i>Pieśni, Treny, Fraszki, Psalterz Dawidów, Odprawa posłów greckich</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje najważniejsze wydarzenia w biografii poety • wymienia i charakteryzuje wybrane utwory Kochanowskiego • wskazuje najważniejsze tematy i motywy w twórczości poety • omawia znaczenie dzieł Kochanowskiego w rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • referuje biografię Kochanowskiego • wypowiada się na temat światopoglądu poety w kontekście jego biografii i twórczości • podejmuje dyskusję o znaczeniu twórczości Kochanowskiego w rozwoju literatury polskiej 	1	<p>I.1.1</p> <p>*I.1.1</p>
<p>*20. <i>O poprawie Rzeczypospolitej</i> Andrzeja Frycza Modrzewskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Renesans”, s. 46–47 	<ul style="list-style-type: none"> • Andrzej Frycz Modrzewski, <i>O poprawie Rzeczypospolitej</i> (fragmenty) • Jan Matejko, <i>Unia lubelska</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: irenizm, utopia • postaci: Andrzej Frycz Modrzewski, Thomas More 		<ul style="list-style-type: none"> • wymienia księgi, z których składa się dzieło Modrzewskiego • czyta ze zrozumieniem fragment traktatu <i>O poprawie Rzeczypospolitej</i> • relacjonuje poglądy pisarza zawarte w czytany tekście 	1	<p>I.1.1</p> <p>I.1.2</p> <p>I.1.5</p> <p>*I.1.4</p>

		(fragment przedstawiający Andrzeja Frycza Modrzewskiego)			<ul style="list-style-type: none"> • omawia najważniejsze postulaty Modrzewskiego • wskazuje źródło toposu Utopii • podaje najważniejsze założenia utworu Thomasa More'a • podejmuje dyskusję na temat realizacji idei Utopii zarówno w literaturze, jak i w rzeczywistości • samodzielnie opracowuje koncepcję idealnego państwa i społeczeństwa oraz uzasadnia swoje propozycje • konfrontuje wyobrażenie idealnej społeczności z obrazem Lucasa Cranacha starszego <i>Złoty wiek</i> 		I.3.1 II.4.1 II.4.2
*21. <i>Kazania sejmowe</i> Piotra Skargi	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Renesans”, s. 48–49	• Piotr Skarga, <i>Kazania sejmowe</i> (fragmenty) • Jan Matejko, <i>Kazanie Skargi</i>	• pojęcia i terminy: kazanie, retoryka, anarchia szlachecka, złota wolność, tolerancja religijna, jezuita • postać: Piotr Skarga		<ul style="list-style-type: none"> • umieszcza <i>Kazania sejmowe</i> w kontekście historycznym • czyta ze zrozumieniem fragment <i>Kazań sejmowych</i> • relacjonuje argumentację Skargi • wskazuje w tekście środki retoryczne • odnajduje w utworze wątki biblijne • charakteryzuje stylizację proroczej groźby w <i>Kazaniach</i> 	1	I.1.1 I.1.2 I.1.3 I.1.4 I.1.5 *I.1.4 II.4.1 II.4.2

					<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat aktualności utworu we współczesnym społeczeństwie polskim • konfrontuje treść obrazu Matejki <i>Kazanie Skargi</i> z realiami historycznymi i wyciąga wnioski na temat ideologicznej funkcji obrazu • analizuje obraz Jana Matejki 		
22. <i>Sonety do Laury</i> Francesca Petrarki	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Renesans”, s. 50–51 	<ul style="list-style-type: none"> • Francesco Petrarka, <i>Sonety do Laury</i> (<i>Sonet 132</i> i <i>335</i>) • portret Francesca Petrarki • Giorgione, <i>Śpiąca Wenus</i> • Domenico Ghirlandaio, <i>Portret Giovanny Tornabuoni</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: sonet, oksymoron, <i>donna angelicata</i>, cykl liryczny, petrarkizm • postacie: Francesco Petrarka, Laura 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje i interpretuje wskazane sonety • na przykładzie przeczytanych tekstów wskazuje cechy gatunkowe sonetu • opisuje uczucia podmiotu lirycznego • odszukuje w utworach przykłady idealizacji kobiety • na podstawie poznanych sonetów charakteryzuje zjawisko petrarkizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat wpływu twórczości Francesca Petrarki na skonwencjonalizowanie poezji miłosnej • rekonstruuje wizerunek kobiety w renesansie na podstawie obrazów Giorgionego <i>Śpiąca Wenus</i>, Domenica Ghirlandaia <i>Portret Giovanny Tornabuoni</i> oraz utworów Francesca Petrarki 	1	I.1.1 II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 II.2.4 II.3.1 II.3.4 *II.2.2 *II.3.4
23. Ćwiczenia maturalne – pisanie wypracowania	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Renesans”, 	<ul style="list-style-type: none"> • Francesco Petrarka, <i>Sonety do Laury</i> (<i>Sonet 90</i>) • Jan Kochanowski, 		<ul style="list-style-type: none"> • analizuje temat wypracowania • gromadzi materiał potrzebny do napisania pracy 		1	I.1.1 I.2.1

	s. 79–82	<i>Do Magdaleny</i>		<ul style="list-style-type: none"> • pisze pracę, dbając o zachowanie odpowiedniej kompozycji oraz poprawność językową i stylistyczną 			II.1.2 II.3.1 III.1.1 III.1.2
24. Przemysłny szlachcic Don Kichote z Manczy Miguela de Cervantesa Saavedry	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Renesans”, s. 52–53 	<ul style="list-style-type: none"> • Miguel de Cervantes Saavedra, <i>Przemysłny szlachcic Don Kichote z Manczy</i> (fragmenty) • Honoré Daumier, <i>Don Kichot</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: parodia, romans rycerski, błędny rycerz, <i>walka z wiatrakami</i> • postacie: Miguel de Cervantes Saavedra, Don Kichot 	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje się w treści dzieła Cervantesa • omawia cechy gatunkowe romansu rycerskiego i ilustruje je przykładami z literatury średniowiecza • tłumaczy mechanizm funkcjonowania parodii i podaje przykłady • analizuje <i>Don Kichota</i> pod kątem parodii romansu rycerskiego • charakteryzuje bohaterów powieści • rozpatruje charaktery głównych postaci jako odbicie dwoistej natury ludzkiej • wyjaśnia potoczne znaczenie wyrażenia <i>walka z wiatrakami</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje szaleństwo Don Kichota • konfrontuje poznany tekst z obrazem Honoré Daumiera pod tytułem <i>Don Kichot</i> • tworzy parodię dowolnego dzieła literackiego 	1	I.1.1 I.1.4 I.3.1 II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.2 II.2.4 II.2.5 II.3.1 II.3.2 II.3.3 II.3.4 *II.2.3 *II.2.4

							*II.3.4
*25. Początki noweli – Giovanni Boccaccio, <i>Dekameron</i>	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Renesans”, s. 54–56	• Giovanni Boccaccio, <i>Dekameron – Sokół</i> (fragmenty), • Sandro Botticelli, <i>Uczta w piniowym lesie</i>	• pojęcia i terminy: nowela, perypetia, katastrofa, punkt kulminacyjny, puenta • postacie: Giovanni Boccaccio, Sandro Botticelli		• wypowiada się na temat <i>Dekameronu</i> jako cyklu nowel • streszcza nowelę <i>Sokół</i> • na podstawie tekstu wyróżnia cechy gatunkowe noweli • wyróżnia poszczególne elementy kompozycji noweli • analizuje poznany tekst pod kątem światopoglądu renesansowego • ocenia aktualność <i>Dekameronu</i> • analizuje obraz Sandra Botticellego <i>Uczta w piniowym lesie</i>	1	I.1.1 I.1.4 II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2
26., 27., 28., 29. i 30. <i>Makbet</i> Williama Szekspira	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Renesans”, s. 57–60	• William Szekspir, <i>Makbet</i> • portret Williama Szekspira • Eugène Delacroix, <i>Hamlet i Horatio na cmentarzu</i>	• pojęcia i terminy: teatr elżbietański, dramat szekspirowski, tragedia, psychologiczna motywacja losów bohatera, wróżba, fantastyka i realizm, tragizm • postać: William Szekspir	• prezentuje zarys biografii Szekspira • podaje najważniejsze dzieła angielskiego dramaturga • relacjonuje treść dramatu <i>Makbet</i> • omawia funkcjonowanie teatru elżbietańskiego • analizuje przyczyny ponadczasowości dzieł Szekspira • wymienia przykłady adaptacji dzieł	• orientuje się w treści <i>Hamleta</i> Williama Szekspira • omawia wybraną adaptację <i>Makbeta</i> bądź <i>Hamleta</i> i konfrontuje ją z tekstem dramatu	5	I.1.1 I.1.4 II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.4 II.3.1

<p>31. Ćwiczenia maturalne – wypowiedź ustna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Renesans”, s. 83–86 	<ul style="list-style-type: none"> • plakat filmu Romana Polańskiego <i>Tragedia Makbeta</i> 		<p>Szekspira</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje głównych bohaterów tragedii i analizuje pod względem psychologicznym motywację ich działań • określa rolę czarownic w procesie budowania napięcia w dramacie • bada elementy świata irracjonalnego i określa ich funkcję • wskazuje przyczyny ostatecznej klęski Makbeta • określa funkcję elementów humorystycznych w utworze • definiuje tragizm w <i>Makbecie</i> • porównuje dramat szekspirowski z antycznym • analizuje temat wypowiedzi ustnej • dobiera odpowiedni materiał literacki i dokonuje jego analizy • wygłasza uporządkowaną wypowiedź, dbając o formę językową 		<p>1</p>	<p>II.3.2 II.3.4 *I.1.1 *I.2.1 *II.3.4 I.1.1 II.1.2 II.3.1 III.1.1 III.1.2 III.1.3</p>
---	---	---	--	--	--	----------	---

							III.1.4
RENEANS – NAUKA O JĘZYKU							
32. Styl artystyczny	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Renesans”, s. 61–62 	<ul style="list-style-type: none"> Jerzy Bralczyk, <i>444 zdania polskie</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> pojęcia i terminy: styl artystyczny i jego funkcje (estetyczna, poznawcza, wychowawcza), konwencja stylistyczna, styl indywidualny, styl typowy, parodia, trawestacja, pastisz, styl renesansowy, topos, słowa kluczowe, wiersz sylabiczny 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia różnicę pomiędzy stylem artystycznym a stylami funkcjonalnymi wskazuje przykłady parodii, trawestacji i pastiszu prezentuje na przykładach cechy charakterystyczne stylu renesansowego rozpoznaje wiersz sylabiczny i wskazuje jego cechy 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje chwyt retoryczny w przykładowych tekstach publicystycznych z okresu renesansu oraz współczesnych analizuje problem oryginalności dzieła literackiego w kontekście konwencji stylistycznej 	1	I.1.4 I.3.1 I.3.4 *I.1.4 *I.3.4
RENEANS – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE							
33. Podsumowanie wiadomości na temat renesansu	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Renesans”, s. 63 	<ul style="list-style-type: none"> Jerzy Ziomek, <i>Renesans</i> (fragmenty) Leszek Kołakowski, <i>Czy diabeł może być zbawiony i 27 innych kazań</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> wpływ renesansu na tworzenie kultury narodowej renesans jako wiek otwartych wyborów kultura narodowa a kultura europejska stereotyp w refleksji nad renesansem postać: Leszek 	<ul style="list-style-type: none"> podjmuje dyskusję o renesansie w kontekście fragmentu książki Leszka Kołakowskiego wypowiada się na temat współzależności oraz rozbieżności pomiędzy kulturą narodową i europejską konfrontuje możliwości, jakie dawał renesans w porównaniu z epoką poprzednią, w kontekście fragmentu książki Jerzego Ziomek 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje opinię na temat prawdziwego oraz stereotypowego obrazu renesansu 	1	I.1.1 I.1.2 I.1.5 *I.1.1 *I.1.2

34. Powtórzenie wiadomości	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Renesans”, s. 64–65	• mapa myśli	Kołakowski • tło historyczne epoki • nauka i oświata • filozofia • sztuka • literatura: renesansowe gatunki literackie • wzorce osobowe	• selekcjonuje i hierarchizuje wiadomości zdobyte podczas lekcji • powtarza i utrwala wiadomości	• powtarza wiadomości przeznaczone dla profilu rozszerzonego	1	I.2.1 I.2.3
RENESANS – NAWIĄZANIA							
35. Śladami renesansu	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Renesans”, s. 67	• zwyczaje sobótkowe – zdjęcie	• wpływ światopoglądu renesansowego na rozwój człowieka • oddziaływanie sztuki renesansowej na kolejne epoki • ponadczasowość wybranych utworów renesansowych	• rozpoznaje ślady oddziaływania kultury renesansowej w różnych dziełach sztuki • wymienia osiągnięcia cywilizacyjne renesansu i podaje ich znaczenie dla rozwoju człowieka • przedstawia wpływ sztuki renesansowej na kolejne epoki • omawia znany sobie przykład inspiracji kulturą renesansu	• podaje konkretne przykłady wpływu sztuki renesansowej na twórczość kolejnych epok • omawia i ocenia znany sobie przykład inspiracji kulturą renesansu	1	II.1.3 II.2.5 II.3.3 *II.3.4
36. Cywilizacja odrodzenia – odrodzenie	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> ,	• Jean Delumeau, <i>Cywilizacja Odrodzenia</i>	• pojęcia i terminy:	• wskazuje najważniejsze osiągnięcia odrodzenia	• konfrontuje osiągnięcia kultury renesansu ze znanymi sobie dziełami	1	I.1.1

cywilizacji	dział „Renesans”, (fragmenty) s. 68		<i>ad fontes</i> , reformacja	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady wpływu renesansu na współczesną cywilizację • rozważa, dlaczego czasy renesansu rozpoczynają epokę nowożytną • podejmuje dyskusję na temat osiągnięć renesansu • ocenia z własnej perspektywy przełomowy charakter epoki 	sztuki		I.1.2 I.1.5 *I.1.1 *I.2.1
*37. Mona Lisa w czasach popkultury	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Renesans”, s. 69	• Andy Warhol, <i>Mona Lisa</i> • Leonardo da Vinci, <i>Mona Lisa</i>	• pojęcia i terminy: popkultura, serigrafia • postać: Andy Warhol		<ul style="list-style-type: none"> • analizuje dzieło Leonarda da Vinci • wypowiada się na temat roli oryginału w epoce technik reprodukcji • orientuje się w zjawisku popkultury • porównuje dzieło Leonarda da Vinci i Andy’ego Warhola • analizuje funkcję wykorzystania <i>Mony Lisy</i> w dziele popkulturowym • podejmuje dyskusję o dziele sztuki jako takim 	1	I.3.1 II.1.1 II.2.5 II.3.2
*38. O śmierci ponad epokami – *** [<i>Anka! to już trzy i pół roku</i>] Władysława Broniewskiego	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Renesans”, s. 70	• Władysław Broniewski, *** [<i>Anka! to już trzy i pół roku</i>]	• pojęcia i terminy: poezja funeralna, podmiot liryczny, adresat wiersza, typ liryki, metafora		<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje analizy stylistycznej wiersza *** [<i>Anka! to już trzy i pół roku</i>] • odnajduje w utworze nawiązania do <i>Trenów</i> Jana Kochanowskiego 	1	II.1.1 II.1.2 II.2.1 II.2.4

			<ul style="list-style-type: none"> • postać: Władysław Broniewski 		<ul style="list-style-type: none"> • w kontekście wiersza wyjaśnia etymologię imienia Zofia • wypowiada się na temat kreacji podmiotu lirycznego w odniesieniu do <i>Trenów</i> • podejmuje dyskusję o sposobach przedstawiania śmierci i żałoby w różnych epokach literackich • pisze pracę, w której dokonuje analizy porównawczej wierszy [<i>Anka! to już trzy i pół roku</i>] Władysława Broniewskiego i <i>Trenu XIX</i> Jana Kochanowskiego 		<p>II.2.5</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.3</p> <p>II.3.4</p> <p>*II.3.2</p>
<p>39. <i>Makbet</i> z przymrużeniem oka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Renesans”, s. 71 	<ul style="list-style-type: none"> • Terry Pratchett, <i>Trzy więdźmy</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: parodia, efekt komediowy, tragedia, powieść 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje w czytany tekście aluzje do <i>Makbeta</i> Williama Szekspira • omawia tekst jako parodię i podaje odpowiednie przykłady • wskazuje środki nadające fragmentowi charakter komediowy • podejmuje dyskusję na temat wartości parodii 	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje gatunek literacki fragmentu • wskazuje elementy świadczące o oryginalnym podejściu twórcy do gatunku powieści 	1	<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.2.4</p> <p>II.2.5</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.3</p> <p>*II.2.2</p>
<p>*40. <i>Elżbieta królowa Anglii</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • Ferdynand Bruckner, <i>Elżbieta</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: spektakl, Teatr 		<ul style="list-style-type: none"> • orientuje się w historii Anglii pod rządami Elżbiety I 	1	<p>II.1.1</p>

	<i>Ponad słowami</i> , dział „Renesans”, s. 72	<i>królowa Anglii</i> , reż. Laco Adamik	Telewizji • postać: Elżbieta I		<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje monarchinię, uwypuklając złożoność postaci • wypowiada się na temat kreacji Teresy Budzisz-Krzyżanowskiej • omawia specyfikę Teatru Telewizji • podejmuje dyskusję o problemach osób rządzących w czasach renesansu i dzisiaj 		II.1.2 II.3.1 II.3.2 II.3.4 *II.3.4
41. <i>Romeo i Julia</i> współcześnie	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Renesans”, s. 73	• <i>Romeo i Julia</i> , reż. Baz Luhrmann	• pojęcia i terminy: adaptacja, ekranizacja, interpretacja, kicz, świat przedstawiony, poetyka wideoklipu	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje film Baza Luhrmanna z dziełem Szekspira • dokonuje szczegółowej analizy porównawczej wybranych scen • podejmuje dyskusję na temat granic dowolności adaptacji • opisuje swoje wrażenia po obejrzeniu filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy samodzielną recenzję filmu • wypowiada się na temat rekwizytów i kostiumów użytych w filmie oraz sposobu filmowania i montażu 	1	II.1.1 II.1.2 II.3.1 II.3.2 *II.3.4 III.1.1
*42. <i>Królowa Margot</i>	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Renesans”, s. 74	• <i>Królowa Margot</i> , reż. Patrice Chéreau	• pojęcia i terminy: noc św. Bartłomieja, hugenoci, makiawelizm		<ul style="list-style-type: none"> • orientuje się w historii Francji stanowiącej tło wydarzeń rozgrywających się w filmie • opisuje relacje panujące na dworze francuskim • rozważa problem zła w człowieku na podstawie fabuły filmu • analizuje pobudki kierujące tytułową 	1	II.1.1 II.1.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.3.4

					bohaterką filmu		*II.2.1
43. i 44. Praca klasowa						2	
BAROK – O EPOCE							
45. i 46. Barok – świat wewnętrznych sprzeczności	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Barok”, s. 88–92 	<ul style="list-style-type: none"> • oś czasu • Andrea Pozzo, <i>Apoteoza św. Ignacego</i> (fragment) • Hyacinthe Rigaud, <i>Portret Ludwika XIV</i> • Peter Paul Rubens, <i>Cuda św. Ignacego Loyoli</i> • pałac w Wilanowie • <i>Portret Antoniego Stanisława Szczuki</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: barok, monarchia absolutna, kontrreformacja, indeks ksiąg zakazanych, zakon jezuitów, nietolerancja religijna, sarmatyzm • postacie: Ludwik XIV • wydarzenia historyczne: wojna trzydziestoletnia, potop szwedzki, wojny polsko-tureckie, powstanie Chmielnickiego, sobór w Trydencie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia etymologię terminu <i>barok</i> • określa ramy czasowe epoki w Europie i w Polsce • charakteryzuje podstawowe różnice pomiędzy renesansem a barokiem • tłumaczy, dlaczego w historii okres baroku nazywany jest czasem wojen • prezentuje najważniejsze postanowienia soboru trydenckiego • omawia specyfikę baroku polskiego • wypowiada się na temat życia codziennego w baroku 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje wpływ soboru trydenckiego na kształt epoki • podaje przykłady teatralizacji życia w baroku • charakteryzuje tło historyczne epoki 	2	I.1.1 *I.2.1 I.2.1 I.3.1
47. i 48. Człowiek	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do 	<ul style="list-style-type: none"> • Kartezjusz, 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje trzy główne nurty 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwija charakterystykę głównych 	2	I.1.1

wobec nieskończoności – filozofia czasów baroku	języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Barok”, s. 93–95	<i>Medytacje o pierwszej filozofii</i> (fragmenty); <i>Rozprawa o metodzie</i> (fragment) • Blaise Pascal, <i>Myśli</i> (fragmenty) • Jan Vermeer, <i>Alegoria wiary katolickiej</i> (fragment)	spirytualizm, naturalizm, panteizm, racjonalizm, <i>Cogito ergo sum</i> , zakład Pascala, trzcina myśląca • postacie: Kartezjusz, Blaise Pascal, Baruch Spinoza	myśli barokowej: spirytualizm, naturalizm i panteizm • czyta ze zrozumieniem fragment traktatu Kartezjusza i <i>Myśli</i> Pascala • przedstawia podstawowe założenia filozofii Kartezjusza i Pascala • tłumaczy sens zdania: „Myślę, więc jestem” oraz wyrażenia <i>trzcina myśląca</i> • wyjaśnia wyrażenie <i>zakład Pascala</i>	nurtów myśli barokowej, korzystając z różnych źródeł • prezentuje przedstawicieli spirytualizmu, naturalizmu i panteizmu oraz ich poglądy		I.1.2 I.1.5 I.3.1 *I.1.1 *I.2.1
49. i 50. Sztuka baroku	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Barok”, s. 96–104	• Peter Paul Rubens, <i>Przybycie Marii Medycejskiej do Marsylii</i> • Giovanni Lorenzo Bernini, <i>Baldachim nad grobem św. Piotra; Porwanie Prozerpiny; Ekstaza św. Teresy</i> • zespół ogrodowo-pałacowy Vaux-le-Vicomte • bazylika Santa Maria della Salute	• pojęcia i terminy: iluzjonizm, światłocień, kolumnada, krzywizny, ekspresja, rzeźba grupowa, opera, zmysłowość, dynamizm, dramatyzm, widowiskowość, teatralizacja, teatr dworski, teatr szkolny, opera • postacie: Caravaggio, Peter Paul Rubens, Rembrandt Harmensz van Rijn, Jan Vermeer, Diego Velazquez, Giovanni Lorenzo	• wymienia najważniejszych twórców sztuki barokowej • omawia założenia światopoglądowe sztuki baroku • opisuje wpływ Kościoła jako mecenas sztuki • charakteryzuje malarstwo barokowe, posługując się przykładami • przedstawia cechy architektury barokowej na wybranym przykładzie • analizuje rzeźbę barokową według wskazanych kryteriów • podaje najważniejsze cechy stylu	• tworzy samodzielną analizę i interpretację wybranego dzieła sztuki barokowej • pogłębia wiedzę na temat twórczości wybranego malarza epoki baroku	2	I.1.1 *I.1.1 II.1.1 I.3.1

		<p>w Wenecji</p> <ul style="list-style-type: none"> • Joust de Corte, <i>Najświętsza Maria Panna Uzdrawiająca</i> • kościół Il Gesù w Rzymie • Caravaggio, <i>Złożenie do grobu</i> • Diego Velázquez, <i>Panny dworskie</i> 	Bernini	<p>barokowego</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje operę jako zjawisko typowe dla baroku • przedstawia zjawisko francuskiego teatru dworskiego • opisuje działalność szkolnego teatru jezuitów w Polsce 			
51. Ćwiczenia maturalne – wypowiedź ustna	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Barok”, s. 141–144 	<ul style="list-style-type: none"> • Giovanni Lorenzo Bernini, <i>Apollo i Dafne</i> • Jan Parandowski, <i>Mitologia</i> (fragment) 		<ul style="list-style-type: none"> • analizuje temat wypowiedzi ustnej • interpretuje obraz w kontekście dzieła literackiego • wygłasza uporządkowaną wypowiedź, dbając o formę językową 		1	<p>I.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.3.1</p> <p>III.1.1</p> <p>III.1.2</p> <p>III.1.3</p> <p>III.1.4</p>
BAROK – TEKSTY Z EPOKI							
52. Wprowadzenie do literatury	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> • Nicolas Mignard, <i>Molier w roli</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: kontrast, sacrum, profanum, <i>vanitas</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje dwa nurty poezji barokowej: dworski i metafizyczny 	<ul style="list-style-type: none"> • zna wybrany dramat Pierre’a Corneille’a bądź Jeana Racine’a 	1	<p>I.1.1</p> <p>I.3.1</p>

barokowej	dział „Barok”, s. 105	<i>Cezara</i>	sensualizm, nurt dworski, nurt metafizyczny, marinizm, konceptyzm, koncept, komedia dell'arte, sylwy, klasycyzm barokowy • postacie: Moliere, Pierre Corneille, Jean Racine	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przedstawicieli klasycyzmu barokowego • przedstawia różnice pomiędzy literaturą dworską i metafizyczną a klasycyzmem francuskim • orientuje się w twórczości Moliera 			*I.2.1
53. Poezja metafizyczna Mikołaja Sępa Szarzyńskiego	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Barok”, s. 106–107	<ul style="list-style-type: none"> • Mikołaj Sęp Szarzyński, <i>Sonet IV. O wojnie naszej, którą więdziemy z szatanem, światem i ciałem</i>; <i>Sonet V. O nietrwalej miłości rzeczy świata tego</i> • Juan de Valdés Leal, <i>In ictu oculi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: sonet, <i>vanitas</i>, kontrast, inwersja, paradoks, przerzutnia • postać: Mikołaj Sęp Szarzyński 	<ul style="list-style-type: none"> • określa metrykalną i mentalną przynależność Mikołaja Sępa Szarzyńskiego do poszczególnych epok • dokonuje analizy i interpretacji <i>Sonetu IV</i> i <i>Sonetu V</i> • odnajduje cechy poezji metafizycznej w utworach Mikołaja Sępa Szarzyńskiego • wypowiada się na temat kreacji podmiotu lirycznego w analizowanych sonetach • porównuje obraz Boga zawarty w wierszach Mikołaja Sępa Szarzyńskiego i w <i>Hymnie</i> Jana Kochanowskiego • podejmuje dyskusję na temat aktualności poezji Mikołaja Sępa 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje zawarty w podanych sonetach pogląd poety na temat sensu istnienia • konfrontuje sonety Mikołaja Sępa Szarzyńskiego z obrazem <i>In ictu oculi</i> 	1	II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 II.2.2 II.2.3 II.2.4 II.2.5 II.3.1 II.3.2 II.3.3 II.3.4

				Szarzyńskiego			*II.3.4
*54. Poezja Daniela Naborowskiego	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Barok”, s. 108–109 	<ul style="list-style-type: none"> Daniel Naborowski, <i>Krótkość żywota; Na oczy królowny angielskiej</i> Georges de La Tour, <i>Maria Magdalena</i> 	<ul style="list-style-type: none"> pojęcia i terminy: symbol, paradoks, ulotność ludzkiej egzystencji, panegiryk, koncept, stopniowanie porównań, dekoracyjność postać: Daniel Naborowski 		<ul style="list-style-type: none"> dokonyuje analizy i interpretacji wiersza <i>Krótkość żywota</i> odnajduje w tekście cechy literatury metafizycznej odczytuje utwór jako traktat zawierający tezę i argumenty omawia znaczenie paradoksów kończących wiersz analizuje i interpretuje utwór <i>Na oczy królowny angielskiej</i> odnajduje w tekście cechy literatury dworskiej i je charakteryzuje interpretuje obraz <i>Maria Magdalena</i> 	1	II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 II.2.2 II.2.3 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.3.4
*55. Poezja dworska Jana Andrzeja Morsztyna	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Barok”, s. 110–111 	<ul style="list-style-type: none"> Jan Andrzej Morsztyn, <i>O swej pannie; Do trupa</i> Giovanni Lorenzo Bernini, <i>Śmierć błogostawionej Ludwiki Albertoni</i> 	<ul style="list-style-type: none"> pojęcia i terminy: marinizm, konceptyzm, koncept, sensualizm, sonet, antyteza postacie: Giambattista Marini, Jan Andrzej Morsztyn 		<ul style="list-style-type: none"> analizuje wiersze <i>Do swej pannie</i> i <i>Do trupa</i> omawia istotę konceptu w utworach Jana Andrzeja Morsztyna definiuje pojęcie paradoksu i tłumaczy je na przykładzie wyjaśnia koncepcję piękna zawartą w wierszu <i>Do swej pannie</i> odnajduje elementy sensualizmu w 	1	II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 II.2.2 II.2.3 II.2.4

					<p>analizowanych tekstach</p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie marinizmu po analizie wierszy Jana Andrzeja Morsztyna na podstawie utworu <i>Do trupa</i> definiuje sonet konfrontuje wiersz <i>Do trupa</i> z rzeźbą Berniniego w kontekście barokowego ujęcia tematu śmierci 		<p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.4</p> <p>*II.3.4</p>
<p>56. Zbytki sarmackie według Wacława Potockiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Barok”, s. 112–113 	<ul style="list-style-type: none"> Wacław Potocki, <i>Zbytki polskie</i> (fragmenty) <i>Oblężenie Jasnej Góry przez Szwedów w 1655 r.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> pojęcia i terminy: sarmatyzm, szlachcic ziemianin, arianie, wojny polsko-szwedzkie postać: Wacław Potocki 	<ul style="list-style-type: none"> orientuje się w historii wojen polsko-szwedzkich w XVII w. odnajduje we fragmencie <i>Zbytków polskich</i> elementy nurtu sarmackiego na podstawie tekstu wymienia przykłady zamięłowania szlachty i duchowieństwa do zbytku i bogactwa przedstawia obraz społeczeństwa wyłaniający się z podanego fragmentu analizuje stronę formalną tekstu i określa funkcję środków językowych 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje wpływ przymusowej konwersji na życie i twórczość Wacława Potockiego podejmuje dyskusję na temat dzisiejszego obrazu społeczeństwa polskiego w kontekście utworu Potockiego 	<p>1</p>	<p>I.1.1</p> <p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.2.1</p> <p>II.2.2</p> <p>II.2.3</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p>
<p>57. Sarmaty portret własny – <i>Pamiętniki</i> Jana Chryzostoma Paska</p>	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Barok”, 	<ul style="list-style-type: none"> Jan Chryzostom Pasek, <i>Pamiętniki</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> pojęcia i terminy: sarmatyzm, Sarmata, pamiętnik, megalomania, ksenofobia, styl gawędziarski, styl 	<ul style="list-style-type: none"> definiuje sarmatyzm wymienia wady i zalety sarmatyzmu orientuje się w biografii Jana 	<ul style="list-style-type: none"> podejmuje dyskusję na temat obecności elementów mentalności sarmackiej wśród współcześnie żyjących Polaków odnajduje elementy ideologii 	<p>1</p>	<p>I.1.1</p> <p>I.1.4</p> <p>II.1.1</p>

	s. 114–115		erudycyjny, makaronizm	Chryzostoma Paska • charakteryzuje biografię Paska jako typową dla Sarmaty • odnajduje w tekście <i>Pamiętników</i> elementy mentalności sarmackiej • na podstawie utworu Paska definiuje pamiętnik • analizuje styl i język <i>Pamiętników</i>	sarmackiej w innych utworach		II.1.2 II.2.2 II.2.3 II.3.2 *I.2.1
58. Ćwiczenia maturalne – czytanie ze zrozumieniem	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Barok”, s. 133–136	• Roman Mazurkiewicz, <i>Główne idee polskiego sarmatyzmu</i> (fragmenty)		• czyta ze zrozumieniem tekst nieliteracki • formułuje odpowiedzi na pytania do tekstu na podstawie wskazówek		1	I.1.1 I.1.2
*59. Angielska poezja metafizyczna	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Barok”, s. 116–117	• John Donne, <i>Pchła</i> • Peter Paul Rubens, <i>Ogród miłości</i> • Pieter Claesz, <i>Vanitas</i>	• pojęcia i terminy: angielscy poeci metafizyczni, koncept, dekorum, intelektualizm, zmysłowość, metaforyka, symbolika, <i>vanitas</i> , tematyka wanitatywna		• prezentuje charakter twórczości angielskich poetów metafizycznych • dokonuje analizy i interpretacji wiersza <i>Pchła</i> Johna Donne’a • wyjaśnia, na czym polega koncept w utworze • rozpoznaje oryginalny charakter wiersza • podejmuje dyskusję na temat współczesnych przykładów niebanalnego ukazania erotyzmu w	1	II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 II.2.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2

					<p>sztuce</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizuje i konfrontuje ze sobą obrazy Petera Paula Rubensa i Pietera Claesza jako dwa bieguny obrazowania barokowego • w kontekście analizowanych obrazów przedstawia przykłady łączenia ze sobą dwóch skrajnych kręgów tematycznych 		II.3.4
60. Ćwiczenia maturalne – pisanie wypracowania	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Barok”, s. 137–140 	<ul style="list-style-type: none"> • Mikołaj Sęp Szarzyński, <i>Sonet IV. O wojnie naszej, którą wiedziemy z szatanem, światem i ciałem</i> • John Donne, <i>Sonet X</i> 		<ul style="list-style-type: none"> • analizuje temat wypracowania • gromadzi materiał potrzebny do napisania pracy • pisze pracę, dbając o zachowanie odpowiedniej kompozycji oraz poprawność językową i stylistyczną 		1	I.1.1 I.2.1 II.1.2 II.3.1 III.1.1 III.1.2
BAROK – NAUKA O JĘZYKU							
61. Środki artystycznego wyrazu i ich funkcje	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Barok”, s. 118–120 	<ul style="list-style-type: none"> • Julian Tuwim, <i>Pegaz dęba</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> • fonetyczne środki artystycznego wyrazu: rytm, rym, aliteracja, onomatopeja, powtórzenie • fleksyjne środki artystycznego wyrazu: archaizacja, 	<ul style="list-style-type: none"> • klasyfikuje środki artystycznego wyrazu oraz określa ich funkcję w dziele literackim • wymienia środki artystycznego wyrazu właściwe dla stylu barokowego • omawia cechy stylu barokowego i 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje na przykładach styl renesansowy i barokowy • wypowiada się na temat wpływu stylu barokowego na treść utworów 	1	I.1.4 I.3.1 II.2.1 II.2.2 *II.2.5

			<p>zabarwienie parodystyczne</p> <ul style="list-style-type: none">• słowotwórcze środki artystycznego wyrazu: neologizmy, złożenia, zdrobnienia, zgrubienia• składniowe środki artystycznego wyrazu: apostrofa, pytanie retoryczne, inwersja, elipsa, powtórzenie, paralelizm• leksykalno- -znaczeniowe środki artystycznego wyrazu: epitet, porównanie, metafora, oksymoron, paradoks, synekdocha, peryfrazja, hiperbola, animizacja, personifikacja• inne środki artystycznego wyrazu: alegoria, symbol, ironia• cechy stylu barokowego: dynamizm, kontrast, koncept, paradoks, oksymoron	<p>wskazuje je w tekście</p> <ul style="list-style-type: none">• odnosi pojęcie makaronizmu do współczesnej polszczyzny			
--	--	--	--	---	--	--	--

BAROK – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE

<p>62. Podsumowanie wiadomości na temat baroku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Barok”, s. 121 	<ul style="list-style-type: none"> • Julian Krzyżanowski, <i>Dzieje literatury polskiej</i> (fragmenty) • Andrzej Vincenz, <i>Helikon sarmacki</i> (fragment) 	<ul style="list-style-type: none"> • terminy i pojęcia: demokracja szlachecka, rodzimość, Helikon 	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje opinie autorów dotyczące baroku • wypowiada się na temat demokratycznego charakteru piśmiennictwa barokowego • rozumie pojęcie rodzimości w piśmiennictwie barokowym • podejmuje dyskusję o nieobecności literatury barokowej w świadomości społecznej 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje w literaturze i sztuce barokowej elementy aktualne 	1	<p>I.1.1 I.1.2 I.1.5 I.3.1</p>
<p>63. Powtórzenie wiadomości</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Barok”, s. 122–123 	<ul style="list-style-type: none"> • mapa myśli 	<ul style="list-style-type: none"> • tło historyczne epoki • nauka i oświata • filozofia • sztuka • cechy i najważniejsze motywy w kulturze baroku • propagowane wzorce osobowe • popularne gatunki literackie 	<ul style="list-style-type: none"> • selekcjonuje i hierarchizuje wiadomości zdobyte podczas lekcji • powtarza i utrwała wiadomości 	<ul style="list-style-type: none"> • powtarza wiadomości przeznaczone dla profilu rozszerzonego 	1	<p>I.2.1 I.2.3</p>

BAROK – NAWIĄZANIA

<p>64. Śladami baroku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Barok”, s. 125 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ogniem i mieczem</i> – kadr z filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • ocena baroku w kolejnych epokach • oddziaływanie baroku na turpizm i twórczość pisarzy południowo-amerykańskich • wpływ muzyki, architektury i malarstwa barokowego na epoki późniejsze • znaczenie sarmatyzmu dla polskiej mentalności i kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje inspiracje barokowe w sztuce • wymienia motywy wywodzące się z baroku obecne w kulturze współczesnej • omawia przykład dzieła zainspirowanego sztuką barokową 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia szczegółowo wybrany przykład dzieła współczesnego inspirowanego sztuką barokową 	<p align="center">1</p>	<p>II.1.3 II.2.5 II.3.3 *II.3.4</p>
<p>65. Barokowe inspiracje</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Barok”, s. 126 i 129 	<ul style="list-style-type: none"> • Jorge Luis Borges, <i>Kula Pascala</i> (fragmenty) • Ryszard Kapuściński, <i>Wojna futbolowa</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> • postaci: Blaise Pascal, Ryszard Kapuściński 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem wskazane teksty • streszcza historię przedstawioną w <i>Kuli Pascala</i> • referuje wnioski Borgesa i interpretuje ostatnie zdanie tekstu • orientuje się, kim był Ryszard Kapuściński • odnajduje opis estetyki barokowej w tekście Kapuścińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje barokową wizję świata i człowieka opisaną przez Pascala z niepokojami ludzi współczesnych • ocenia współczesne przejawy estetyki barokowej w sztuce i życiu codziennym 	<p align="center">1</p>	<p>I.1.1 I.1.2 I.1.5 II.3.2</p>

				<ul style="list-style-type: none"> • konfrontuje ukazane przez Kapuścińskiego cechy estetyki barokowej z dziełami sztuki zamieszczonymi w podręczniku • podejmuje dyskusję na temat estetyki barokowej obecnej w świecie współczesnym 			
*66. Ideal kobiecego piękna	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Barok”, s. 127 	<ul style="list-style-type: none"> • Fernando Botero, <i>Leżąca naga kobieta z kwiatami</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • estetyka baroku • ideał kobiecego piękna • pojęcia i terminy: schemat kompozycyjny, kicz 		<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje w podręczniku oraz dostępnych źródłach akty kobiece powstałe w baroku i innych epokach • dobiera obrazy według kryterium kompozycji wykorzystanej przez Fernanda Botera • podejmuje dyskusję na temat ewolucji ideału kobiecego piękna • porównuje obraz <i>Leżąca naga kobieta z kwiatami</i> z aktami barokowymi – określa elementy zaczerpnięte z tradycji i komentuje ich przetworzenie • podejmuje dyskusję o obecności i funkcji kiczu we współczesnych przedstawieniach kobiety 	1	<p>I.3.1</p> <p>II.1.1</p> <p>II.2.5</p> <p>II.3.2</p>
*67. Barok w poezji współczesnej	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> • Jarosław Marek Rymkiewicz, <i>Róża oddana Danielowi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: topos, symbol • postać: Daniel 		<ul style="list-style-type: none"> • określa rodzaj liryki oraz zasadę kompozycyjną, według której zbudowany jest wiersz 	1	<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p>

	dział „Barok”, s. 128	<i>Naborowskiemu</i>	Naborowski		<ul style="list-style-type: none"> • analizuje funkcję anafory • wskazuje toposy barokowe wykorzystane w utworze Rymkiewicza • porównuje tekst Rymkiewicza z wierszem barokowym o podobnej konstrukcji • analizuje występujący w utworze symbol róży • przygotowuje prezentację dotyczącą obecności toposu róży w literaturze i sztuce 		II.2.1 II.2.2 II.2.4 II.2.5 II.3.1 II.3.2 II.3.3 II.3.4 *II.1.3 *II.1.5 *II.3.4
*68. <i>Trans-Atlantyk</i> Witolda Gombrowicza wobec tradycji sarmackiej	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Barok”, s. 130	• Witold Gombrowicz, <i>Trans-Atlantyk</i> (fragmenty)	• pojęcia i terminy: sarmatyzm, tradycja językowa, parodia • postać: Witold Gombrowicz		<ul style="list-style-type: none"> • orientuje się w życiu i twórczości Witolda Gombrowicza • orientuje się ogólnie w treści utworu Gombrowicza • odnajduje we fragmencie <i>Trans-Atlantyku</i> elementy języka Jana Chryzostoma Paska • wskazuje w omawianym fragmencie elementy mentalności sarmackiej • analizuje sposoby ośmieszania mentalności sarmackiej zastosowane 	1	I.1.1 I.1.4 I.1.7 II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.4

					<p>przez Gombrowicza</p> <ul style="list-style-type: none"> • w kontekście fragmentu podejmuje dyskusję na temat relacji pomiędzy współczesną polską emigracją a społecznością lokalną 		<p>II.3.1</p> <p>*I.3.2</p> <p>*II.2.3</p>
<p>69. Barokowa teatralność w opowieści filmowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Barok”, s. 131 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Vatel</i>, reż. Roland Joffé 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: estetyka barokowa, harmonia, kontrast, motyw lustra, bohater tragiczny 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje w filmie elementy teatralizacji życia w okresie baroku • porównuje kadry z filmu z reprodukcjami obrazów barokowych zamieszczonymi w podręczniku • interpretuje motyw lustra pojawiający się w filmie • wskazuje barokowe topoty obecne w filmie • opisuje i ocenia XVII-wieczną arystokrację ukazaną w filmie • analizuje postępowanie tytułowego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sposób przedstawienia arystokracji w filmach: <i>Vatel</i> oraz <i>Królowa Margot</i> • tworzy samodzielną recenzję filmu 	1	<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.4</p> <p>*II.2.1</p>
<p>*70. Filmowa opowieść o artyście – <i>Dziewczyna z perłą</i> Petera Webbera</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Barok”, s. 132 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dziewczyna z perłą</i>, reż. Peter Webber • Jan Vermeer, <i>Dziewczyna z perłą</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: malarstwo niderlandzkie • postać: Jan Vermeer 		<ul style="list-style-type: none"> • porównuje kadry z filmu z obrazami Jana Vermeera • charakteryzuje postać służącej Griet • analizuje i ocenia kreację Scarlett Johansson • opisuje proces powstawania dzieła 	1	<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p>

					<p>sztuki</p> <ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje życie codzienne w baroku na podstawie filmu • tworzy prezentację na temat obrazu artysty w filmie 		<p>II.3.4</p> <p>*II.2.1</p>
71. Test sprawdzający						1	

OŚWIECENIE – O EPOCE

72. i 73. Oświecenie w Europie i Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Oświecenie”, s. 146–149 	<ul style="list-style-type: none"> • oś czasu • Louis-Michel van Loo, <i>Portret Denisa Diderota</i> • Marcello Bacciarelli, <i>Portret Stanisława Augusta w stroju koronacyjnym</i> • Bernardo Bellotto zwany Canaletto, <i>Kościół Sakramentek</i> (fragment) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: oświecenie, prawo naturalne, umowa społeczna, <i>Wielka encyklopedia francuska</i>, konstytucja, trójpodział władz, czasopiśmiennictwo, loże wolnomularskie, „Monitor”, Szkoła Rycerska, obiady czwartkowe, Collegium Nobilium, Komisja Edukacji Narodowej, Towarzystwo do Ksiąg Elementarnych, czasy stanisławowskie • wydarzenia historyczne: 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnia etymologię nazwy epoki • podaje daty graniczne oświecenia w Europie i w Polsce • opisuje światopogląd ludzi oświecenia • wymienia najważniejsze osiągnięcia oświecenia w dziedzinie nauki • omawia przemiany społeczne doby oświecenia • analizuje wpływ czasopiśmiennictwa na epokę • wyjaśnia specyfikę oświecenia polskiego • wymienia najważniejsze instytucje 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje przemiany światopoglądowe stanowiące podłoże oświecenia 	2	<p>I.1.1</p> <p>I.3.1</p>
---	---	---	---	--	---	---	---------------------------

			<p>rewolucja francuska, wstąpienie na tron Stanisława Augusta Poniatowskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • postacie: <p>Denis Diderot, Stanisław August Poniatowski</p>	<p>powstałe w czasach stanisławowskich</p> <ul style="list-style-type: none"> • prezentuje wpływ idei oświeceniowych na życie codzienne 			
74. Ćwiczenia maturalne – czytanie ze zrozumieniem	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, Dział „Oświecenie”, s. 197–199 	<ul style="list-style-type: none"> • Mieczysław Klimowicz, <i>Oświecenie</i> (fragmenty) 		<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem tekst nieliteracki • formułuje odpowiedzi na pytania do tekstu na podstawie wskazówek 		1	I.1.1 I.1.2
75. i 76. Wiek rozumu i czułego serca	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Oświecenie”, s. 150–153 	<ul style="list-style-type: none"> • John Locke, <i>Rozważania dotyczące rozumu ludzkiego</i> (fragmenty) • Wolter, <i>Traktat o tolerancji</i> (fragmenty) • Joseph Wright of Derby, <i>Model Układu Słonecznego</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: racjonalizm, deizm, ateizm, materializm, sensualizm, empiryzm, <i>tabula rasa</i>, utylitaryzm, liberalizm, libertynizm, sądy aprioryczne i aposterioryczne, przewrót kopernikański w filozofii • postacie: Immanuel Kant, John Locke, Jean Jacques Rousseau, 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje najważniejsze kierunki światopoglądowe oświecenia • orientuje się w głównych założeniach filozofii Johna Locke’a • czyta ze zrozumieniem fragment traktatu Johna Locke’a <i>Rozważania dotyczące rozumu ludzkiego</i> • relacjonuje najważniejsze tezy <i>Rozważań...</i> • odnajduje w tekście argumenty świadczące o tym, że John Locke był zwolennikiem racjonalizmu i 	<ul style="list-style-type: none"> • pogłębia wiedzę na temat filozofii Immanuela Kanta i Jeana-Jacques’a Rousseau 	2	I.1.1 I.1.5 I.3.1 *I.2.1

		<ul style="list-style-type: none"> • portret Johna Locke’a • portret Woltera 	Wolter	<p>empiryzmu</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega kopernikański przewrót w filozofii • omawia podstawowe założenia światopoglądu Kanta, Rousseau i Woltera • czyta ze zrozumieniem fragment <i>Traktatu o tolerancji</i> • orientuje się, w jakich okolicznościach powstał <i>Traktat...</i> • relacjonuje najważniejsze założenia przeczytanego fragmentu • na podstawie tekstu objaśnia, jaką rolę – według Woltera – odgrywa Bóg i religia • wyjaśnia, czym jest prawo naturalne 			
77. i 78. Sztuka oświecenia	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Oświecenie”, s. 154–162 	<ul style="list-style-type: none"> • Antonio Canova, <i>Amor i Psyche</i>; <i>Kupidyn budzący Psyche</i> • Jacques-Louis David, <i>Leonidas pod Termopilami</i>; <i>Portret małżonków Lavoisier</i>; <i>Śmierć</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: klasycyzm, harmonia kompozycji, tendencje moralizatorsko-dydaktyczne, rokoko, <i>rocaille</i>, bogata ornamentyka, sentymentalizm, asymetria • postacie: Jacques- 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia na przykładach cechy stylu klasycystycznego w architekturze, malarstwie i rzeźbie • wymienia najważniejsze dzieła czołowych twórców klasycyzmu europejskiego • analizuje dzieło klasycystyczne według wskazanych kryteriów • wskazuje na przykładach cechy stylu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat muzyki okresu oświecenia • omawia treść i problematykę wybranej komedii klasycystycznej 	2	<p>I.1.1</p> <p>I.3.1</p> <p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.3.4</p> <p>*I.2.1</p>

		<p><i>Marata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Jean-Honoré Fragonard, <i>Huśtawka</i> • Panteon w Paryżu • Wallpavillon, fragment zespołu pałacowego Zwinger w Dreźnie • kościół św. Magdaleny w Paryżu • Bernardo Bellotto, zwany Canaletto, <p><i>Krakowskie Przedmieście od strony bramy Krakowskiej</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Teatr Wielki w Warszawie 	<p>-Louis David, Antonio Canova, Bernardo Bellotto zwany Canaletto, Wojciech Bogusławski, Julian Ursyn Niemcewicz</p>	<p>rokokowego</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje specyfikę rokokowych przedmiotów codziennego użytku i wystroju wnętrz • tłumaczy, w jaki sposób sztuka oświecenia odzwierciedlała najważniejsze idee epoki • opisuje rolę teatru w oświeceniu • wyjaśnia rolę komedii w teatrze oświeceniowym • przedstawia rolę Teatru Narodowego w rozwoju polskiego oświecenia 			
--	--	--	---	---	--	--	--

OŚWIECENIE – TEKSTY Z EPOKI

79. Wprowadzenie do literatury oświecenia	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział 	<ul style="list-style-type: none"> • Johann Gottlieb Becker, <i>Portret Ignacego</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: dydaktyzm, bajka, satyra, poemat 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia podstawowe zadania twórcy okresu oświecenia • wymienia gatunki literackie najlepiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia poetyki normatywne 	1	<p>I.1.1</p> <p>I.3.1</p>
---	--	---	---	---	---	---	---------------------------

	„Oświecenie”, s. 163	<i>Krasickiego</i>	heroikomiczny, tragedia, komedia, powieść, klasycyzm, rokoko, sentymentalizm	realizujące postulat dydaktyzmu • wskazuje gatunek, który pojawił się w literaturze polskiej w oświeceniu • definiuje klasycyzm w literaturze • podaje najważniejsze cechy literatury sentymentalnej i rokokowej			
80. Bajki Ignacego Krasickiego (G)	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Oświecenie”, s. 164–165	• Ignacy Krasicki, <i>Jagnię i wilcy; Wilk i owce; Lew pokorny; Podróżny</i> • Arthur Rackham, <i>Zając i żółw</i>	• pojęcia i terminy: bajka, bajka zwierzęca, alegoria, morał, puenta • postać: Ignacy Krasicki, Ezop	• omawia na przykładach cechy gatunkowe bajki • określa pochodzenie bajki • wskazuje morał w bajce <i>Jagnię i wilcy</i> oraz tłumaczy jej wymowę • formułuje morał do bajki <i>Wilk i owce</i> oraz wyjaśnia jej sens w odniesieniu do znanych sobie sytuacji • interpretuje bajkę <i>Lew pokorny</i> w kontekście swojej wiedzy na temat natury ludzkiej • formułuje morał do bajki <i>Podróżny</i>	• przedstawia ogólny obraz człowieka wyłaniający się z bajek Krasickiego i komentuje go w odniesieniu do codziennej rzeczywistości	1	II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.2 II.2.3 II.2.4 II.3.1 II.4.3
81. „Świat poprawiać – zuchwałe rzemiosło” – satyra Ignacego Krasickiego	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Oświecenie”,	• Ignacy Krasicki, <i>Żona modna</i> (fragmenty)	• pojęcia i terminy: satyra	• definiuje satyrę • wskazuje cechy satyry określające jej przynależność do klasycyzmu • czyta ze zrozumieniem satyrę Krasickiego	• podaje i komentuje przykłady naprawiania świata za pomocą humoru w dzisiejszym świecie	1	II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.2

	s. 166–169			<ul style="list-style-type: none"> • rozpatruje satyrę w kontekście ówczesnej sytuacji społeczno-obyczajowej • wymienia wady ganione przez autora • wskazuje, kto jest przedmiotem ataku w satyrze, i wyjaśnia to w kontekście swojej wiedzy na temat gatunku • porównuje bajkę i satyrę 		II.2.3 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.4.2
82. „Śmiejemy się z głupich, choć i przewielebnych” – <i>Monachomachia</i> Ignacego Krasickiego	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Oświecenie”, s. 170–171 	<ul style="list-style-type: none"> • Ignacy Krasicki, <i>Monachomachia</i> (fragmenty) • <i>Piję dla wszystkich</i>, karykatura francuska, litografia 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: poemat heroikomiczny, parodia, ironia, dowcip słowny, humor sytuacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> • określa pochodzenie poematu heroikomicznego jako gatunku • wskazuje w tekście <i>Monachomachii</i> cechy gatunkowe poematu heroikomicznego • rozpatruje fragmenty <i>Monachomachii</i> w kontekście swojej wiedzy na temat funkcjonowania zakonów w XVIII w. • analizuje sposób przedstawienia mnichów w poemacie • wskazuje w tekście zabiegi językowe mające wywołać efekt komiczny • omawia rolę humoru w 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje fragment <i>Monachomachii</i> z eposem homeryckim i wskazuje elementy sparodiowane • przedstawia w sposób satyryczny wybrany fragment życia społecznego 	1 II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 II.2.2 II.2.3 II.2.4 II.3.1 II.3.2 *II.2.4

				<p><i>Monachomachii</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • odnajduje w tekście refleksję ogólną i ją komentuje • podejmuje dyskusję na temat funkcji śmiechu w życiu społecznym, w kontekście fragmentów <i>Monachomachii</i> 			
<p>83. Ćwiczenia maturalne – pisanie wypracowania</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Oświecenie”, s. 200–203 	<ul style="list-style-type: none"> • Ignacy Krasicki, <i>Monachomachia</i> (fragmenty) 		<ul style="list-style-type: none"> • analizuje temat wypracowania • gromadzi materiał potrzebny do napisania pracy • pisze pracę, dbając o zachowanie odpowiedniej kompozycji oraz poprawność językową i stylistyczną 	1	<p>I.1.1</p> <p>I.2.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.3.1</p> <p>III.1.1</p> <p>III.1.2</p>	
<p>84. Podsumowanie wiadomości na temat Ignacego Krasickiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Oświecenie”, s. 172 		<ul style="list-style-type: none"> • postać: Ignacy Krasicki • pojęcia i terminy: bajka, satyra, poemat heroikomiczny, powieść, liryka patriotyczna, złoty środek, sceptycyzm, religijność filozoficzna 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze wydarzenia w biografii Krasickiego • omawia na przykładach gatunki uprawiane przez Krasickiego • wskazuje Ignacego Krasickiego jako autora pierwszej polskiej powieści i wymienia jej tytuł • wlicza tematy i motywy, którymi w swojej twórczości zajmował się Krasicki 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia tematykę powieści <i>Mikołaja Doświadczyńskiego przypadki</i> 	1	<p>I.1.1</p> <p>*I.1.1</p>

				<ul style="list-style-type: none"> • rozważa znaczenie Krasickiego w rozwoju literatury polskiej 			
85. Sentymentalna twórczość Franciszka Karpińskiego	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego dział „Oświecenie”, s. 173–174 	<ul style="list-style-type: none"> • Franciszek Karpiński, <i>Laura i Filon</i> (fragmenty) • François Boucher, <i>Zakochani</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • terminy i pojęcia: sentymentalizm, sielanka, sielanka czuła, konwencjonalność • postacie: Franciszek Karpiński, Jean-Jacques Rousseau 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia poglądy Jeana-Jacques’a Rousseau i ich wpływ na rozwój sentymentalizmu • wskazuje pochodzenie sielanki oraz wymienia znanych sobie twórców tego gatunku • odnajduje w świecie przedstawionym <i>Laury i Filona</i> elementy o charakterze konwencjonalnym • wyjaśnia, dlaczego sielanki sentymentalne śmieszą dzisiejszego czytelnika 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia inne utwory Franciszka Karpińskiego • porównuje świat sielankowej arkadii do utopii 	1	II.1.1. II.1.2 II.1.3 II.2.1 II.2.2 II.2.3 II.2.4 II.3.1 II.3.2 *I.2.1
86. Ćwiczenia maturalne – wypowiedź ustna	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego dział „Oświecenie”, s. 204–206 	<ul style="list-style-type: none"> • Franciszek Karpiński, <i>Laura i Filon</i> • Konstanty Ildefons Gałczyński, <i>Filon i Laura</i> • Maria Pawlikowska-Jasnorzewska, 		<ul style="list-style-type: none"> • analizuje temat wypowiedzi ustnej • interpretuje obraz w kontekście dzieła literackiego • wygłasza uporządkowaną wypowiedź, dbając o formę językową 		1	I.1.1 II.1.2 II.3.1 III.1.1 III.1.2 III.1.3 III.1.4

		<i>Laura i Filon</i>					
87. <i>Pieśń Legionów Polskich we Włoszech</i>	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Oświecenie”, s. 175	• Józef Wybicki, <i>Pieśń Legionów Polskich we Włoszech</i>	• pojęcia i terminy: legiony, mazurek, hymn państwowy • postacie: Józef Wybicki, Henryk Dąbrowski	• omawia historyczne okoliczności powstania <i>Pieśni Legionów</i> • wymienia wydarzenia historyczne wspomniane w tekście Józefa Wybickiego • określa rodzaj liryki i wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • orientuje się, kiedy tekst <i>Pieśni</i> został uznany oficjalnie hymnem Polski • podejmuje dyskusję o funkcji hymnu i innych symboli w życiu narodu	• wypowiada się na temat funkcji przywołania Tadeusza Kościuszki w zakończeniu wiersza • wypowiada się na temat autorstwa i charakteru melodii towarzyszącej tekstowi Józefa Wybickiego	1	II.1.1 II.1.2 II.2.1 II.2.3 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.4.2 *I.2.1
*88. <i>Kubuś Fatalista i jego pan</i>	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Oświecenie”, s. 176–177	• Denis Diderot, <i>Kubuś Fatalista i jego pan</i> (fragmenty)	• pojęcia i terminy: powiastka filozoficzna, fatalizm • postać: Denis Diderot		• omawia dorobek twórczy i działalność Denisa Diderota • definiuje powiastkę filozoficzną • orientuje się w treści <i>Kubusia Fatalisty i jego pana</i> • wykazuje, że utwór Diderota jest powiastką filozoficzną • rozumie słowo <i>fatalizm</i> i odnosi je do treści fragmentu • analizuje kreację narratora	1	II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.2 II.2.4 II.2.5 II.3.1 II.3.2

					<ul style="list-style-type: none"> • porównuje bohaterów utworu Diderota i bohaterów powieści Cervantesa <i>Przemysłny szlachcic Don Kichote z Manczy</i> 		II.3.3
<p>89. Wobec inności – o <i>Podróżach Guliwera</i> Jonathana Swifta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Oświecenie”, s. 178–179 	<ul style="list-style-type: none"> • Jonathan Swift, <i>Podróże do wielu odległych narodów świata...</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: powieść podróżnicza, wątki fantastyczno-utopijne, zderzenie cywilizacji 	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje się w treści <i>Podróży Guliwera</i> Jonathana Swifta • odnajduje elementy satyry w podanym fragmencie i określa jej funkcję • analizuje sposób przedstawienia cywilizacji europejskiej • odnosi fantastyczne wątki podróżnicze do zderzenia cywilizacji w okresie kolonialnym • podejmuje dyskusję na temat konfrontacji różnych cywilizacji w świecie współczesnym 	<ul style="list-style-type: none"> • w kontekście <i>Podróży Guliwera</i> wypowiada się na temat szans funkcjonowania społeczeństwa wielokulturowego 	1	I.1.7 II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2
<p>*90. <i>Rękopis znaleziony w Saragossie</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Oświecenie”, s. 180–182 	<ul style="list-style-type: none"> • Jan Potocki, <i>Rękopis znaleziony w Saragossie</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: kompozycja ramowa, kompozycja szkatułkowa 		<ul style="list-style-type: none"> • orientuje się w treści <i>Rękopisu...</i> • prezentuje własne przeżycia wynikające z lektury tekstu • definiuje pojęcie <i>powieść szkatułkowa</i> i ilustruje je przykładami z tekstu • analizuje kreację narratora • rozważa, czy powieść Jana 	1	II.1.1 II.1.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.3.4

					Potockiego tematycznie przynależy do epoki oświecenia		
OŚWIECENIE – NAUKA O JĘZYKU							
91. Mówić poprawnie	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Oświecenie”, s. 183–184 	<ul style="list-style-type: none"> Szymon Kobyliński, Andrzej Ibis Wróblewski, <i>Byczki w tomacie</i> (fragment) 	<ul style="list-style-type: none"> pojęcia i terminy: norma językowa – norma wzorcowa i użytkowa, błąd językowy – wewnątrzjęzykowy i zewnątrzjęzykowy, innowacja językowa, klasycyzm, czystość języka narodowego, style: wysoki, średni i niski, stylizacja ludowa 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje norm językowych i wskazuje je na przykładach rozpoznaje, kiedy odstępstwo od normy językowej jest błędem podaje rodzaje słowników i określa, jakie wątpliwości pozwalają one rozstrzygać rozdziela błędy wewnątrzjęzykowe od zewnątrzjęzykowych omawia na przykładach cechy stylu oświeceniowego 	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje błędy językowe i określa ich typ 	1	I.1.1 I.1.4 I.2.2 I.3.1 I.3.7
OŚWIECENIE – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE							
92. Podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Oświecenie”, s. 185 	<ul style="list-style-type: none"> Jean Starobinski, <i>Wynalezienie wolności 1700–1789</i> (fragmenty) Paweł Lisicki, <i>Mroczne dziedzictwo oświecenia</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> pojęcia i terminy: ruch wolnościowy, opinia publiczna 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia swoje wrażenia po przeczytaniu wskazanych tekstów wypowiada się na temat dążeń wolnościowych w XVIII w. podjęcie dyskusję o spuściznie myślowej oświecenia w kontekście fragmentu tekstu Pawła Lisickiego wyraża swoje 	<ul style="list-style-type: none"> podjęcie polemiki z tekstem Pawła Lisickiego 	1	I.1.1 I.1.2 I.1.5

				zdanie o manipulowaniu opinią publiczną w oświeceniu i czasach współczesnych			
93. Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Oświecenie”, s. 186–187 	<ul style="list-style-type: none"> • mapa myśli 	<ul style="list-style-type: none"> • tło historyczne epoki • nauka i oświata • filozofia • sztuka • cechy i najważniejsze motywy w kulturze oświecenia • propagowane wzorce osobowe • popularne gatunki literackie • najczęstsze motywy literatury oświeceniowej 	<ul style="list-style-type: none"> • selekcjonuje i hierarchizuje wiadomości zdobyte podczas lekcji • powtarza i utrwała wiadomości 	<ul style="list-style-type: none"> • powtarza wiadomości przeznaczone dla profilu rozszerzonego 	1	I.2.1 I.2.3
OŚWIECENIE – NAWIĄZANIA							
94. Śladami oświecenia	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Oświecenie”, 		<ul style="list-style-type: none"> • wpływ oświecenia na światopogląd kolejnych epok • kontynuatorzy stylu klasycystycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ światopoglądu oświeceniowego na współczesnego człowieka • wskazuje elementy klasycyzmu obecne w kulturze współczesnej 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje konkretne przykłady wpływu sztuki klasycystycznej i sentymentalnej na twórczość w kolejnych epokach • omawia zmianę światopoglądową 	1	II.1.3 II.2.5 II.3.3

	s. 189		<ul style="list-style-type: none"> • znaczenie instytucji powstałych w oświeceniu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia instytucje oświeceniowe mające swoje współczesne odpowiedniki • analizuje znany sobie przykład inspiracji kulturą oświecenia 	wprowadzoną przez oświecenie		*II.3.4
95. Czesław Miłosz o rozumie	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Oświecenie”, s. 190 	<ul style="list-style-type: none"> • Czesław Miłosz, <i>Rozum; Labirynt</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • postać: Czesław Miłosz 	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje się, kim był Czesław Miłosz • określa funkcję apostrofy rozpoczynającej tekst <i>Rozum</i> • wskazuje sytuacje, do których odnosi się drugi akapit utworu <i>Rozum</i> • wyjaśnia funkcję użycia słowa <i>gdybyż</i> • tłumaczy sens metafor obecnych w tekście <i>Labirynt</i> • opisuje, co jest przyczyną niezgody na „uwielbienie labiryntu swego umysłu” • odnosi teksty Miłosza do światopoglądu oświeceniowego 	<ul style="list-style-type: none"> • rozważa stosunek tekstów Miłosza do tradycji oświecenia • wskazuje, jaką rolę powinna pełnić sztuka we współczesnym świecie 	1	II.1.1 II.1.2 II.2.1 II.2.4 II.3.1 II.3.2
*96. Człowiek poszukujący	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Oświecenie”, 	<ul style="list-style-type: none"> • Leszek Kołakowski, <i>Jak szukaliśmy Lailonii</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: powiastka filozoficzna • postać: Leszek Kołakowski 		<ul style="list-style-type: none"> • orientuje się, kim był Leszek Kołakowski • rozpoznaje w czytany fragment powiastkę filozoficzną i wskazuje jej 	1	I.1.1 I.1.4 II.1.2

	s. 191				<p>cechy</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretuje tekst na poziomie metaforycznym • wypowiada się na temat istoty szukania • analizuje metaforyczne znaczenie Lailonii jako przedmiotu poszukiwań • odnosi tekst do sensu ludzkiego życia • konfrontuje czytany fragment ze światopoglądem oświeceniowym 		<p>II.1.3</p> <p>II.3.1</p>
97. Bajki współczesne	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Oświecenie”, s. 192 	<ul style="list-style-type: none"> • Zbigniew Herbert, <i>Wilk i owieczka</i>; <i>Wiatr i róża</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: bajka, alegoria • postać: Zbigniew Herbert 	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje się, kim był Zbigniew Herbert • odnajduje cechy gatunkowe bajki w czytanych tekstach • komentuje sposób odnoszenia się Herberta do tradycji XVIII-wiecznego bajkopisarstwa • interpretuje morały bajek Herberta • analizuje kreację narratora w bajce <i>Wilk i owieczka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pisze analizę porównawczą bajki Krasickiego i Herberta 	1	<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.1.3</p> <p>II.2.4</p> <p>II.2.5</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.3</p> <p>II.3.4</p> <p>*II.3.2</p>

<p>*98. Współczesne nawiązania malarskie – <i>Perspektywa: „Madame Récamier” Davida</i></p>	<p>• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Oświecenie”, s. 193</p>	<p>• Jacques-Louis David, <i>Madame Récamier</i></p> <p>• René Magritte, <i>Perspektywa: „Madame Récamier” Davida</i></p>	<p>• pojęcia i terminy: inspiracja artystyczna, prowokacja artystyczna</p>		<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje obraz Jacques’a-Louisa Davida pod tytułem <i>Madame Récamier</i> • analizuje dzieło Davida jako modelowy przykład klasycyzmu w sztuce • porównuje obraz Davida z dziełem Magritte’a • opisuje swoje odczucia po zestawieniu obu prac malarskich • interpretuje współczesny obraz i ocenia go z perspektywy własnej wrażliwości 	<p>1</p>	<p>II.1.1 II.3.1 II.3.2 *II.3.1</p>
<p>*99. Wobec konwencji – <i>Laura i Filon</i> Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej</p>	<p>• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Oświecenie”, s. 194</p>	<p>• Maria Pawlikowska-Jasnorzewska, <i>Laura i Filon</i></p>	<p>• pojęcia i terminy: sielanka, konwencja</p>		<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje utwór, do którego nawiązuje wiersz Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej • odnajduje w tekście elementy nawiązujące do sielanki oświeceniowej • wymienia elementy świadczące o silnym skonwencjonalizowaniu sielanki sentymentalnej • interpretuje wymowę wiersza • rozpoznaje typ malarstwa oświeceniowego, do którego nawiązuje wiersz Marii 	<p>1</p>	<p>II.1.1 II.1.2 II.2.1 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.3.3 *II.3.4</p>

					Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej i podaje punkty wspólne		
100. Współczesny Robinson	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Oświecenie”, s. 195 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Cast Away – poza światem</i>, reż. Robert Zemeckis 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: cywilizacja, natura, samotność 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy znaczenie wyrazu <i>świat</i> w tytule • charakteryzuje głównego bohatera przed pobytem na bezludnej wyspie i po jej opuszczeniu • opisuje znaczenie piłki dla głównego bohatera podczas jego pobytu na wyspie • analizuje konfrontację bohatera ze światem, za którym tęsknił, po powrocie z wyspy • interpretuje funkcję nieotwartej paczki 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje i ocenia kreację Toma Hanksa w filmie • porównuje fabułę filmu z treścią książki <i>Robinson Crusoe</i> Daniela Defoe 	1	II.1.1 II.1.2 II.3.1 II.3.2
*101. <i>Amadeusz</i> Miloša Formana	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Oświecenie”, s. 196 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Amadeusz</i>, reż. Miloš Forman 	<ul style="list-style-type: none"> • terminy i pojęcia: retrospekcja • postać: Wolfgang Amadeusz Mozart 		<ul style="list-style-type: none"> • nazywa chwyt narracyjny zastosowany w filmie i określa jego funkcję • charakteryzuje Salieriego oraz Mozarta jako dwie kontrastujące ze sobą postacie • ocenia zachowanie Mozarta i w tym kontekście wypowiada się na temat praw artysty do niekonwencjonalnego zachowania 	1	II.1.1 II.1.2 II.3.1 II.3.2

					• opisuje sytuację artysty w XVIII w.		
102. Test sprawdzający						1	

Autor: Magdalena Lotterhoff

Plan wynikowy *Ponad słowami* klasa 2 część 1

Zgodnie z ramowym planem nauczania na semestr przypada ok. 60 godzin lekcyjnych języka polskiego dla zakresu podstawowego oraz dodatkowe 30 godzin – dla zakresu rozszerzonego. Prezentowany plan wynikowy jest autorską propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Ponad słowami* w pierwszym semestrze klasy 2. Łącznie obejmuje 89 godzin lekcyjnych, przy czym część tematów wskazano jako obligatoryjne (61 godzin dla zakresu podstawowego oraz 9 godzin dla zakresu rozszerzonego), m.in. z uwagi na zapisy podstawy programowej, a pozostałe – jako fakultatywne. Dzięki temu każdy nauczyciel może dostosować niniejszy plan do liczby godzin, którą dysponuje, oraz do możliwości i potrzeb danego zespołu klasowego.

Oznaczenia w tabeli:

* zakres rozszerzony

materiał obligatoryjny

materiał fakultatywny

Numer i temat lekcji	Środki dydaktyczne	Teksty i materiał ilustracyjny	Zagadnienia	Zakres podstawowy – wymagania określone dla zakresu podstawowego	Zakres rozszerzony – wymagania dodatkowe	Liczba godzin	Odniesienia do podstawy programowej
----------------------	--------------------	--------------------------------	-------------	---	---	---------------	-------------------------------------

				Uczeń:	Uczeń:		
ROMANTYZM – O EPOCE							
1. i 2. Romantyzm – wprowadzenie do epoki	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Romantyzm”, s. 10–15 	<ul style="list-style-type: none"> oś czasu Jacques-Louis David, <i>Bonaparte na Przełęczu św. Bernarda</i> Thomas Phillips, <i>Lord Byron w stroju albańskim</i> 	<ul style="list-style-type: none"> pojęcia i terminy: preromantyzm, romantyzm, burza i napór (<i>Sturm und Drang</i>), irracjonalizm, naród, panteizm, indywidualizm, młodość, bunt, ludowość, orientalizm, Wielka Emigracja daty: 1789 – rewolucja francuska, 1848–1849 – Wiosna Ludów, 1822 – wydanie przez Adama Mickiewicza <i>Ballad i romansów</i>, 1830 – powstanie listopadowe, 1864 – klęska powstania styczniowego postacie: Napoleon, George Byron, Adam Mickiewicz 	<ul style="list-style-type: none"> podaje etymologię nazwy epoki przedstawia rolę rewolucji francuskiej w procesie kształtowania się nowej epoki wymienia wydarzenia historyczne mające wpływ na formowanie się nowej epoki określa, na czym polegała specyfika romantyzmu polskiego prezentuje ramy czasowe romantyzmu europejskiego i polskiego opisuje życie codzienne w romantyzmie wykorzystuje dzieła malarskie Jacques'a-Louisa Davida oraz Thomasa Phillipsa do omówienia kontekstu historycznego epoki 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje zjawisko dandyzmu 	2	I.1.1 I.2.1 I.3.1
3. Filozofia w epoce	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik do języka polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> Georg Wilhelm Friedrich Hegel, 	<ul style="list-style-type: none"> pojęcia i terminy: subiektywizm, 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje ogólne tendencje 	<ul style="list-style-type: none"> referuje poglądy filozoficzne Johanna Gottlieba Fichtego na 	1	I.1.1

ducha	<i>Ponad słowami</i> , dział „Romantyzm”, s. 16–17	<i>Wykłady z filozofii dziejów</i> (fragmenty)	metafizyka, idealizm, mesjanizm, teza, antyteza, synteza • postacie: Georg Wilhelm Friedrich Hegel, Johann Gottlieb Fichte	filozoficzne epoki • wyjaśnia przyczyny popularności mesjanizmu w Polsce • prezentuje istotę triady Hegla • czyta ze zrozumieniem fragment dzieła Hegla zamieszczony w podręczniku • przedstawia najważniejsze tezy filozofii Hegla	podstawie informacji umieszczonych w podręczniku oraz dostępnych źródłach		I.1.5 I.3.1 *II.3.3
4. i 5. Sztuka romantyczna	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Romantyzm”, s. 18–26	• William Turner, <i>Katastrofa „Minotaura”</i> • Piotr Michałowski, <i>Hetman Stefan Czarniecki na koniu</i> • Henry Fuseli, <i>Koszmar</i> • Eugène Delacroix, <i>Kobiety algierskie, Wolność wiodąca lud na barykady</i> • John Everett	• pojęcia i terminy: pejzaż, historyzm, malarstwo historyczne, neogotyck, ogród angielski, orientalizm • postacie: Henry Fuseli, Caspar David Friedrich, Francisco Goya	• wskazuje i ilustruje przykładami najważniejsze tematy sztuki romantycznej • wymienia cechy charakterystyczne stylu romantycznego i objaśnia je na przykładach • omawia wpływ gotyku na sztukę romantyczną • podaje nazwiska najważniejszych twórców romantyzmu i wymienia ich dzieła • analizuje romantyczne dzieło sztuki • wyjaśnia, na czym polega specyfika teatru romantycznego	• podaje cechy romantycznego pejzażu • wymienia nazwiska twórców polskiego malarstwa romantycznego • wypowiada się na temat muzyki romantycznej • wyjaśnia różnice między teatrem romantycznym a klasycystycznym	2	I.1.1 *I.1.1 II.1.1 I.3.1

		<p>Millais, <i>Ofelia</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Théodore Géricault, <i>Tratwa „Meduzy”</i> • François Rude, <i>Wymarsz ochotników w 1792 r.</i> • Caspar David Friedrich, <i>Skąły kredowe na Rugii</i> • Francisco Goya, <i>Rozstrzelanie powstańców madryckich</i> • budynek parlamentu brytyjskiego • zamek Neuschwanstein 					
--	--	--	--	--	--	--	--

ROMANTYZM – TEKSTY Z EPOKI

6. Wprowadzenie do literatury romantycznej	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Romantyzm”, s. 	<ul style="list-style-type: none"> • Henry Wallis, <i>Śmierć Chattertona</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: bohater romantyczny (werterowski, bajroniczny), wallenrodyzm, 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia typy bohatera romantycznego i wskazuje ich rodowód • określa rolę wyobraźni i natchnienia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega wyjątkowość romantycznych gatunków literackich 	1	<p>I.1.1</p> <p>I.2.1</p> <p>I.2.3</p>
--	--	---	--	---	---	---	--

	27–28		indywidualizm, irracjonalizm, ludowość, orientalizm, fantastyka, groza, frenezja, mesjanizm, nowe gatunki literackie (ballada, powieść poetycka, epopeja narodowa, gawęda szlachecka, dramat romantyczny)	w twórczości romantyków <ul style="list-style-type: none"> • omawia cechy charakterystyczne literatury romantycznej: nasycenie irracjonalnością oraz fantastyką i grozą, kult indywidualizmu, wątki orientalne, mesjanizm • analizuje obraz Henry’ego Wallisa 			
*7. Preromantyzm niemiecki	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Romantyzm”, s. 29–31 	<ul style="list-style-type: none"> • Johann Wolfgang Goethe, <i>Cierpienia młodego Wertera</i> (fragmenty) • Fryderyk Schiller, oda <i>Do Radości</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: burza i napór, preromantyzm, powieść w listach, hymn • postacie: Johann Wolfgang Goethe, Fryderyk Schiller 		<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem fragment prozy Goethego • wymienia najważniejsze wątki <i>Cierpień młodego Wertera</i> • uzasadnia wykorzystanie powieści w listach dla przedstawienia losów Wertera • określa wpływ utworu Goethego na kulturę i obyczajowość pierwszej fazy romantyzmu w Europie • wskazuje w powieści elementy zapowiadające romantyzm • odnajduje w wierszu Schillera elementy oświeceniowe i romantyczne • analizuje i interpretuje utwór 	1	<ul style="list-style-type: none"> *I.1.1 II.1.1 II.1.2 II.2.1 II.2.2 II.2.4 *II.2.5 II.3.1 II.3.2 II.3.4

					Schillera <ul style="list-style-type: none"> • formułuje własną opinię na temat zasadności użycia tekstu wiersza jako hymnu Unii Europejskiej 		
8. Preromantyzm angielski	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Romantyzm”, s. 32–35 	<ul style="list-style-type: none"> • William Wordsworth, <i>Żonkile, Świat ludzkich spraw zbyt wiele dla nas znaczy</i> • *Mary Shelley, <i>Frankenstein</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: poeci jezior, ballada, romans gotycki • postacie: William Wordsworth, Mary Shelley, Frankenstein 	<ul style="list-style-type: none"> • określa stosunek poetów romantycznych do przyrody na podstawie treści utworów • omawia kreację podmiotu lirycznego w wierszu romantycznym na przykładzie podanych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza powieść Mary Shelley • omawia różnice pomiędzy romansem gotyckim a powieścią Frankenstein • analizuje środki, które służą budowaniu atmosfery grozy w podanym fragmencie • wymienia tytuł przynajmniej jednej ekranizacji dzieła Mary Shelley i omawia sposób przedstawienia literackiego wątku w filmie 	1	I.1.1 *I.1.1 I.1.4 II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 II.2.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.3.4
9. Manifest polskiego romantyzmu	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Romantyzm”, s. 	<ul style="list-style-type: none"> • Adam Mickiewicz, <i>Romantyczność</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: ballada, świat ponadmysłowy, światopogląd empiryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje wiersz jako manifest polskiego romantyzmu • charakteryzuje Karusię i uzasadnia znaczenie obłędu bohaterki dla 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje moment w biografii Adama Mickiewicza, w którym powstał wiersz • odnosi postać Starca przedstawionego w utworze do 	1	II.1.1 II.1.2 II.1.3

	36–37		<ul style="list-style-type: none"> • postacie: Adam Mickiewicz, Karusia, Starzec 	<p>ideologicznej wymowy utworu</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia balladę jako gatunek odpowiedni dla wyrażenia światopoglądu romantycznego • wymienia przedstawione w wierszu idee oświeceniowe i romantyczne • określa, jaką funkcję pełni lud 	sylwetki Jana Śniadeckiego		<p>II.2.1</p> <p>II.2.2</p> <p>II.2.3</p> <p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p>
10. Ćwiczenia maturalne – czytanie ze zrozumieniem	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Romantyzm”, s. 99–102 	<ul style="list-style-type: none"> • Julian Maślanka, <i>Literatura a dzieje bajeczne</i> (fragmenty) 		<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem tekst nieliteracki • formułuje odpowiedzi na pytania do tekstu na podstawie wskazówek 		1	<p>I.1.1</p> <p>I.1.2</p>
11. Świat romantycznej miłości	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Romantyzm”, s. 38–39 	<ul style="list-style-type: none"> • Adam Mickiewicz, <i>Dziady</i> cz. IV (fragmenty lub całość) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: bohater werterowski, książki zbójcekie, miłość romantyczna • postacie: Gustaw, Książdz 	<ul style="list-style-type: none"> • określa zasadę podziału dramatu na godziny: miłości, rozpachy i przestrogi • streszcza dramat • prezentuje postacie toczące dialog we fragmencie • wymienia cechy miłości romantycznej na podstawie fragmentu utworu oraz całego dramatu • charakteryzuje Gustawa jako bohatera werterowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje podane fragmenty utworu z Romantycznością • analizuje zacytowany tekst pod kątem ekspresji słownej • wypowiada się na temat statusu ontologicznego Gustawa • porównuje Gustawa z tytułowym bohaterem 	1 (3)	<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.1.3</p> <p>II.2.1</p> <p>II.2.2</p> <p>II.2.3</p> <p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p>

				<ul style="list-style-type: none"> • porównuje Księdza (antagonistę Gustawa) ze Starcem z <i>Romantyczności</i> • analizuje sens przestrogi wygłoszonej przez Gustawa • omawia funkcję ekspresji słownej w wypowiedziach Gustawa • odnajduje w utworze cechy dramatu romantycznego 	Cierpień młodego Wertera		<p>II.3.2</p> <p>*II.2.3</p> <p>*II.3.2</p>
12. i 13. Poetycki świat Orientu	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Romantyzm”, s. 40–42 i 24 	<ul style="list-style-type: none"> • Adam Mickiewicz, <i>Stepy akermańskie</i>, <i>Burza</i>, <i>Bakczysaraj w nocy</i> • Théodore Géricault, <i>Tratwa „Meduzy”</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: sonet, Orient, orientalizm, rysy bajroniczne, podróż romantyczna • postacie: Pielgrzym 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy gatunkowe sonetu obecne w utworach Adama Mickiewicza • łączy tematykę utworów z biografią poety • określa funkcję środków stylistycznych zastosowanych w analizowanych utworach • omawia kreację podmiotu lirycznego w wierszach • charakteryzuje obraz Orientu przedstawiony w wierszu Bakczysaraj w nocy 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje pisemnej analizy i interpretacji wybranego sonetu Adama Mickiewicza • odnosi budowę sonetów Mickiewicza do tradycji gatunku • porównuje sonet <i>Burza</i> z obrazem Théodore’a Géricault <i>Tratwa „Meduzy”</i> 	2	<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.1.3</p> <p>II.2.1</p> <p>II.2.2</p> <p>II.2.3</p> <p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>*II.3.4</p>
14., 15., 16., 17. i 18. <i>Dziady</i> cz. III Adama	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> • Adam Mickiewicz, 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: filomaci i filareci, improwizacja, 	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść <i>Dziadów</i> cz. III • przedstawia okoliczności powstania 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje „pieśń wampiryczną” 	5	<p>II.1.1</p>

Mickiewicza	dział „Romantyzm”, s. 43–47	<i>Dziady</i> cz. III <ul style="list-style-type: none"> • Heinrich Friedrich Füger, <i>Prometeusz</i> • Francisco Goya, <i>Kolos</i> 	mesjanizm, prometeizm, teodycea, martyrologia, dramat romantyczny <ul style="list-style-type: none"> • postacie: Konrad, Ksiądz Piotr 	dramatu <ul style="list-style-type: none"> • odnosi treść scen więziennych do biografii Adama Mickiewicza • interpretuje przemianę Gustawa w Konrada • omawia problem teodycei w Wielkiej Improwizacji • analizuje kreację Konrada w odwołaniu do Wielkiej Improwizacji • objaśnia, czym jest prometeizm na podstawie Wielkiej Improwizacji • wymienia wątki biblijne obecne w Widzeniu Księdza Piotra • definiuje mesjanizm na podstawie Widzenia Księdza Piotra • wskazuje elementy stylizacji apokaliptycznej w Widzeniu Księdza Piotra • prezentuje obraz społeczeństwa polskiego na podstawie scen <i>Salon warszawski</i>, <i>Pan Senator</i> • interpretuje słowa Wysockiego: <i>Nasz naród jak lawa...</i> • wyjaśnia symbolikę przypowieści 	Konrada <ul style="list-style-type: none"> • określa funkcję Małej Improwizacji • omawia rolę epizodu przedstawiającego historię pani Rollison • porównuje sceny oniryczne w <i>Dziadach</i> cz. III • bierze udział w dyskusji na temat dwóch prezentowanych postaw wobec Boga – Konrada i Księdza Piotra • zestawia treści zawarte w Wielkiej Improwizacji z wymową dzieł Heinricha Friedricha Fügera <i>Prometeusz</i> oraz Francisca Goi <i>Kolos</i> • wypowiada się na temat koncepcji poezji i poety zaprezentowanej w III cz. <i>Dziadów</i> • uzasadnia twierdzenie, że Widzenie Księdza Piotra miało dodać otuchy ówczesnym Polakom 		II.1.2 II.1.3 II.2.1 II.2.2 II.2.3 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.3.4 II.4.2 II.4.3 *II.2.3
-------------	-----------------------------	--	---	--	---	--	---

				<p>Żegoty</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia cechy dramatu romantycznego na podstawie <i>Dziadów</i> cz. III • charakteryzuje Konrada jako bohatera romantycznego • interpretuje <i>Ustęp</i> oraz <i>Do przyjaciół Moskali</i> pod kątem obrazu społeczeństwa rosyjskiego 			
<p>19., 20., 21., 22. i 23. <i>Pan Tadeusz</i> Adama Mickiewicza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Romantyzm”, s. 48–52 	<ul style="list-style-type: none"> • Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i> • <i>Pan Tadeusz</i>, reż. Andrzej Wajda 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: inwokacja, epepeja narodowa, ironia romantyczna, bohater dynamiczny • postacie: ksiądz Robak (Jacek Soplica), Klucznik 	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza • podaje i objaśnia pełen tytuł dzieła • omawia genezę <i>Pana Tadeusza</i> w świetle Epilogu • prezentuje tło historyczne epepei • wypowiada się na temat sposobu ukazania warstw szlacheckich • określa funkcję opisów przyrody • charakteryzuje Jacka Soplicę-księdza Robaka jako bohatera dynamicznego • wymienia cechy, dzięki którym <i>Pan Tadeusz</i> jest uznawany za epepeję narodową 	<ul style="list-style-type: none"> • odnosi tematykę <i>Pana Tadeusza</i> do życiorysu Adama Mickiewicza • zestawia romantyczny obraz natury z opisami przyrody w <i>Panu Tadeuszu</i> • analizuje i ocenia adaptację filmową <i>Pana Tadeusza</i> w reżyserii Andrzeja Wajdy 	<p>5</p>	<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.1.3</p> <p>II.2.1</p> <p>II.2.2</p> <p>II.2.3</p> <p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.4</p> <p>*II.3.4</p>

				<ul style="list-style-type: none"> • omawia ewolucję bohatera w twórczości Adama Mickiewicza 			
<p>24. Ostatnie wiersze Adama Mickiewicza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Romantyzm”, s. 53–54 	<ul style="list-style-type: none"> • Adam Mickiewicz, [<i>Nad wodą wielką i czystą...</i>], [<i>Polaty się lzy...</i>] • Charles Gleyre, <i>Wieczór (stracone złudzenia)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: wyznanie autobiograficzne, lapidarność, <i>Liryki lozańskie</i>, Collège de France, Koło Sprawy Bożej, Legion Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kreację podmiotu mówiącego w obu wierszach • charakteryzuje sposób przedstawienia natury w wierszu <i>Nad wodą wielką i czystą...</i> • określa funkcję zastosowanych środków językowych (paralelizm, klamra kompozycyjna, rymy wewnętrzne i zewnętrzne, anafory) • analizuje, w jaki sposób poeta ukazał problem przemijania oraz kolejne etapy życia podmiotu lirycznego • wypowiada się na temat działalności wieszczka w ostatnich latach życia 	<ul style="list-style-type: none"> • określa, na czym polega nowatorstwo formy <i>Liryków lozańskich</i> 	1	<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.2.2</p> <p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.4</p>
<p>25. Podsumowanie wiadomości na temat Adama Mickiewicza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Romantyzm”, s. 55 		<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: rozum i wiara, ludowość, werteryzm, miłość, ojczyzna, wallenrodyzm, mesjanizm, natura, historia, szlachta, podróz • dzieła: <i>Romantyczność</i>, <i>Dziady</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje najważniejsze wydarzenia w biografii Adama Mickiewicza • wymienia i charakteryzuje omawiane utwory poety • wskazuje kluczowe tematy i motywy w twórczości Mickiewicza • wykazuje znaczenie poezji Mickiewicza dla rozwoju literatury 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat twórczości Adama Mickiewicza w kontekście jego biografii • podejmuje dyskusję temat dotyczącą znaczenia poezji Mickiewicza dla rozwoju literatury polskiej 	1	<p>I.1.1</p> <p>II.2.1</p> <p>*I.2.1</p>

			cz. IV, <i>Sonety krymskie, Dziady</i> cz. III, <i>Pan Tadeusz, Liryki lozańskie</i>	polskiej			
26. Słowacki o Polsce i Polakach w <i>Grobie Agamemnona</i>	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Romantyzm”, s. 56–67	• Juliusz Słowacki, <i>Grób Agamemnona</i>	• pojęcia i terminy: Termopile, Cheronea • postacie: Juliusz Słowacki, Leonidas, Agamemnon	• omawia kreację podmiotu mówiącego w utworze • odnosi symbolikę Termopil i Cheronei do historii Polski • wyjaśnia obecne w tekście symbole (m.in. <i>czerep rubaszny</i> , <i>dusza anielska</i>) • referuje opinię podmiotu lirycznego o Polakach zawartą w utworze	• podejmuje dyskusję na temat diagnozy podmiotu lirycznego dotyczącej Polski i Polaków oraz jej aktualności w XXI w. • omawia odwołania mitologiczne w utworze Słowackiego	1	II.1.1 II.1.2 II.2.1 II.2.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.3.4 *II.2.3
27. Nostalgia emigranta – <i>Hymn</i> [<i>Smutno mi, Boże!</i>]	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Romantyzm”, s. 58–59	• Juliusz Słowacki, <i>Hymn</i> [<i>Smutno mi, Boże!</i>]	• pojęcia i terminy: hymn, epifora	• omawia kreację podmiotu lirycznego • analizuje sposoby przedstawienia natury i tworzenia nastroju w utworze • określa relację pomiędzy zastosowanym gatunkiem literackim a treścią wiersza • interpretuje <i>Hymn</i> w kontekście biografii Juliusza Słowackiego oraz w wymiarze uniwersalnym	• dokonuje analizy porównawczej <i>Hymnu</i> Juliusza Słowackiego i <i>Stepów akermańskich</i> Adama Mickiewicza	1	II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 II.2.2 II.2.4 II.3.1

				<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia funkcję epifory zastosowanej w wierszu • podejmuje dyskusję na temat losu emigranta dawniej i współcześnie 			<p>II.3.2</p> <p>II.3.4</p>
28. i 29. <i>Kordian</i> Juliusza Słowackiego	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Romantyzm”, s. 60–66 	<ul style="list-style-type: none"> • Juliusz Słowacki, <i>Kordian</i> (fragmety lub całość) • Caspar David Friedrich, <i>Wędrowiec nad morzem mgieł</i> • Karl Friedrich Schinkel, <i>Brama skalna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: choroba wieku, winkelriedyzm, spisek koronacyjny • postaci: Kordian, Prezes 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pochodzenie i znaczenie imienia Kordian • interpretuje symbolikę miejsca, z którego bohater wygłasza monolog • charakteryzuje głównego bohatera na podstawie fragmentu monologu na szczycie Mont Blanc • prezentuje stanowisko Prezesa we fragmencie aktu III • wyjaśnia reakcję Kordiana na decyzję spiskowców w kontekście jego wcześniejszego monologu na Mont Blanc • określa rolę Strachu i Imaginacji • wymienia przyczyny omdlenia Kordiana • opisuje sposób tworzenia napięcia w scenie pt. <i>Spisek koronacyjny</i> • analizuje <i>Przygotowanie</i> w kontekście historii powstania listopadowego 	<ul style="list-style-type: none"> • zestawia fragment monologu na szczycie Mont Blanc z Wielką Improwizacją z <i>Dziadów</i> cz. III • konfrontuje cytowaną wypowiedź Kordiana z obrazami Caspara Davida Friedricha oraz Karla Friedricha Schinkla • zbiera i prezentuje materiały na temat motywu spisku w literaturze • przedstawia obraz szatana w romantyzmie na podstawie Kordiana • omawia ocenę powstania sformułowaną przez Słowackiego w <i>Kordianie</i> i się do niej ustosunkowuje • analizuje i przedstawia dwa sposoby mówienia o powstaniu listopadowym – w <i>Dziadach</i> cz. III Adama Mickiewicza i <i>Kordianie</i> Juliusza Słowackiego • porównuje Konrada z Kordianem 	2 (4)	<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.1.3</p> <p>II.2.1</p> <p>II.2.2</p> <p>II.2.4</p> <p>II.2.5</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.3</p> <p>II.3.4</p> <p>II.4.2</p> <p>II.4.3</p> <p>*II.2.3</p> <p>*II.2.4</p>

				<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w <i>Kordianie</i> z aktu I cechy bohatera werterowskiego • omawia znaczenie opowieści Grzegorza • prezentuje etapy podróży Kordiana i omawia ich wpływ na kształtowanie się światopoglądu bohatera • przywołuje argumenty przeciwników oraz zwolenników zamachu na cara • analizuje rolę diabła w <i>Kordianie</i> • przedstawia koncepcję bohatera romantycznego zawartą w utworze • wymienia cechy dramatu romantycznego na podstawie <i>Kordiana</i> 			*II.3.4
30. Ćwiczenia maturalne – pisanie wypracowania	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Romantyzm”, s. 103–108 	<ul style="list-style-type: none"> • Adam Mickiewicz, <i>Dziady</i> cz. III (fragmenty) • Juliusz Słowacki, <i>Kordian</i> (fragmenty) 		<ul style="list-style-type: none"> • analizuje temat wypracowania • gromadzi materiał potrzebny do napisania pracy • pisze pracę, dbając o zachowanie odpowiedniej kompozycji oraz poprawność językową i stylistyczną 		1	I.1.1 I.2.1 II.1.2 II.3.1 III.1.1 III.1.2

<p>31. Podsumowanie wiadomości na temat Juliusza Słowackiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Romantyzm”, s. 67 		<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: emigracja i podróże, rywalizacja z Mickiewiczem, filozofia czynu, patriotyzm, winkelriedyzm, ironia romantyczna, krytyka tradycji sarmackiej, mistycyzm • utwory: <i>Grób Agamemnona</i>, <i>Hymn [Smutno mi, Boże!]</i>, <i>Kordian</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje najważniejsze wydarzenia w biografii Juliusza Słowackiego • wymienia i charakteryzuje omawiane utwory poety • wskazuje kluczowe tematy i motywy w twórczości Słowackiego • omawia znaczenie twórczości Juliusza Słowackiego w rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat poglądów poety o Polsce i Polakach w kontekście jego twórczości • podejmuje dyskusję dotyczącą znaczenia twórczości Juliusza Słowackiego w rozwoju literatury polskiej 	<p>1</p>	<p>I.1.1 II.2.1 *I.2.1</p>
<p>*32., 33. i 34. <i>Nie-Boska komedia</i> Zygmunta Krasińskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Romantyzm”, s. 68–70 	<ul style="list-style-type: none"> • Zygmunt Krasiński, <i>Nie-Boska komedia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: dramat rodzinny, dramat społeczny, obóz Arystokracji, obóz Rewolucji, providencjalizm • postacie: Zygmunt Krasiński, Mąż, Pankracy 		<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia tytuł dramatu • analizuje przyczyny klęski małżeństwa hrabiego Henryka • charakteryzuje obóz Rewolucji • prezentuje argumenty Hrabiego i Pankracego • interpretuje zakończenie • omawia rozważania dotyczące poety i poezji • charakteryzuje hrabiego Henryka jako bohatera tragicznego • wymienia cechy dramatu 	<p>3</p>	<p>II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 II.2.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.3.4 II.4.2</p>

					romantycznego na podstawie <i>Nie-Boskiej komedii</i>		II.4.3
*35. Ćwiczenia maturalne – pisanie wypracowania	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Romantyzm”, s. 109–113	• Zygmunt Krasiński, <i>Nie-Boska komedia</i> (fragmenty)			<ul style="list-style-type: none"> • analizuje temat wypracowania • gromadzi materiał potrzebny do napisania pracy • pisze pracę, dbając o zachowanie odpowiedniej kompozycji oraz poprawność językową i stylistyczną 	1	I.1.1 I.2.1 II.1.2 II.3.1 III.1.1 III.1.2
36. i 37. Poezja Cypriana Norwida	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Romantyzm”, s. 71–77	• Cyprian Norwid, <i>Fortepian Szopena</i> (fragment), <i>Bema pamięci żałobny-rapsod</i> , <i>W Weronie</i>	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: norwidowska filozofia sztuki, rapsod, aluzja literacka, wiersz nieregularny • postacie: Cyprian Norwid, Fryderyk Chopin, Józef Bem, Romeo i Julia 	<ul style="list-style-type: none"> • określa rodzaj liryki i adresata w utworach: <i>Fortepian Szopena</i> i <i>Bema pamięci...</i> • dzieli utwór na części tematyczne • interpretuje symbole użyte w wierszu <i>Fortepian Szopena</i> • omawia koncepcję sztuki przedstawioną w <i>Fortepianie Szopena</i> • interpretuje motto wiersza <i>Bema pamięci...</i> w kontekście całego utworu • analizuje sposób, w jaki Norwid osiągnął w utworze nastrój żałoby • omawia tradycje pogrzebowe przedstawione w <i>Bema pamięci...</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje pisemną analizę i interpretację wybranego wiersza Norwida • określa efekt zastosowania nowatorskiej formy wiersza w utworze <i>Fortepian Szopena</i> • odnajduje w wierszu <i>W Weronie</i> odwołania do dramatu Szekspira <i>Romeo i Julia</i> 	2	II.1.1 II.1.2 II.2.1 II.2.4 II.2.5 II.3.1 II.3.2 II.3.4 II.4.2 *II.2.3 *II.2.5

				<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje sposób przedstawienia pochówku Józefa Bema i przesłanie utworu • określa funkcję graficznych wyróżników użytych w wierszu • podejmuje dyskusję o roli wybitnych jednostek we współczesnym świecie w odniesieniu do wiersza <i>Bema pamięci...</i> • analizuje funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu <i>W Weronie</i> • interpretuje wymowę wiersza <i>W Weronie</i> • analizuje sposób, w jaki wiersze Norwida nawiązują do konwencji romantycznej, oraz wyjaśnia, na czym polega ich odmienność 			
38. Ćwiczenia maturalne – wypowiedź ustna	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Romantyzm”, s. 114–116 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyprian Norwid, <i>W Weronie</i> • teksty krytycznoliterackie Jana Zygmunta Jakubowskiego i Teresy Kostkiewiczowej 		<ul style="list-style-type: none"> • analizuje temat wypowiedzi ustnej • wybiera i interpretuje odpowiedni materiał literacki • wygłasza uporządkowaną wypowiedź, dbając o jej formę językową 		1	I.1.1 II.1.2 II.3.1 III.1.1 III.1.2 III.1.3

							III.1.4
*39. <i>Faust</i> Johanna Wolfganga Goethego	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Romantyzm”, s. 78–80	• Johann Wolfgang Goethe, <i>Faust. Tragedia</i> (fragmenty) • Eugène Delacroix, <i>Faust i Mefistofeles</i>	• pojęcia i terminy: pakt z diabłem, życie jako wędrówka, ból istnienia • postacie: Faust, Mefistofeles		<ul style="list-style-type: none"> • streszcza Fausta • charakteryzuje głównego bohatera na podstawie cytowanego fragmentu • wymienia przyczyny, które skłoniły Fausta do podpisania paktu z Mefistofeilesem • interpretuje warunki paktu • wyjaśnia słowa diabła, który mówi, kim jest • relacjonuje podróż Fausta w czasie i przestrzeni • określa funkcję postaci Małgorzaty dla ideowej wymowy utworu • interpretuje postać Fausta jako metaforę człowieczeństwa • tłumaczy zakończenie utworu • wypowiada się na temat obrazu szatana w Fauście • porównuje historię Hioba z dziejami Fausta • zestawia wizerunek Fausta ukazany na obrazie Eugène’a Delacroix z 	1 (3)	II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 II.2.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.3.3 II.3.4 II.4.2 II.4.3 *II.2.3

					omawianym tekstem		
ROMANTYZM – NAUKA O JĘZYKU							
40. Język jako system znaków	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Romantyzm”, s. 81–84 	<ul style="list-style-type: none"> Jean Aitchison, <i>Ziarna mowy. Początki i rozwój języka</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> pojęcia i terminy: znaki naturalne, symptomy, ikony, znaki konwencjonalne, kod, kompetencja językowa, akt komunikacji, komunikat językowy, model aktu komunikacji, tabu językowe, slang, synkretyzm rodzajowy, funkcje języka (ekspresywna, impresywna, poetycka, fatyczna, metajęzykowa, poznawcza) 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia różnice pomiędzy znakami naturalnymi a konwencjonalnymi i podaje ich przykłady rozdziela stronę znaczącą od znaczonej znaku językowego prezentuje schemat komunikacyjny według Jakobsona i go objaśnia wymienia funkcje języka i ilustruje je przykładami omawia specyfikę współczesnego modelu komunikacji wylicza najważniejsze cechy stylu romantycznego wyjaśnia zależność pomiędzy stylem romantycznym a odzwierciedlanym przezeń obrazem świata wskazuje cechy stylu romantycznego na przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> omawia funkcję perswazyjną w wybranym przekazie reklamowym podaje różnice między polszczyzną oficjalną a używaną w internecie 	1	I.1.1 I.3.1 I.3.2 I.3.3 I.3.4
ROMANTYZM – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE							
41. Podsumowanie wiadomości na temat	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik do języka polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> Maria Janion, <i>Do Europy tak, ale</i> 	<ul style="list-style-type: none"> pojęcia i terminy: znużenie 	<ul style="list-style-type: none"> podjęcie dyskusji na temat funkcjonowania paradygmatu 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje opinię o paradygmacie romantycznym oraz wpływie 	1	I.1.1

romantyzmu	<i>Ponad słowami</i> , dział „Romantyzm”, s. 85	<i>razem z naszymi umarłymi</i> (fragmenty) • Witold Gombrowicz, <i>Dziennik 1953– 1956</i> (fragmenty)	romantycznym patriotyzmem, paradygmat romantyczny w czasach niepodległości, wyczerpanie siły perswazyjnej ideałów romantycznych • Mickiewicz – twórca mitologii narodowej	romantycznego we współczesnej Polsce w kontekście fragmentu książki Marii Janion • omawia relację pomiędzy funkcjonowaniem paradygmatu romantycznego a kwestią niepodległości • określa wpływ Adama Mickiewicza na tworzenie polskich mitów • wyjaśnia, na czym polega różnica pomiędzy stosunkiem do romantyzmu Marii Janion i Witolda Gombrowicza	Mickiewicza na kształtowanie się polskiej tożsamości narodowej		I.1.2 I.1.5 *I.1.2
42. Powtórzenie wiadomości	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Romantyzm”, s. 86–88	• mapa myśli	• tło historyczne epoki • nauka i oświata • filozofia • sztuka • literatura: romantyczne gatunki literackie, motywy • wzorce osobowe	• selekcjonuje i hierarchizuje wiadomości zdobyte podczas lekcji • powtarza i utrwała wiadomości	• powtarza wiadomości przeznaczone dla zakresu rozszerzonego	1	I.2.1 I.2.3
ROMANTYZM – NAWIĄZANIA							
43. Śladami romantyzmu	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> ,		• wpływ romantyzmu na kulturę współczesną	• rozpoznaje wpływ romantyzmu w dziełach sztuki	• podaje konkretne przykłady wpływu idei romantycznych na sztukę	1	I.1.1

	dział „Romantyzm”, s. 89		<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonowanie romantycznych gatunków literackich i postaw romantycznych w następnych epokach • rola romantyzmu w dziejach kultury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wpływ romantyzmu na epoki późniejsze • wskazuje gatunki romantyczne funkcjonujące we współczesnej kulturze • omawia rolę światopoglądu romantycznego w dziejach kultury polskie 	<p>późniejszych epok</p> <ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat wpływu światopoglądu romantycznego na polską historię i kultur 		<p>I.2.1</p> <p>III.1.1</p>
*44. Mickiewicz w Kole Sprawy Bożej	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Romantyzm”, s. 90 	<ul style="list-style-type: none"> • Krzysztof Rutkowski, <i>Braterstwo albo śmierć. Zabijanie Mickiewicza w Kole Sprawy Bożej</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: Koło Sprawy Bożej, towiańczycy, sekta • postać: Andrzej Towiański 		<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje wiadomości na temat Koła Sprawy Bożej Andrzeja Towiańskiego • omawia zasady funkcjonowania stowarzyszenia • zabiera głos w dyskusji, czy Koło Sprawy Bożej można określić mianem sekty 	1	<p>I.1.1</p> <p>I.1.2</p> <p>I.1.5</p> <p>*I.1.2</p>
*45. Polak-tułacz w krzywym zwierciadle	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Romantyzm”, s. 91 	<ul style="list-style-type: none"> • Jerzy Duda-Gracz, <i>Motyw Polski „Wielka Emigracja”</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: Wielka Emigracja, emigracja polityczna i ekonomiczna, groteska • postać: Jerzy Duda-Gracz 		<ul style="list-style-type: none"> • opisuje zjawisko Wielkiej Emigracji • charakteryzuje sposób przedstawienia zjawiska przez Jerzego Dudę-Gracza • definiuje termin <i>groteska</i> i odnosi go do dzieła Dudy-Gracza • wygłasza opinię na temat obrazu • podejmuje dyskusję na temat 	1	<p>I.2.1</p> <p>*II.2.4</p> <p>*II.3.4</p>

					zjawiska emigracji w kontekście uchodźstwa popowstaniowego oraz omawianego obrazu		
46. Juliusz Słowacki – człowiek wobec stereotypu	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Romantyzm”, s. 92 	<ul style="list-style-type: none"> • Alina Kowalczykowa w rozmowie z Justyną Sobolewską, <i>Kocham Julka. Profesor Alina Kowalczykowa o Juliuszu Słowackim, najbardziej niedocenionym polskim romantyku</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: stereotyp 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje na podstawie tekstu postawę Juliusza Słowackiego wobec ważnych wydarzeń w historii Polski • wskazuje stereotypowe wyobrażenia na temat Słowackiego • wymienia argumenty Aliny Kowalczykowej obalające niesprawiedliwe opinie o poecie • omawia stosunek Juliusza Słowackiego do otaczającego go świata 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat dowolnie wybranego stereotypu 	1	I.1.1 I.1.2 I.1.5
47. Wobec romantycznego mitu wielkości	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Romantyzm”, s. 93–96 	<ul style="list-style-type: none"> • Sławomir Mrożek, <i>Śmierć porucznika</i> (fragmenty) • Grzegorz Janusz, Krzysztof Gawronkiewicz, <i>Romantyzm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: komizm, demitologizacja 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje w tekście Sławomira Mrożka aluzje do dzieł romantycznych i biografii Adama Mickiewicza • podaje źródła komizmu w dramacie Mrożka • identyfikuje w treści komiksu motywy romantyczne • wskazuje elementy komiczne i odnajduje źródła komizmu w komiksie 	<ul style="list-style-type: none"> • bierze udział w dyskusji na temat komizmu demitologizującego 	1	II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 II.2.4 II.2.5 II.3.1 II.3.2

				<ul style="list-style-type: none"> • analizuje wpływ użycia formy komiksu na wymowę utworu 			<p>II.3.3</p> <p>*II.2.4</p> <p>*II.3.4</p>
<p>48. <i>Buntownik bez powodu</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Romantyzm”, s. 97 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Buntownik bez powodu</i>, reż. Nicholas Ray 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: bunt, idealizm, hipokryzja, klasa średnia, kontrkultura 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje społeczność dorosłych zaprezentowaną w filmie • wskazuje, przeciwko czemu buntują się młodzi ludzie w dziele Raya • porównuje postawę bohaterów filmowych do bohaterów romantycznych • interpretuje tytuł filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat uniwersalnego obrazu młodego człowieka na podstawie postaci odgrywanej przez Jamesa Deana • podejmuje dyskusję na temat przyczyn buntu młodych pokoleń w przeszłości i obecnie 	1	<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.4</p> <p>II.4.2</p> <p>*II.3.4</p>
<p>*49. Wampir – bohater tragiczny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Romantyzm”, s. 98 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Nosferatu wampir</i>, reż. Werner Herzog 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: wampir, groza, tragizm, horror 		<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat zjawiska wampiryzmu • omawia sposób kreacji postaci wampira w filmie Herzoga • analizuje tragizm głównego bohatera • nazywa środki filmowe budujące nastrój grozy • przedstawia nawiązania do światopoglądu romantycznego 	1	<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.4.3</p> <p>*II.3.4</p>

					• prezentuje postać wampira w wybranych dziełach kultury		
50. Test sprawdzający						1	

POZYTYWIZM – O EPOCE

51. Epoka pary i elektryczności	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Pozytywizm”, s. 118–121 i 123 	<ul style="list-style-type: none"> • oś czasu • Adolph von Menzel, <i>Walcownia żelaza</i> • Aleksander Gieryski, <i>Piaskarze</i> • Gustave Caillebotte, <i>Ulica paryska w deszczowy dzień</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: pozytywizm, <i>la belle époque</i>, rewolucja przemysłowa, mobilność ludności, emancypacja kobiet, scjentyzm, organicyzm, ewolucjonizm, utylitaryzm, realizm, naturalizm • postaci: Auguste Comte, Gustave Courbet, Karol Darwin, Alexander Graham Bell, Ludwik Pasteur • daty: 1842 – opublikowanie przez Auguste’a Comte’a <i>Kursu filozofii pozytywnej</i>, 1851 – otwarcie wystawy światowej w Londynie, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia etymologię terminu pozytywizm • określa ramy czasowe epoki • wskazuje przemiany cywilizacyjne i społeczne, które ukształtowały epokę • wyjaśnia pojęcia związane ze światopoglądem pozytywistycznym • charakteryzuje życie codzienne w drugiej połowie XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje wskazane dzieła sztuki w kontekście obrazu epoki 	1	I.1.1 *I.2.1 I.2.1 I.3.1
---------------------------------	---	--	--	--	--	---	-----------------------------------

			<p>1855 – wystawa obrazów Gustave’a Courbета pod szyldem <i>Realizm</i>,</p> <p>1859 – ogłoszenie teorii ewolucji przez Karola Darwina w pracy <i>O powstawaniu gatunków</i>, 1865 – zniesienie niewolnictwa w Stanach Zjednoczonych, 1866 – wydanie <i>Zbrodni i kary</i> Fiodora Dostojewskiego, 1874 – ukończenie budowy Opery Paryskiej, 1876 – wynalezienie telefonu przez Alexandra Grahama Bella, 1882 – uruchomienie w Nowym Jorku pierwszej elektrowni miejskiej, 1885 – odkrycie przez Ludwika Pasteura szczepionki przeciwko wściekliznie, 1889 – wzniesienie wieży Eiffla w Paryżu</p>			
--	--	--	--	--	--	--

<p>52. Wprowadzenie do pozytywizmu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Pozytywizm”, s. 118–120 i 122 	<ul style="list-style-type: none"> • oś czasu 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: pozytywizm, inteligencja, praca organiczna, praca u podstaw, asymilacja Żydów, emancypacja kobiet • postacie: Ignacy Łukasiewicz, Helena Modrzejewska, Jan Matejko, Henryk Sienkiewicz, Bolesław Prus (Aleksander Głowacki) • daty: 1853 – skonstruowanie lampy naftowej przez Ignacego Łukasiewicza, 1862–1869 – działalność Szkoły Głównej Warszawskiej, 1863–1864 – powstanie styczniowe, 1864 – uwłaszczenie chłopów w Królestwie Polskim, 1869–1876 – występy Heleny Modrzejewskiej na scenach warszawskich, 1871 – opublikowanie manifestu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia różnicę znaczeniową terminu <i>pozytywizm</i> w Europie i Polsce • określa ramy czasowe pozytywizmu • opisuje przemiany cywilizacyjne na ziemiach polskich w okresie pozytywizmu • analizuje rolę powstania styczniowego w kształtowaniu się pozytywizmu • omawia hasła pozytywizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat powstania styczniowego • porównuje zjawiska kulturowe w Polsce i na Zachodzie w drugiej połowie XIX w. 	<p>1</p>	<p>I.1.1 *I.1.1 I.2.1 *I.2.1 I.2.2</p>
--	---	--	---	--	---	----------	--

			<p>pozytywistów <i>My i wy</i> w „Przeglądzie Tygodniowym”, 1878 – wystawienie <i>Bitwy pod Grunwaldem</i> Jana Matejki, 1884–1888 – ukazywanie się kolejnych tomów <i>Trylogii</i> Henryka Sienkiewicza, 1890 – wydanie książkowe <i>Lalki</i> Bolesława Prusa</p>				
53. Filozofia pozytywna	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Pozytywizm”, s. 124–125 	<ul style="list-style-type: none"> • Auguste Comte, <i>Rozprawa o duchu filozofii pozytywnej</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: filozofia pozytywistyczna, socjologia • postacie: Auguste Comte, John Stuart Mill, Herbert Spencer, Hipolit Taine, Aleksander Świętochowski 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia istotę filozofii pozytywnej • czyta ze zrozumieniem fragment tekstu filozoficznego • wymienia i omawia najważniejsze założenia filozofii Auguste’a Comte’a • charakteryzuje filozofię pozytywną 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia światopogląd pozostałych twórców filozofii pozytywistycznej 	1	I.1.1 I.1.2 I.1.5
54. i 55. Sztuka drugiej połowy XIX w.	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Pozytywizm”, s. 126–134 	<ul style="list-style-type: none"> • Gustave Courbet, <i>Kamieniarze</i> • Adolphe-William Bouguereau, <i>Narodziny Wenus</i> • Jan Matejko, <i>Zawieszenie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • terminy i pojęcia: realizm, akademizm, naturalizm, eklektyzm, malarstwo historyczne, historyzm, komedia, farsa, dramat społeczny, dramat 	<ul style="list-style-type: none"> • na wybranym przykładzie wyjaśnia założenia realizmu • wymienia nazwiska najważniejszych twórców i dzieła drugiej połowy XIX w. • analizuje tekst kultury według 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat muzyki drugiej połowy XIX w. • analizuje i ocenia dzieła realistyczne oraz wybrane dzieło polskiego malarstwa historycznego 	2	I.1.1 *I.1.1 II.1.1 I.3.1

		<p><i>dzwonu Zygmunta na wieży katedry w roku 1521 w Krakowie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • John Absolon, <i>Crystal Palace</i> • bazylika Sacré Coeur w Paryżu • Jean François Millet, <i>Aniol Pański</i> • Jean François Millet, <i>Kobiety zbierające kłosy</i> • Gustave Caillebotte, <i>Cykliniarze</i> • Opera Paryska • Józef Chełmoński, <i>Babie lato</i> • Aleksander Gieryski, <i>Żydówka z pomarańczami</i> 	<p>obyczajowy</p> <ul style="list-style-type: none"> • postacie: Gustave Courbet, Józef Chełmoński 	<p>wskazanych kryteriów</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia architekturę drugiej połowy XIX w. • wyjaśnia przyczyny popularności malarstwa historycznego w Polsce • omawia specyfikę teatru drugiej połowy XIX w. 			
--	--	---	---	--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • wieża Eiffla • Émile Constantin Meunier, <i>Robotnik portowy</i> • Tadeusz Ajdukiewicz, <i>Portret Heleny Modrzejewskiej</i> 					
POZYTYWIZM – TEKSTY Z EPOKI							
56. Wprowadzenie do literatury pozytywistycznej	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Pozytywizm”, s. 135 		<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: nowela, opowiadanie, obrazek, powieść tendencyjna, realizm, powieść historyczna • postacie: Stendhal, Karol Dickens, Lew Tołstoj, Honoriusz Balzac, Gustave Flaubert, Henryk Sienkiewicz 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje założenia poezji pozytywistycznej w kontekście poprzedniej epoki • podaje przyczyny popularności gatunków epickich (w tym powieści historycznej w Polsce) w XIX w. • omawia służebną rolę powieści tendencyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wybranej powieści realistycznej Stendhala, Dickensa, Tołstoja, Flauberta bądź Balzaka 	1	I.1.1 I.2.3 I.3.1 *I.2.1
57. Publicystyka pozytywistyczna	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Pozytywizm”, s. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aleksander Świętochowski, <i>My i wy</i> (fragmenty) • Bolesław Prus, <i>Szkic programu w</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: publicystyka, retoryka, ironia • postacie: Aleksander Świętochowski, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny popularności prasy i publicystyki w okresie pozytywizmu • wskazuje w czytanych tekstach elementy światopoglądu 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia postulaty obu publicystów • dyskutuje na temat roli prasy i publicystyki we współczesnym świecie 	1	I.1.1 I.1.2 I.1.3

	136–137	<i>warunkach obecnego rozwoju społeczeństwa</i> (fragment)	Bolesław Prus	pozytywistycznego <ul style="list-style-type: none"> • analizuje retoryczną funkcję przytoczeń na początku tekstu Aleksandra Świętochowskiego • wskazuje kryteria, według których Świętochowski dzieli społeczeństwo na dwie antagonistyczne grupy • wyjaśnia, w jakim znaczeniu Prus używa słów <i>naród</i> i <i>narodowy</i> 			I.1.4 I.1.5
58. Poezja czasów niepoetyckich	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Pozytywizm”, s. 138–139	• Adam Asnyk, <i>Do młodych, Sonet</i>	• pojęcia i terminy: sonet • postać: Adam Asnyk	• określa rodzaj liryki i wskazuje charakterystyczne dla niego środki stylistyczne w wierszu <i>Do młodych</i> • odnajduje w utworze elementy programu pozytywistycznego • prezentuje opinię na temat pozytywistów i romantyków przedstawioną wierszu przez Asnyka • wskazuje w <i>Sonecie</i> cechy charakterystyczne dla tego gatunku literackiego • analizuje sposób przedstawienia miłości w <i>Sonecie</i> • interpretuje wiersze	• dokonuje analizy porównawczej dwóch utworów programowych: Adama Asnyka <i>Do młodych</i> i Adama Mickiewicza <i>Ody do młodości</i>	1	II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 II.2.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.3.4 *II.3.2

<p>59. Wobec antysemityzmu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Pozytywizm”, s. 140–141 	<ul style="list-style-type: none"> • Maria Konopnicka, <i>Mendel Gdański</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: antysemityzm, pogrom, asymilacja • postacie: Maria Konopnicka, Mendel Gdański 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sytuację społeczności żydowskiej na ziemiach polskich w drugiej połowie XIX w. • charakteryzuje głównego bohatera noweli oraz jego rozmówcę • ocenia argumentację zegarmistrza usprawiedliwiającą pogrom • w podanym fragmencie odnajduje i omawia postulat pracy organicznej 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia źródła antysemityzmu w Polsce • wypowiada się na temat skuteczności pozytywistycznych postulatów dotyczących asymilacji • analizuje problem antysemityzmu w świecie współczesnym 	<p>1</p>	<p>II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 II.2.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.4.2</p>
<p>60. Kwestia kobieca</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Pozytywizm”, s. 142–143 	<ul style="list-style-type: none"> • Eliza Orzeszkowa, <i>Marta</i> • Édouard Manet, <i>Bar w Folies-Bergère</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: emancypacja, powieść tendencyjna • postacie: Eliza Orzeszkowa, Marta 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sytuację kobiet po upadku powstania styczniowego • streszcza utwór Elizy Orzeszkowej • określa sytuację narracyjną w prezentowanym fragmencie • charakteryzuje tytułową bohaterkę • analizuje problem, z którym boryka się bohaterka powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje powiązania pomiędzy biografią Elizy Orzeszkowej a podjętym przez nią tematem • zajmuje stanowisko w dyskusji na temat dzisiejszej sytuacji kobiet w Polsce i na świecie • interpretuje obraz Éduarda Maneta <i>Bar w Folies-Bergère</i> w kontekście fragmentu utworu 	<p>1</p>	<p>II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 II.2.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2 *II.3.4</p>

<p>61. Felietonistyka Bolesława Prusa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Pozytywizm”, s. 144–145 	<ul style="list-style-type: none"> • Bolesław Prus, <i>Kroniki tygodniowe</i> (fragmenty felietonu z „Nowin” 1883, nr 42) • Aleksander Gieryski, <i>Brama na Starym Mieście</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: felieton • postać: Bolesław Prus 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy charakterystyczne felietonu i je odnajduje we fragmencie <i>Kronik tygodniowych</i> • wylicza problemy społeczne, o których pisze autor felietonu • określa funkcję komizmu we wskazanym fragmencie • podejmuje dyskusję na temat przyczyn popularności felietonu we współczesnej prasie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy felietonu w wybranym tekście współczesnym • tworzy felieton 	<p>1</p>	<p>I.1.1 I.1.2 I.1.4 I.1.7 *II.3.3</p>
<p>62., 63., 64., 65. i 66. <i>Lalka</i> Bolesława Prusa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Pozytywizm”, s. 146–150 	<ul style="list-style-type: none"> • Bolesław Prus, <i>Lalka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: powieść dojrzałego realizmu, świat przedstawiony, diagnoza społeczeństwa polskiego, retrospekcja, narracja, idealista, marionetki 	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza powieść Bolesława Prusa • charakteryzuje wszystkie warstwy społeczności miejskiej przedstawione w <i>Lalce</i>: arystokrację, kupiectwo niemieckie, żydowskie i polskie, inteligencję, biedotę • wypowiada się na temat świata przedstawionego powieści • odnajduje elementy światopoglądu pozytywistycznego w utworze • prezentuje idealizm trzech bohaterów: Ignacego Rzeckiego, Stanisława Wokulskiego i Juliana Ochockiego • analizuje narrację w <i>Lalce</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje powieść pod kątem poglądów autora na temat założeń pozytywistycznych • bierze aktywny udział w dyskusji na temat sposobu zakończenia powieści przez Prusa • odnajduje w utworze elementy języka ezopowego 	<p>5</p>	<p>II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 II.2.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.3.3 II.4.2 II.4.3</p>

				<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje tytuł powieści • wskazuje w utworze realizację toposu <i>theatrum mundi</i> • charakteryzuje sposób przedstawienia miłości w książce • analizuje losy i postawę głównego bohatera jako postaci tragicznej oraz w kontekście światopoglądu pozytywistycznego • analizuje postać Izabeli Łęckiej i wyraża opinię na jej temat • wymienia cechy <i>Lalki</i> jako powieści dojrzałego realizmu • omawia kompozycję utworu 			
67. Ćwiczenia maturalne – czytanie ze zrozumieniem	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Pozytywizm”, s. 173–176	• Olga Tokarczuk, <i>Lalka i perła</i> (fragmenty)		<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem tekst nieliteracki • formułuje odpowiedzi na pytania do tekstu na podstawie wskazówek 		1	I.1.1 I.1.2
68. Ćwiczenia maturalne – wypowiedź ustna	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Pozytywizm”, s. 185–188	• Aleksander Gierzyński, <i>Powisłe</i> • Bolesław Prus, <i>Lalka</i> (fragmenty)		<ul style="list-style-type: none"> • analizuje temat wypowiedzi ustnej • interpretuje obraz w kontekście dzieła literackiego • wygłasza uporządkowaną 		1	I.1.1 II.1.2 II.3.1

				wypowiedź, dbając o formę językową			III.1.1 III.1.2 III.1.3 III.1.4
69. Podsumowanie wiadomości na temat Bolesława Prusa	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Pozytywizm”, s. 151		<ul style="list-style-type: none"> pojęcia i terminy: asymilacja Żydów, emancypacja, praca u podstaw, kupiec i fabrykant, wynalazki i uczeni, realizm, świat jako teatr, romantyzm i pozytywizm, Warszawa, kronika utwory: <i>Lalka</i>, <i>Faraon</i>, <i>Kroniki tygodniowe</i> 	<ul style="list-style-type: none"> podaje najważniejsze wydarzenia w biografii Bolesława Prusa wymienia i charakteryzuje omawiane utwory pisarza wskazuje kluczowe tematy i motywy w twórczości Prusa uzasadnia znaczenie twórczości Bolesława Prusa dla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat poglądów Prusa w kontekście jego twórczości podjmuje dyskusję o znaczeniu twórczości pisarza dla literatury polskiej 	1	I.1.1 II.2.1 *I.2.1
70., 71., 72. i 73. <i>Zbrodnia i kara</i> Fiodora Dostojewskiego	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Pozytywizm”, s. 152–154	• Fiodor Dostojewski, <i>Zbrodnia i kara</i>	<ul style="list-style-type: none"> pojęcia i terminy: etyka, zbrodnia filozoficzna, konflikt rozumu i wiary religijnej, powieść polifoniczna, Petersburg 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje sposób przedstawienia miejsca akcji (Petersburg) oraz wpływ tak skonstruowanej przestrzeni na głównego bohatera omawia teorię Rodiona Raskolnikowa, która popchnęła go do zbrodni charakteryzuje głównych bohaterów: Raskolnikowa i Sonię analizuje przyczyny popełnienia 	<ul style="list-style-type: none"> bierze udział w dyskusji na temat współczesnych problemów etycznych w kontekście filozofii Rodiona Raskolnikowa odnosi światopogląd głównego bohatera do współczesnych Dostojewskiemu koncepcji filozoficznych analizuje postać Arkadiusza Swidrygajłowa jako sobowtóra 	4	II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 II.2.2 II.2.4 II.3.1

				<p>zbrodni przez bohatera</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia konflikt rozumu i wiary uosobiony w postaciach Raskolnikowa i Soni • wypowiada się na temat znaczenia snów dla wymowy powieści • omawia koncepcję człowieczeństwa zaprezentowaną w utworze • wykazuje polifoniczność tekstu 	Rodiona Raskolnikowa		<p>II.3.2</p> <p>II.3.3</p> <p>II.4.2</p> <p>II.4.3</p>
74. Ćwiczenia maturalne – pisanie wypracowania	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Pozytywizm”, s. 177–180	• Fiodor Dostojewski, <i>Zbrodnia i kara</i> (fragmenty)		<ul style="list-style-type: none"> • analizuje temat wypracowania • gromadzi materiał potrzebny do napisania pracy • pisze pracę, dbając o zachowanie odpowiedniej kompozycji oraz poprawność językową i stylistyczną 		1	<p>I.1.1</p> <p>I.2.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.3.1</p> <p>III.1.1</p> <p>III.1.2</p>
*75. i 76. <i>Ojciec Goriot</i> Honoriusza Balzaka	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Pozytywizm”, s. 155–157	• Honoriusz Balzak, <i>Ojciec Goriot</i>	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: <i>Komedia ludzka</i>, realizm • postacie: Honoriusz Balzak, ojciec Goriot 		<ul style="list-style-type: none"> • omawia cechy powieści realistycznej na podstawie utworu Balzaka • charakteryzuje XIX-wieczne społeczeństwo francuskie • omawia wpływ środowiska na postawę człowieka w odwołaniu do <i>Ojca Goriota</i> 	2	<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.1.3</p> <p>II.2.1</p> <p>II.2.2</p>

					<ul style="list-style-type: none"> • porównuje opis Paryża w <i>Ojcu Gorioście</i> z opisem Warszawy w <i>Lalce</i> • w kontekście powieści Balzaka podejmuje dyskusję na temat dylematów młodych ludzi wkraczających w dorosłe życie 		II.2.4 II.2.5 II.3.1 II.3.2 II.3.3 II.4.2
77. Ćwiczenia maturalne – pisanie wypracowania	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Pozytywizm”, s. 181–184	• Fiodor Dostojewski, <i>Zbrodnia i kara</i> (fragmenty)		<ul style="list-style-type: none"> • analizuje temat wypracowania • gromadzi materiał potrzebny do napisania pracy • pisze pracę, dbając o zachowanie odpowiedniej kompozycji oraz poprawność językową i stylistyczną 		1	I.1.1 I.2.1 II.1.2 II.3.1 III.1.1 III.1.2
POZYTYWIZM – NAUKA O JĘZYKU							
78. Odmiany języka polskiego	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Pozytywizm”, s. 158–160	• Joanna Furgalińska, <i>Ślónsko godka. Ilustrowany słownik dla Hanysów i Goroli</i> (fragment)	• terminy i pojęcia: język ogólny, odmiana oficjalna i nieoficjalna, odmiany terytorialne, gwary, dialekty, mazurzenie, gwara miejska, języki środowiskowe i zawodowe,	<ul style="list-style-type: none"> • klasyfikuje odmiany języka narodowego • wyjaśnia, skąd wzięły się różnice we współczesnym języku polskim • odróżnia odmianę nieoficjalną języka od oficjalnej • wymienia podstawowe dialekty 	• wyjaśnia, w jaki sposób styl literatury pozytywistycznej odzwierciedla światopogląd epoki	1	I.3.1 I.3.5

			indywidualizacja języka, mowa pozornie zależna	<p>polszczyzny</p> <ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy przyczyny powstania języków środowiskowych i zawodowych • charakteryzuje styl literatury pozytywistycznej • na wybranym przykładzie ilustruje cechy stylu literatury pozytywistycznej 			
POZYTYWIZM – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE							
79. Podsumowanie wiadomości na temat pozytywizmu	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Pozytywizm”, s. 161 	<ul style="list-style-type: none"> • Józef Bocheński, <i>Sto zabobonów. Krótki filozoficzny słownik zabobonów</i> (fragmenty) • Jerzy W. Borejsza, <i>Piękny wiek XIX</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> • terminy i pojęcia: zabobon, pozytywista, organicznik, jestestwo narodowe 	<ul style="list-style-type: none"> • przytacza opinie autorów na temat pozytywizmu • analizuje podłoże różnego postrzegania pozytywizmu przez obu pisarzy • omawia stosunek Józefa Bocheńskiego do filozofii Auguste’a Comte’a • przedstawia zasługi pozytywizmu dla utrzymania jestestwa narodowego na podstawie tekstu Jerzego Borejszy • rozważa rolę pozytywizmu w rozwoju kultury polskiej 		1	I.1.1 I.1.5
80. Powtórzenie	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do 		<ul style="list-style-type: none"> • tło historyczne epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • selekcionuje i hierarchizuje 	<ul style="list-style-type: none"> • powtarza wiadomości przeznaczone 	1	I.2.1

wiadomości	języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Pozytywizm”, s. 162–163		<ul style="list-style-type: none"> • nauka i oświata w pozytywizmie • filozofia • sztuka drugiej połowy XIX w. • najważniejsze cechy i motywy epoki • propagowane wzorce osobowe • popularne gatunki literackie 	wiadomości zdobyte podczas lekcji <ul style="list-style-type: none"> • powtarza i utrwała wiadomości 	dla profilu rozszerzonego		I.2.3
------------	--	--	---	---	---------------------------	--	-------

POZYTYWIZM – NAWIĄZANIA

81. Śladami pozytywizmu	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Pozytywizm”, s. 165		<ul style="list-style-type: none"> • światopogląd pozytywistyczny współcześnie • pozytywistyczne metody twórcze • utwory pozytywistyczne w kulturze współczesnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje elementy światopoglądu pozytywistycznego obecne we współczesnym świecie • wymienia materialne ślady trwałości tradycji pozytywistycznej • omawia pozytywistyczne metody twórcze wykorzystywane w kolejnych epokach • podaje tytuły utworów i tematy pozytywistyczne pojawiające się we współczesnej kulturze 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny popularności niektórych dzieł sztuki powstałych w pozytywizmie • analizuje wybrany utwór, w którym widoczny jest wpływ tematu, motywu, światopoglądu bądź dzieła pozytywistycznego 	1	I.2.1 I.2.2 II.1.3 II.2.2 II.3.3 *II.3.4
--------------------------------	--	--	---	--	--	---	---

<p>*82. We współczesnej formie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Pozytywizm”, s. 166 i 168 	<ul style="list-style-type: none"> • Mariusz Szczygieł, <i>Motyli dotyk Blanki M.</i> (fragmenty bloga) • wieżowiec Burj Khalifa w Dubaju 	<ul style="list-style-type: none"> • terminy i pojęcia: blog, celebryta 		<ul style="list-style-type: none"> • definiuje termin <i>blog</i> • wypowiada się na temat funkcji blogów we współczesnej kulturze • porównuje blog do felietonu w kontekście fragmentu tekstu Mariusza Szczygła • wypowiada się na temat treści bloga Mariusza Szczygła • podejmuje dyskusję o roli celebrytów we współczesnej kulturze • bierze udział w rozmowie o ludzkiej potrzebie wznoszenia coraz wyższych budowli • wygłasza swoją opinię o tym, dlaczego twórcy współczesnych wieżowców nie są tak znani jak Gustave Eiffel 	<p>1</p>	<p>I.1.1 I.1.2 I.1.3 I.1.4 I.1.5</p>
<p>83. Wobec uprzedzeń</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Pozytywizm”, s. 167 i 169 	<ul style="list-style-type: none"> • Jerzy Pilch, <i>Dziennik</i> (fragmenty) • Manuela Gretkowska, <i>Obywatelka</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> • terminy i pojęcia: nietolerancja, feminizm • postacie: Jerzy Pilch, Manuela Gretkowska 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia problem, na który zwraca uwagę Jerzy Pilch • analizuje konwencję zastosowaną przez pisarza • określa źródło i funkcję komizmu definiuje pojęcie feminizm • wskazuje adresata tekstu Manueli Gretkowskiej i określa charakter 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat funkcjonowania i źródeł nietolerancji wyznaniowej we współczesnym świecie • bierze czynny udział w rozmowie dotyczącej dyskryminacji ze względu na płeć w XIX w. i obecnie 	<p>1</p>	<p>I.1.1 I.1.2 I.1.3 I.1.4 I.1.5</p>

				<p>czytanych fragmentów</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia kwestie, które porusza autorka dziennika • wymienia argumenty użyte przez pisarkę • interpretuje ostatnie zdanie tekstu 			I.1.7
84. Wokulski nasz współczesny	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Pozytywizm”, s. 170 	<ul style="list-style-type: none"> • Stanisław Chwin, <i>Wiedeńska miłość Stacha W.</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: parafraza • postacie: Stefan Chwin, Stanisław Wokulski 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje biografię Stanisława Wokulskiego z biografią Stacha W. • wskazuje współczesne realia obecne we fragmencie tekstu Stefana Chwina • wymienia zabiegi językowe zastosowane przez pisarza i określa ich funkcję • na podstawie tekstu wyjaśnia, czym jest parafraza 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat motywów i sensowności tworzenia parafraz 	1	II.2.5 II.3.1 II.3.2 II.3.3
85. Opowieść o władzy – <i>Faraon</i>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Pozytywizm”, s. 171 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Faraon</i>, reż. Jerzy Kawalerowicz 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: adaptacja, mechanizmy władzy, polityka • postać: Jerzy Kawalerowicz 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje młodego Ramzesa • analizuje przyczyny przegranej faraona w walce o władzę • omawia scenografię filmu • wypowiada się na temat gry aktorskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję dotyczącą priorytetów osoby sprawującej władzę • wyraża swoją opinię na temat polityki • porównuje <i>Faraona</i> z innymi znanymi sobie filmami o tematyce historycznej 	1	II.1.1 II.1.2 II.2.4 II.3.1 II.3.4 II.4.3

<p>*86. Opowieść o zbrodni</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Pozytywizm”, s. 172 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dług</i>, reż. Krzysztof Krauze 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: dramat psychologiczny, terror, moralność 		<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje głównych bohaterów filmu • omawia proces dojrzewania bohaterów do zbrodni • analizuje reakcje osób znajdujących się pod presją strachu • podejmuje dyskusję na temat zła w człowieku • porównuje działania bohaterów filmu do postępowania Rodiona Raskolnikowa • wypowiada się na temat gry aktorskiej 	<p>1</p>	<p>II.1.1 II.1.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.3.3 II.3.4 *II.3.4</p>
<p>87. Test sprawdzający</p>						<p>1</p>	
<p>88. i 89. Praca klasowa</p>						<p>2</p>	

Autor: Magdalena Lott

Plan wynikowy *Ponad słowami* klasa 2 część 2

Zgodnie z ramowym planem nauczania na semestr przypada ok. 60 godzin lekcyjnych języka polskiego dla zakresu podstawowego oraz dodatkowe 30 godzin – dla zakresu rozszerzonego. Prezentowany plan wynikowy jest autorską propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Ponad słowami* w drugim semestrze klasy 2. Łącznie obejmuje 96 godzin lekcyjnych, przy czym część tematów wskazano jako obligatoryjne (62 godzin dla zakresu podstawowego oraz 8 godzin dla zakresu rozszerzonego), m.in. z uwagi na zapisy podstawy programowej, a pozostałe – jako fakultatywne. Dzięki temu każdy nauczyciel może dostosować niniejszy plan do liczby godzin, którą dysponuje, oraz do możliwości i potrzeb danego zespołu klasowego.

Oznaczenia w tabeli:

* zakres rozszerzony

materiał obligatoryjny

materiał fakultatywny

Numer i temat lekcji	Środki dydaktyczne	Teksty i materiał ilustracyjny	Zagadnienia	Zakres podstawowy – wymagania określone dla zakresu podstawowego Uczeń:	Zakres rozszerzony – wymagania dodatkowe Uczeń:	Liczba godzin	Odniesienia do podstawy programowej
MŁODA POLSKA – O EPOCE							
1. i 2. Schyłek wieku	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Młoda Polska”, s. 10–15	• oś czasu • Paul Gauguin, <i>Nevermore</i> • Carlos Schwabe, <i>Śmierć grabarza</i>	• pojęcia i terminy: modernizm, Młoda Polska, fin de siècle, neoromantyzm, secesja, indywidualizm, subiektywizm, filister,	• wyjaśnia etymologię czterech nazw epoki • wymienia postulaty modernistów dotyczące kultury, sztuki, życia społecznego • charakteryzuje przełom	• opisuje przemiany społeczne i polityczne przełomu wieków XIX i XX oraz bada ich wpływ na kształt nowej epoki w kulturze • analizuje obrazy Paula Gauguina oraz Carlosa Schwabe w odniesieniu	2	I.1.1 *I.1.1 *1.1.2 I.2.1

		<ul style="list-style-type: none"> • Victor Oliva, <i>Pijący absynt</i> (fragment) • Edvard Munch, <i>Portret Stanisława Przybyszewskiego</i> • Henri de Toulouse-Lautrec, <i>Ambasadorowie: Aristide Bruant w swoim kabarecie</i> 	<p>„sztuka dla sztuki”, eros, tanatos, femme fatale, nirwana, dekadentyzm, „sztuczne raje”, cyganeria, bohema</p> <ul style="list-style-type: none"> • postacie: Artur Górski, Paul Verlaine, Stanisław Przybyszewski • daty: 1874 – pierwsza wystawa impresjonistów w Paryżu, 1895 – pierwszy pokaz filmowy braci Lumière, 1903 – bracia Wright dokonują pierwszego lotu samolotem, 1905–1907 – rewolucja w Rosji, 1908 – demonstracje sufrażystek w Londynie żądających praw wyborczych dla kobiet, 1914–1918 – I wojna światowa, 1887 – powstanie Ligi Polskiej, początek ruchu narodowego (endecji), 1894 – opublikowanie II serii 	<p>modernistyczny</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje specyfikę przełomu modernistycznego na ziemiach polskich • omawia znaczenie Krakowa dla rozwoju Młodej Polski • wypowiada się na temat wpływu Stanisława Przybyszewskiego na polską bohemę • ocenia, które zjawisko z życia codziennego lub kultury przełomu XIX i XX w. uważa za najbardziej przełomowe lub szczególnie interesujące 	<p>do cech modernizmu</p> <ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat życia codziennego przełomu wieków XIX i XX 	<p>*I.2.1 I.3.1</p>
--	--	---	--	--	---	-------------------------

			Poezji Kazimierza Przerwy-Tetmajera, 1905–1907– rewolucja w Królestwie Polskim, 1918 – odzyskanie przez Polskę niepodległości				
3. Ćwiczenia maturalne – czytanie ze zrozumieniem	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Młoda Polska”, s. 75–78 	<ul style="list-style-type: none"> • Tadeusz Boy-Żeleński, <i>Historia pewnych mebli</i> (fragmenty) • Danuta Macheta, <i>Oblicza młodopolskiego artysty</i> (fragmenty) 		<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem tekst nieliteracki • formułuje odpowiedzi na pytania do tekstu na podstawie wskazówek 		1	I.1.1 I.1.2
4. Filozofia końca wieku	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Młoda Polska” s. 16–18 	<ul style="list-style-type: none"> • Arthur Schopenhauer, <i>Świat jako wola i przedstawienie</i> (fragmenty) • Fryderyk Nietzsche, <i>Tako rzecze Zaratustra</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: intuicja, pęd życiowy, wola, moralność panów, moralność niewolników, nadczłowiek • postacie: Arthur Schopenhauer, Fryderyk Nietzsche, Henri Bergson 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje ogólne tendencje filozoficzne epoki • wyjaśnia przyczyny popularności poglądów Arthura Schopenhauera • tłumaczy tytuł dzieła <i>Świat jako wola i przedstawienie</i> • wymienia i omawia główne założenia filozofii Arthura Schopenhauera oraz Fryderyka Nietzschego • czyta ze zrozumieniem fragmenty traktatów filozoficznych 	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje się w poglądach filozoficznych Henriego Bergsona • prezentuje swoje zdanie na temat filozofii Schopenhauera i Nietzschego 	1	I.1.1 *I.1.2 I.1.5 I.2.1 I.3.1

				zamieszczone w podręczniku			
5. i 6. U progu sztuki nowoczesnej	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Młoda Polska”, s. 19–28 	<ul style="list-style-type: none"> • Claude Monet, <i>Impresja, wschód słońca</i> • Auguste Renoir, <i>Bal w Moulin de la Galette</i> • Gustav Klimt, <i>Adele Bloch-Bauer I</i> • Gustave Moreau, <i>Jednorożce</i> • Stanisław Wyspiański, <i>Macierzyństwo</i> • Antonio Gaudi, <i>Casa Milà, Sagrada Familia</i> • Jacek Malczewski, <i>Melancholia</i> • Edward Munch, <i>Krzyk</i> • Edgar Degas, <i>Lekcja tańca</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: impresjonizm, secesja, symbolizm, neoromantyzm, dramat naturalistyczny • postacie: Claude Monet, Auguste Renoir, Edgar Degas, Vincent van Gogh, Gustav Klimt, Auguste Rodin, Antonio Gaudi, Jacek Malczewski, Stanisław Wyspiański, Konstanty Stanisławski, Edward Gordon Craig 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje nowe kierunki w sztuce • ilustruje przykładami cechy nowych kierunków w sztuce • przedstawia twórczość najważniejszych artystów młodopolskich • podaje cechy architektury secesyjnej i wskazuje przykład secesji w swoim otoczeniu • analizuje wybrane dzieła sztuki należące do impresjonizmu i symbolizmu • wymienia tytuły najważniejszych dzieł młodopolskich i modernistycznych • opisuje zmiany, jakie zaszły w teatrze na przełomie wieków XIX i XX • określa, czym charakteryzuje się styl zakopiański 	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje się w twórczości plastycznej takich artystów, jak: Claude Monet, Auguste Renoir, Edgar Degas, Vincent van Gogh, Gustav Klimt, Auguste Rodin, Jacek Malczewski i Stanisław Wyspiański • wypowiada się na temat muzyki przełomu wieków • referuje wpływ Konstantego Stanisławskiego na technikę gry aktorskiej 	2	<ul style="list-style-type: none"> I.1.1 *I.1.1 I.2.1 II.1.1 II.1.3 II.3.1 II.3.2 II.3.4

		<ul style="list-style-type: none"> • Henri Rousseau, <i>Sen</i> • Auguste Rodin, <i>Myśliciel</i> • Vincent van Gogh, <i>Pole pszenicy z krukami</i> 					
MŁODA POLSKA – TEKSTY Z EPOKI							
7. Wprowadzenie do literatury modernizmu	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Młoda Polska”, s. 29		• pojęcia i terminy: „sztuka dla sztuki”, symbolizm, impresjonizm, ekspresjonizm, naturalizm, synestezja	• opisuje zastosowanie nowych kierunków sztuki w literaturze	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje zastosowanie nowych kierunków w sztukach plastycznych i literaturze • orientuje się w twórczości Stanisława Przybyszewskiego 	1	I.1.1 I.2.1 I.2.3 *II.3.4
*8. Poeci wyklęci	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Młoda Polska”, s. 30–33	<ul style="list-style-type: none"> • Charles Baudelaire, <i>Padlina</i> (fragmenty) • Arthur Rimbaud, <i>Statek pijany</i> (fragmenty) • Iwan Ajwazowski, <i>Statek podczas sztormu</i> 	• postacie: Charles Baudelaire, Arthur Rimbaud		<ul style="list-style-type: none"> • opisuje swoje przeżycia wynikające z lektury wierszy • analizuje i interpretuje teksty • odnajduje w utworze <i>Padlina</i> topos <i>danse macabre</i> • wskazuje w wierszu <i>Padlina</i> elementy naturalizmu • wyjaśnia przyczyny kontrowersji wokół utworu <i>Padlina</i> • przedstawia związek pomiędzy 	1	II.1.1 II.1.2 II.2.3 II.2.1 II.2.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2

					wierszem <i>Statek pijany</i> a biografią poety		II.3.4 *II.3.4
9. i 10. Tematy podejmowane w twórczości Kazimierza Przerwy-Tetmajera	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Młoda Polska”, s. 34–37	• Kazimierz Przerwa-Tetmajer, <i>Koniec wieku XIX; Lubię, kiedy kobieta...; Melodia mgieł nocnych; Na skalnym Podhalu</i> (fragmenty) • Auguste Rodin, <i>Wieczna wiosna</i> • Wojciech Gerson, <i>Odpoczynek w szalasię tatrzańskim</i>	• pojęcia i terminy: dekadent, synestezja, gwara, folklor • postacie: Kazimierz Przerwa-Tetmajer	• opisuje swoje przeżycia wynikające z lektury wierszy • analizuje i interpretuje wskazane teksty • charakteryzuje dekadenci światopogląd na podstawie wiersza <i>Koniec wieku XIX</i> • wskazuje cechy wspólne pomiędzy utworem <i>Koniec wieku XIX</i> a filozofią Schopenhauera • przedstawia sposób ukazania kobiety w erotyku Przerwy-Tetmajera • odnajduje elementy impresjonizmu w wierszu <i>Melodia mgieł nocnych</i> • definiuje synestezję na podstawie <i>Melodii mgieł nocnych</i> • wskazuje obecność instrumentacji głoskowej w <i>Melodii mgieł nocnych</i> i określa funkcję tego zabiegu • omawia funkcjonowanie motywu folkloru podhalańskiego na podstawie	• wykazuje podobieństwo nastroju wiersza <i>Lubię, kiedy kobieta...</i> i rzeźby Rodina • charakteryzuje wiersz <i>Lubię, kiedy kobieta...</i> na tle konwencji • udowadnia, że zarówno <i>Melodia mgieł nocnych</i> , jak i <i>Na skalnym Podhalu</i> są charakterystyczne dla epoki i więcej je łączy, niż dzieli	2	II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 II.2.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.3.4 *II.3.4

				obrazu Gersona i utworu <i>Na skalnym Podhalu</i>			
*11. Ćwiczenia maturalne – pisanie wypracowania	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Młoda Polska”, s. 84–89	• Kazimierz Przerwa-Tetmajer, <i>Koniec wieku XIX</i> • Wisława Szymborska, <i>Schylek wieku</i>			<ul style="list-style-type: none"> • analizuje temat wypracowania • gromadzi materiał potrzebny do napisania pracy • pisze pracę, dbając o zachowanie odpowiedniej kompozycji oraz poprawność językową i stylistyczną 	1	I.1.1 I.2.1 II.1.2 II.3.1 III.1.1 III.1.2
12. i 13. Młodopolskie inspiracje w twórczości Leopolda Staffa	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Młoda Polska”, s. 38–41	• Leopold Staff, <i>Kowal; Deszcz jesienny</i> • Camille Pissarro, <i>Wyspa Lacroix</i> • Edward Burne-Jones, <i>Pan i Psyche</i>	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: sonet, nietzscheanizm, instrumentacja głoskowa, symbolizm, psychizacja krajobrazu, wiersz sylabotoniczny • postać: Leopold Staff 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje swoje przeżycia wynikające z lektury wierszy • analizuje i interpretuje wskazane utwory • odnajduje w wierszu <i>Kowal</i> inspirację filozofią Fryderyka Nietzschego • objaśnia symbole pojawiające się w utworze <i>Kowal</i> • wskazuje obecność instrumentacji głoskowej w <i>Deszczu jesiennym</i> i określa jej funkcję • definiuje wiersz sylabotoniczny na podstawie utworu <i>Deszcz jesienny</i> • odnajduje w tekście <i>Deszczu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa, co łączy wiersz Staffa <i>Kowal</i> z obrazem Edwarda Burne-Jonesa <i>Pan i Psyche</i> • wymienia dzieła kultury popularnej, które odwołują się do szeroko rozumianej koncepcji nadczłowieka i wyjaśnia przyczyny popularności takich postaci • na podstawie utworu Staffa <i>Deszcz jesienny</i> i obrazu Pissarra wykazuje podobieństwa oraz różnice między impresjonizmem w malarstwie i poezji 	2	II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 II.2.2 II.2.3 II.2.4 II.3.1 II.3.2 *II.3.4

				<p>jesiennego cechy typowe dla młodopolskiego obrazowania</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia symbole obecne w wierszu <i>Deszcz jesienny</i> 			
<p>14. Impresjonizm w cyklu poetyckim</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Młoda Polska”, s. 42–43 	<ul style="list-style-type: none"> • Jan Kasprówic, <i>Krzak dzikiej róży w Ciemnych Smreczynach</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: impresjonizm, symbolizm, sonet, cykl • postać: Jan Kasprówic 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje w wierszach elementy impresjonizmu i symbolizmu • interpretuje symbole obecne w tekstach • wskazuje w utworach elementy tatrzańskiego krajobrazu • określa porę dnia/roku w każdym z sonetów • wypowiada się na temat sposobu przedstawiania przyrody w poezji młodopolskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje dwie wizje górskiego krajobrazu: przedstawioną w sonetach Kasprówicza i na obrazie Ślewińskiego <i>Fioletowe góry, ośnieżone szczyty, zielona kotlina w Tatrach</i> • przygotowuje młodopolską antologię wybranych dzieł (literackich i malarskich) poświęconych Tatrom i mieszkańcom tego regionu oraz pisze wstęp do tego zbioru • konfrontuje cykl sonetów Kasprówicza z cyklem obrazów <i>Katedra w Rouen</i> Claude’a Moneta 	1	<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.1.3</p> <p>II.2.1</p> <p>II.2.2</p> <p>II.2.3</p> <p>II.2.4</p> <p>II.2.5</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.3</p> <p>II.3.4</p> <p>*II.3.4</p>
<p>15. Zmagania ze światem w twórczości Jana</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Młoda 	<ul style="list-style-type: none"> • Jan Kasprówic, <i>Dies irae</i> (fragmenty); <i>Księga ubogich</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: ekspresjonizm, katastrofizm, hymn, 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje swoje przeżycia wynikające z lektury wierszy • podaje nazwę gatunku literackiego, 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia tytuły kilku filmów lub książek science fiction, w których dominuje katastrofizm, i określa, co je różni, oprócz formy, od dzieła 	1	<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p>

Kasprowicza	Polska”, s. 44–46	(fragmenty) • Fernand Cormon, <i>Kain</i> (fragment)	franciszkanizm	którego przykładem jest <i>Dies irae</i> • wskazuje nawiązania biblijne w utworze • odnajduje elementy ekspresjonizmu w analizowanym tekście • definiuje katastrofizm na przykładzie utworu <i>Dies irae</i> • wyjaśnia symbolikę utworu • rozpoznaje adresata wiersza <i>Księga ubogich</i> i charakteryzuje osobę mówiącą • omawia istotę franciszkanizmu na podstawie fragmentów <i>Księgi ubogich</i> • wypowiada się na temat ewolucji postawy autora wobec świata, konfrontując <i>Księgę ubogich</i> z <i>Dies irae</i>	Kasprowicza • przygotowuje wypowiedź ustną na temat: „Relacja Bóg – człowiek w wybranych utworach literackich różnych epok” • zestawia utwór <i>Dies irae</i> z fragmentem obrazu Fernanda Cormona • orientuje się w problematyce cyklu <i>Ginącemu światu</i>		II.1.3 II.2.1 II.2.2 *II.2.3 II.2.4 II.2.5 II.3.1 II.3.2 II.3.4 *II.3.4
16., 17., 18., 19. i 20. <i>Wesele</i> Stanisława Wyspiańskiego	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Młoda Polska”, s. 47–51	• Stanisław Wyspiański, <i>Wesele</i> • Teodor Axentowicz, <i>Kołomyjka</i>	• pojęcia i terminy: synteza sztuk, didaskalia, chłopomania, złoty róg, chochoł • postacie: Stanisław Wyspiański, Lucjan	• streszcza <i>Wesele</i> Stanisława Wyspiańskiego • podaje wiadomości na temat genezy dramatu Stanisława Wyspiańskiego • rozpoznaje w postaciach dramatu ich	• prezentuje kontekst historyczny utworu – wypowiada się na temat krakowskiej szkoły historycznej i rabacji galicyjskiej • porównuje finałową scenę dramatu Wyspiańskiego z obrazem Jacka	5	I.3.6 II.1.1 II.1.2 II.1.3

		<ul style="list-style-type: none"> • Stanisław Wyspiański, <i>Chchoły</i> • <i>Wesele</i>, reż. Andrzej Wajda 	Rydel, Jadwiga Mikołajczykówna, Klimina, Czepiec, Dziennikarz, Radezyni, Chchoł, Jasiek	<p>pierwowzory</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia rolę didaskaliów • tworzy obraz inteligencji i chłopstwa przełomu wieków na podstawie tekstu • wypowiada się na temat relacji pomiędzy chłopstwem a inteligencją • analizuje dialogi bohaterów realistycznych z osobami dramatu • tłumaczy, na czym polega odmienność Wernyhory od pozostałych osób dramatu • wypowiada się na temat mitów narodowych obecnych w utworze • wyjaśnia znaczenie i funkcję symboli w <i>Weselu</i> • interpretuje zakończenie utworu • omawia stylizację gwarową w dramacie • przedstawia kompozycję <i>Wesela</i> i określa jej funkcję • odnajduje w <i>Weselu</i> cechy reprezentatywne Młodej Polski 	<p>Malczewskiego <i>Melancholia</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • konfrontuje obraz Stanisława Wyspiańskiego <i>Chchoły</i> z treścią dramatu • podejmuje dyskusję na temat aktualności diagnozy społeczeństwa polskiego zaprezentowanej w <i>Weselu</i> • na podstawie kadru zamieszczonego w podręczniku określa, jaką rolę w filmie <i>Wesele</i> Wajdy odgrywają scenografia i poszczególne ujęcia • pisze recenzję adaptacji filmowej <i>Wesela</i> w reżyserii Wajdy z omówieniem sposobu, w jaki reżyser oddał atmosferę dramatu 		<p>II.2.1</p> <p>II.2.2</p> <p>*II.2.3</p> <p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.4</p> <p>*II.3.4</p> <p>II.4.2</p> <p>II.4.3</p>
21., 22., 23. i 24. <i>Chłopi</i> Władysława	• podręcznik do języka polskiego	• Władysław Stanisław	• pojęcia i terminy: realizm, naturalizm,	• streszcza pierwszy tom <i>Chłopów</i>	• konfrontuje obraz Chełmońskiego z	4	I.3.6

Stanisława Reymonta	<i>Ponad słowami</i> , dział „Młoda Polska”, s. 52–54	Reymont, <i>Chłopi</i> (fragmenty) • Józef Chełmoński, <i>Bociany</i>	symbolizm, obrzędy, obyczaje • postacie: Władysław Stanisław Reymont, Boryna	Reymonta • opisuje strukturę społeczną wsi zaprezentowaną w utworze • analizuje motywacje zachowań bohaterów • omawia obyczaje i obrzędy ukazane w powieści • interpretuje symbolikę powieści • wypowiada się na temat stylizacji gwarowej zastosowanej przez pisarza • określa typ narracji w powieści • wskazuje obecność tendencji artystycznych epoki w dziele Reymonta	treścią powieści Reymonta • porównuje <i>Chłopów z Panem Tadeuszem</i> • omawia motyw wsi w poznanych utworach literackich różnych epok		II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 II.2.2 *II.2.3 II.2.4 II.3.1 II.3.2 *II.3.2 II.3.4 *II.3.4 II.4.2 II.4.3
25. Ćwiczenia maturalne – wypowiedź ustna	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Młoda Polska”, s. 90–92	• Władysław Stanisław Reymont, <i>Chłopi</i> (fragmenty)		• analizuje temat wypowiedzi ustnej • wybiera i interpretuje odpowiedni materiał literacki • wygłasza uporządkowaną wypowiedź, dbając o formę językową		1	I.1.1 II.1.2 II.3.1 II.3.2 II.3.3

							III.1.1 III.1.2 III.1.3 III.1.4
26., 27., 28. i 29. <i>Ludzie bezdomni</i> Stefana Żeromskiego	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Młoda Polska”, s. 55–57	• Stefan Żeromski, <i>Ludzie bezdomni</i> • Antoni Kozakiewicz, <i>Na ulicy. Zazdrość</i>	• pojęcia i terminy: symbolizm, impresjonizm, naturalizm • postacie: Stefan Żeromski, Tomasz Judym, Joanna Podborska	• streszcza <i>Ludzi bezdomnych</i> Stefana Żeromskiego • relacjonuje biografię głównego bohatera • wypowiada się na temat symboliki utworu • omawia znaczenie tytułu i interpretuje „bezdomność” bohaterów w znaczeniu dosłownym oraz metaforycznym • prezentuje problematykę społeczną utworu • podejmuje dyskusję na temat wyborów dokonywanych przez Tomasza Judyma • opisuje kompozycję utworu • prezentuje cechy powieści młodopolskiej na przykładzie dzieła Żeromskiego • charakteryzuje narrację <i>Ludzi</i>	• podejmuje dyskusję na temat aktualności problematyki moralnej powieści • podaje argumenty potwierdzające tezę, że Tomasz Judym to bohater romantyczny • porównuje obraz Antoniego Kozakiewicza z adekwatnym fragmentem <i>Ludzi bezdomnych</i>	4	II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 II.2.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.3.4 *II.3.4 II.4.2 II.4.3

				<p><i>bezdomych</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje przykłady użycia przez pisarza techniki impresjonistycznej oraz naturalistycznej i je omawia 			
<p>30. Ćwiczenia maturalne – pisanie wypracowania</p>	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Młoda Polska”, s. 79–83 	<ul style="list-style-type: none"> Stefan Żeromski, <i>Ludzie bezdomni</i> (fragmenty) 		<ul style="list-style-type: none"> analizuje temat wypracowania gromadzi materiał potrzebny do napisania pracy pisze pracę, dbając o zachowanie odpowiedniej kompozycji oraz poprawność językową i stylistyczną 		1	<p>I.1.1</p> <p>I.2.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.3.1</p> <p>III.1.1</p> <p>III.1.2</p>
<p>31., 32. i 33. <i>Jądro ciemności</i> Josepha Conrada</p>	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Młoda Polska”, s. 58–60 	<ul style="list-style-type: none"> Joseph Conrad, <i>Jądro ciemności</i> 	<ul style="list-style-type: none"> pojęcia i terminy: kolonializm, misja cywilizacyjna, symbolizm postacie: Joseph Conrad, Marlow, Kurtz 	<ul style="list-style-type: none"> streszcza <i>Jądro ciemności</i> Josepha Conrada charakteryzuje obraz kolonializmu zaprezentowany w powieści podaje metaforyczne znaczenie podróży Marlowa prezentuje postać Kurtza i analizuje jego postawę oraz poglądy omawia symbolikę powieści odczytuje znaczenie ostatnich słów wypowiedzianych przez Kurtza 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jakie możliwości ukazania obcej kultury daje film i pod jakimi względami może uzupełnić obraz wyłaniający się z dzieła literackiego interpretuje <i>Jądro ciemności</i> jako powieść antykolonialną wskazuje w utworze odniesienia do tradycji literackiej i tłumaczy, jaką funkcję pełnią one w powieści podejmuje dyskusję dotyczącą zła w człowieku, przywołując szerokie konteksty 	3	<p>*I.1.1</p> <p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.2.1</p> <p>II.2.2</p> <p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.4</p>

				<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje tytuł utworu • wypowiada się na temat narracji zastosowanej w <i>Jądrze ciemności</i> 			II.4.2 II.4.3
MŁODA POLSKA – NAUKA O JĘZYKU							
34. Słowa i ich znaczenie	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Młoda Polska”, s. 61–62	• Jan Miodek, <i>Rozmyślajcie nad mową!</i> (fragmenty)	• pojęcia i terminy: akty komunikacji, synonimia, eufemizm, wulgaryzm, etymologia	<ul style="list-style-type: none"> • podaje różnicę między odcieniem znaczeniowym w grupie synonimów • stosuje właściwy wyraz w konkretnej sytuacji komunikacyjnej • prezentuje etymologię wybranych słów utworu • omawia w wybranych tekstach sposób eksponowania sfery uczuciowej w literaturze Młodej Polski • przedstawia na przykładach sposób zastosowania technik naturalistycznej i impresjonistycznej w literaturze • wyjaśnia zjawisko wprowadzania muzyczności do literatury w wybranych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje wybrane utwory ze względu na obecność cech stylu modernistycznego • porównuje styl wybranych autorów modernistycznych 	1	I.1.4 I.3.1 I.3.7 I.3.8 II.2.2 *II.2.5
MŁODA POLSKA – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE							
35. Podsumowanie wiadomości na temat	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> ,	• Roman Zimand, <i>„Dekadentyzm” warszawski</i>	• pojęcia i terminy: „sztuka wysoka” a kultura „niska”,	• definiuje pojęcia: „sztuka wysoka”,	• bierze udział w dyskusji o wartości sztuki masowej	1	I.1.1

Młodej Polski	dział „Młoda Polska”, s. 63	(fragmenty) • Czesław Miłosz, <i>Od początku tamtego stulecia</i> (fragmenty)	początki nowoczesnej kultury, sztuka masowa, młodopolski kult sztuki a realizacja w praktyce	kultura „niska”, sztuka masowa • wskazuje w kulturze Młodej Polski początki nowoczesnej kultury • wyraża swoją opinię dotyczącą tezy Czesława Miłosza o niskiej jakości artystycznej literatury młodopolskiej • podejmuje dyskusję na temat aktualności literatury młodopolskiej • porównuje opinie obu autorów na temat sztuki młodopolskiej	• wyraża opinię dotyczącą przyczyn, zdiagnozowanej przez Czesława Miłosza, nietrwałości literatury młodopolskiej • odnajduje inne teksty zawierające opinie o Młodej Polsce i zestawia je z opiniami Zimanda i Miłosza • rozpoznaje retoryczną organizację wypowiedzi		*I.1.1 I.1.2 *I.1.2 *I.1.4 I.1.5
36. Powtórzenie wiadomości	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Młoda Polska”, s. 64–65	• mapa myśli	• tło historyczne epoki • nauka i oświata • filozofia • sztuka • literatura: młodopolskie gatunki literackie, motywy • wzorce osobowe	• selekcjonuje i hierarchizuje wiadomości zdobyte podczas lekcji • powtarza i utrwała wiadomości	• powtarza wiadomości przeznaczone dla zakresu rozszerzonego • rozpoznaje aluzje literackie i symbole kulturowe	1	I.2.1 I.2.3 *II.2.3
MŁODA POLSKA – NAWIĄZANIA							
37. Śladami modernizmu	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> ,		• wpływ modernizmu na kształtowanie się współczesnej	• określa, w jaki sposób modernizm ukształtował współczesną cywilizację	• podaje konkretne przykłady wpływu kultury modernistycznej na sztukę	1	I.1.1 I.2.1

	dział „Młoda Polska”, s. 67		cywilizacji <ul style="list-style-type: none"> • narodziny i formowanie się kultury masowej • wpływ psychoanalizy na współczesną humanistykę 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje początki kultury masowej i jej rozwój • wskazuje przykłady wpływu sztuki i światopoglądu modernistycznego na kulturę współczesną 	współczesną i je omawia <ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat aktualności światopoglądu modernistycznego w XXI w. 		
38. Wobec życia i świata współcześnie	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Młoda Polska”, s. 68–69 	<ul style="list-style-type: none"> • Antoni Kępiński, <i>Melancholia</i> (fragmenty) • Paktofonika, <i>Chwile ulotne</i> (fragment) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: dekadentyzm, melancholia, hip-hop, filister • formacja: Paktofonika 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje melancholię opisaną przez Kępińskiego z postawami dekadentkimi • wymienia przyczyny nastrojów pesymistycznych dotyczących współczesnego człowieka i je omawia • podejmuje dyskusję na temat samotności człowieka w dzisiejszym świecie • wypowiada się na temat hip-hopu • porównuje utwór Paktofoniki z deklaracjami modernistycznych artystów • odnajduje w utworze motyw konfliktu artysta – filister 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje konteksty i nawiązania dotyczące kondycji człowieka we współczesnym świecie • wypowiada się na temat sposobów ujęcia współczesnych lęków w kulturze popularnej • rozpoznaje aluzje literackie • wskazuje związki między różnymi aspektami utworu Paktofoniki (estetycznym, etycznym i poznawczym) 	1	I.1.1 II.1.1 II.1.2 *II.2.1 *II.2.3 II.2.5 II.3.2 II.3.3
*39. Secesyjne inspiracje	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Młoda 	<ul style="list-style-type: none"> • Steven Meisel, fotografia bez tytułu 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: secesja, inspiracja, kopia 		<ul style="list-style-type: none"> • opisuje fotografię Stevena Meisela • wskazuje na zdjęciu cechy sztuki 	1	I.2.1 *II.2.2

	Polska”, s. 70		<ul style="list-style-type: none"> • postaci: Steven Meisel, Gustav Klimt 		<p>secesyjnej</p> <ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat secesyjnej twórczości Gustava Klimta • porównuje fotografię z wybranymi obrazami Gustava Klimta • bierze udział w dyskusji o różnicy pomiędzy inspiracją a kopią • przedstawia swoją opinię na temat relacji pomiędzy fotografią Meisela a secesyjną twórczością Gustava Klimta 		
40. Wieś współcześnie	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Młoda Polska”, s. 71 	<ul style="list-style-type: none"> • Edward Redliński, <i>Konopielka</i> (fragment) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: stylizacja, stereotyp 	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza fragment utworu • charakteryzuje narratora tekstu • omawia światopogląd bohaterów fragmentu utworu • porównuje mieszkańców wsi oraz sposób ich przedstawienia w <i>Konopielce</i> i pierwszym tomie <i>Chłopów</i> • określa funkcję stylizacji gwarowej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje aluzje literackie • podejmuje dyskusję na temat funkcjonującego współcześnie stereotypu wsi • podaje konteksty dotyczące obrazu wsi we współczesnej kulturze i w filmie • analizuje wybrany współczesny tekst kultury dotyczący wsi 	1	<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>*II.2.3</p> <p>II.2.4</p> <p>II.2.5</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.3</p>
*41. Wieczna dulszczyzna	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, Dział „Młoda 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Moralność pani Dulskiej</i>, reż Tomasz Zygadło 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: dulszczyzna, adaptacja teatralna, spektakl telewizyjny 		<ul style="list-style-type: none"> • orientuje się w treści i problematyce dramatu <i>Moralność pani Dulskiej</i> Gabrieli Zapolskiej • charakteryzuje relacje pomiędzy 	1	<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p>

	Polska”, s. 72		<ul style="list-style-type: none"> • postacie: Gabriela Zapolska, Aniela Dulcka 		<p>członkami rodziny Dulckich</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia postawę tytułowej bohaterki • podejmuje dyskusję na temat aktualności postawy określonej mianem dulszczyzny • wyjaśnia zasadność przesunięcia czasu akcji przez reżysera teatralnego • omawia kreacje aktorskie 		<p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.4.3</p> <p>*II.3.4</p>
*42. Wojenna Apokalipsa	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Młoda Polska”, s. 73 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Czas Apokalipsy</i>, reż. Francis Ford Coppola 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: wojna wietnamska, Apokalipsa, montaż, scenariusz, scenografia, kreacja aktorska 		<ul style="list-style-type: none"> • porównuje historię przedstawioną w filmie z treścią <i>Jądra ciemności</i> Josepha Conrada • podejmuje dyskusję na temat zasadności przeniesienia fabuły w czas wojny wietnamskiej • analizuje postawy bohaterów przedstawionych w filmie • wypowiada się na temat scenografii, montażu i gry aktorskiej • wyjaśnia tytuł filmu • interpretuje plakat filmowy • odszukuje w dostępnych źródłach informacje na temat wojny wietnamskiej zaprezentowanej w 	1	<p>*I.2.1</p> <p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.4</p> <p>II.4.2</p> <p>*II.3.4</p>

					filmie		
43. <i>Ziemia obiecana</i>	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Młoda Polska”, s. 74	• <i>Ziemia obiecana</i> , reż. Andrzej Wajda	• pojęcia i terminy: wczesny kapitalizm, fabryka, montaż, scenografia, kreacja aktorska, muzyka filmowa • postać: Andrzej Wajda	• omawia sposób przedstawienia XIX-wiecznej Łodzi w filmie • charakteryzuje głównych bohaterów filmu • interpretuje tytuł filmu i analizuje jego zakończenie • wypowiada się na temat scenografii • omawia kreacje aktorskie wybranych postaci • analizuje kadr z filmu zamieszczony w podręczniku	• podejmuje dyskusję na temat aktualności postaw zaprezentowanych w obrazie Andrzeja Wajdy • uzasadnia twierdzenie, że film Wajdy dobrze opisuje nie tylko rzeczywistość historyczną, lecz także współczesną • wskazuje związki pomiędzy różnymi aspektami tekstu kultury (estetycznym, etycznym i poznawczym)	1	II.1.1 II.1.2 *II.2.1 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.4.3
44. Test sprawdzający						1	
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – O EPOCE							
45. i 46. Świat między wojnami	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Dwudziestolecie międzywojenne”, s. 94–98	• oś czasu • Pablo Picasso, <i>Portret Marie-Thérèse Walter</i> • Wojciech Kossak, <i>Apoteoza Wojska Polskiego</i>	• pojęcia i terminy: totalitaryzm, faszyzm, nazizm, rasizm, antysemityzm, komunizm • postacie: Józef Piłsudski, Benito Mussolini, Adolf Hitler	• określa ramy czasowe dwudziestolecia międzywojennego • wskazuje wydarzenia historyczne oraz inne czynniki, które ukształtowały epokę • opisuje specyfikę dwudziestolecia międzywojennego w Polsce	• wyjaśnia pojęcia: <i>totalitaryzm</i> , <i>faszyzm</i> , <i>nazizm</i> , <i>komunizm</i> , <i>rasizm</i> , <i>antysemityzm</i> i określa, które z nich można zastosować w przypadku hitlerowskich Niemiec, a które – Rosji sowieckiej • gromadzi informacje na temat narodzin nazizmu w Niemczech i	1	I.1.1 *I.2.1 I.2.1 I.3.1

		<ul style="list-style-type: none"> • daty: 1909 – F.T. Marinetti ogłasza <i>Manifest futuryzmu</i>, 1917 – rewolucja w Rosji i przejęcie władzy przez bolszewików, 1918 – odzyskanie przez Polskę niepodległości (koniec I wojny światowej), 1922 – Benito Mussolini i faszyci przejmują władzę we Włoszech, 1924 – ukazuje się <i>Manifest surrealizmu</i> André Bretona, 1929 – początek wielkiego kryzysu, 1933 – Adolf Hitler zostaje kanclerzem Niemiec, 1936–1939 – wojna domowa w Hiszpanii, 1938 – pogrom Żydów w Niemczech zwany nocą kryształową, 1939 – wybuch II wojny światowej, 1920 – Bitwa Warszawska, 1924 – reforma Grabskiego, wprowadzenie złotych, 1926 – 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia tendencje światopoglądowe epoki • charakteryzuje nastroje społeczne, jakie zapanowały po 1918 r. w Europie i określa ich przyczyny 	<p>wyjaśnia, dlaczego ta ideologia zyskała rzesze zwolenników w latach 30. XX w.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat totalitaryzmów europejskich w międzywojniu • opisuje życie codzienne w okresie dwudziestolecia międzywojennego 		
--	--	---	---	---	--	--

			przewrót majowy, 1937 – wydanie <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza				
47. Filozofia początków XX stulecia	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Dwudziestolecie międzywojenne”, s. 99–101	• Zygmunt Freud, <i>Wstęp do psychoanalizy</i> (fragmenty) • Oswald Spengler, <i>Zmierzch Zachodu</i> (fragmenty)	• pojęcia i terminy: fenomenologia, psychoanaliza, id, ego, superego, behawioryzm, katastrofizm, fenomenologia • postacie: Zygmunt Freud, Oswald Spengler, Edmund Husserl	• referuje najważniejsze założenia psychoanalizy • wyjaśnia różnice pomiędzy świadomością a nieświadomością • wskazuje sposoby ujawniania się nieświadomej sfery psychiki ludzkiej • przedstawia główne założenia filozofii Oswalda Spenglera i Edmunda Husserla • tłumaczy opozycyjną relację pomiędzy kulturą a cywilizacją	• podejmuje dyskusję na temat oddziaływania psychoanalizy na kulturę XX wieku • referuje wybrane tezy filozofii Edmunda Husserla • podaje konsekwencje fenomenologii • wymienia nazwiska twórców, którzy inspirowali się poglądami Freuda, Spenglera lub Husserla	1	I.1.1 I.1.2 I.1.5 *I.2.1
48. i 49. Sztuka międzywojnia	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Dwudziestolecie międzywojenne”, s. 102–110	• Juan Gris, <i>Butelka Banyuls</i> • Wassily Kandinsky, <i>Linia poprzeczna</i> • Joan Miró, <i>Krajobraz kataloński (Myśliwy)</i> • Le Corbusier, Willa Savoye w	• pojęcia i terminy: ekspresjonizm, kubizm, abstrakcjonizm, dadaizm, surrealizm, puryzm, modernizm, Bauhaus, muzyka dodekafoniczna, jazz, kultura popularna, komedia ślapstickowa • postacie: Georges Braque, Juan Gris, Wassily Kandinsky, Joan Miró, Le	• rozpoznaje na przykładach główne style epoki i wymienia cechy nurtów • podaje nazwiska najważniejszych twórców epoki i rozpoznaje ich dzieła • wskazuje podstawowe cechy architektury modernistycznej • analizuje wybrany obraz według podanych kryteriów • wypowiada się na temat początków filmu	• wypowiada się na temat muzyki dwudziestolecia międzywojennego • omawia wybrany film z czasów międzywojnia • charakteryzuje wybranego twórcę teatralnego epoki • prezentuje zjawisko niemieckiego ekspresjonizmu filmowego	2	*I.1.1 *I.1.2 II.1.1 II.1.3 II.3.1 II.3.2

		<p>Poissy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Salvador Dali, <i>Płonąca żyrafa</i> • Pablo Picasso, <i>Trzej muzykanci</i> • Marcel Duchamp, <i>Akt schodzący po schodach (nr 2)</i> • René Magritte, <i>Falszywe lustro</i> • Katarzyna Kobro, <i>Kompozycja przestrzenna</i> • Piet Mondrian, <i>Kompozycja z czerwieni, błękitem, czernią, żółcią i szarością</i> 	<p>Corbusier, Salvador Dali, Pablo Picasso, Marcel Duchamp, Katarzyna Kobro, Piet Mondrian, Bertold Brecht, Leon Schiller, Charlie Chaplin</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje tendencje dominujące w teatrze międzywojennym 			
<p>50. Ćwiczenia maturalne – wypowiedź ustna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Dwudziestolecie międzywojenne”, s. 182–184 	<ul style="list-style-type: none"> • Pablo Picasso, <i>Szlochająca kobieta</i> 		<ul style="list-style-type: none"> • analizuje temat wypowiedzi ustnej • wybiera i interpretuje odpowiedni materiał literacki • wygłasza uporządkowaną wypowiedź, dbając o formę językową 		1	<p>I.1.1</p> <p>I.1.2</p> <p>II.2.1</p> <p>(gimnazjum)</p> <p>II.1.2</p>

							II.3.1 III.1.1 (gimnazjum) III.1.1 III.1.3 III.1.4
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – TEKSTY Z EPOKI							
51. Wprowadzenie do literatury międzywojnia	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Dwudziestolecie międzywojenne”, s. 111–112 		<ul style="list-style-type: none"> pojęcia i terminy: awangarda, futuryzm, powieść psychologiczna, strumień świadomości, powieść eseistyczna, groteska, absurd, skamandryci, Awangarda Krakowska, katastrofizm, powieść społeczno-polityczna, Druga Awangarda, nurt fantastyczno-groteskowy postacie: Guillaume Apollinaire, Filippo Tommaso Marinetti, 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje awangardowe rodzaje wypowiedzi literackiej omawia nowatorskie techniki w prozie europejskiej prezentuje międzywojenne tendencje w literaturze polskiej i omawia je w kontekście epok poprzednich przedstawia polskie formacje poetyckie międzywojnia charakteryzuje nowe gatunki prozatorskie w literaturze polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia tytuły utworów literackich danych twórców z literatury światowej omawia specyfikę prozy wybranego twórcy europejskiego (Marcel Proust, James Joyce, Tomasz Mann) porównuje wybrany utwór z prozy światowej z tekstem twórcy polskiego 	1	I.1.1 *I.2.1 I.2.3 I.3.1 *II.3.2

			Marcel Proust, James Joyce, Tomasz Mann				
52., 53. i 54. Skamander i satelici	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Dwudziestolecie międzywojenne”, s. 113–119 	<ul style="list-style-type: none"> • Julian Tuwim, <i>Do krytyków</i>; <i>Słowisień</i>; <i>Przy okrągłym stole</i> • Jan Lechoń, <i>Herostrates</i> • *Maria Pawlikowska-Jasnorzewska, <i>Pocałunki</i> (wybór), <i>Miłość</i> • Janusz Maria Brzeski, <i>Dwie cywilizacje</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: Skamander • postacie: Julian Tuwim, Jan Lechoń, Maria Pawlikowska-Jasnorzewska 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nazwiska członków grupy Skamander • podaje cechy poezji skamandrytów • charakteryzuje podmiot liryczny wiersza <i>Do krytyków</i> • wskazuje cechy manifestu literackiego w utworze <i>Do krytyków</i> • prezentuje sposób ujęcia tematu przemijania w tekście <i>Przy okrągłym stole</i> • analizuje funkcję użycia neologizmów w utworze <i>Słowisień</i> • wyjaśnia tytuł wiersza <i>Herostrates</i> • charakteryzuje stosunek skamandrytów do tradycji literackiej na podstawie <i>Herostratesa</i> • interpretuje sposób opisanie Polski i polskości w wierszu Lechonia 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje inne utwory Juliana Tuwima • interpretuje wybrane wiersze pozostałych przedstawicieli grupy Skamander oraz tzw. satelitów • omawia sposób ukazania miłości w tekstach Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej • porównuje wymowę wiersza <i>Herostrates</i> z przesłaniem obrazu Janusza Marii Brzeskiego <i>Dwie cywilizacje</i> 	3	II.1.1 *II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 II.2.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2 *II.3.2 II.3.4
55. Awangarda Krakowska	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Dwudziestolecie 	<ul style="list-style-type: none"> • Tadeusz Peiper, <i>Punkt wyjścia</i> (fragmenty) • Julian Przyboś, 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: Awangarda Krakowska • postacie: Tadeusz 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia główne założenia programowe Awangardy Krakowskiej • wyjaśnia, kim, według Peipera, jest poeta i na czym polega twórczość 	<ul style="list-style-type: none"> • zestawia sposoby ukazania katedry przez Juliana Przybosia w wierszu <i>Notre-Dame</i> i Zdzisława Beksińskiego na obrazie <i>Katedra</i> 	1	II.1.1 II.1.2 II.1.3

	międzywojenne”, s. 120–122	<i>Notre-Dame</i> • Zdzisław Beksiński <i>Katedra</i>	Peiper, Julian Przyboś	poetycka • tłumaczy, dlaczego Peiper nazywa swoje czasy „epoką ucisku z teraźniejszością” • przedstawia argumenty na poparcie lub odrzucenie tezy, że również dzisiaj świat rozwija się zgodnie z hasłem „miasto, masa, maszyna” • konfrontuje wiersz <i>Notre-Dame</i> z założeniami Awangardy Krakowskiej • omawia kreację podmiotu lirycznego • interpretuje sposób ukazania katedry Notre-Dame w utworze • objaśnia metaforykę wiersza	• omawia sposób przedstawienia katedry gotyckiej w utworach literackich lub filmowych • wskazuje związki między różnymi aspektami wiersza <i>Notre-Dame</i> (estetycznym, etycznym i poznawczym) • dostrzega i komentuje estetyczne wartości utworu literackiego		II.2.1 *II.2.1 II.2.2 II.2.4 II.3.1 *II.3.1 II.3.2 II.3.4
*56. Futuryzm polski	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Dwudziestolecie międzywojenne”, s. 123–125	• Bruno Jasieński, <i>Do Narodu Polskiego. Manifest w sprawie natychmiastowej futuryzacji życia</i> (fragmenty); <i>But w butonierce</i>	• pojęcia i terminy: futuryzm, manifest • postać: Bruno Jasieński		• wskazuje w tekście manifestu zmiany ortograficzne postulowane przez futurystów • referuje postulaty futurystów zamieszczone w manifestie • analizuje wiersz <i>But w butonierce</i> z uwagi na realizację założeń manifestu • prezentuje kreację podmiotu lirycznego wiersza <i>But w butonierce</i> • wskazuje neologizmy w utworze i	1	I.1.1 I.1.2 I.1.4 I.1.7 II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1

					określa ich funkcję		II.2.2
					• omawia sposób ukazania rzeczywistości w wierszu		II.2.4
					• podejmuje dyskusję na temat postulatów futurystycznych		II.3.1
							II.3.2
57. Poezja Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Dwudziestolecie międzywojenne”, s. 126–127	• Konstanty Ildefons Gałczyński, <i>Serwus, madonna</i> ; <i>Piosenka</i>	• pojęcia i terminy: ironia • postacie: Konstanty Ildefons Gałczyński	• omawia kreację podmiotu lirycznego w wierszu <i>Serwus, madonna</i> • wypowiada się na temat zastosowanego w utworze zwrotu do Matki Boskiej • określa temat wiersza • podejmuje dyskusję, czy tekst <i>Serwus, madonna</i> można zaliczyć do liryki religijnej • omawia sposób ukazania rzeczywistości w wierszu <i>Piosenka</i>	• przybliża twórczość Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego • omawia cykl <i>Teatryk „Zielona Gęś”</i> • przytacza opinie badaczy na temat twórczości Gałczyńskiego • wskazuje utwory traktujące sferę sacrum w sposób dyskusyjny	1	*I.1.1 II.1.1 II.1.2 II.2.1 II.2.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2
58. Katastrofizm Józefa Czechowicza	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Dwudziestolecie międzywojenne”, s. 128–129	• Józef Czechowicz, <i>mały mit</i> • Salvador Dali, <i>Sen</i> • Pablo Picasso, <i>Guernica</i>	• pojęcia i terminy: katastrofizm, arkadia, Druga Awangarda • postać: Józef Czechowicz	• podaje przyczyny nastrojów katastroficznych w dwudziestolecium międzywojennym • omawia kreację podmiotu lirycznego w wierszu <i>mały mit</i> • odnajduje w tekście motywy arkadyjskie i katastroficzne • wskazuje w tekście elementy	• konfrontuje katastroficzne obrazy obecne w wierszu z dziełem Pabla Picassa <i>Guernica</i> • analizuje pracę Salvadora Dalego w kontekście wątku snu pojawiającego się w wierszu Czechowicza • dostrzega i komentuje estetyczne wartości utworu literackiego	1	II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 *II.2.3 II.2.2

				<p>awangardowe</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizuje formę wiersza • interpretuje zakończenie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje aluzje literackie i symbole kulturowe • omawia wybrany przykład katastrofizmu w literaturze, filmie bądź sztukach plastycznych 		<p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p> <p>*II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.4</p> <p>*II.3.4</p>
<p>59. Poezja Bolesława Leśmiana</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Dwudziestolecie międzywojenne”, s. 130–132, 171–172 	<ul style="list-style-type: none"> • Bolesław Leśmian, <i>W malinowym chruśniaku</i>; • <i>Ballada bezładna</i> • Marc Chagall, <i>Kochankowie z Vence</i> • Edward Balcerzan, <i>Leśmianizmy</i> • Katarzyna Kłosińska, <i>Skąd się biorą słowa</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: panteizm, pęd życiowy, erotyk, ballada • postać: Henri Bergson, Bolesław Leśmian, Marc Chagall 	<ul style="list-style-type: none"> • określa sytuację liryczną wiersza <i>W malinowym chruśniaku</i> • wskazuje, co wpływa na zmysłowy charakter utworu • opisuje sposób tworzenia atmosfery intymności w wierszu <i>W malinowym chruśniaku</i> • wymienia wydarzenia przedstawione w <i>Balladzie bezładnej</i> • wypowiada się na temat związku utworu z konwencją gatunku • odszukuje elementy panteizmu w wierszu • analizuje frazeologię wiersza • interpretuje metafory użyte w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje wiersz <i>W malinowym chruśniaku</i> z obrazem Marca Chagalla <i>Kochankowie z Vence</i> • wskazuje powiązania treści wiersza <i>Ballada bezładna</i> z filozofią Henriego Bergsona • analizuje w wybranym przez siebie innym utworze literackim sposób budowania atmosfery intymności • dostrzega i komentuje estetyczne wartości utworu literackiego • rozpoznaje aluzje literackie i symbole kulturowe 	<p>1</p>	<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.2.1</p> <p>*II.2.3</p> <p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p> <p>*II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.4</p> <p>*II.3.4</p>

				<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem tekst nieliteracki 			
60. Ćwiczenia maturalne – pisanie wypracowania	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Dwudziestolecie międzywojenne”, s. 173–177 	<ul style="list-style-type: none"> • Bolesław Leśmian, <i>Topielec</i> 		<ul style="list-style-type: none"> • analizuje temat wypracowania • gromadzi materiał potrzebny do napisania pracy • pisze pracę, dbając o zachowanie odpowiedniej kompozycji oraz poprawność językową i stylistyczną 		1	II.1.2 II.1.3 II.2.1 II.2.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.3.4 III.1.1 III.1.2 III.1.3 III.1.6
61., 62., 63., 64. i 65. <i>Przedwiośnie</i> Stefana Żeromskiego	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Dwudziestolecie międzywojenne”, s. 133–135 	<ul style="list-style-type: none"> • Stefan Żeromski, <i>Przedwiośnie</i> • <i>Przedwiośnie</i>, reż. Filip Bajon 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: „szklane domy”, mit narodowy, ideowa utopia, rewolucja • postacie: Stefan Żeromski, Cezary Baryka, Szymon 	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza <i>Przedwiośnie</i> Stefana Żeromskiego • prezentuje etapy biografii bohatera • odtwarza proces dojrzewania Cezarego Baryki • wypowiada się na temat obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje treść książki Stefana Żeromskiego z adaptacją filmową w reżyserii Filipa Bajona • przedstawia tło historyczne powieści • prezentuje odnalezione przez siebie opinie badaczy na temat <i>Przedwiośnia</i> 	5	II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 *II.2.1

			Gajowiec	<ul style="list-style-type: none"> rewolucji przedstawionego w powieści opisuje wizerunek Polski porozbiorowej ukazany w <i>Przedwiośniu</i> charakteryzuje różne środowiska (rządowe, ziemiańskie, komunistyczne) przedstawione przez Żeromskiego omawia dyskusje światopoglądowe zaprezentowane przez autora wymienia mity narodowe demaskowane przez pisarza interpretuje tytuł powieści wyjaśnia znaczenie obrazu „szklanych domów” dla ideowej wymowy utworu omawia kompozycję i język powieści 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega i komentuje estetyczne wartości utworu literackiego wskazuje związki między różnymi aspektami utworu literackiego (estetycznym, etycznym i poznawczym) 		<ul style="list-style-type: none"> II.2.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.3.4 II.4.1 II.4.2 II.4.3 *II.3.4
66. i 67. <i>Panny z Wilka</i> Jarosława Iwaszkiewicza	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Dwudziestolecie międzywojenne”, s. 136–137 	<ul style="list-style-type: none"> Jarosław Iwaszkiewicz, <i>Panny z Wilka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> pojęcia i terminy: pamięć, przemijanie postacie: Jarosław Iwaszkiewicz, Wiktor Ruben 	<ul style="list-style-type: none"> streszcza opowiadanie <i>Panny z Wilka</i> interpretuje relacje pomiędzy Wiktorem Rubenem a mieszkankami Wilka omawia różnice w postrzeganiu 	<ul style="list-style-type: none"> omawia różne sposoby przedstawienia upływającego czasu w literaturze i sztuce dostrzega i komentuje estetyczne wartości utworu literackiego wskazuje związki między różnymi 	2	<ul style="list-style-type: none"> II.1.1 II.1.2 II.2.1 *II.2.1

				<p>poszczególnych kobiet przez głównego bohatera dawniej i obecnie</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia symbolikę występującą w opowiadaniu • podejmuje dyskusję na temat sposobu ukazania upływu czasu w opowiadaniu 	<p>aspektami utworu literackiego (estetycznym, etycznym i poznawczym)</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje opowiadanie z jego ekranizacją w reżyserii Andrzeja Wajdy 		<p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p> <p>*II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.4</p> <p>*II.3.4</p>
<p>*68. Ćwiczenia maturalne – pisanie wypracowania</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Dwudziestolecie międzywojenne”, s. 178–181 	<ul style="list-style-type: none"> • Włodzimierz Maciąg, <i>Próba powrotu do świata młodości – „Panny z Wilka” Jarosława Iwaszkiewicza</i> (fragmenty) 			<ul style="list-style-type: none"> • analizuje temat wypracowania • gromadzi materiał potrzebny do napisania pracy • pisze pracę, dbając o zachowanie odpowiedniej kompozycji oraz poprawność językową i stylistyczną 	1	<p>I.1.1</p> <p>I.1.2</p> <p>I.1.5</p> <p>I.2.1</p> <p>II.3.1</p> <p>III.1.1</p> <p>III.1.2</p> <p>III.1.3</p> <p>III.1.6</p>
<p>69. i 70. <i>Cudzoziemka</i> Marii Kuncewiczowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Dwudziestolecie międzywojenne”, 	<ul style="list-style-type: none"> • Maria Kuncewiczowa, <i>Cudzoziemka</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: powieść psychologiczna, retrospekcja • postać: Maria 	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza powieść Marii Kuncewiczowej • relacjonuje kolejne etapy życia głównej bohaterki 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje <i>Cudzoziemkę</i> z wybraną powieścią psychologiczną • analizuje konstrukcję powieści pod względem ujęcia czasu w tekście • dostrzega i komentuje estetyczne 	2	<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.1.3</p>

	s. 138–139		Kuncewiczowa, Róża Żabczyńska	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje tytuł utworu • wyjaśnia zachowanie Róży Żabczyńskiej w kontekście jej doświadczeń • tłumaczy przyczyny samotności głównej bohaterki • omawia kompozycję powieści • wskazuje w <i>Cudzoziemce</i> cechy gatunkowe powieści psychologicznej 	wartości utworu literackiego <ul style="list-style-type: none"> • porównuje powieść z jej ekranizacją w reżyserii Ryszarda Bera 		II.2.1 II.2.2 II.2.4 II.3.1 *II.3.1 II.3.2 II.3.4 *II.3.4
71. i 72. <i>Sklepy cynamonowe</i> Brunona Schulza	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Dwudziestolecie międzywojenne”, s. 140–142 	<ul style="list-style-type: none"> • Bruno Schulz, <i>Sklepy cynamonowe</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: mityzacja, oniryzm, fantastyka, archetyp • postać: Bruno Schulz 	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza opowiadanie Brunona Schulza • wypowiada się na temat kreacji narratora w opowiadaniu • interpretuje opis ojca w pierwszej części utworu • przedstawia wykorzystanie toposu labiryntu w opowiadaniu • wyjaśnia znaczenie wędrowki głównego bohatera • tłumaczy przyczynę braku logiki i linearności czasu • wskazuje elementy poetyki snu 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat funkcjonowania osobistej mitologii • interpretuje wybrane prace plastyczne Brunona Schulza i zestawia je z tekstem literackim • przybliża biografię i twórczość Brunona Schulza na podstawie samodzielnie wybranych źródeł 	2	*I.1.1 II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 II.2.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.3.4 *II.3.4

<p>73., 74., 75. i 76. <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Dwudziestolecie międzywojenne”, s. 143–145 	<ul style="list-style-type: none"> • Witold Gombrowicz, <i>Ferdydurke</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: forma, gęba, pupa, łydka, pojedynek na miny, groteska, absurd • postać: Witold Gombrowicz 	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza powieść Witolda Gombrowicza • charakteryzuje stronnictwa, których przedstawiciele biorą udział w pojedyнку na miny • interpretuje metaforyczne znaczenie pojedyunku na miny • wypowiada się na temat języka fragmentu utworu • charakteryzuje narratora <i>Ferdydurke</i> • definiuje pojęcie formy w kontekście utworu • omawia funkcję profesora Pimki w tekście • interpretuje metaforę szkoły w <i>Ferdydurke</i> • omawia gombrowiczowską teorię symetrii i analogii w kontekście utworu • wskazuje strategie tworzenia i rozbijania formy • wyjaśnia istotę międzyludzkich relacji ukazanych w <i>Ferdydurke</i> • omawia kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia gombrowiczowską teorię symetrii i analogii w kontekście pojedyunku na miny • analizuje rozdziały o Filidorze i Filibercie, a następnie omawia ich funkcję w utworze • podejmuje dyskusję na temat gry i manipulacji w kontaktach międzyludzkich • porównuje treść książki z jej adaptacjami filmowymi i teatralnymi • przybliży biografię i twórczość Witolda Gombrowicza • przedstawia wybrane przez siebie opinie badaczy literatury na temat <i>Ferdydurke</i> 	<p>4</p>	<p>II.1.1 *I.1.1 II.1.2 II.1.3 II.1.1 II.2.1 *I.2.1 II.2.2 *II.2.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.3.4 *II.3.4</p>
--	--	--	---	--	---	----------	--

				<ul style="list-style-type: none"> wskazuje i przedstawia elementy groteski w tekście 			
77. Ćwiczenia maturalne – czytanie ze zrozumieniem	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Dwudziestolecie międzywojenne”, s. 169–170 	<ul style="list-style-type: none"> Łukasz Tischner, <i>Mistyka i ruina życia</i> (fragmenty) 		<ul style="list-style-type: none"> czyta ze zrozumieniem tekst nieliteracki formułuje odpowiedzi na pytania do tekstu na podstawie wskazówek 		1	I.1.1 I.1.2
*78. i 79. <i>Szewcy</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Dwudziestolecie międzywojenne”, s. 146–148 	<ul style="list-style-type: none"> Stanisław Ignacy Witkiewicz, <i>Szewcy</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> pojęcia i terminy: rewolucja, groteska, absurd, parodia, Czysta Forma postać: Stanisław Ignacy Witkiewicz 		<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje bohaterów <i>Szewców</i> jako przedstawicieli klas społecznych omawia problem rewolucji w <i>Szewcach</i> opisuje ustroje społeczne zaprezentowane w dramacie odnajduje i komentuje aluzje literackie wskazuje groteskę oraz absurd i określa ich funkcję w tekście analizuje język utworu i jego rolę w odbiorze tekstu referuje założenia Czystej Formy i odnajduje jej elementy w <i>Szewcach</i> bierze udział w dyskusji dotyczącej komediowego bądź tragicznego 	2	II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 *II.2.1 II.2.2 *II.2.2 *II.2.3 II.2.4 *II.2.4 II.3.1 II.3.2

					wydziewku dramatu		II.3.4
					• wypowiada się na temat aktualności diagnoz Witkacego wyrażonych w utworze		II.4.3
*80. i 81. <i>Mistrz i Małgorzata</i> Michała Bułhakowa	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Dwudziestolecie międzywojenne”, s. 149–151	• Michał Bułhakow, <i>Mistrz i Małgorzata</i> • Andrzej Pągowski, plakat do przedstawienia <i>Mistrz i Małgorzata</i>	• pojęcia i terminy: fantastyka, groteska, ateizm, apokryf, plakat teatralny • postacie: Michał Bułhakow, Woland		• wskazuje trzy warstwy powieści: fantastyczno-groteskową, realistyczną i apokryficzną • przedstawia obraz Rosji radzieckiej okresu międzywojennego zaprezentowany w <i>Mistrzu i Małgorzacie</i> • charakteryzuje wizerunek szatana nakreślony w powieści • interpretuje różnice pomiędzy fragmentami apokryficznymi a biblijnym pierwowzorem • wypowiada się na temat kreacji Poncjusza Piłata w powieści • wskazuje wartości zaprezentowane w utworze • omawia ewolucję obrazu szatana w literaturze i sztuce • interpretuje plakat teatralny	2	II.1.1 II.1.2 II.2.1 II.2.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.3.4 II.4.2 II.4.3
82. i 83. <i>Proces</i>	• podręcznik do języka polskiego	• Franz Kafka,	• pojęcia i terminy: przypowieść, absurd,	• streszcza powieść Franza Kafki	• wymyśla i przedstawia w formie krótkiego opowiadania scenkę, w	2	*II.1.1

Franza Kafki	<i>Ponad słowami</i> , dział „Dwudziestolecie międzywojenne”, s. 152–154	<i>Proces</i>	„sytuacja kafkowska” • postaci: Franz Kafka, Józef K.	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje głównego bohatera • przedstawia relacje Józefa K. z innymi ludźmi • analizuje symbolikę obecną we fragmencie dotyczącym wizyty Józefa K. w katedrze • interpretuje przypowieść o odźwiernym • omawia znaczenie przestrzeni w utworze • wyjaśnia zakończenie <i>Procesu</i> • wskazuje elementy paraboli oraz absurdu w powieści i omawia ich funkcję 	<p>której jest uczestnikiem „sytuacji kafkowskiej”</p> <ul style="list-style-type: none"> • pisze pracę na temat: „Znaczenie motywu labiryntu w <i>Procesie</i> Kafki” • omawia wybraną ekranizację <i>Procesu</i> • przedstawia opinie badaczy literatury na temat <i>Procesu</i> • przybliży biografię i twórczość Franza Kafki, korzystając z wybranych przez siebie źródeł 		<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.1.3</p> <p>II.2.1</p> <p>*II.2.1</p> <p>II.2.2</p> <p>*II.2.3</p> <p>II.2.4</p> <p>*II.2.5</p> <p>II.3.1</p> <p>*II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.4</p> <p>*II.3.4</p> <p>II.4.2</p>
--------------	--	---------------	---	---	--	--	--

DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – NAUKA O JĘZYKU

84. Konstruowanie własnej wypowiedzi	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział	• <i>Polszczyzna płata nam figle. Poradnik językowy dla każdego</i> , pod red.	• terminy i pojęcia: słownictwo, stylistyka, reguły językowe, recenzja, rozprawka,	<ul style="list-style-type: none"> • podaje zasady tworzenia poprawnego komunikatu językowego • omawia specyfikę wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje kulturę języka swojego otoczenia • przedstawia na wybranych przez siebie przykładach specyfikę form 	1	<p>I.3.7</p> <p>*III.1.1</p>
---	---	--	--	---	--	---	------------------------------

	„Dwudziestolecie międzywojenne” s. 155–156	Jerzego Podrackiego (fragmenty)	esej, interpretacja, kultura języka	ustnej i opisuje jej formy <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym się charakteryzuje wypowiedź pisemna i wypowiada się na temat wybranych jej form • wymienia i omawia elementy wpływające na kulturę języka 	wypowiedzi ustnych i pisemnych <ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje przykładowe wypowiedzi ustne i pisemne zgodnie z zasadami tworzenia poprawnego komunikatu językowego 		*III.1.2
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE							
85. Podsumowanie wiadomości na temat międzywojnia	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Dwudziestolecie międzywojenne”, s. 157 	<ul style="list-style-type: none"> • Alina Kowalczykowa, <i>Programy i spory literackie w dwudziestoleciu 1918–1939</i> (fragmenty) • Norman Davies, <i>Boże igrzysko. Historia Polski</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: entuzjazm po odzyskaniu niepodległości, rozczarowanie młodym państwem, narastanie wewnętrznych konfliktów, załamanie demokracji parlamentarnej w niepodległej Polsce, eksplozja życia intelektualnego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia opinie autorów na temat dwudziestolecia międzywojennego • odnajduje podobieństwa w sposobie postrzegania sytuacji Polski po odzyskaniu niepodległości • komentuje różnice w opisie życia kulturalnego międzywojnia • ilustruje przykładami opinię Normana Daviesa 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat kultury polskiej okresu międzywojennego i formułuje z niej wniosek • samodzielnie odnajduje opinie dotyczące międzywojnia i zestawia wyszukane teksty z wypowiedziami Kowalczykowej i Daviesa • rozpoznaje retoryczną organizację wypowiedzi 	1	I.1.1 *I.1.1 *I.1.4 I.1.5 *I.1.2.1

86. Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Dwudziestolecie międzywojenne”, s. 158–159 	<ul style="list-style-type: none"> • mapa myśli 	<ul style="list-style-type: none"> • tło historyczne epoki • nauka i technika w dwudziestolecie międzywojennym • filozofia • sztuka dwudziestolecia międzywojennego • najważniejsze motywy w kulturze międzywojnia • propagowane wzorce osobowe • popularne gatunki literackie 	<ul style="list-style-type: none"> • selekcjonuje i hierarchizuje wiadomości zdobyte podczas lekcji • powtarza i utrwała wiadomości 	<ul style="list-style-type: none"> • powtarza wiadomości przeznaczone dla zakresu rozszerzonego 	1	I.2.1 I.2.3
----------------------------	--	--	---	---	--	---	----------------

DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – NAWIĄZANIA

87. Śladami międzywojnia	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Dwudziestolecie międzywojenne”, s. 161 		<ul style="list-style-type: none"> • oddziaływanie systemów totalitarnych na lata późniejsze • wpływ odkryć i wynalazków na rozwój cywilizacyjny • rozkwit kultury masowej 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób oddziaływania powstałych w międzywojniu systemów totalitarnych na obraz świata i kształt kultury w latach późniejszych • określa wpływ wynalazków i odkryć epoki na cywilizację XX i XXI wieku • relacjonuje rozwój kultury masowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje konkretne przykłady wpływu międzywojnia na kulturę współczesną • analizuje wybrany utwór lub zjawisko kulturowe, w którym widoczny jest wpływ sztuki międzywojennej • podejmuje dyskusję na temat 	1	I.2.1 I.2.2 II.1.3 II.2.2 *II.2.3 II.3.3
--------------------------	--	--	---	---	--	---	---

			<ul style="list-style-type: none"> • początek rewolucji obyczajowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat przedwojennej rewolucji obyczajowej i jej współczesnych efektów • przedstawia ogólny wpływ kultury międzywojnia na sztukę współczesną i ocenia to oddziaływanie 	<p>współczesnej sztuki awangardowej</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady aluzji i nawiązań współczesnych do wybranych przez siebie dzieł dwudziestolecia międzywojennego • porównuje przedwojenną rewolucję obyczajową z współczesną obyczajowością 		*II.3.4
88. Z perspektywy czasu	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Dwudziestolecie międzywojenne”, s. 162–163 	<ul style="list-style-type: none"> • Czesław Miłosz, <i>Traktat poetycki</i> (fragmenty) *•Jan Błoński, <i>Forma, śmiech i rzeczy ostateczne</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> • terminy i pojęcia: plejada, traktat, skamandryci • postacie: Czesław Miłosz, Jan Błoński 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia stosunek podmiotu lirycznego do skamandrytów • wskazuje pochwały pod adresem skamandrytów wyrażone w wierszu • wyjaśnia przyczynę użycia słowa <i>skaza</i> w odniesieniu do bohaterów utworu • odnajduje w wierszu Miłosza aluzje do jego biografii poetyckiej 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega i komentuje estetyczne wartości utworu literackiego • komentuje opinię Jana Błońskiego na temat największego uroku <i>Ferdydurke</i> • wskazuje cechy bohatera-narratora, na które zwraca uwagę badacz literatury • interpretuje metaforę „Robinson własnego wnętrza” • wyjaśnia, w jaki sposób w <i>Ferdydurke</i> jest obecny motyw młodości 	1	I.1.1 I.1.2 I.1.5 II.1.2 II.2.1 II.2.4 II.3.1 *II.3.1 II.3.2 II.3.4
89. Józef K. i inni	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Dwudziestolecie 	<ul style="list-style-type: none"> • Philip K. Dick, <i>Płyńcie tzy moje, rzekł policjant</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: aluzja literacka, sytuacja kafkowska 	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza fragment utworu • omawia reakcję bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje konteksty i nawiązania • wskazuje, co było inspiracją dla tytułu powieści 	1	II.1.1 II.1.2

	międzywojenne” s. 164		• postać: Philip K. Dick	na zaistniałą sytuację • odnajduje analogiczny fragment w <i>Procesie</i> Franza Kafki i zestawia z omawianym tekstem	• analizuje warstwę językową tekstu		II.1.3 II.2.4 II.2.5 II.3.3
90. Obraz miasta	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Dwudziestolecie międzywojenne”, s. 165	• Ryszard Horowitz, <i>Park Avenue</i>	• pojęcia i terminy: komputerowa obróbka obrazu • postać: Ryszard Horowitz	• odnajduje w tekstach literatury dwudziestolecia międzywojennego obrazy miasta • referuje sposób przedstawienia miasta w różnych tekstach kultury dwudziestolecia międzywojennego • opisuje fotografię wykonaną przez Ryszarda Horowitza • interpretuje zmiany dokonane komputerowo • porównuje wizję miasta zaprezentowaną na fotografii z literackimi obrazami aglomeracji powstałymi w dwudziestoleciu międzywojennym	• wskazuje i interpretuje symbole wykorzystane przez fotografa • prezentuje i omawia obrazy miasta ukazane w innych tekstach kultury • dostrzega i komentuje estetyczne wartości fotografii	1	II.1.1 II.1.2 II.2.4 II.3.1 *II.3.1 II.3.2 II.3.3 II.3.4
*91. Futurystyczne inspiracje	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Dwudziestolecie międzywojenne”,	• <i>MANIFEST NR 1. – SMRUT W BUTOŃERCE</i>	• terminy i pojęcia: futurizm, manifest		• na podstawie tekstu odnajduje podobieństwa między uwarunkowaniami historycznymi dwudziestolecia międzywojennego i lat 90. XX wieku • konfrontuje manifest futurystyczny z	1	I.1.1 I.1.2 I.1.3 I.1.4

	s. 166				<p>omawianym tekstem i wskazuje obszary inspiracji</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny zastosowania poetyki futurystycznej w <i>MANIFEŚCIE</i> • podejmuje dyskusję na temat poruszony przez autorów <i>MANIFESTU</i> 		I.1.5
92. Opowieść o sympatycznych przestępcach	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Dwudziestolecie międzywojenne”, s. 167 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Bonnie i Clyde</i>, reż. Arthur Penn 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: kino gangsterskie, dramat społeczny 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje Amerykę lat 30. ukazaną w filmie • omawia sposób prezentacji głównych bohaterów filmu • odnajduje zastosowane w filmie konwencje gatunkowe: kina gangsterskiego i dramatu społecznego • wypowiada się na temat sposobu przedstawienia przestępstwa w filmie • wskazuje środki filmowe wzmacniające przekaz obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje finałową scenę • ocenia rozwiązania techniczne • dostrzega wartości estetyczne tekstu kultury i je komentuje • porównuje film Penna z innym wybranym filmem o podobnej tematyce 	1	<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.2.2</p> <p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p> <p>*II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.4.3</p>
*93. Filmowa podróż w głąb świata przez labirynt czasu	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Dwudziestolecie międzywojenne”, s. 168 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sanatorium pod Klepsydrą</i>, reż. Wojciech Jerzy Has 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: adaptacja, oniryzm, archetyp 		<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje tytuł filmu • odnajduje nawiązania do prozy Brunona Schulza • charakteryzuje głównego 	1	<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.2.1</p> <p>II.2.4</p>

					bohatera filmu <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia relacje bohatera z innymi postaciami pojawiającymi się w filmie • wskazuje i omawia fragmenty świadczące o onirycznym charakterze opowieści oraz archetypy obecne w filmie • odnajduje nawiązania do XX-wiecznej historii • określa, w jaki sposób ukazano w filmie dzieciństwo • wypowiada się na temat scenografii • analizuje środki filmowe sugerujące oniryczny charakter opowieści • porównuje film Wojciecha Jerzego Hasa z innymi tekstami 		II.2.5 II.3.1 II.3.2 II.3.3 II.3.4 *II.3.4
--	--	--	--	--	--	--	---

					kultury dotyczącymi podróży w czasie		
94. Test sprawdzający						1	
95. i 96. Praca klasowa						2	

Autor: Magdalena Lotterhoff

Plan wynikowy *Ponad słowami* klasa 3

Zgodnie z ramowym planem nauczania na semestr przypada ok. 60 godzin lekcyjnych języka polskiego dla zakresu podstawowego oraz dodatkowe 30 godzin – dla zakresu rozszerzonego. Prezentowany plan wynikowy jest autorską propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Ponad słowami* w klasie 3. Łącznie obejmuje 91 godzin lekcyjnych, przy czym część tematów wskazano jako obligatoryjne (59 godzin dla zakresu podstawowego oraz 10 godzin dla zakresu rozszerzonego), m.in. z uwagi na zapisy podstawy programowej, a pozostałe – jako fakultatywne. Dzięki temu każdy nauczyciel może dostosować niniejszy plan do liczby godzin, którą dysponuje, oraz do możliwości i potrzeb danego zespołu klasowego.

Oznaczenia w tabeli:

* zakres rozszerzony

materiał obligatoryjny

materiał fakultatywny

Numer i temat lekcji	Środki dydaktyczne	Teksty i materiał ilustracyjny	Zagadnienia	Zakres podstawowy – wymagania określone dla zakresu podstawowego Uczeń:	Zakres rozszerzony – wymagania dodatkowe Uczeń:	Liczba godzin	Odniesienia do podstawy programowej
WOJNA I OKUPACJA – O EPOCE							
1. i 2. Czas apokalipsy spełnionej	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Wojna i okupacja”, s. 10–13 	<ul style="list-style-type: none"> oś czasu Max Ernst, <i>Europa po deszczu</i> (fragment) 	<ul style="list-style-type: none"> pojęcia i terminy: okupacja, nazizm, obozy koncentracyjne, łagry, Holokaust, getto, ruch oporu, Generalne Gubernatorstwo, Polskie Państwo Podziemne, Armia Krajowa postać: Adolf Hitler daty: 1939 – pakt Ribbentrop-Mołotow; 1 września 1939 – wybuch II wojny światowej; 17 września 1939 – ZSRR zajmuje wschodnią część 	<ul style="list-style-type: none"> określa ramy czasowe epoki wskazuje i omawia wydarzenia historyczne oraz inne czynniki, które ukształtowały epokę opisuje specyfikę okresu wojny i okupacji w Polsce wyjaśnia przyczyny różnic pomiędzy okresem wojny i okupacji w Polsce i Europie Zachodniej przedstawia założenia nazistów 	<ul style="list-style-type: none"> szczegółowo omawia sytuację na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką i sowiecką opisuje życie codzienne pod okupacją w Polsce i Europie określa, w jaki sposób działalność Polskiego Państwa Podziemnego wpłynęła na kulturę i sztukę przygotowuje prezentację multimedialną dotyczącą życia codziennego w czasie wojny w miejscowości, z której pochodzi jego rodzina analizuje obraz Maxa Ernsta <i>Europa po deszczu</i>, wykorzystując kontekst historyczny 	2	<ul style="list-style-type: none"> I.1.1 *I.1.1 *I.1.2 I.2.1 *I.2.1 I.3.1

			<p>Polski; 1940 – bitwa o Anglię; 7 grudnia 1941 – atak na Pearl Harbor, Stany Zjednoczone przystępują do wojny; 1942 – bitwa o Stalingrad; 19 kwietnia 1943 – wybuch powstania w getcie warszawskim; 6 czerwca 1944 – lądowanie aliantów w Normandii; 1 sierpnia 1944 – wybuch powstania warszawskiego; 4–11 lutego 1945 – konferencja w Jałcie, na której przedstawiciele USA, ZSRR i Wielkiej Brytanii ustalają powojenny porządek polityczny w Europie; 8 maja 1945 – zakończenie II wojny światowej w Europie; 6 i 9 sierpnia 1945 – Amerykanie zrzucają bomby atomowe na Hiroszimę i</p>			
--	--	--	--	--	--	--

			Nagasaki; 2 września 1945 – Japonia podpisuje kapitulację; 1947 – po sfałszowanych wyborach komuniści przejmują władzę w Polsce				
3. Ćwiczenia maturalne – czytanie ze zrozumieniem	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Wojna i okupacja”, s. 47–50 	<ul style="list-style-type: none"> • Marcin Jakimowicz, <i>Słoił pelen życia</i> (fragmenty) • Ks. Stanisław Musiał, <i>Ordynator oddziału konających dzieci</i> (fragmenty) 		<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem tekst nieliteracki • formułuje odpowiedzi na pytania do tekstu na podstawie wskazówek 		1	<p>I.1.1</p> <p>I.1.2</p>
4. Sztuka wobec wojny	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Wojna i okupacja”, s. 14–16, 26 	<ul style="list-style-type: none"> • Polski plakat propagandowy z 1939 r. • Joe Rosenthal, zdjęcie przedstawiające zdobycie Iwo Jimy 23 lutego 1945 r. • Bronisław Wojciech Linke, <i>Plucha</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: wojenna agitacja, propaganda, sztuka ulotna, artystyczny hołd • postacie: Bronisław Wojciech Linke, Andrzej Wróblewski, Alina Szapocznikow, Charlie Chaplin 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje specyfikę wojennej sztuki propagandowej i agitacyjnej • przedstawia różnice w dostępie do kultury pomiędzy Polską a Europą Zachodnią okresu okupacji • omawia tematykę dzieł sztuki wojennego i powojennego • interpretuje obraz Bronisława Wojciecha Linkego <i>Plucha</i>, wykorzystując szerokie konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia dorobek Bronisława Wojciecha Linkego bądź Andrzeja Wróblewskiego • orientuje się w twórczości muzycznej okresu wojny i okupacji • omawia film Charlie’ego Chaplina <i>Dyktator</i> • interpretuje kadr z filmu <i>Dyktator</i> w kontekście historycznym • wypowiada się na temat roli 	1	<p>I.1.1</p> <p>*I.1.1</p> <p>I.1.2</p> <p>I.2.1</p> <p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.1.3</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Andrzej Wróblewski, obrazy z cyklu <i>Rozstrzelanie</i> 		<ul style="list-style-type: none"> • określa, w jaki sposób wojna wpłynęła na rozwój sztuki i sytuację artystów 	<p>humoru i satyry w twórczości artystów pokolenia wojny i okupacji na podstawie samodzielnie wybranych polskich rysunków satyrycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia, jak funkcjonował teatr w czasie wojny 		<p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.4</p>
5. Ćwiczenia maturalne – wypowiedź ustna	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Wojna i okupacja”, s. 57–58 	<ul style="list-style-type: none"> • Miron Białoszewski, <i>Pamiętnik z powstania warszawskiego</i> (fragmenty) 		<ul style="list-style-type: none"> • analizuje temat wypowiedzi ustnej • wybiera i interpretuje odpowiedni materiał literacki • wygłasza uporządkowaną wypowiedź, dbając o formę językową 		1	<p>I.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.2.1</p> <p>(gimnazjum)</p> <p>II.3.1</p> <p>III.1.1</p> <p>(gimnazjum)</p> <p>III.1.1</p> <p>III.1.3</p> <p>III.1.4</p>
WOJNA I OKUPACJA – TEKSTY Z EPOKI							
6. i 7. Stracone pokolenie – o wierszach Krzysztofa Kamila	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Wojna i okupacja”, s. 18– 	<ul style="list-style-type: none"> • Krzysztof Kamil Baczyński, <i>Pokolenie</i>,*** [<i>Niebo złote ci</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: pokolenie, apokalipsa, eschatologia, 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia specyfikę pokolenia, do którego należał Krzysztof Kamil Baczyński • odnajduje podobieństwa pomiędzy 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kompozycję obrazu <i>Pelzająca śmierć</i> • przedstawia temat obrazu <i>Pelzająca</i> 	2	<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.1.3</p>

Baczyńskiego	20, 43	<p>otworzę]</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lori Nix, <i>Biblioteka</i> • Hieronim Bosch, <i>Sąd Ostateczny</i> (fragment) • *Zdzisław Beksiński, <i>Pełzająca śmierć</i> 	<p>katakлизм</p> <ul style="list-style-type: none"> • postaci: Krzysztof Kamil Baczyński, *Zdzisław Beksiński 	<p>twórczością poetów Drugiej Awangardy a poezją Baczyńskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wpływy romantyczne w wierszach Baczyńskiego • wypowiada się na temat kreacji osoby mówiącej w utworze <i>Pokolenie</i> • odtwarza obraz świata przedstawiony w wierszu <i>Pokolenie</i> • wyjaśnia celowość odwołania do Homera w <i>Pokoleniu</i> • interpretuje zakończenie wiersza <i>Pokolenie</i> • charakteryzuje nadawcę i adresata wiersza *** [<i>Niebo złote ci otworzę</i>] • analizuje kompozycję utworu *** [<i>Niebo złote ci otworzę</i>] i określa jej funkcję • opisuje sposób przedstawienia wojny w wierszu *** [<i>Niebo złote ci otworzę</i>] 	<p><i>śmierć</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • odnajduje na obrazie elementy rzeczywistości wojennej • konfrontuje postać przedstawioną na obrazie Beksińskiego z konwencjonalnym ukazaniem śmierci • zestawia obraz Zdzisława Beksińskiego z wierszem K.K. Baczyńskiego *** [<i>Niebo złote ci otworzę</i>] • wymienia innych twórców pokolenia Kolumbów, do którego należał Baczyński • w kontekście twórczości Baczyńskiego analizuje obraz Hieronima Boscha • interpretuje fotografię Lori Nix <i>Biblioteka</i> w kontekście literackim i historycznym • porównuje wizję świata zaprezentowaną przez Baczyńskiego z tą, która została przedstawiona na obrazach zamieszczonych w rozdziale „Wojna i okupacja” • wskazuje w literaturze międzywojennej utwór, w którym 	<p>II.2.1</p> <p>II.2.2</p> <p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.4</p> <p>*II.3.4</p>
--------------	--------	---	--	--	---	--

					występuje zderzenie wizji arkadii z obrazem apokalipsy i porównuje to dzieło z wierszem Baczyńskiego		
8. i 9. Patrząc na tragedię – wojenna twórczość Czesława Miłosza	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Wojna i okupacja”, s. 21–23 	<p>Czesław Miłosz, <i>Campo di Fiori</i>, <i>Przedmieście</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Józef Szajna, <i>Sylwety i cienie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: getto, powstanie w getcie • postacie: Czesław Miłosz, Giordano Bruno, Józef Szajna 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sylwetkę twórczą Czesława Miłosza • gromadzi informacje dotyczące Giordana Bruna • wypowiada się na temat getta warszawskiego i powstania w getcie warszawskim • omawia zasadność zestawienia zagłady Żydów z egzekucją Giordana Bruna przedstawionymi w wierszu <i>Campo di Fiori</i> • interpretuje postawę świadków tragedii ukazaną w wierszu • wyjaśnia zakończenie <i>Campo di Fiori</i> • charakteryzuje bohatera tekstu <i>Przedmieście</i> • wskazuje elementy należące do rzeczywistości wojennej w wierszu <i>Przedmieście</i> • określa funkcję zestawienia dwóch rzeczywistości w wierszu <i>Przedmieście</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje się w twórczości Czesława Miłosza • wymienia podobieństwa i różnice między <i>Campo di Fiori</i> a <i>Przedmieściem</i> • wskazuje związki między różnymi aspektami utworów (estetycznym, etycznym i poznawczym) • analizuje instalację Józefa Szajny w kontekście utworów Czesława Miłosza • podaje przykłady innych dzieł literackich poruszających kwestię powstania w getcie warszawskim 	2	<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.2.1</p> <p>*II.2.1</p> <p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>*II.3.2</p> <p>II.3.4</p> <p>*II.3.4</p> <p>II.4.2</p> <p>II.4.3</p>

<p>*10., 11. i 12. Zofia Nałkowska o wojnie</p>	<p>• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Wojna i okupacja”, s. 24–26</p>	<p>• Zofia Nałkowska, <i>Kobieta cmentarna</i> • Andrzej Wróblewski, <i>Rozstrzelanie z gestapowcem</i> <i>(Rozstrzelanie VI)</i></p>	<p>• pojęcia i terminy: Główna Komisja Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce, narracja reporterska, Holocaust, getto</p>		<ul style="list-style-type: none"> • opisuje świat przedstawiony we fragmentach <i>Kobiety cmentarnej</i> • charakteryzuje bohaterkę zacytowanych w podręczniku fragmentów opowiadania • prezentuje wydarzenie historyczne, którego dotyczą fragmenty utworu • omawia sposób przedstawienia powstania w getcie w opowiadaniu <i>Kobieta cmentarna</i> • charakteryzuje narrację fragmentu i całego zbioru • wyjaśnia, dlaczego autorka zachowała indywidualny styl języka poszczególnych bohaterów, jego niezręczności i chaotyczny tok wypowiedzi • interpretuje tytuł zbioru • orientuje się w treści opowiadań Zofii Nałkowskiej • wypowiada się na temat adekwatności narracji do problematyki opowiadań • określa wpływ wojny na psychikę narratorów 	3	<p>II.1.1 II.1.2 II.2.1 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.3.4 *II.3.4 II.4.2 II.4.3</p>
---	--	--	---	--	---	---	---

					<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje motto <i>Medalionów</i> • analizuje obraz Andrzeja Wróblewskiego w kontekście opowiadań • wybiera opowiadanie wywołujące w czytelniku największe wrażenie i uzasadnia swoją decyzję 		
13. i 14. <i>Opowiadania</i> Tadeusza Borowskiego	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego dział „Wojna i okupacja”, s. 27–29 	<ul style="list-style-type: none"> • Tadeusz Borowski, <i>Dzień na Harmenzach</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: obóz koncentracyjny, człowiek zlagrowany, behawioryzm, kapo, vorarbeiter, post • postacie: Tadeusz Borowski, Tadek 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje bohatera-narratora • wypowiada się na temat rzeczywistości obozowej • opisuje mechanizmy rządzące relacjami międzyludzkimi w obozie • omawia postępowanie bohaterów opowiadania i ich przeżycia wewnętrzne • wypowiada się na temat języka utworu oraz narracji • nadaje tytuły dwóm scenom, z których składa się przytoczony fragment opowiadania <i>Dzień na Harmenzach</i> • ocenia zachowanie Iwana • uzasadnia tezę, że czytelnik opowiadania nie potrafi zrozumieć reguł obowiązujących w obozie, tak jak narrator nie był w stanie pojąć, co przeżył Beker 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje relację Borowskiego z innymi przekazami literackimi lub filmowymi dotyczącymi rzeczywistości obozowej • podejmuje dyskusję na temat zachowania bohaterów, ich motywacji i wpływu sytuacji, w której się znaleźli na osobowość • tworzy kodeks człowieka zlagrowanego na podstawie opowiadań Tadeusza Borowskiego • wskazuje związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym) • zestawia opowieść Tadka z informacjami ze źródeł historycznych 	2	*I.3.2 II.1.1 II.1.2 II.2.1 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.3.4 *II.3.4 II.4.2 II.4.3

				<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega zło, które przedstawił w utworze Borowski 			
<p>15., 16., 17. i 18. <i>Inny świat</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego • dział „Wojna i okupacja”, s. 30–32 	<ul style="list-style-type: none"> • Gustaw Herling-Grudziński, <i>Inny świat</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: łagier, literatura faktu, literatura piękna • postacie: Gustaw Herling-Grudziński, Gorcew 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat łagrów sowieckich • charakteryzuje postać Gorcewa • prezentuje przyczynę konfliktu • podejmuje dyskusję na temat powodów zawarcia niepisanego porozumienia między więźniami a władzami obozu • wypowiada się na temat narracji we fragmencie • prezentuje na podstawie treści książki fakty z życia Gustawa Herlinga-Grudzińskiego • opisuje ukazany w <i>Innym świecie</i> system represji w Rosji radzieckiej – od momentu aresztowania do osadzenia w łagrze • przedstawia sposób funkcjonowania łagru • omawia możliwe przyczyny aresztowania w okresie stalinowskim • przedstawia różne reakcje bohaterów na rzeczywistość obozową • wskazuje w utworze elementy 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia okoliczności wydania <i>Innego świata</i> • wypowiada się na temat języka fragmentu • omawia sposób przedstawienia Gorcewa • prezentuje biografię Gustawa Herlinga-Grudzińskiego • porównuje sposób opisu łagru z wybranym dziełem literackim lub filmowym dotyczącym tej tematyki • analizuje reakcje bohaterów przedstawionych w powieści • określa funkcję dzieła Fiodora Dostojewskiego w powieści • zestawia metodę przedstawiania człowieka w sytuacjach granicznych w prozie Herlinga-Grudzińskiego i Tadeusza Borowskiego 	4	<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.2.1</p> <p>II.2.4</p> <p>II.2.5</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.3</p> <p>II.3.4</p> <p>*II.3.4</p>

				<p>charakterystyczne dla literatury faktu oraz literatury pięknej</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretuje tytuł utworu i zakończenie książki • określa funkcję upadku i wyzwolenia Paryża w kompozycji utworu 			
*19. Ćwiczenia maturalne – pisanie wypracowania	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Wojna i okupacja”, s. 53–56 	<ul style="list-style-type: none"> • Tadeusz Borowski, <i>Proszę państwa do gazu</i> (fragmenty) • Gustaw Herling-Grudziński, <i>Inny świat</i> (fragmenty) 			<ul style="list-style-type: none"> • analizuje temat wypracowania • gromadzi materiał potrzebny do napisania pracy • pisze pracę, dbając o zachowanie odpowiedniej kompozycji oraz poprawność językową i stylistyczną 	1	<p>II.1.2</p> <p>II.1.3</p> <p>II.2.1</p> <p>II.2.2</p> <p>II.2.4</p> <p>II.2.5</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>*II.3.2</p> <p>II.3.3</p> <p>II.3.4</p> <p>III.1.1</p> <p>*III.1.1</p> <p>III.1.3</p>

WOJNA I OKUPACJA – NAUKA O JĘZYKU

<p>20. Język w świecie wartości</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Wojna i okupacja”, s. 14, 33–34 	<ul style="list-style-type: none"> • Jerzy Bralczyk, <i>444 zdania polskie. Znane wypowiedzi, cytaty, powiedzenia</i> (fragment) • Polski plakat propagandowy z 1939 r. 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: system wartości, wartości etyczne, wartości społeczne, wartości estetyczne, hierarchizacja, ekspresywizmy, etyka słowa 	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie wartości • wypowiada się na temat systemu wartości obowiązującego w swojej kulturze i środowisku • omawia związek wartości z językiem • prezentuje zasady etyki słowa i potrafi je zastosować w praktyce • wymienia rodzaje naruszeń etyki słowa • przedstawia związek etyki słowa z polskim prawem • analizuje środki wyrazu w wojennym plakacie propagandowym 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat mowy nienawiści w mediach i przestrzeni publicznej • formułuje wnioski dotyczące przemocy werbalnej i mowy nienawiści na podstawie danych CBOS-u 	<p align="center">1</p>	<p>I.3.1 I.3.8 II.4.1 *II.4.1</p>
--	---	---	---	---	---	-------------------------	---

WOJNA I OKUPACJA – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE

<p>21. Podsumowanie wiadomości o literaturze wojny i okupacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Wojna i okupacja”, s. 35 	<ul style="list-style-type: none"> • Stanisław Burkot, <i>Literatura polska po 1939 roku</i> (fragmenty) • Mieczysław Jastrun, <i>Mit śródziemnomorski</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: tradycja romantyczna a awangarda, funkcja poznawczo-dokumentacyjna i perswazyjno-edukacyjna literatury, „duchowa ojczyzna Polaków”, świadkowie wobec zbrodni, 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia różnice pomiędzy literaturą i sztuką dwudziestolecia międzywojennego oraz czasu wojny i okupacji • podaje powody zmian, jakie zaszły w literaturze i sztuce tych okresów • tłumaczy przyczyny powrotu do paradygmatu romantycznego • wymienia przykłady tradycji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada swoją opinię na temat adekwatności tradycji romantycznej w opisie rzeczywistości wojennej i okupacyjnej • podejmuje dyskusję dotyczącą konieczności odczuwania współodpowiedzialności za wspólnotę • przedstawia własne stanowisko wobec poglądów obu autorów i je 	<p align="center">1</p>	<p>I.1.1 *I.1.1 I.1.2 *I.1.2 I.1.5</p>
--	--	--	--	--	--	-------------------------	--

			odpowiedzialność moralna	romantycznej w literaturze wojny i okupacji <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega odpowiedzialność moralna za wspólnotę • omawia rolę świadków w rzeczywistości powojennej • wskazuje powody obojętności świadków tragedii wojennych • przedstawia różnice pomiędzy opiniami obu autorów 	uzasadnia <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje retoryczną organizację wypowiedzi • odnajduje inne teksty zawierające opinie o kulturze czasów wojny i okupacji – zestawia je z tekstami Stanisława Burkota i Mieczysława Jastruna 		
22. Powtórzenie wiadomości	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Wojna i okupacja”, s. 36–37	• mapa myśli	<ul style="list-style-type: none"> • historia • nauka i oświata • sztuka • literatura: motywy, gatunki literackie • typowe postacie literackie 	<ul style="list-style-type: none"> • selekcjonuje i hierarchizuje wiadomości zdobyte podczas lekcji • powtarza i utrwała wiadomości 	<ul style="list-style-type: none"> • powtarza wiadomości przeznaczone dla zakresu rozszerzonego • rozpoznaje aluzje literackie i symbole kulturowe 	1	I.2.1 I.2.3 *II.2.3
WOJNA I OKUPACJA – NAWIĄZANIA							
23. Śladami wojny i okupacji	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Wojna i okupacja”, s. 39		<ul style="list-style-type: none"> • wojna i okupacja nieprzerwanie tematem literatury i sztuki • tematyka wojenna 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykłady współczesnych dzieł sztuki dotyczących okresu wojny i okupacji • wskazuje przyczyny popularności 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje wybrane przykłady dzieł sztuki o tematyce wojennej z obszarów sztuki wysokiej oraz popkultury • bierze udział w dyskusji dotyczącej 	1	I.1.1 I.2.1

			w popkulturze	tematu wojny i okupacji w sztuce • omawia sposoby wykorzystania tematu wojny i okupacji w popkulturze	podejmowania tematyki wojennej w wersji satyrycznej		
24. Kazimierza Moczarskiego rozmowa z katem	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Wojna i okupacja”, s. 40	• Kazimierz Moczarski, <i>Rozmowy z katem</i> (fragmenty)	• pojęcia i terminy: nazista, SS, terror, masakra • postacie: Kazimierz Moczarski, Jürgen Stroop	• prezentuje bohaterów fragmentów • wyjaśnia rozbieżność pomiędzy opinią Stroopa na temat Alfreda Chłapowskiego a sposobem, w jaki go potraktował • interpretuje wypieranie się przez Stroopa odpowiedzialności za masakrę i jego odczucia po dokonaniu pogromu	• wyjaśnia przyczyny wspólnego pobytu w celi oficera Armii Krajowej i zbrodniarza hitlerowskiego • omawia kontekst historyczny opisywanych wydarzeń • analizuje zachowanie Jürgena Stroopa w przedstawionym fragmencie • określa, jaki kształt przybiera historia widziana oczami nie ofiary, lecz kata	1	I.1.1 II.1.1 II.1.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2
25. O banalności zła	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Wojna i okupacja”, s. 41	• Hannah Arendt, <i>Eichmann w Jerozolimie. Rzecz o banalności zła</i> (fragmenty)	• pojęcia i terminy: „ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej” • postacie: Hannah Arendt, Adolf Eichmann	• prezentuje postać Adolfa Eichmanna • wyjaśnia na podstawie tekstu, dlaczego Niemcy w państwie Hitlera stali się zbrodniarzami • prezentuje teorię Hannah Arendt na temat sumienia • formułuje tezę tekstu Hannah Arendt	• opisuje, w jaki sposób doszło do procesu Eichmanna w Jerozolimie • podejmuje dyskusję na temat sumienia • wskazuje konteksty literackie lub filmowe przedstawiające zbrodniarzy wojennych okresu II wojny światowej • analizuje wybrany przykład literacki lub filmowy prezentujący zbrodniarza wojennego okresu II	1	I.1.1 I.1.2 I.1.5 I.2.1 *I.2.1

					wojny światowej		
					<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego zło w III Rzeszy przestało być pokusą 		
26. Opowieść o pamiętaniu	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Wojna i okupacja”, s. 42 	<ul style="list-style-type: none"> • Hanna Krall, <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: Holocaust, powstanie w getcie warszawskim, Umschlagplatz • postacie: Marek Edelman, Hanna Krall 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje postać Marka Edelmana • streszcza historię powstania w getcie warszawskim • tłumaczy, dlaczego Marek Edelman został lekarzem • wyjaśnia zaprezentowaną przez Edelmana analogię pomiędzy Umschlagplatzem a szpitalem, w którym pracował • omawia relację pomiędzy Edelmanem a Bogiem • interpretuje tytuł powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza książkę Hanny Krall <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i> • przedstawia różnicę pomiędzy historią oficjalną a opowiedzianą przez Marka Edelmana • prezentuje funkcję mikropowieści o ludziach w getcie • wyjaśnia przyczyny wybuchu powstania w getcie z punktu widzenia Edelmana 	1	II.1.1 II.1.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.3.4 II.4.2 II.4.3
27. Ćwiczenia maturalne – pisanie wypracowania	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Wojna i okupacja”, s. 51–52 	<ul style="list-style-type: none"> • Hanna Krall, <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i> (fragmenty) 		<ul style="list-style-type: none"> • analizuje temat wypracowania • gromadzi materiał potrzebny do napisania pracy • pisze pracę, dbając o zachowanie odpowiedniej kompozycji oraz poprawność językową i stylistyczną 		1	II.1.2 II.2.1 II.2.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2

							II.3.4
							II.4.1
							II.4.2
							II.4.3
28. Wojna w wersji popkulturowej	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Wojna i okupacja”, s. 44 	Lao Che, <i>Godzina W</i>	<ul style="list-style-type: none"> • wydarzenie: powstanie warszawskie 	<ul style="list-style-type: none"> • określa źródło tytułu zacytowanego tekstu • wskazuje odwołania do polskiej rzeczywistości okupacyjnej oraz do poezji czasów wojny • charakteryzuje język utworu • nazywa styl tekstu • wyjaśnia, dlaczego powstanie warszawskie nadal inspiruje twórców 	<ul style="list-style-type: none"> • przytacza opinie na temat powstania warszawskiego i uzasadnia własne stanowisko • podejmuje dyskusję na temat obecności trudnej historii w popkulturze • prezentuje różne oceny powstania i formułuje hipotezę dotyczącą przyczyny takiego stanu rzeczy 	1	II.1.1 II.1.2 II.2.4 II.2.5 II.3.1 II.3.2 II.3.3
29. <i>Popiół i diament</i>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Wojna i okupacja”, s. 45 	• <i>Popiół i diament</i> , reż. Andrzej Wajda	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: polska szkoła filmowa, dylematy pokolenia • postacie: Andrzej Wajda, Zbigniew Cybulski 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje Maćka Chełmickiego • interpretuje symbole w filmie: płonące kieliszki, odwrócony krzyż • wypowiada się na temat dylematu bohatera • omawia scenografię i grę aktorską • interpretuje scenę finałową oraz tytuł filmu • określa, jaki obraz społeczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat twórczości Andrzeja Wajdy • prezentuje informacje dotyczące polskiej szkoły filmowej • podejmuje dyskusję o sposobie prezentowania rzeczywistości powojennej w filmie • zestawia obraz filmowy z tekstem literackim – omawia środki wyrazu 	1	II.1.1 II.1.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.3.4 II.4.2

				<p>powojennej Polski wylania się z filmu Wajdy</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co spowodowało, że główny bohater zdecydował się wykonać wyrok na Szczuce • uzasadnia, że Maćka Chełmickiego można nazwać bohaterem współczesnym 			
*30. Zagłada w filmie	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Wojna i okupacja”, s. 46 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pianista</i>, reż. Roman Polański 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: getto, Holokaust • postacie: Roman Polański, Władysław Szpilman 		<ul style="list-style-type: none"> • opisuje tło historyczne przedstawione w filmie • omawia sposób ukazania warszawskiego getta • charakteryzuje głównego bohatera • prezentuje przedstawione w filmie różne reakcje ludzi na rzeczywistość wojenną • interpretuje zachowanie niemieckiego oficera w końcowej części filmu • określa, jak Polański przedstawił Polaków i ich postawy wobec ludności żydowskiej • streszcza historię warszawskiego getta • przybliży wojenną biografię 	1	<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.4.3</p>

					reżysera		
					<ul style="list-style-type: none"> • określa rolę muzyki w filmie • analizuje kadr z filmu z uwagi na wykorzystane środki wyrazu oraz kontekst historyczny 		
31. Test sprawdzający						1	

WSPÓLCZESNOŚĆ – O EPOCE

32. i 33. Współczesna rzeczywistość	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Współczesność”, s. 60–64 	<ul style="list-style-type: none"> • oś czasu 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: żelazna kurtyna, zimna wojna, NATO, Unia Europejska, zniesienie segregacji rasowej, rewolucja kontrkulturowa, rewolucja informatyczna, Jesień Ludów, Arabska Wiosna, globalizacja, wielokulturowość, Polska Ludowa, NSZZ „Solidarność”, stan wojenny, plan Balcerowicza, Okrągły Stół, internet 	<ul style="list-style-type: none"> • określa początek epoki • wskazuje wydarzenia historyczne oraz inne czynniki, które ukształtowały epokę • wypowiada się na temat funkcjonowania demokracji i przestrzegania praw człowieka we współczesnym świecie • przedstawia przemiany społeczne, do jakich doszło po 1945 r. • omawia zjawisko wielokulturowości we współczesnym świecie • bierze udział w dyskusji na temat rewolucji informatycznej i jej znaczenia we współczesnym świecie • charakteryzuje zjawisko globalizacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat życia codziennego w okresie PRL-u • omawia wpływ przemian społecznych na kulturę światową • przygotowuje prezentację multimedialną o PRL-u • ocenia współczesne wydarzenia • przedstawia swoją wiedzę na temat wydarzeń aktualnych czerpaną z lektury dostępnych źródeł informacji (prasa, internet, serwisy telewizyjne) 	2	I.1.1 I.2.1 *I.2.1 I.3.1
---	--	--	--	--	--	---	-----------------------------------

			<ul style="list-style-type: none">• postacie: Lech Wałęsa, Leszek Balcerowicz• daty: 1945 – koniec II wojny światowej; 1953 – śmierć Józefa Stalina, początek odwilży w państwach komunistycznych; 1956 – powstanie węgierskie i masowe protesty w Poznaniu; 1968 – bunty studenckie i kampania antysemicka; 1970 – krwawo stłumione protesty na Wybrzeżu; 1978 – początek pontyfikatu Jana Pawła II; 1980 – powstanie NSZZ „Solidarność”; 1981 – stan wojenny; 1989 – obrady Okrągłego Stołu; 1999 – Polska wstępuje do NATO; 2001 – atak terrorystyczny na World Trade Center; 2004 – wstąpienie Polski do Unii	<ul style="list-style-type: none">• prezentuje najważniejsze wydarzenia w powojennej historii Polski i określa ich wpływ na kulturę		
--	--	--	--	---	--	--

			Europejskiej				
34. Filozofia współczesna	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Współczesność”, s. 65–67 	<ul style="list-style-type: none"> • Albert Camus, <i>Człowiek zbuntowany</i> (fragmenty) • Umberto Eco, <i>Dzieło otwarte</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: egzystencjalizm, absurd, bunt, estetyka, dzieło otwarte, pozytywizm logiczny, strukturalizm, dekonstrukcjonizm • postacie: Albert Camus, Jean-Paul Sartre, Umberto Eco 	<ul style="list-style-type: none"> • referuje najważniejsze założenia egzystencjalizmu • wyjaśnia obecność absurdu oraz rolę buntu w życiu człowieka • przedstawia założenia estetyki Umberta Eco • omawia udział odbiorcy w procesie tworzenia sensów dzieła sztuki • wymienia nazwiska najważniejszych filozofów oraz kierunki filozoficzne we współczesnym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> • referuje założenia strukturalizmu i dekonstrukcjonizmu • prezentuje poglądy Sartre’a • podejmuje dyskusję na temat filozofii egzystencjalnej • wymienia tytuły utworów literackich, których bohaterów można nazwać „buntownikami metafizycznymi” 	1	<p>I.1.1</p> <p>I.1.2</p> <p>I.1.5</p> <p>*I.2.1</p>
35. i 36. Sztuka współczesna	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Współczesność”, s. 68–78 	<ul style="list-style-type: none"> • Jackson Pollock, <i>Numer 7</i> • Robert Rauschenberg, <i>Kanion</i> • Richard Hamilton, <i>Co właściwie sprawia, że dzisiejsze mieszkania są tak odmienne, tak pociągające?</i> • Richard Estes, 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: abstrakcyjny ekspresjonizm, postmodernizm, neodadaísmo, nowy realizm, hiperrealizm, minimaliści, pop-art, street art, asamblaż, instalacja, happening, performance, sztuka ziemi, sztuka mediów, muzyka konkretna, free jazz, cool jazz, punk, hip- 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy stylów sztuki dominujących w epoce • rozpoznaje na przykładach główne style i nowe kierunki sztuki współczesnej • wymienia nazwiska najważniejszych twórców epoki i rozpoznaje ich dzieła • podaje najważniejsze cechy architektury postmodernistycznej • analizuje wybrane dzieło sztuki na podstawie podanych kryteriów • przedstawia najważniejsze tendencje w 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat muzyki współczesnej • omawia dorobek wybranego reżysera filmowego • prezentuje twórczość wybranego przedstawiciela sztuki współczesnej • charakteryzuje jeden z nurtów teatru współczesnego • wymienia przykłady realizacji w literaturze współczesnych nurtów w sztuce, np. teatr absurdu 	2	<p>*I.1.1</p> <p>*I.1.2</p> <p>II.1.1</p> <p>II.1.3</p> <p>II.2.11</p> <p>(gimnazjum)</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p>

		<p><i>Sloan's</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Jean Tinguely, Niki de Saint Phalle, <i>Fontanna Strawińskiego</i> • Muzeum Guggenheima • Andy Warhol, <i>Dyptyk Marilyn</i> • Roy Liechtenstein, <i>Tonąca dziewczyna</i> • Annie Leibovitz, <i>John Lennon i Yoko Ono</i> • Alessandro Mendini, <i>Fotel „Proust”</i> • Christo, Jeanne-Claude, <i>Opakowany budynek Reichstagu</i> • Banksy, graffiti • Philippe Starck, <i>Lampka nocna w</i> 	<p>hop, grunge, film autorski, neorealizm, kino młodych gniewnych, nowe kino amerykańskie, kino moralnego niepokoju, polska szkoła filmowa, Kino Nowej Przygody, internet, teatr absurdu, teatr nowych brutalistów, teatr tańca</p> <p>• postacie: Jackson Pollock, Andy Warhol, Banksy, Quentin Tarantino, Krzysztof Kieślowski, Andrzej Wajda</p>	<p>historii kina powojennego i wypowiada się na temat jednej z nich</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje dominujące tendencje w teatrze współczesnym 		
--	--	---	---	--	--	--

		<i>kształcie pistoletu</i> <ul style="list-style-type: none"> Francis Bacon, <i>Studium według „Portretu papieża Innocentego X” Diega Velázquez</i> César Baldaccini, <i>Kompresja</i> 					
37. Ćwiczenia maturalne – wypowiedź ustna	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Współczesność”, s. 167–168 	<ul style="list-style-type: none"> Andy Warhol, <i>210 butelek coca-coli</i> 		<ul style="list-style-type: none"> analizuje temat wypowiedzi ustnej wybiera i interpretuje odpowiedni materiał literacki wygłasza uporządkowaną wypowiedź, dbając o formę językową 		1	I.1.1 I.1.2 II.2.11 (gimnazjum) II.1.2 II.3.1 III.1.1 (gimnazjum) III.1.1 III.1.3 III.1.4
WSPÓŁCZESNOŚĆ – TEKSTY Z EPOKI							

<p>38. Wprowadzenie do literatury współczesnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Współczesność”, s. 79–81 		<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: Beat Generation, poezja śpiewana, nowa powieść, teatr absurdu, proza iberoamerykańska, proza realistyczna, postmodernizm, science fiction, fantasy, pokolenie „porażonych śmiercią”, realizm socjalistyczny, turpizm, klasycyzm, proza lingwistyczna, Nowa Fala, pokolenie „bruLionu”, mit małej ojczyzny, groteska • postacie: Samuel Beckett, Gabriel Garcia Márquez, Aleksander Solżenicyn, J.R.R. Tolkien 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nowe tendencje w literaturze światowej • wskazuje najważniejszych twórców literatury światowej • przedstawia główne tendencje w literaturze polskiej i omawia ich związek z wydarzeniami historycznymi • prezentuje najistotniejsze etapy polskiej literatury współczesnej • przytacza nazwiska głównych twórców polskiej literatury współczesnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia tytuły utworów literackich danych twórców z literatury światowej • omawia specyfikę prozy wybranego twórcy literatury światowej (Albert Camus, Julio Cortázar, Aleksander Solżenicyn, Kurt Vonnegut, Philip K. Dick, J.R.R. Tolkien, Umberto Eco) • porównuje wybrany utwór z prozy światowej z tekstem twórcy polskiego • formułuje wniosek na temat tendencji w literaturze współczesnej na podstawie lektury wybranych przez siebie utworów 	<p>1</p>	<p>I.1.1 *I.2.1 I.2.3 I.3.1 *II.3.2</p>
<p>39. Poezja Tadeusza Różewicza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Współczesność”, 	<ul style="list-style-type: none"> • Tadeusz Różewicz, <i>Ocalony, Na odejście poety i pociągu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: pokolenie „porażonych śmiercią”, wiersz wolny, klamra 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje pokolenie „porażonych śmiercią” • omawia kreację osoby mówiącej w wierszu <i>Ocalony</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat twórczości Tadeusza Różewicza • dokonuje analizy porównawczej wierszy <i>Na odejście poety i pociągu osobowego</i> Tadeusza Różewicza 	<p>1</p>	<p>*I.3.2 II.1.1 II.1.2</p>

	s. 82–83	osobowego • Salvador Dali, <i>Oblicze wojny</i>	kompozycyjna, ironia, epitafium • postać: Tadeusz Różewicz	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega w utworze <i>Ocalony</i> manifest pokolenia • określa, co świadczy o tym, że świat opisany w <i>Ocalonym</i> uległ degradacji • wyjaśnia, kim są „nauczyciel” i „mistrz” przywołani w utworze • wypowiada się na temat kompozycji wiersza • interpretuje nawiązania w tekście • przedstawia wymowę utworu • prezentuje obraz świata i bohatera w wierszu <i>Na odejście poety i pociągu osobowego</i> 	oraz <i>Wybudowałem pomnik</i> Horacego <ul style="list-style-type: none"> • interpretuje obraz Salvadora Dalego w kontekście wiersza <i>Ocalony</i> Tadeusza Różewicza • dostrzega związek języka z obrazem świata • rozpoznaje aluzje literackie i symbole kulturowe 		II.1.3 II.2.1 II.2.2 *II.2.3 II.2.4 II.2.5 II.3.1 II.3.2 II.3.3 II.3.4
40. Poezja współczesna Czesława Miłosza	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Współczesność”, s. 84–86 	<ul style="list-style-type: none"> • Czesław Miłosz, <i>Moja wierna mowo, To</i> • Pablo Picasso, malujący światłem, fotografia • Arman, <i>Nieskończona liczba maszyn do pisania</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: poeta emigracyjny, duchowa ojczyzna • postać: Czesław Miłosz 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje sposób przedstawienia nadawcy i adresata wiersza <i>Moja wierna mowo</i> • odnajduje w osobie mówiącej cechy autora • interpretuje metaforykę wiersza <i>Moja wierna mowo</i> • wskazuje i omawia konteksty interpretacyjne wiersza <i>Moja wierna mowo</i> • wyjaśnia tytuł wiersza <i>To</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat twórczości Czesława Miłosza • wskazuje związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym) • odnajduje te elementy, które są wspólne dla wiersza Miłosza <i>To</i> oraz zdjęcia przedstawiającego Picassa malującego światłem • rozpoznaje aluzje literackie i symbole kulturowe • interpretuje dzieło Armana w 	1	*I.3.2 II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 *II.2.1 II.2.2 *II.2.3

				<ul style="list-style-type: none"> • omawia kreację osoby mówiącej w utworze <i>To</i> • pisze pracę, w której przedstawia główne cechy poezji Miłosa 	kontekście twórczości Czesława Miłosa		<p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p> <p>*II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.4</p>
41. Ćwiczenia maturalne – czytanie ze zrozumieniem	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Współczesność”, s. 159–162 	<ul style="list-style-type: none"> • Maciej Rybiński, <i>Sępy na grobie Miłosa</i> (fragmenty) • Jan Miodek, <i>Rozmyślcie nad mową – Miłoszowe ranliwe ciało</i> 		<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem tekst nieliteracki • formułuje odpowiedzi na pytania do tekstu na podstawie wskazówek 		1	<p>I.1.1</p> <p>I.1.2</p>
42. Poezja Zbigniewa Herberta	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Współczesność”, s. 87–89 	<ul style="list-style-type: none"> • Zbigniew Herbert, <i>Apollo i Marsjasz</i>, <i>Przesłanie Pana Cogito</i> • Alberto Giacometti, <i>Idący człowiek</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: klasycyzm, alter ego, cogito, cnota • postać: Zbigniew Herbert 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołuje mit, do którego Herbert nawiązuje w wierszu <i>Apollo i Marsjasz</i> • charakteryzuje bohaterów wiersza i omawia sytuację liryczną • interpretuje początek utworu • wyjaśnia symbolikę postaci Apolla i Marsjasza • analizuje język wiersza z uwagi na przynależność do liryki • przedstawia wymowę tekstu <i>Apollo i</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia twórczość Zbigniewa Herberta • wskazuje związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym) • rozpoznaje aluzje literackie i symbole kulturowe • dostrzega i komentuje estetyczne wartości utworów literackich • pisze pracę: „Odniesienia do tradycji na przykładzie wiersza 	1	<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.1.3</p> <p>II.2.1</p> <p>*II.2.1</p> <p>II.2.2</p> <p>*II.2.3</p> <p>II.2.4</p>

				<p><i>Marsjasz</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje argumenty na poparcie tezy interpretacyjnej • określa genezę imienia bohatera wiersza <i>Przesłanie Pana Cogito</i> • wymienia elementy programu etycznego wskazanego przez bohatera wiersza • prezentuje obraz współczesnej cywilizacji przedstawiony w utworze • wskazuje i omawia konteksty interpretacyjne • wyjaśnia, kim byli Gilgamesz, Hektor i Roland • wypowiada się na temat wymowy <i>Przesłania Pana Cogito</i> 	Herberta <i>Apollo i Marsjasz</i> ''		<p>II.3.1</p> <p>*II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.4</p> <p>II.4.1</p> <p>II.4.2</p> <p>II.4.3</p>
43. Poezja Mirona Białoszewskiego	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Współczesność”, s. 90–92 	<ul style="list-style-type: none"> • Miron Białoszewski, <i>Karuzela z madonnami</i>, <i>Podłogo</i>, <i>blogosław!</i> • Jean Tinguely, <i>Pit-Stop</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: poezja lingwistyczna • postać: Miron Białoszewski 	<ul style="list-style-type: none"> • określa sytuację liryczną w wierszu <i>Karuzela z madonnami</i> • wyjaśnia, w jaki sposób w utworze <i>Karuzela z madonnami</i> udało się poecie oddać wrażenie obrotowego ruchu karuzeli • wskazuje w tekście <i>Karuzela z madonnami</i> fragmenty, które nawiązują do twórczości przedstawicieli 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia dzieła sztuki wykorzystujące przedmioty codziennego użytku w kontekście wiersza <i>Podłogo</i>, <i>blogosław!</i> • dostrzega i komentuje estetyczne wartości utworu literackiego • wskazuje związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym) 	1	<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.1.3</p> <p>II.2.1</p> <p>*II.2.1</p> <p>II.2.2</p>

				<p>światowego malarstwa, i określa rolę odwołań w utworze</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję zestawienia kultury jarmarcznej z kulturą wysoką • wypowiada się na temat kompozycji wiersza • wymienia elementy należące do sfer sacrum i profanum w wierszu <i>Podlogo, blogosław!</i> • wskazuje środki stylistyczne, które decydują o podobieństwie utworu <i>Podlogo, blogosław!</i> do hymnu religijnego • podaje funkcję zestawienia dwóch skrajnych aspektów rzeczywistości • interpretuje wiersz <i>Podlogo, blogosław!</i> jako przykład poezji lingwistycznej • pisze pracę na temat: „Doświadczenie codzienności w poezji Białoszewskiego jako objawienie piękna i niezwykle przeżycie” 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje prezentację na temat wybranych twórców, którzy przedmioty codziennego użytku podnosili do rangi sztuki • bierze udział w dyskusji dotyczącej wykorzystania przedmiotów codziennego użytku w sztuce 		<p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p> <p>*II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.4</p> <p>*II.3.4</p>
44. Poezja Wisławy Szymborskiej	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Współczesność”, 	<ul style="list-style-type: none"> • Wisława Szymborska, <i>Monolog dla Kasandry, Cebula</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: koncept, paradoks, ironia, gra słowna • postacie: Wisława 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołuje mit, do którego nawiązuje wiersz <i>Monolog dla Kasandry</i> • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego w utworze <i>Monolog dla</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia twórczość Wisławy Szymborskiej • czyta utwory stanowiące konteksty dla tekstów kultury poznawanych w 	1	<p>*I.1.1</p> <p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p>

	s. 93–95	<ul style="list-style-type: none"> • Alina Szapocznikow, <i>Portret wielokrotny (dwukrotny)</i> • Jean-Michel Basquiat, <i>Glenn</i> • Richard Hamilton, <i>Wnętrze II</i> 	Szyborska, Kasandra	<p><i>Kasandry</i> i charakteru tego tekstu</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, przytaczając właściwe cytaty, do czego przyznaje się Kasandra i czego zazdrości ludziom • omawia funkcję kompozycji <i>Monologu dla Kasandry</i> • interpretuje wymowę monologu • określa funkcję porównania człowieka do cebuli w utworze <i>Cebula</i> • prezentuje obraz człowieka zawarty w wierszu <i>Cebula</i> • tłumaczy znaczenie oksymoronu „idiotyzm doskonałości” • odnajduje w wierszu: gry słowne, koncept, paradoks i określa ich funkcje 	szkole	<ul style="list-style-type: none"> • przywołuje konteksty, do których odnosi się poetka w swojej twórczości • dostrzega i komentuje estetyczne wartości utworu literackiego • wskazuje związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym) • konfrontuje teksty literackie z dziełami sztuki zamieszczonymi w podręczniku w kontekście wierszy Szyborskiej 		<p>II.2.1</p> <p>*II.2.1</p> <p>II.2.2</p> <p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p> <p>*II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.4</p> <p>*II.3.4</p>
*45. „Kaskaderzy literatury”	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Współczesność”, s. 97–99 [inne strony - Bursa 96, Stachura 97-98] 	<ul style="list-style-type: none"> • Andrzej Bursa, <i>Z zabaw i gier dziecięcych</i> • Edward Stachura, <i>Życie to nie teatr</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: moralna prowokacja, turpizm, „życiopisanie”, autentyzm, topos • postacie: Andrzej Bursa, Edward Stachura 		<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat języka utworu <i>Z zabaw i gier dziecięcych</i> • interpretuje postacie aniołka i diabełka • podejmuje dyskusję na temat wymowy wiersza <i>Z gier i zabaw dziecięcych</i> • przywołuje przykłady zastosowania toposu <i>teatrum mundi</i> w różnych 	1	<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.1.3</p> <p>II.2.1</p> <p>*II.2.3</p> <p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p>	

					<p>tekstach kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia kreację podmiotu lirycznego w wierszu <i>Życie to nie teatr</i> • bierze udział w dyskusji dotyczącej zasadności porównania świata do teatru • określa związki literatury z innymi dziedzinami sztuki (muzyką) • rozpoznaje aluzje literackie i symbole kulturowe 		<p>II.3.2</p> <p>II.3.4</p> <p>II.4.2</p> <p>II.4.3</p>
46. Nowa Fala i okolice	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Współczesność”, s. 99–101 	<ul style="list-style-type: none"> • Ewa Lipska, <i>Dyktando</i> • Stanisław Barańczak, <i>Określona epoka, Wypełnić czytelnym pismem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: Nowa Fala, poezja lingwistyczna, nowomowa, mowa ezopowa, dekonstrukcja języka, manipulacja językowa • postacie: Ewa Lipska, Stanisław Barańczak 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jakie znaczenia wynikają z deleksykalizacji związków frazeologicznych w poezji lingwistycznej • tłumaczy istotę konceptu w wierszu <i>Dyktando</i> Ewy Lipskiej • omawia obraz rzeczywistości, jaki wyłania się z <i>Dyktanda</i> • interpretuje wiersz <i>Dyktando</i> w kontekście rzeczywistości PRL-u • przedstawia uniwersalną wymowę tekstu Ewy Lipskiej • charakteryzuje sytuację liryczną w wierszu <i>Określona epoka</i> Stanisława 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje sposoby manipulacji językowej stosowane w dzisiejszej rzeczywistości • rozpoznaje mechanizmy nowomowy typowe dla systemów totalitarnych • przygotowuje wystąpienie na temat funkcji i cech charakterystycznych poezji lingwistycznej z wykorzystaniem utworów Białoszewskiego i Barańczaka • wskazuje związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym) • rozpoznaje aluzje literackie i 	1	<p>*I.1.5</p> <p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.1.3</p> <p>II.2.1</p> <p>*II.2.1</p> <p>II.2.2</p> <p>*II.2.3</p> <p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p>

				<p>Barańczaka</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje elementy nowomowy i języka przemówień w wierszu <i>Określona epoka</i> • analizuje manipulację językową obnażoną w tekście <i>Określona epoka</i> • przytacza sformułowania właściwe dla ankiety personalnej z utworu <i>Wypełnić czytelnym pismem</i> • interpretuje utwór <i>Wypełnić czytelnym pismem</i> w kontekście rzeczywistości PRL-u • wskazuje aktualność wymowy wiersza <i>Wypełnić czytelnym pismem</i> 	symbole kulturowe		<p>II.3.2</p> <p>II.3.4</p> <p>II.4.2</p> <p>II.4.3</p>
47. Ćwiczenia maturalne – pisanie wypracowania	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Współczesność”, s. 163–164 	<ul style="list-style-type: none"> • Stanisław Barańczak, <i>Widokówka z tego świata</i> 		<ul style="list-style-type: none"> • analizuje temat wypracowania • gromadzi materiał potrzebny do napisania pracy • pisze pracę, dbając o zachowanie odpowiedniej kompozycji oraz poprawność językową i stylistyczną 		1	<p>II.1.2</p> <p>II.1.3</p> <p>II.2.1</p> <p>II.2.2</p> <p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.4</p>

							III.1.1 III.1.2 III.1.3 III.1.6
48. Świat dorosłych według Marcina Świetlickiego	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Współczesność”, s. 104–105 	<ul style="list-style-type: none"> Marcin Świetlicki, <i>Bacność!</i> Gérard Fromanger, <i>Życie i śmierć ludzi</i> (fragment) 	<ul style="list-style-type: none"> pojęcia i terminy: pokoleniowy bunt, cywilizacja konsumpcji, komercjalizacja postacie: Marcin Świetlicki, Gérard Fromanger 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat kreacji osoby mówiącej wskazuje w wierszu elementy kojarzone ze światem dorosłych omawia obraz współczesnego świata ukazany w tekście interpretuje metafory i symbole zastosowane w wierszu wyjaśnia znaczenie sformułowań: „akwizytor, który wciska śmieci nikomu”, „Kulę i bolę się” określa, jaką funkcję w wierszu pełnią powtórzenia interpretuje zakończenie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> bierze udział w rozważaniach o istocie sztuki współczesnej na podstawie wiersza Świetlickiego oraz pracy Fromangera analizuje w kontekście wiersza dzieło Fromangera wskazuje związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym) dostrzega przemiany konwencji i praktykę ich łączenia (synkretyzm konwencji i gatunków) rozpoznaje aluzje literackie i symbole kulturowe 	1	II.1.1 II.1.2 II.2.1 *II.2.1 *II.2.2 *II.2.3 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.3.4 *II.3.4
*49. Tryptyk rzymski	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Współczesność”, 	<ul style="list-style-type: none"> Jan Paweł II, <i>Tryptyk rzymski</i> (fragmenty) Michał Anioł, <i>Sąd Ostateczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> pojęcia i terminy: tryptyk, charakter kontemplacyjny postać: Jan Paweł II 		<ul style="list-style-type: none"> omawia funkcję opisów przyrody we fragmencie <i>Zdumienie</i> porównuje fragment <i>Sąd</i> z freskiem Michała Anioła <i>Sąd Ostateczny</i> analizuje symbolikę <i>Sądu</i> 	1	II.1.1 II.1.2 II.2.1

	s. 106–107	(fragment)			<p><i>Ostatecznego</i> Michała Anioła w kontekście utworu <i>Tryptyk rzymski</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje nawiązania do Biblii oraz filozofii antycznej • wyjaśnia, w jaki sposób fresk Michała Anioła zainspirował Jana Pawła II 		<p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.4</p> <p>*II.3.4</p>
*50. i 51. <i>Wieża</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Współczesność”, s. 108–110 	<ul style="list-style-type: none"> • Gustaw Herling-Grudziński, <i>Wieża</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: budowa szkatułkowa, opowiadanie • postać: Gustaw Herling-Grudziński 		<ul style="list-style-type: none"> • streszcza opowiadanie Gustawa Herlinga-Grudzińskiego <i>Wieża</i> • omawia kompozycję utworu • charakteryzuje bohaterów tekstu • porównuje poszczególne fabuły utworu • wskazuje, jaką rolę w opowiadaniu odgrywają nawiązania do Biblii i różnych dzieł sztuki • wypowiada się na temat sposobu ukazania samotności w opowiadaniu • interpretuje metaforykę i symbolikę utworu • omawia narrację tekstu • podejmuje dyskusję na temat cierpienia 	2	<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.1.3</p> <p>II.2.1</p> <p>II.2.2</p> <p>*II.2.3</p> <p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.4</p>

<p>52. i 53. Opowieści o świecie minionym</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Współczesność”, s. 102–103 i 111–113 	<ul style="list-style-type: none"> • Adam Zagajewski, <i>Jechać do Lwowa</i> (fragmenty) • Tadeusz Konwicki, <i>Kronika wypadków miłosnych</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: mała ojczyzna, interpretacja biograficzna, autobiografizm, epifania, arkadia, alter ego, nostalgia, powieść inicjacyjna • postacie: Adam Zagajewski, Tadeusz Konwicki 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób przedstawienia Lwowa w wierszu Zagajewskiego • określa relacje między całościami składniowymi fragmentów utworu <i>Jechać do Lwowa</i> • wskazuje w utworze <i>Jechać do Lwowa</i> obrazy nawiązujące do mitu arkadii (krainy bujnej, życzliwej człowiekowi przyrody) i określa ich funkcję • wyjaśnia znaczenie sformułowania: „dlaczego każde miasto musi stać się Jerozolimą i każdy człowiek Żydem” • interpretuje końcowe zdanie wiersza <i>Jechać do Lwowa</i> • streszcza powieść Tadeusza Konwickiego <i>Kronika wypadków miłosnych</i> • charakteryzuje narrację w powieści • prezentuje sposób ukazania procesu dojrzewania na przykładzie głównego bohatera <i>Kroniki</i> • interpretuje tytuł utworu <i>Kronika wypadków miłosnych</i> • wypowiada się na temat przyczyn powrotu Witolda do świata młodości w <i>Kronice</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat sposobu ukazania nostalgii w literaturze • odnajduje w powieści elementy intertekstualne i omawia ich funkcję • porównuje film Andrzeja Wajdy z pierwowzorem literackim • wskazuje związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym) 	<p>2</p>	<p>II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 *II.2.1 II.2.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.3.4 *II.3.4</p>
---	--	--	---	--	--	----------	---

				<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje aluzje do rzeczywistości PRL-u i określa ich funkcje • omawia sposób ukazania Wileńszczyzny w utworze Konwickiego 			
54., 55., 56. i 57. <i>Tango</i> Sławomira Mrożka	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Współczesność”, s. 114–116 	<ul style="list-style-type: none"> • Sławomir Mrożek, <i>Tango</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: teatr absurdu, groteska, absurd, konflikt pokoleń • postacie: Sławomir Mrożek, Artur, Stomil, Eugeniusz, Eugenia, Eleonora, Edek, Ala 	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza <i>Tango</i> Sławomira Mrożka • charakteryzuje bohaterów dramatu • interpretuje utwór Sławomira Mrożka jako komedię rodzinną • odnajduje w bohaterach ilustracje postaw wobec rzeczywistości • opisuje, jak swoją sytuację życiową ocenia Artur • interpretuje utwór Sławomira Mrożka jako uniwersalny dramat dotyczący rzeczywistości i relacji międzyludzkich • wypowiada się na temat sposobu przedstawienia mitu wolności w <i>Tangu</i> • wyjaśnia, dlaczego antykonformizm Stomila i Eleonory pozbawił ich syna naturalnego prawa do młodzieńczego buntu • omawia funkcję groteski w utworze • interpretuje metaforykę i symbolikę w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat diagnozy współczesnej kultury w kontekście <i>Tanga</i> Sławomira Mrożka • bierze udział w rozmowie o sposobach i funkcji buntu w literaturze różnych epok w odniesieniu do <i>Tanga</i> • wypowiada się na temat wybranej realizacji teatralnej dramatu Mrożka • dostrzega przemiany konwencji i praktykę ich łączenia (synkretyzm konwencji i gatunków) • czyta utwory stanowiące konteksty dla tekstów kultury poznawanych w szkole 	4	<ul style="list-style-type: none"> *I.1.1 II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.1.1 II.2.1 II.2.2 *II.2.2 II.2.4 II.2.5 II.3.1 II.3.2 II.3.4 II.4.2 II.4.3

				<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia różne sposoby odczytania sztuki Mrożka • interpretuje tytuł utworu oraz ostatnią scenę • wypowiada się na temat funkcji absurdu w dramacie 			
*58. Ćwiczenia maturalne – pisanie wypracowania	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Współczesność”, s. 165–166 	<ul style="list-style-type: none"> • Janusz Majcherek, <i>Przypisy do Tanga</i> (fragmenty) 			<ul style="list-style-type: none"> • analizuje temat wypracowania • gromadzi materiał potrzebny do napisania pracy • pisze pracę, dbając o zachowanie odpowiedniej kompozycji oraz poprawność językową i stylistyczną 	1	<p>I.1.1</p> <p>I.1.2</p> <p>I.1.5</p> <p>I.2.1</p> <p>III.1.1</p> <p>III.1.2</p> <p>III.1.3</p> <p>III.1.7</p>
*59. <i>Dzienniki</i> Witolda Gombrowicza	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Współczesność”, s. 117–119 	<ul style="list-style-type: none"> • Witold Gombrowicz, <i>Dziennik 1957–1961</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: dziennik, autokreacja • postać: Witold Gombrowicz 		<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat narracji <i>Dzienników</i> • komentuje język analizowanych fragmentów • referuje poglądy narratora przedstawione we fragmentach • określa, jakie reakcje i odczucia 	1	<p>I.1.1</p> <p>I.1.4</p> <p>I.1.5</p> <p>I.1.7</p> <p>II.1.3</p> <p>*II.2.3</p>

					<p>budzi w narratorze natura</p> <ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat zaprezentowanych przez narratora opinii dotyczących relacji człowiek – zwierzę • odnosi fragment <i>Dziennika</i> do światopoglądu wyłożonego w <i>Ferdydurke</i> 		II.3.2
*60. i 61. <i>Miasto utrapienia</i> Jerzego Pilcha	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Współczesność”, s. 120–122 	<ul style="list-style-type: none"> • Jerzy Pilch, <i>Miasto utrapienia</i> • Edward Dwurnik, <i>Krakowskie Przedmieście (Mikołaj Kopernik)</i> • Banksy, <i>Bankomat atakuje dziewczynkę</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: literatura postmodernistyczna • postacie: Jerzy Pilch, Patryk Wojewoda 		<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść powieści Jerzego Pilcha <i>Miasto utrapienia</i> • charakteryzuje głównego bohatera utworu i jego motywacje oraz sposób wypowiedzania się • omawia sposób ukazania miasta w powieści • wypowiada się na temat narracji w powieści • odnajduje elementy literatury postmodernistycznej w książce i omawia ich funkcję • podejmuje dyskusję na temat współczesnego systemu wartości w kontekście powieści Pilcha • interpretuje obraz Dwurnika i graffiti Banksy’ego w kontekście 	2	II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 II.2.2 *II.2.2 *II.2.3 II.2.4 *II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.3.4 II.4.2

					fragmentów powieści		II.4.3
*62. i 63. <i>Wojna polsko-ruska pod flagą białoczerwoną</i> Doroty Masłowskiej	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Współczesność”, s. 123–125	• Dorota Masłowska, <i>Wojna polsko-ruska pod flagą białoczerwoną</i>	• pojęcia i terminy: poszukiwanie tożsamości • postacie: Dorota Masłowska, Andrzej Robakowski „Silny”		<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść powieści Doroty Masłowskiej <i>Wojna polsko-ruska pod flagą białoczerwoną</i> • charakteryzuje bohaterów występujących w powieści • omawia wpływ różnych ideologii na poszczególnych bohaterów • wypowiada się na temat języka poszczególnych bohaterów • określa funkcję Masłowskiej w powieści • interpretuje zakończenie książki • podejmuje dyskusję dotyczącą obrazu świata młodych ludzi przedstawionego w powieści • prezentuje swoją opinię o adaptacji powieści w reżyserii Xawerego Żuławskiego 	2	II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 II.2.2 *II.2.2 *II.2.3 II.2.4 *II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.3.4 *II.3.4 II.4.2
64. i 65. <i>Podróże z Herodotem</i> Ryszarda Kapuścińskiego	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Współczesność”,	• Ryszard Kapuściński, <i>Podróże z Herodotem</i>	• pojęcia i terminy: reportaż, proza autobiograficzna, esej • postacie: Ryszard	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje informacje na temat Herodota • relacjonuje przygodę Ryszarda Kapuścińskiego opisaną w przytoczonych fragmentach książki 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję dotyczącą różnic w kulturze w kontekście konfrontacji narratora z riksarzami • wypowiada się na temat Herodota • omawia obraz PRL-u 	2	II.1.1 II.1.2 II.1.3

	s. 126–128		Kapuściński, Herodot	<ul style="list-style-type: none"> • omawia obraz Indii zaprezentowany we fragmentach reportażu • odnajduje powiązania pomiędzy dziełem Herodota a wrażeniami Kapuścińskiego z pierwszego dnia pobytu w Indiach • omawia postawę narratora wobec rikszarzy • relacjonuje treść utworu <i>Podróże z Herodotem</i> Ryszarda Kapuścińskiego • przedstawia sposób ukazania krajów i narodów w tekście • określa funkcję dzieła Herodota w kompozycji utworu Kapuścińskiego • wypowiada się na temat gatunku, jaki reprezentuje tekst <i>Podróże z Herodotem</i> • definiuje reportaż na podstawie książki Kapuścińskiego 	<p>przedstawiony w <i>Podróżach z Herodotem</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym) • rozpoznaje aluzje literackie i symbole kulturowe 		<ul style="list-style-type: none"> *II.2.1 *II.2.3 II.2.4 II.3.1 II.3.2
*66. Współczesne trendy – przewodnik dla początkujących	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Współczesność”, s. 129–131	• Marcin Kołodziejczyk, <i>Trend-owaci</i> (fragmenty)	• pojęcia i terminy: reportaż • postać: Marcin Kołodziejczyk		<ul style="list-style-type: none"> • omawia zjawisko społeczne przedstawione przez Marcina Kołodziejczyka • wypowiada się na temat sposobu prezentacji zjawiska ukazanego w reportażu • analizuje język użyty w tekście i 	1	<ul style="list-style-type: none"> I.1.1 I.1.2 I.1.4 I.3.5 I.3.6

					<p>określa jego funkcję</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretuje tytuł reportażu • podejmuje dyskusję dotyczącą zjawiska opisanego przez Kołodziejczyka 		
*67. Czesława Miłosza temat do odstąpienia	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Współczesność”, s. 132–133 	<ul style="list-style-type: none"> • Czesław Miłosz, <i>Żegnajcie wyspy</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: esej 		<ul style="list-style-type: none"> • omawia pochodzenie eseju • prezentuje cechy gatunkowe eseju • wskazuje cechy eseju we fragmencie tekstu Czesława Miłosza <i>Żegnajcie wyspy!</i> • referuje poglądy narratora na temat wyspy • przedstawia stereotyp dotyczący postrzegania wyspy • omawia funkcjonowanie i znaczenie wyspy w różnych tekstach kultury • tworzy esej na wybrany temat 	1	<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.1.3</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.3</p> <p>*II.3.3</p>
68., 69., 70. i 71. Rok 1984 George’a Orwella	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Współczesność”, s. 134–136 	<ul style="list-style-type: none"> • George Orwell, <i>Rok 1984</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: antyutopia, nowomowa, inwigilacja, Wielki Brat • postacie: George 	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza powieść George’a Orwella <i>Rok 1984</i> • przedstawia obraz państwa totalitarnego zaprezentowany w książce • definiuje pojęcie <i>antyutopia</i> na 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat funkcjonowania systemów totalitarnych w kontekście powieści Orwella • omawia fenomen reality show <i>Big Brother</i> w odniesieniu do powieści 	4	<p>*I.1.5</p> <p>*I.3.2</p> <p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p>

			Orwell, Winston Smith	podstawie powieści <ul style="list-style-type: none"> • prezentuje postawy bohaterów wobec systemu totalitarnego • analizuje nowomowę jako narzędzie propagandy i manipulacji • bierze udział w dyskusji na temat stopnia, w jakim państwo może kontrolować obywateli 	George’a Orwella <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje mechanizmy nowomowy charakterystyczne dla systemów totalitarnych • dostrzega związek języka z obrazem świata • rozpoznaje aluzje literackie i symbole kulturowe 		II.1.3 II.2.1 II.2.2 *II.2.3 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.3.4 II.4.2 II.4.3
72., 73., 74., 75. i 76. <i>Dżuma</i> Alberta Camusa	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Współczesność”, s. 137–139	• Albert Camus, <i>Dżuma</i> • Banksy, <i>Śmierć</i>	• pojęcia i terminy: parabola, egzystencjalizm, absurd, bunt, bohaterstwo, samotność, kronika • postacie: Albert Camus, Bernard Rieux, Jean Tarrou, Raymond Rambert, Joseph Grand, ojciec Paneloux, Cottard	• streszcza powieść <i>Dżuma</i> Alberta Camusa • opisuje świat przedstawiony utworu • omawia narrację powieści • wyjaśnia różne znaczenia słowa <i>dżuma</i> w utworze • analizuje odmienne postawy wobec epidemii przedstawione w powieści • omawia <i>Dżumę</i> jako parabolę • odnajduje elementy filozofii	• analizuje <i>Mit Syzyfa</i> Alberta Camusa w kontekście <i>Dżumy</i> • porównuje obrazy świata bez Boga w twórczości Camusa i Dostojewskiego • wskazuje idee łączące <i>Dżumę</i> i <i>Człowieka zbuntowanego</i> • odnajduje związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym) • interpretuje grafikę Banksy’ego w kontekście <i>Dżumy</i>	5	II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 *II.2.1 II.2.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2

				egzystencjalnej w <i>Dżumie</i>			II.3.3 II.3.4 II.4.2 II.4.3
77. i 78. <i>Czekając na Godota</i> Samuela Becketta	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Współczesność”, s. 140–142	• Samuel Beckett, <i>Czekając na Godota</i>	• pojęcia i terminy: teatr absurdu, egzystencjalizm • postacie: Samuel Beckett, Vladimir, Estragon, Pozzo, Lucky, Chłopiec	• relacjonuje treść dramatu • charakteryzuje bohaterów sztuki • wyjaśnia metaforyczne znaczenie postaci oraz ich imion • interpretuje postać Godota i czynność oczekiwania na niego • wypowiada się na temat działań podejmowanych przez bohaterów oczekujących Godota • interpretuje zmiany, jakie zachodzą w Pozzo i Luckym • przedstawia funkcję absurdu w dramacie	• wypowiada się na temat języka i aktu mowy w dramacie • porównuje postawy bohaterów <i>Czekając na Godota</i> i <i>Dżumy</i> wobec absurdu istnienia • dostrzega przemiany konwencji i praktykę ich łączenia (synkretyzm konwencji i gatunków) oraz związek języka z obrazem świata	2	*I.3.2 II.1.1 II.1.2 II.1.3 II.2.1 II.2.2 II.2.4 II.2.5 II.3.1 II.3.2 II.3.3 II.3.4
*79. i 80. <i>Miłość w czasach zarazy</i> Gabriela Garcii Márqueza	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział	• Gabriel Garcia Márquez, <i>Miłość w czasach zarazy</i>	• pojęcia i terminy: miłość, konwencja • postacie: Gabriel Garcia Márquez,		• streszcza powieść Márqueza • omawia dzieje miłości bohaterów • przedstawia ewolucję miłości oraz	2	II.1.1 II.1.2

	„Współczesność”, s. 143–145		Fermina Daza, Florentino Ariza		<p>jej rodzaje</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretuje symbolikę podróży w powieści • wypowiada się na temat funkcji konwenansu w powieści • podejmuje dyskusję dotyczącą różnych sposobów mówienia o miłości we współczesnej kulturze 		<p>II.1.3</p> <p>II.2.1</p> <p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.3</p> <p>II.3.4</p>
*81. i 82. <i>Gra o tron</i> George’a R.R. Martina	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Współczesność”, s. 146–149 	<ul style="list-style-type: none"> • George R.R. Martin, <i>Gra o tron</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: fantasy • postać: George R.R. Martin 		<ul style="list-style-type: none"> • omawia świat przedstawiony powieści • wypowiada się na temat narracji w książce • charakteryzuje głównych bohaterów powieści • omawia więzi społeczne przedstawione w <i>Grze o tron</i> • określa funkcje postaci fantastycznych w powieści • odnajduje wątki szekspirowskie w utworze • prezentuje sposób wykorzystania w utworze poglądów Machiavellego • podejmuje dyskusję na temat 	2	<p>II.1.1</p> <p>II.1.2</p> <p>II.1.3</p> <p>II.2.1</p> <p>II.2.4</p> <p>II.3.1</p> <p>II.3.2</p> <p>II.3.3</p> <p>II.3.4</p>

					fenomenu popularności serialu stworzonego na podstawie powieści		
*83. Facebook i jego twórca	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Współczesność”, s. 150 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>The Social Network</i>, reż. David Fincher 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: portal społecznościowy, Facebook • postacie: David Fincher, Marc Zuckerberg 		<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść filmu • charakteryzuje głównego bohatera, jego metody działania oraz osobowość • omawia relacje międzyludzkie zaprezentowane w filmie • przedstawia rolę dialogów w filmie • wypowiada się na temat znaczenia portali społecznościowych we współczesnym świecie 	1	II.1.1 II.1.2 II.2.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2
*84. Sherlock Holmes ludzkiego ciała	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Współczesność”, s. 151 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dr House</i>, David Shore 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: serial telewizyjny, konwencja, film medyczny, powieść detektywistyczna • postać: Gregory House 		<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje tytułowego bohatera serialu • podejmuje dyskusję na temat emocji wywoływanych przez zachowanie tytułowego bohatera • wskazuje elementy konwencji powieści detektywistycznej w serialu • wypowiada się na temat gry aktorskiej • wskazuje cechy wspólne wszystkich typów seriali, wpływających na ich komercyjny 	1	II.1.1 II.1.2 II.2.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2

					sukces		
85. Hamlet bardzo współczesny	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Współczesność”, s. 152	• <i>H.</i> , reż. Jan Kłata	• pojęcia i terminy: aluzja literacka, przestrzeń symboliczna, „Solidarność”, adaptacja	• określa, w jaki sposób został ukazany słynny monolog Hamleta w przedstawieniu Jana Kłaty • omawia funkcję przestrzeni, w jakiej rozgrywa się przedstawienie • analizuje funkcję nawiązania do <i>Procesu</i> Franza Kafki • interpretuje polską symbolikę pojawiającą się w spektaklu • charakteryzuje głównych bohaterów i określa, jakie typy społeczne reprezentują • wypowiada się na temat muzyki wykorzystanej w przedstawieniu • interpretuje znaczenie kostiumów	• porównuje przedstawienie Kłaty z tekstem dramatu Williama Szekspira • podejmuje dyskusję na temat nowatorskich środków wyrazu użytych w spektaklu • zestawia <i>H.</i> z innymi realizacjami scenicznymi bądź filmowymi <i>Hamleta</i> Williama Szekspira • dostrzega przemiany konwencji i praktykę ich łączenia (synkretyzm konwencji i gatunków)	1	II.1.1 II.1.2 II.2.1 *II.2.2 II.2.4 II.2.5 II.3.1 II.3.2 II.3.3 II.3.4 *II.3.4 II.4.2
WSPÓŁCZESNOŚĆ – NAUKA O JĘZYKU							
86. Perswazja a manipulacja językowa	• podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i> , dział „Współczesność”, s. 153–154	• Mira Montana Czarnawska, <i>Jak się bronić przed indoktrynacją</i> (fragment)	• terminy i pojęcia: perswazja, manipulacja, propaganda, nowomowa, język reklamy, slogan	• wymienia rodzaje technik perswazyjnych • odróżnia perswazję od manipulacji • wskazuje podstawowe sposoby manipulacji językowej	• analizuje język dowolnej reklamy • poddaje analizie język polityków, wskazując elementy manipulacji językowej • tworzy slogan	1	*I.1.5 I.1.9 *III.1.1

				<ul style="list-style-type: none"> • określa cele stosowania nowomowy • wylicza cechy języka propagandy komunistycznej • omawia specyfikę języka reklamy • podaje przykłady perswazji i manipulacji z życia codziennego oraz tekstów kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje mechanizmy nowomowy charakterystyczne dla systemów totalitarnych • tworzy wypowiedzi ze świadomością ich funkcji sprawczej 		
WSPÓŁCZESNOŚĆ – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE							
87. Podsumowanie wiadomości na temat współczesności	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Współczesność”, s. 155 	<ul style="list-style-type: none"> • Zygmunt Kubiak, <i>Brewiarz Europejszyka</i> (fragmenty) • Edwin Bendyk, <i>Koniec postępu</i> (fragmenty) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia i terminy: kres wizji postępu, mutacja cywilizacyjna, kres rewolucji, endogenna teoria wzrostu, brewiarz 	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje opinie autorów na temat współczesności • wyjaśnia pojęcie <i>brewiarz</i> • tłumaczy różnicę, o której mówi Zygmunt Kubiak • omawia model gospodarki zaprezentowany przez Bendyka • ustosunkowuje się do twierdzenia, że we współczesnej gospodarce głównymi czynnikami wzrostu są wiedza i innowacje • porównuje oba teksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat teorii Fukuyamy • podejmuje dyskusję z twierdzeniami zawartymi w obu tekstach • przedstawia własne stanowisko wobec poglądów obu autorów i je uzasadnia • rozpoznaje retoryczną organizację wypowiedzi • odnajduje inne teksty zawierające opinie o kulturze czasów wojny i okupacji – zestawia je z tekstami Kubiaka i Bendyka 	1	I.1.1 *I.1.1 I.1.2 *I.1.2 I.1.5

88. Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik do języka polskiego <i>Ponad słowami</i>, dział „Współczesność”, s. 156–157 	<ul style="list-style-type: none"> • mapa myśli 	<ul style="list-style-type: none"> • tło historyczne epoki • współczesna nauka i oświata • sztuka współczesna • najważniejsze motywy w kulturze współczesnej • typowe postacie literackie • popularne gatunki literackie 	<ul style="list-style-type: none"> • selekcjonuje i hierarchizuje wiadomości zdobyte podczas lekcji • powtarza i utrwała wiadomości 	<ul style="list-style-type: none"> • powtarza wiadomości przeznaczone dla zakresu rozszerzonego • rozpoznaje aluzje literackie i symbole kulturowe 	1	I.2.1 I.2.3 *II.2.3
89. Test sprawdzający						1	
90. i 91. Praca klasowa						2	

Plan wynikowy dla Zasadniczej Szkoły Zawodowej – Nowa podstawa programowa (klasa I, II, III). Realizowany podręcznik „Zrozumieć świat”.

Uwagi o realizacji:

- niezależnie od wszelkich propozycji, metod i form pracy wzorowy polonista codziennie stosuje niepisaną metodę pracy: **metodę szczególnej troski o ucznia najslabszego**. Z wymagań podstawowych wybierze te, które uczniom mającym problemy szkolne dadzą możliwość odniesienia sukcesu, tak potrzebnego każdemu człowiekowi. Obok pracy z najzdolniejszymi uczniami, praca z uczniami najslabszymi – stanowić powinna wielką nauczycielską satysfakcję.
- materiał zaplanowany przy realizacji **2 lekcji języka polskiego w tygodniu** (60 godzin w ciągu roku szkolnego),
- materiał zgodny z nową **Podstawą Programową**,
- plan jest **propozycją**, to nauczyciel **polonista** ostatecznie **decyduje** o doborze materiału, o kolejności i sposobach realizacji,
- z zaproponowanych wymagań podstawowych i ponadpodstawowych nauczyciel wybiera te, które zgodne są z jego **celami dydaktycznymi lekcji**,
- nauczyciel polonista z bogatej propozycji tekstów kultury zamieszczonych w podręczniku wybiera te, które odpowiadają mu w realizacji **celów edukacyjnych**, wynikających z programu nauczania języka polskiego, czyli z **obowiązkowej podstawy programowej**.

Materiał	Tematy lekcji	Wymagania podstawowe na ocenę mierną i dostateczną	Wymagania ponadpodstawowe na ocenę dobrą, bardzo dobrą i celującą w wypadku zadań wykraczających ponad podstawę programową	Liczba godzin
Czesław Niemen <i>Dziwny jest ten świat</i> Materiał ilustracyjny tematyczny	Jakie tematy poznamy w I klasie? Dziwny – to znaczy jaki? Dobry czy zły?	Uczeń: – zna wymagania programowe – poprawnie zapisuje tytuły książek i czasopism – sporządza opis bibliograficzny książki – omawia budowę podręczników – określa tematykę	Uczeń: – podaje własne propozycje lektur nadobowiązkowych – rozpoznaje i określa wartości symboli i haseł charakterystycznych dla XX w. – rozwija myśl: „Człowiek człowiekowi zgotował ten los” – wskazuje znanych sobie ludzi dobrej woli – podaje propozycje	1

		<p>przedstawionych ilustracji i uzasadnia trafność ich doboru</p> <ul style="list-style-type: none"> – wypowiada się na temat tekstu Niemena, przedstawia własne stanowisko – określa wydzźwięk utworu 	naprawy świata	
<p>Stanisław Lem Rozmowa z pisarzem i fragment opowiadania</p>	<p>Wizja świata i ludzkości Człowiek – najwspanialsze stworzenie ziemskie</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prezentuje informacje o życiu i twórczości Lema – zapisuje je w formie notatki biograficznej – wyszukuje w tekście potrzebne informacje – formułuje własne pytania do wywiadu z Lemem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prezentuje opinie pisarza na temat internetu, mediów, globalizacji, religii – wyraża swoje sądy na te tematy – formułuje argumenty i kontrargumenty potrzebne do rozprawki „Dlaczego wizja świata i ludzkości, o której wypowiada się S. Lem, może budzić niepokój?” 	1
<p>Jerzy Liebert <i>Uczę się ciebie, człowieku</i></p>	<p>Uczymy się siebie. Uczymy się być człowiekiem lub Dlaczego tak trudno „być człowiekiem”?</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tworzy wyrażenia i zwroty ze słowem „człowiek” – określa formę fleksyjną tego wyrazu – poprawnie stosuje w zdaniu formy czasowników: „umieć”, „rozumieć” – wskazuje adresata wiersza – precyzuje sens utworu – wypisuje z różnych źródeł aforyzmy o 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie związków frazeologicznych ze słowem „człowiek” i poprawnie się nimi posługuje, wyjaśnia osobliwości w odmianie rzeczownika „człowiek”, określa stosunek podmiotu lirycznego do adresata wypowiedzi 	1

		człowieku i stosuje je w swoich wypowiedziach		
Encyklika Jana Pawła II	Czego lęka się współczesny człowiek? lub Współczesny świat... dobry czy zły?	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie wyrazu „encyklika” – na podstawie tekstu wymienia lęki współczesnego człowieka	Uczeń: – formułuje główne myśli fragmentu – zabiera głos w dyskusji na temat „Czy wraz z postępem technicznym rozwija się duchowość człowieka?”	1
Tadeusz Różewicz <i>List do ludożerców</i> <i>Przepaść</i>	Prawda o nas w wierszach T. Różewicza lub Podam rękę potrzebującym lub Dlaczego „ludożercy”? lub Pomóżmy stojącym nad przepaścią	Uczeń: – określa typ liryki (liryka apelu) – rozumie pojęcie anafory i określa rolę tego środka w utworze (podkreśla samolubstwo, egoizm, snobizm, pychę człowieka) – rozumie znaczenie słów „megalomania”, „megaloman” i poprawnie stosuje je w zdaniu – wymienia skojarzenia i wyrazy bliskoznaczne do słowa „przepaść” – omawia sytuację liryczną ukazaną w wierszu – nazywa uczucia staruszki – określa postawę chłopca	Uczeń: – nazywa właściwe i niewłaściwe postawy między ludźmi (np. życzliwość, miłość, hojność, nietolerancja) – wskazuje nadawcę i odbiorcę utworu – zapisuje jednym zdaniem główną myśl utworu (np. wiersz apeluje o poprawę stosunków międzyludzkich) – wyjaśnia tytuł – interpretuje metafory – wskazuje cechy wiersza wolnego – nazywa środki artystyczne i określa ich funkcje	1
Filip Niedenthal <i>Apokalipsa teraz</i> Natan Tenenbaum <i>Modlitwa o wschodzie słońca</i>	Nasza ziemia przeżyła tragedię lub Modlitwa o	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie wyrazu „apokalipsa” – interpretuje tytuł – nazywa uczucia autora	Uczeń: – odtwarza przebieg wydarzeń – analizuje język tekstu – wyjaśnia funkcje wyrażeń i zwrotów z języka potocznego,	1

	szczęśliwy świat w świetle tragedii z 11 września w Nowym Jorku	relacji – określa narratora i typ narracji – określa funkcje tekstu – określa podmioty liryczne wierszy – wskazuje adresatów – wyjaśnia znaczenie wyrazów „litania”, „modlitwa” – uzasadnia tytuły	zdań pojedynczych i nagromadzonych czasowników – wymienia prośby, które podmioty liryczne kierują do Boga – formułuje własne prośby do Boga – analizuje budowę wierszy – porównuje utwory	
Stanisław Sojka <i>Tolerancja</i> Phil Bosmans <i>[Kim byłbym]</i>	Jak żyć? lub Jesteśmy sobie potrzebni! lub Nie zmarnować życia! lub Dekalog współczesnego człowieka	Uczeń: – określa podmioty liryczne utworów i ich postawy wobec życia – formułuje główne myśli utworów	Uczeń: – wyszukuje wersy nawiązujące do Biblii i uzasadnia celowość ich użycia – układa w formie haseł zalecenia dla współczesnego człowieka mówiące o tym, jak żyć – przygotowuje plakat, wyrażający treść wierszy	1
<i>Wizyta w Czarnolesie</i> K. Hoffmanowa Jan Kochanowski <i>Pieśń XIX</i>	Człowiek renesansu i jego wizja życia lub Żyć godnie... lub Co znaczy mieć „dobrą sławę”?	Uczeń: – wskazuje cechy epiki w tekście – określa elementy świata przedstawionego – wyjaśnia funkcje archaizmów – wyjaśnia znaczenie wyrazu „autobiografia” – przypomina wiadomości o życiu i twórczości poety – zna główne pojęcia związane z renesansem	Uczeń: – charakteryzuje postacie występujące w utworze – opowiada sytuację opisaną w tekście – w imieniu Jana Kochanowskiego redaguje zaproszenie adresowane do kanclerza Zamoyskiego – faktem z życia poety przyporządkowuje cytaty – wyjaśnia znaczenie archaizmów – „dobra sława” – dzisiaj, co	1

			oznacza? Plan do dyskusji na temat	
<p>Jan Parandowski <i>Niobe</i></p> <p><i>Lament Świętokrzyski</i></p> <p>Adam Mickiewicz <i>Do matki Polki</i></p> <p>Józef Wittlin <i>Stabat Mater</i></p> <p>Anna Kamińska <i>Stabat Mater</i></p> <p>Krzysztof Kamil Baczyński <i>Elegia o... [chłopcu polskim]</i></p>	<p>Ponadczasowy motyw matki cierpiącej i nieszczęśliwej w literaturze lub</p> <p>Co czują matki patrzące na cierpienie synów lub</p> <p>Miłość matki orężem w walce w obronie ojczyzny lub</p> <p>Tragiczne skargi matek w literaturze</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcie archetypu i podaje przykłady archetypów występujące w Biblii i mitologii – redaguje opis przeżyć wewnętrznych – wyjaśnia, w czym wyraża się solidarność Matki Boskiej z matkami całego świata – opisuje uczucia i zachowanie matki patrzącej na cierpienie syna – rozumie pojęcie motywu literackiego – odczytuje konteksty historyczne wierszy – określa podmioty liryczne i adresatów – określa nastrój utworów – omawia sytuacje liryczne – określa temat wiersza – wskazuje oraz określa nadawcę i odbiorcę monologu lirycznego – nazywa typ liryki (zwrotu do adresata) – wyszukuje metafory i określa ich sens – przenośny – zna cechy elegii 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna mit o Niobe, potrafi go opowiedzieć, – stosuje słownictwo nazywające uczucia i przeżycia Niobe po stracie swych dzieci – poprawnie odmienia liczebnik zbiorowy „czternaścioro” (dzieci) – rozumie znaczenie wyrazu „lament” – określa podmiot liryczny i adresatów lirycznych wyznań – wyjaśnia archaizmy w tekście – nazywa uczucia cierpiącej matki – wyjaśnia, na czym polega wykorzystanie motywu matki cierpiącej – redaguje notatkę – opisuje wybrane dzieło plastyczne wykorzystujące ten motyw – opisuje uczucia związane z rozstaniem z bliską osobą – określa kompozycję wiersza i sposoby poetyckiego obrazowania – określa funkcję pytania retorycznego – układa kilkudzaniową wypowiedź na temat typowości losu „chłopca polskiego” okresu wojny 	<p>2 godz. dla cyklu</p>

<p><i>Bogurodzica</i></p> <p>Ignacy Krasicki <i>Hymn do miłości ojczyzny</i></p> <p>Józef Wybicki <i>Pieśń legionów polskich we Włoszech</i></p> <p>Maria Konopnicka <i>Rota</i> <i>Pieśń o domu</i></p> <p>Jan Ziemiński <i>Wspomnienie o Marii Konopnickiej</i></p>	<p>Tak modlili się nasi przodkowie lub Najstarsza pieśń ojczysta lub Co to znaczy „kochać ojczyznę” lub Teksty nad tekstami w polskiej kulturze</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – porównuje dwa sposoby czytania: indywidualny i chóralny – określa nadawcę i adresata pieśni – wypowiada się na temat pragnień ludzkich zgodnych z duchem tamtej epoki – poznaje utwór wielkiego oświeceniowego poety – czyta tekst ze zrozumieniem – uzasadnia patriotyczny charakter utworu – rozpoznaje cechy hymnu – rozpoznaje apostrofę i jej adresata – poznaje historię hymnu, nawiązuje do faktów historycznych – wyjaśnia różnice w różnych wersjach tekstu hymnu – korzysta z przypisów – wyjaśnia, jaką rolę odgrywał i odgrywa hymn narodowy – rozumie znaczenie pojęcia „rota” – poznaje ważny utwór Marii Konopnickiej – czyta tekst ze zrozumieniem – wskazuje ważne środki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wypowiada swoje uwagi o przeczytanej pieśni – orientuje się w czasie powstania <i>Bogurodzicy</i> i funkcji, jaką ona pełniła w XV w. – rozumie znaczenie słowa „archaizm”, potrafi wskazać je w tekście – korzystając z przypisów, zastępuje archaizmy słownictwem współczesnym – orientuje się w biografii poety – na podstawie zdobytych informacji sporządza notatkę na temat znaczenia historycznego utworu i okoliczności jego powstania – formułuje główną myśl utworu – bada budowę hymnu (układ rymów, liczbę wersów, sylab w wersie) – wskazuje środki artystyczne (epitety, przenośnie, przetworzenia anaforyczne) – analizuje przemianę znaczeniową pojęcia „patriotyzm”, zwłaszcza w sytuacji jednoczenia się Europy – odczytuje symboliczne znaczenia słów: „więzy”, „pęta”, – wypowiada się na temat roli, idei utworu, uczuć w nim wyrażonych – omawia budowę utworu – wskazuje zaimki odnoszące się do podmiotu lirycznego 	<p>3 godz. dla cyklu</p>
---	---	---	---	----------------------------------

		<p>artystyczne i rolę, jaką odgrywają w tekście</p> <p>– wskazuje wyrażenia i zwroty o zabarwieniu dodatnim i ujemnym</p>	<p>– dostrzega różnice między <i>Pieśnią legionów polskich we Włoszech</i> a <i>Mazurkiem Dąbrowskiego</i></p> <p>– układa wpis do księgi w Muzeum Hymnu Narodowego</p> <p>– rozumie ogólny sens utworu</p> <p>– wskazuje i nazywa podmiot liryczny</p> <p>– wyjaśnia celowość apostrofy (przywiązanie do Boga)</p> <p>– wyjaśnia słuszność tytułu</p> <p>– wskazuje środki artystyczne, wpływające na powagę, na poczucie godności narodowej i na podniosły nastrój</p> <p>– formułuje obserwacje i uogólnienia na temat związków literatury z życiem narodu</p> <p>– klasyfikuje utwór do rodzaju, gatunku literackiego</p> <p>– opisuje sytuację, w jakiej została wykonana (odśpiewana) <i>Rota</i> M. Konopnickiej</p> <p>– odszukuje w różnych źródłach informacje na temat wydarzeń we Wrześni</p> <p>– uzasadnia obecność ilustracji</p>	
<p>Juliusz Słowacki <i>Testament mój</i></p> <p>Cyprian Norwid</p>	<p>Poetycki ponadczasowy testament</p> <p>lub</p> <p>Ojczyzna przede wszystkim</p> <p>lub</p> <p>Hołd dla</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– orientuje się w biografii poety</p> <p>– rozumie znaczenie słów „testament poetycki”</p> <p>– na podstawie wiersza zbiera informacje o J. Słowackim i jego twórczości</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– dostrzega najważniejsze motywy budujące utwór:</p> <p>a) obraz samotnego poety romantycznego</p> <p>b) wielka idea miłości do ojczyzny</p> <p>c) świetność przeszłości narodu polskiego</p>	2

<p><i>Fortepian Szopena</i></p> <p>Jan Zygmunt Jakubowski <i>O fortepianie Szopena</i></p>	<p>geniuszu lub Dwaj wielcy romantycy</p>	<ul style="list-style-type: none"> – cytuje strofę, w której znajduje się najważniejsze przesłanie do narodu – znajduje w wierszu przerwę i odpowiednio recytuje fragment zawierający ten środek stylistyczny – rozumie pojęcie alegorii i wskazuje ją w tekście (alegoria ojczyzny – tonącego okrętu) – orientuje się w biografii i dorobku artystycznym Norwida oraz Szopena – odczytuje utwór w kontekście wydarzeń historycznych i biografii artystów – wykorzystuje informacje z tekstu biograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> d) potęga poezji e) miłość do matki f) nakaz pozostawiony współczesnym i potomnym – formułuje teksty poetyckiego przesłania do współczesnych – precyzuje, w czym tkwi doskonałość muzyki Szopena – odczytuje symboliczne znaczenie zniszczenia fortepianu Szopena – przedstawia własną interpretację zakończenia utworu 	
<p>Ogłoszenie przykazań bożych – Dekalog</p> <p>Aleksander Rymkiewicz <i>Dekalog</i></p> <p>Przypowieść o dobrym Samarytaninie</p>	<p>Biblia w życiu codziennym lub Mądrość „Księgi nad księgami” lub Biblia – drogą przez życie lub Wciąż jesteśmy sobie potrzebni, zawsze możemy dzielić się z innymi</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – poznaje genezę Biblii, – poznaje zawartość Biblii – poznaje wpływ tematyki biblijnej na różne teksty kultury – zauważa ponadczasowość Biblii – zauważa wpływ Biblii na nasz język – rozumie znaczenie wyrazu „dekalog” – na podstawie wiersza wymienia skutki odrzucenia dekalogu przez człowieka 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – poznaje tytuły przypowieści biblijnych – wypowiada się na temat wyrażen i zwrotów zawartych w tytułach przypowieści – dyskutuje na temat poznanych związków frazeologicznych – w pracy w grupie poznaje wybrane przypowieści – w kontekście poznanej przypowieści dyskutuje na temat nauki zawartej w tekście – zapisuje poznane wyrażenia i zwroty 	<p>2</p>

		<ul style="list-style-type: none"> – podaje najistotniejsze informacje o przypowieści – podaje dosłowny i przenośny sens przypowieści – omawia postawę Samarytanina – odczytuje moralne przesłanie – posługuje się frazeologizmem „miłosierny Samarytanin” – poprawnie odmienia w l.p. i l.mn. wyraz „samarytanin” – wyjaśnia znaczenie frazeologizmów pochodzących z Biblii i poprawnie stosuje je w swoich wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> – poznaje albumy „Biblia w malarstwie i rzeźbie” lub inne źródła na temat – wyjaśnia za pomocą słowników wyrażenia i wyrazy: „czyn samarytański”, „caritas” – uzasadnia pisownię wyrazu „samarytanin” raz dużą, raz małą literą – wyjaśnia osobliwości w odmianie rzeczowników typu „poganin”, „samarytanin” – podaje przykłady osób, które można by nazwać współczesnymi samarytanami – zbiera argumenty do dyskusji „Jakie są skutki odrzucenia przez człowieka dekalogu?” 	
<p>Dzieje Noego.</p> <p>Potop</p> <p>Antoni Słonimski <i>Potop</i></p> <p>Władysław Chajec <i>Arka Noego</i> (rzeźba)</p> <p>Leopold Staff <i>Modlitwa</i></p> <p>Adam Ziemiński <i>Ziemia się zmienia</i></p>	<p>Opowieści biblijne wciąż inspirują lub</p> <p>Problem winy i kary w naszym życiu lub</p> <p>Czego uczy nas przypowieść o potopie?</p> <p>Spokojny świat, szczęśliwe życie codzienne – to</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje przypowieść jako gatunek – formułuje główną myśl przypowieści – zna autorów i dzieła sztuki, które nawiązują do przypowieści o potopie – dostrzega główną myśl utworu – wskazuje motyw winy i kary w różnych utworach – korzysta ze Słownika symboli, by wyjaśnić znaczenie symboliki w przypowieści – dostrzega związki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – streszcza przypowieść – wyjaśnia tytuł wiersza A. Słonimskiego – wskazuje w nim podmiot liryczny i adresata – interpretuje metafory – poznaje kolejne fragmenty Biblii, zna losy pierwszych ludzi – czyta ze zrozumieniem – wyodrębnia obrazy kolejnych zdarzeń – wskazuje istotne symbole (arka, gołąb, zielona gałązka) – stara się sformułować myśl przewodnią przypowieści (problem winy i kary) 	2

	ludzkie marzenia	<p>różnych utworów wykorzystujących ten sam motyw, rzeźby, filmy, malarstwo</p> <ul style="list-style-type: none"> – poznaje utwory współczesnych poetów – rozumie czytane teksty – redaguje tematy utworów – określa główną myśl wierszy – rozpoznaje środki artystyczne i określa ich rolę 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia środki wyrazu różnych tekstów kultury – wypowiada się na temat tytułów – nazywa uczucia podmiotów lirycznych – wskazuje anaforę i uzasadnia jej rolę w tekstach – zna wyznaczniki rozprawki – redaguje plan rozprawki do tezy: „Zgadzam się z poetą, Ziemia się zmienia!” 	
<p>Jan Kochanowski <i>Tren X</i></p> <p>Józef Wittlin <i>Tren XX</i></p> <p>Jan Matejko <i>Kochanowski nad zwłokami Urszulki (obraz)</i></p> <p>Władysław Broniewski <i>Obietnica</i></p>	<p>Cierpienie ma wymiar ponadczasowy lub Ból po stracie bliskich – to częsty motyw w tekstach kultury lub W każdej epoce cierpienie wpisane jest w ludzkie życie</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – określa główną myśl utworu poetyckiego – wyjaśnia zastosowanie porównania – rozpoznaje pytania retoryczne i wyjaśnia ich znaczenie w utworze – dostrzega inspiracje i nawiązania poetyckie – redaguje argumenty – poznaje inspiracje literaturą u innych twórców – poznaje współczesne treny – poznaje twórczość Jana Matejki – poznaje twórczość poetów współczesnych – dostrzega inspiracje i nawiązania do <i>Trenów</i> Jana Kochanowskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wypowiada się na temat idei życia pozagrobowego w różnych tradycjach religijnych – udowadnia, że <i>Tren X</i> ma charakter bluźnierczy (neguje wiarę w życie pozagrobowe) – zna kompozycję cyklu <i>Trenów</i> (<i>Tren X</i> – punkt kulminacyjny) – określa tematykę <i>Trenu X</i> – określa podmiot liryczny i adresata utworu – nazywa uczucia podmiotu lirycznego – dzieli utwór na części (nagromadzenie pytań o miejsce pobytu Urszulki; część apostroficzna) – redaguje wniosek końcowy do tematu lekcji – wskazuje na związki plastyki z literaturą – znajduje podobieństwa w 	2

		<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega różne sposoby pokazywania śmierci w dziełach plastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> temacie, w nastroju i w środkach wyrazu – poznaje wielkich twórców związanych z literaturą i sztuką renesansu – poznaje biogramy twórców – odszukuje na osi czasu właściwe informacje – charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu – stosuje słownictwo określające stan psychiczny podmiotów lirycznych – podaje własną interpretację obu wierszy – wskazuje na związki utworów z <i>Trenem</i> Jana Kochanowskiego – opowiada o genezie cyklu trenów pt. <i>Anka</i> (w 1954 r. umiera córka poety Joanna Kozicka) – określa rodzaj liryki 	
<p>Adam Mickiewicz <i>Romantyczność</i></p> <p>Bogusław Orliński <i>Romantyczność</i> (obraz)</p> <p>Władysław Broniewski <i>Ballady i romanse</i></p> <p>Mieczysław Jastrun <i>Romantyczność</i></p>	<p>Czucie i wiara przemawiają lub</p> <p>Zjawisko romantyzmu w polskiej literaturze</p> <p>Czym jest aluzja literacka?</p> <p>O romantyzmie mówią współcześni</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie osi czasu dokonuje próby zredagowania notatki na temat – poznaje informacje o życiu poety – rozumie czytany tekst – wypowiada się na temat różnych postaw, uzasadniając swoje zdanie – dostrzega związek między utworem literackim a dziełem plastycznym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna cechy notatki – posługuje się materiałami źródłowymi na temat, – wyjaśnia swoimi słowami hasło epoki wpisane obok osi czasu – orientuje się w biografii i twórczości A. Mickiewicza – opowiada treść utworu – określa rolę motto w utworze – odszukuje cytaty wyrażający stanowisko poety – wskazuje w utworze elementy tajemniczości, niezwykłości, 	2

	<p>lub O miłości poety..., na podstawie opowiadania M. Jastruna</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie czytany tekst – wskazuje nawiązania literackie, wyjaśnia celowość ich użycia – rozumie pojęcie aluzji literackiej – dostrzega w utworze cechy ballady – poznaje znaczenie pojęcia „aluzja” – wskazuje najważniejsze informacje w tekście M. Jastruna 	<p>ludowości</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje środki artystyczne tworzące nastrój – określa rolę motto w utworze – dostrzega podstawowe różnice między założeniami oświecenia i romantyzmu; wypowiada się na ten temat – uzasadnia dobór ilustracji B. Orlińskiego do tekstu A. Mickiewicza – czyta z podziałem na role – wskazuje nawiązanie do ballady A. Mickiewicza – wskazuje na podobieństwa i różnice obu utworów – wskazuje nawiązania do Biblii, uzasadnia celowość nawiązania – wskazuje elementy charakterystyczne dla ballady – wskazuje nawiązania do wierzeń ludowych – odnajduje przesłanie moralne – redaguje notatkę, uzasadnia tezę, że utwór W. Broniewskiego jest aluzją literacką – czym są teksty biograficzne? (głos w dyskusji) 	
<p>Adam Mickiewicz <i>Pan Tadeusz</i> (fragmenty) <i>Księga X</i></p> <p>Dorota Nosowska <i>„Pan Tadeusz” – do płaczu, do śmiechu, do</i></p>	<p>Ważne wątki największej epopei narodowej lub Tropem tajemnicy Jacka Soplicy</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – utrwala informacje na temat arcydzieła romantyzmu polskiego – pogłębia informacje na temat autora i jego dzieła – rozumie czytany tekst – porządkuje wydarzenia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna cechy epopei jako gatunku literackiego – czyta informacje zawarte w opisie bibliograficznym egzemplarza <i>Pana Tadeusza</i> – charakteryzuje młodego Jacka Soplęcę 	2

<p><i>podziwiania</i></p> <p>Ilustracje do epopei</p> <p>Andrzej Wajda <i>Pan Tadeusz</i></p>	<p>Jeden temat w wyobraźni różnych twórców kultury</p>	<p>w układzie chronologicznym</p> <ul style="list-style-type: none"> – redaguje plan wydarzeń – redaguje plan charakterystyki postaci – wypowiada się na temat filmu – czyta recenzję Doroty Nosowskiej – wyraża własny sąd na temat filmu w odniesieniu do tytułu, – zna wyznaczniki recenzji filmowej – redaguje recenzję filmu <i>Pan Tadeusz</i> – nazywa różne tworzywa – poznaje różne środki wyrazu – nazywa wrażenia i uczucia powodowane różnymi tekstami kultury 	<ul style="list-style-type: none"> – formułuje, porządkuje, wartościuje argumenty uzasadniające własne stanowisko dotyczące oceny bohatera – udowadnia, że Jacek Soplica jest postacią dynamiczną – czyta tekst ze zrozumieniem, – wypowiada się na temat przeczytanej recenzji – wypowiada się na temat filmu, odwołując się do jego treści – redaguje recenzję – poznaje dzieło literackie A. Mickiewicza, film A. Wajdy i ilustracje do tekstu – utrwała pojęcie „teksty kultury” 	
<p>Zofia Kossak <i>Krasicki na obiedzie czwartkowym</i></p> <p>Ignacy Krasicki <i>Ptaszki w klatce</i> <i>Przyjaciele</i> <i>Lew i zwierzęta</i></p> <p>Ignacy Krasicki <i>Pijaństwo</i></p> <p>Ignacy Krasicki – Książe oświecenia</p>	<p>Ignacy Krasicki Książe poetów w oświeceniowej Polsce</p> <p>Czy można zrozumieć smutek i rozczarowanie zwierząt?</p> <p>Pijaństwo – satyra ponadczasowa!</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia określenie „mecenat” – określa czas i miejsce wydarzeń przedstawionych w utworze – wymienia wybitne postacie oświecenia – prezentuje sylwetkę poety – na podstawie zebranych materiałów redaguje notatkę biograficzną – rozumie pojęcia alegorii, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje epokę oświecenia (na podstawie dodatkowych źródeł) – określa rolę literatury w życiu politycznym narodu w XVIII w. – ocenia wkład króla w rozwój kultury oświeceniowej – układa krzyżówkę o I. Krasickim i o epoce oświecenia – redaguje w imieniu króla zaproszenie na „obiad czwartkowy” – rozumie pojęcie „peryfraz”; układa peryfrazę (np. I. Krasicki 	<p>3</p>

	<p>Ignacy Krasicki – wielki obserwator lub Bawiąc, można wychowywać! lub Prawda o człowieku zawarta w bajkach i w satyrze</p>	<p>morale – zna cechy gatunkowe bajki – wypowiada się na temat uczniowskich przyjaźni, wykazuje różnice między koleżeństwem a przyjaźnią – ustala temat bajki – opowiada historię zajęczka – przypisuje zwierzętom cechy ludzkie – zna cechy satyry i wskazuje je w utworze – posługuje się pojęciami „dydaktyzm” i „moralizatorstwo” – wymienia na podstawie tekstu korzyści płynące z abstynencji, wskazuje na skutki nałogu – w kilku zdaniach przedstawia treść utworów – określa rolę, jaką poeta wyznaczył satyrze – wymienia zjawiska świadczące o zepsuciu świata przedstawionego w utworach – zna cechy rozprawki jako formy wypowiedzi – gromadzi odpowiednie słownictwo, potrzebne do wprowadzania argumentów</p>	<p>– księżę poetów, najwybitniejszy polski bajkopisarz) – udowadnia, że bajki są odbiciem ułomności natury ludzkiej – wskazuje na aktualność bajek – interpretuje bajkę, biorąc pod uwagę sytuację historyczną (rozbiór Polski) – odczytuje alegorię klatki z ptaszkami (niewola) – dostrzega ponadczasowość problematyki utworu – dostrzega ironię, określa jej rolę w utworze – redaguje pracę na jeden z tematów: „Nie udzieliłem przyjacielowi pomocy” (kartka z pamiętnika) lub „Mój przyjaciel” (dowolna forma wypowiedzi) – tworzy „portret” nałogowego pijaka – sprawnie posługuje się cytatami – wskazuje i komentuje puentę utworu – dostrzega ponadczasową wymowę satyry – charakteryzuje język utworu – analizuje język satyry – wskazuje zjawiska świadczące o zepsuciu współczesnego świata – zabiera głos w dyskusji na temat „Ignacy Krasicki jako</p>	
--	---	--	--	--

<p>Józef Tischner <i>Jak żyć?</i> <i>Czy warto i czy należy dobrze czynić?</i></p>	<p>Problem ludzkich słabości wciąż obecny w literaturze lub Codziennie dokonujemy wyborów</p>	<ul style="list-style-type: none"> – formułuje argumenty – poznaje postać wybitnego Polaka – czyta tekst ze zrozumieniem – określa główną myśl utworu – wyodrębnia problemy – „Topić smutki... i co dalej?” – formułuje argumenty do rozprawki 	<p>wychowawca współczesnego społeczeństwa”</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi na podstawie refleksji zredagować temat rozprawki – poznaje biogram autora – redaguje temat do tekstu – wymienia kolejne tematy, problemy wymienione w tekście – dokonuje próby odpowiedzi na pytania zawarte w temacie, stosuje właściwe słownictwo: pazerność, marzycielstwo, lojalność, słaba wola, liczne kompleksy – próba zredagowania ponadczasowego przestania zawartego w temacie 	
<p>Henryk Sienkiewicz <i>Quo vadis</i></p> <p>Monika Warneńska <i>Z wizytą u pana Sienkiewicza</i></p> <p>Na planie filmowym <i>Quo vadis</i></p> <p><i>Quo vadis</i> w adaptacji filmowej</p>	<p>Henryk Sienkiewicz, noblista, autor wielu powieści</p> <p>Tło historyczne – czyli czasy starożytne – jakie one były? Bohaterowie powieści lub Miłość</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – gromadzi i porządkuje materiały o pisarzu – prezentuje w dowolnej formie życie i twórczość Sienkiewicza (np. przygotowuje gazetkę poświęconą pisarzowi) – zna nazwiska wszystkich polskich laureatów Nagrody Nobla – określa czas i miejsce akcji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tworzy reklamę wybranego utworu Sienkiewicza – tworzy krzyżówkę poświęconą pisarzowi – wyjaśnia terminy związane z kulturą rzymską – wypowiada się na temat struktury społecznej cesarstwa rzymskiego – omawia wierzenia i zwyczaje starożytnych Rzymian – zabiera głos w dyskusji 	<p>2</p>

	<p>Winicjusza i Ligii – niedościgły ideał?</p> <p>Istota adaptacji, istota recenzji filmowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia postacie historyczne i fikcyjne – gromadzi wiadomości o postaciach historycznych, – wymienia cechy prawdziwej miłości, – określa czas i miejsce akcji wymienia cechy prawdziwej miłości – nazywa uczucia i przeżycia bohaterów – streszcza dzieje miłości Ligii i Marka – wymienia cechy charakteru bohatera – analizuje postępowanie Winicjusza – zna istotę recenzji i główne wyznaczniki tej formy wypowiedzi (część informacyjna i krytyczna) – dzieli się swoimi wrażeniami po obejrzeniu filmu 	<ul style="list-style-type: none"> – w kilkudzaniowej wypowiedzi odpowiada na pytanie zawarte w temacie – ocenia bohatera – formułuje uzasadnienie swojej oceny – redaguje rozprawkę – ustosunkowuje się do recenzji zamieszczonych w różnych czasopismach – pisze własną recenzję obejrzanego filmu, pamiętając o wyraźnym zajęciu stanowiska 	
<p>Krystyna Siesicka <i>Zapach rumianku</i></p> <p>Elżbieta Jackiewiczowa <i>Tancerze</i></p>	<p>Nasi literaccy przyjaciele lub Dramaty naszych literackich przyjaciół lub Różne postawy bohaterów współczesnych powieści lub</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – poznaje fragment powieści współczesnej dla młodzieży – rozważa trudne problemy moralne – doskonalą formę rozprawki – dokonuje oceny i samooceny zachowań w trudnych życiowych sytuacjach – czyta w domu tekst 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia – określa elementy świata przedstawionego – precyzuje tematykę przeczytanego fragmentu utworu – określa narratora i rodzaj narracji – ocenia postępowanie bohaterów – przedstawia własny punkt widzenia 	2

	O naszych trudnych sprawach	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy bohaterów – redaguje sądy na temat różnych zachowań, odwołuje się do tekstu – formułuje własną ocenę sytuacji – uzasadnia trafność doboru tekstu E. Jackiewiczowej w tym rozdziale 	<ul style="list-style-type: none"> – redaguje wypowiedź o charakterze perswazyjnym skierowaną do Renaty – bierze udział w dyskusji na temat „Współczesna młodzież – naiwna czy odpowiedzialna?” – redaguje tezę i argumenty do rozprawki: „Świadome macierzyństwo...” – wykorzystuje w pracy zebrane słownictwo: dylemat, zasady moralne, odpowiedzialność, cynizm, konsekwencja, uczciwość, prawość – pracuje z tekstem, – ocenia postawę Teresy – ocenia postawę Wojtka – ocenia postawę Huberta – ocenia postawę Klary – stosuje odpowiednie słownictwo, np.: zdrada, solidarność, wierność sobie, spryt, uczciwość, lojalność – formułuje sądy na temat konsekwencji postępowania bohaterów 	
Bolesław Prus <i>Na wakacjach</i> <i>O Bolesławie Prusie – ze wspomnień Mariana Gawalewicza</i>	Różne postawy bohaterów noweli	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje elementy świata przedstawionego, – ocenia postawy obu bohaterów, nazywa ich uczucia – nazywa przeżycia głównego bohatera – wskazuje cechy noweli – czyta ze zrozumieniem ciekawostki z życia pisarza 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna wyznaczniki gatunkowe noweli – określa czas i miejsce utworu – wskazuje bohaterów pierwszoplanowych i drugoplanowych – zbiera informacje o narratorze – opowiada o pożarze z punktu widzenia dziewczyny – nazywa uczucia, przeżycia i 	1

		<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje w tekście nieznane informacje z życia pisarza 	<ul style="list-style-type: none"> określa stan psychiczny bohaterów – charakteryzuje głównego bohatera i wiejską dziewczynę – ocenia postawę bohaterów – rozwija myśl zawartą w ostatnim zdaniu noweli – redaguje artykuł do lokalnej prasy na temat pożaru 	
Magda Łuków <i>Milczący szary kumpel</i>	Na realizację marzeń nigdy nie jest za późno, co o tym sądzisz? lub Pasje i marzenia w naszym życiu	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – nadaje własne tytuły i śródtytuły tekstowi – gromadzi argumenty 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje w tekście cechy artykułu prasowego – zapisuje w punktach informacje z tekstu – tworzy gazetkę klasową (proponuje tytuły, tematy, stronę graficzną) 	1
Józef Conrad <i>Lord Jim</i> (fragmenty)	Bohater conradowski, idealista, a może postać tragiczna? lub Lord Jim, jego życie, jego problemy	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumie czytany tekst – wypowiada się na temat świata przedstawionego – charakteryzuje bohatera – wskazuje fragmenty dotyczące problemów Jima 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia najistotniejsze informacje na temat świata przedstawionego – ocenia postępowanie Jima w poznanych sytuacjach – na podstawie tekstu dokonuje charakterystyki pośredniej i bezpośredniej – gromadzi słownictwo do oceny postaci: tragizm postaci, poczucie winy, honor, prawość, wierność ideałom – redaguje plan do wypowiedzi „Tyle wiemy o sobie ile nas sprawdzono” (W. Szymborska) 	1
Leszek Kołakowski <i>O równości</i>	Rozważania o świecie, w	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumie czytany tekst 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – poznaje biogram autora 	1

	którym żyjemy lub Rozważania egzystencjalne	filozoficzny – korzysta ze słowników – określa temat wykładu i jego główne myśli – poznaje twórczość wybitnego współczesnego filozofa	– wyjaśnia znaczenie pojęcia „rozważania filozoficzne” w formie wykładu – czyta tekst ze zrozumieniem – odnajduje w tekście tezę, temat i główne założenia – odczytuje przesłanie zawarte w tekście – dyskutuje na temat poglądów zawartych w wykładach – formułuje własny sąd na temat równości z uzasadnieniem tego sądu – poznaje pojęcie „egzystencja”	
Jaga Hupała <i>Każde moje cięcie musi być lepsze</i>	Różne bywają drogi do sukcesu	Uczeń: – poznaje rzeczywistość w drodze do sukcesu zawodowego – poznaje konkretną sytuację związaną z realizacją marzeń ambitnej osoby – Jagi Hupała – poznaje rolę „pracy nad sobą”	Uczeń: – poznaje słownictwo związane z karierą zawodową: kreatorka, stylistka, studio, dyscyplina, konsekwencja, sukces – próba redagowania odpowiedzi na pytanie „Czym jest sukces?” – w pracy wykorzystuje cytaty z tekstu	1
Żywy bohater – spotkanie z kapitanem Tadeuszem Wrone	Ludzie godni naśladowania żyją obok nas	Uczeń: – poznaje niecodzienną historię lądowania Boeinga 767 na lotnisku Warszawa Okęcie w dn. 01.11.2011 r. – poznaje bohatera wydarzenia – ocenia bohatera na podstawie wypowiedzi kapitana i jego bliskich	Uczeń: – czyta uważnie tekst – wskazuje zdania i zwroty mówiące o dramatycznych wydarzeniach – ocenia Tadeusza Wrone, redaguje „portret bohaterskiego kapitana” – zwraca uwagę na cechy psychiczne kapitana – redaguje notatkę do tematu	1

			lekcji	
RobertKubica.blog.onet.pl	Droga na szczyt prowadzi przez naukę, wytrwałość i szczęście	Uczeń: – poznaje postać mistrza, który imponuje wielbicielom Formuły 1 – poznaje rolę marzeń w dążeniu do celu – ocenia ryzyko w życiu każdego sportowca	Uczeń: – przedstawia sylwetkę Roberta Kubicy – sporządza kalendarium wydarzeń z życia mistrza – wymienia uwarunkowania decydujące o sukcesie, odwołując się do tekstu – wymienia cechy charakteru decydujące o realizacji trudnych zadań – szuka informacji w internecie na temat mistrza	1
				40

*Około 15 godzin należy zaplanować na lekcje związane z IV rozdziałem. W nim formy pracy wynikają z sugerowanych form ćwiczeń. Część materiału językowego należy zrealizować łącznie z materiałem literackim. To nauczyciel zawsze decyduje o metodach i formach pracy.

*Około 5 godzin należy zaplanować na inne wydarzenia polonistyczne, np. film, teatr, spotkania z ciekawymi ludźmi, uroczystości szkolne, wycieczki, wybraną przez uczniów lekturę.

Ogółem: 40 + 15 + 5 = 60 godzin

PROPOZYCJA PLANU WYNIKOWEGO DWUSTOPNIOWEGO DO PODRĘCZNIKA „ZROZUMIEĆ ŚWIAT” DLA KLASY II ZASADNICZEJ SZKOŁY ZAWODOWEJ

ROZDZIAŁ KOCHAM CIĘ ŻYCIE

Materiał	Tematy lekcji	P Wymagania podstawowe na ocenę dostateczną i dopuszczającą	PP Wymagania ponadpodstawowe na ocenę dobrą, bardzo dobrą i celującą przy zadaniach wykraczających ponad podstawę programową	Liczba godzin
Wojciech Młynarski <i>Kocham cię, życie</i>	Kocham cię, życie ...	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • określa stan psychiczny osoby mówiącej • określa temat utworu • wyjaśnia (na podstawie tekstu), na czym polega miłość do życia • rozumie znaczenie słowa „afirmacja” i posługuje się nim 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • nazywa środki artystyczne • poznaje i analizuje różne teksty kultury związane z tematem • znajduje wspólny temat dla poznanych tekstów kultury 	1 godzina lekcyjna
Wywiady: Refleksje znanych ludzi o życiu Kinga Baranowska <i>Chcę oddać to, co dostałam</i>	Pasje i realizacja marzeń może być celem życia	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem wypowiedzi sławnych ludzi • wypisuje sądy, z którymi się zgadza i z którymi się identyfikuje Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat treści • dokonuje oceny postaci • wypowiada się na temat poglądów Kingi Baranowskiej 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • prezentuje własne argumenty Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • gromadzi argumenty związane z tematem lekcji • redaguje plan do wypowiedzi związanej z tematem • interpretuje tytuł tekstu 	1 godzina lekcyjna
Wisława Szymborska	Wisława Szymborska	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • poznaje biogram autorki 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje język wiersza 	1 godzina lekcyjna

Materiał	Tematy lekcji	P Wymagania podstawowe na ocenę dostateczną i dopuszczającą	PP Wymagania ponadpodstawowe na ocenę dobrą, bardzo dobrą i celującą przy zadaniach wykraczających ponad podstawę programową	Liczba godzin
<i>Allegro ma non troppo</i>	...o życiu lub Świat jest piękny!	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje lirykę bezpośrednią • wskazuje podmiot liryczny • określa sytuację liryczną w wierszu • wyodrębnia obrazy poetyckie • redaguje wnioski do tematu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki artystyczne i określa ich funkcje • omawia rolę pytań retorycznych • wskazuje na oryginalność wiersza • uzasadnia właściwy dobór tekstu do tematyki rozdziału 	
<p>Władysław Grodecki</p> <p><i>Choć dziwny jest ten świat – to kocham go całym sobą</i></p> <p>Józef Baran</p> <p><i>Elegia podróżnika</i></p>	<p>Co dają podróże?</p> <p>Władysław Grodecki</p> <p>lub</p> <p>Świat jest taki ciekawy!</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie tekstu wymienia cechy wędrowca • rozumie znaczenie wyrazu „globtroter”; posługuje się nim w swojej wypowiedzi • zbiera argumenty na temat korzyści płynących z podróży i podróżowania • czym jest dedykacja poety dla podróżnika? 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sporządza mapkę planowanej podróży W. Grodeckiego • podaje własną interpretację słów podróżnika Dobrze (...) niezależnie od wieku być zawsze młodym • interpretuje metaforę w wierszu Józefa Barana 	1 godzina lekcyjna
<p>Jasiek Mela</p> <p><i>Poza horyzonty (fragmenty)</i></p>	<p>Jak niemożliwe staje się możliwe</p> <p>lub</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznaje bliżej postać Marka Kamińskiego i Jaśka Meli • streszcza tekst • znajduje w tekście właściwe fragmenty do tematu lekcji • ocenia postacie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sporządza plan wydarzeń podróży Marka i Jaśka • redaguje plan do dyskusji: Pokonać siebie, pokonać bariery 	1 godzina lekcyjna

Materiał	Tematy lekcji	P Wymagania podstawowe na ocenę dostateczną i dopuszczającą	PP Wymagania ponadpodstawowe na ocenę dobrą, bardzo dobrą i celującą przy zadaniach wykraczających ponad podstawę programową	Liczba godzin
	Polubić siebie – co to znaczy?			
Jan Parandowski <i>Tułaczka Odyseusza</i> (fragmenty) Leopold Staff <i>Odys</i>	Cierpliwość i wierność zostały nagrodzone lub Jak Odyseusza różne znaki prowadziły do Itaki? Wszyscy jesteśmy Odysami	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• w formie równoważników zdań redaguje plan wydarzeń• opowiada o przygodach Odyseusza• charakteryzuje bohatera• orientuje się w biografii Homera• zna cechy epopei jako gatunku literackiego• odczytuje wiersz w sensie dosłownym i przenośnym (wyjaśnia występujące w tekście metafory)• podaje symboliczne znaczenie Itaki	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• sporządza mapkę wędrówki Odysa• klasyfikuje tekst do określonego gatunku• podaje wyznaczniki tego gatunku• układa peryfrazy do wyrazów Odys i Penelopa• charakteryzuje żonę Odyseusza• poprawnie zapisuje formy fleksyjne rzeczowników typu: Odyseja, epopeja, nadzieja• określa stosunek podmiotu lirycznego do życia• rozwija myśl zawartą w temacie• dostrzega i wyjaśnia aluzję literacką	1 godzina lekcyjna
<i>Tułaczka Odyseusza</i> Jana Parandowskiego	Wielkość i tragizm tułaczki Odyseusza	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• zna notkę biograficzną Homera• zna notkę biograficzną Jana Parandowskiego• zna genezę utworu	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• rozróżnia w tekście świat ludzkich namiętności i świat, którego bohaterem są bogowie• ocenia losy Odyseusza: wskazuje na wielkość jego	1 godzina lekcyjna

Materiał	Tematy lekcji	P Wymagania podstawowe na ocenę dostateczną i dopuszczającą	PP Wymagania ponadpodstawowe na ocenę dobrą, bardzo dobrą i celującą przy zadaniach wykraczających ponad podstawę programową	Liczba godzin
	lub Złożony charakter wędrówki Odysusza	<ul style="list-style-type: none"> • zna tło wydarzeń • opowiada o losie Odysusza • wskazuje w fabule dwa plany: realistyczny i fantastyczny • redaguje notatkę do tematu lekcji 	<p>czynów (miłość do żony i syna, tęsknota do ojczyzny, wytrwałość w walce z przeciwnościami losu)</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na tragizm losów bohatera (dwudziestoletnia tułaczka bohatera, osamotnienie, utrata przyjaciół i osób kochających, uzależnienie losów od boskich planów) • redaguje argumenty związane z tematem lekcji 	
<p>Np. Homer, <i>Odyseja</i> (fragmenty)</p> <p>Jan Parandowski <i>Tułaczka Odysusza</i></p> <p>Biblia, pielgrzymka Mojżesza</p> <p>Adam Mickiewicz, <i>Sonety Krymskie</i></p> <p>Henryk Sienkiewicz, <i>Latarnik</i></p> <p>Henryk Sienkiewicz, <i>W pustyni i w puszczy</i></p>	<p>Wędrówką życie jest człowieka...</p> <p>Edward Stachura Czy też tak sądzisz?</p> <p>lub</p> <p>Każdy z nas jest Odyssem, co zmierza do swej Itaki</p> <p>(Leopold Staff)</p> <p>Życie to podróż pełna przygód, radości, niebezpieczeństw</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje ze słownikiem, szuka znaczenia pojęć: wędrowiec, wygnaniec, tułacz, pielgrzym, motyw • wypowiada się na temat poznanych lektur i bohaterów literackich w związku z tematem • rozróżnia typy wędrówek bohaterów (wygnańcy, podróżnicy, pielgrzymi) • redaguje wniosek na temat obecności motywu wędrówki w literaturze na przestrzeni wieków • utrwała pojęcie ponadczasowości motywu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie motywu wędrówki, tułactwa i pielgrzymowania • wskazuje obecność motywu wędrowania w poznanych lekturach na przestrzeni wieków • rozróżnia typy wędrówek, np. skazani na tułactwo, wygnańcy ojczyzny, wędrówka ku wolności, szukanie sensu życia, życie pełne przygód, potrzeba wędrowania • nawiązuje do utworów poetyckich inspirowanych motywem wędrówki (Leopold Staff, Edward Stachura) • uzasadnia ponadczasowość motywu wędrówki w literaturze, żywotność i atrakcyjność tematu 	1 godzina lekcyjna

Materiał	Tematy lekcji	P Wymagania podstawowe na ocenę dostateczną i dopuszczającą	PP Wymagania ponadpodstawowe na ocenę dobrą, bardzo dobrą i celującą przy zadaniach wykraczających ponad podstawę programową	Liczba godzin
	i tajemnic			
Edward Stachura <i>Wędrówką życie jest człowieka</i> (dla chętnych, tekst ponadprogramowy)	Życie człowieka to wędrówka?	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • czyta tekst poetycki na poziomie dosłownym i przenośnym • przygotowuje interpretację głosową wiersza • redaguje notatkę do tematu lekcji 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje fragmenty nawiązujące do filozofii Epikura i Heraklita • określa funkcje środków stylistycznych • przygotowuje wypowiedzi na temat motywu wędrówki w literaturze 	1 godzina lekcyjna
Hymn o miłości <i>Pierwszy list św. Pawła do Koryntian</i> Czesław Miłosz <i>Wiara, Nadzieja, Miłość</i>	Cnoty chrześcijańskie w wierszach Czesława Miłosza	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • czyta tekst ze zrozumieniem • poznaje fragment Nowego Testamentu • wskazuje na podmiot liryczny i adresata utworu • tworzy wyrażenia i zwroty z wyrazami „wiara”, „nadzieja”, „miłość” • zna przysłowia o wierze, miłości • wskazuje przejawy wiary, nadziei i miłości w codziennym życiu • poprawnie odmienia i zapisuje słowo „nadzieja” 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na cechy hymnu • znajduje cytaty dotyczące roli i cech miłości • uzasadnia piękno i ponadczasowość utworu • podaje własną definicję miłości • porównuje definicje słownikowe z poetyckimi określeniami Miłosza • redaguje opowiadanie na tematy: Wiara przenosi góry lub Nadzieja daje nam siłę lub Każdy chce kochać i być kochanym 	1 godzina lekcyjna
Jan Kochanowski	Jaką filozofię życia wyznaje Jan	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat autora 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie słowa Fortuna 	1 godzina lekcyjna

Materiał	Tematy lekcji	P Wymagania podstawowe na ocenę dostateczną i dopuszczającą	PP Wymagania ponadpodstawowe na ocenę dobrą, bardzo dobrą i celującą przy zadaniach wykraczających ponad podstawę programową	Liczba godzin
<p><i>Pieśń XXI</i></p> <p>Jan Kochanowski</p> <p>Fraszki:</p> <p><i>O miłości</i></p> <p><i>Do dziewczki</i></p> <p><i>Raki</i></p> <p><i>Ku muzom</i></p> <p><i>Do gór i lasów</i></p>	<p>Kochanowski w <i>Pieśni XXI</i>?</p> <p>lub</p> <p>Fortuna w życiu człowieka</p> <p>Fraszki Jana Kochanowskiego to rodzaj pamiętnika humanisty</p> <p>lub</p> <p>Przestrogi, obawy i lęki Jana z Czarnolasu</p>	<ul style="list-style-type: none"> określa temat pieśni wskazuje cytaty stanowiące życiowe credo poety <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy fraszki określa podmiot liryczny fraszek określa tematykę fraszek posługuje się pojęciami „humanizm”, „humanista” 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje myśli poety analizuje budowę pieśni dostrzega elementy filozofii starożytnej i religii chrześcijańskiej <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> analizuje budowę wierszy określa funkcje zastosowanych środków artystycznych dokonuje klasyfikacji fraszek wg ich tematyki 	
<p>Leopold Staff</p>	<p>W hołdzie Janowi z Czarnolasu</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> interpretuje tytuł wiersza, wskazuje i nazywa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> dostrzega w wierszu echa humanizmu 	<p>1 godzina lekcyjna</p>

Materiał	Tematy lekcji	P Wymagania podstawowe na ocenę dostateczną i dopuszczającą	PP Wymagania ponadpodstawowe na ocenę dobrą, bardzo dobrą i celującą przy zadaniach wykraczających ponad podstawę programową	Liczba godzin
<i>Przedśpiew</i>	lub Postawa podmiotu lirycznego wobec świata w wierszu Leopolda Staffa <i>Przedśpiew</i>	<p>środki artystyczne – określa podmiot liryczny, wskazuje adresata w wierszu Leopolda Staffa</p> <ul style="list-style-type: none"> orientuje się w biografii autora rozumie pojęcia „afirmacja”, „akceptacja” i posługuje się nimi wskazuje podmiot liryczny wskazuje i nazywa środki artystyczne 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje metafory określa rolę poezji wyjaśnia, w czym tkwi tajemnica szczęśliwego życia analizuje budowę wiersza wyjaśnia, dlaczego poeci współcześni odwołują się do poezji Kochanowskiego wskazuje treści ponadczasowe w poznanych utworach 	
Miquel de Cervantes <i>Don Kichote</i> (fragmenty)	Marzenia i przemyślenia Don Kichota z Manczy	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje głównego bohatera pracuje z tekstem redaguje plan do charakterystyki bohatera 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> redaguje charakterystykę zewnętrzną i wewnętrzną bohatera ocenia postępowanie bohatera nazywa stany wewnętrzne bohatera poznaje znaczenie pojęcia <i>donkichoteria</i> 	1 godzina lekcyjna
Daniel Naborowski <i>Marność</i> Jan Kochanowski <i>O żywocie ludzkim</i>	Barokowa filozofia życia. Jaka ona jest? lub O życiu – Jan	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> poznaje twórczość poetów barokowych poznaje teksty poetów barokowych czyta teksty ze zrozumieniem formułuje wnioski na podstawie tytułów wierszy wskazuje w tekście wersy dotyczące życia ludzkiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> dokonuje próby sformułowania filozofii życia Daniela Naborowskiego i Jana Kochanowskiego na podstawie obu wierszy poszukuje związków treści wierszy z Księgą Koheleta redaguje wniosek do tematu lekcji z zastosowaniem cytatów z wierszy 	1 godzina lekcyjna

Materiał	Tematy lekcji	P Wymagania podstawowe na ocenę dostateczną i dopuszczającą	PP Wymagania ponadpodstawowe na ocenę dobrą, bardzo dobrą i celującą przy zadaniach wykraczających ponad podstawę programową	Liczba godzin
Księga Koheleta	Kochanowski i Daniel Naborowski			
Jan Andrzej Morsztyn Sonet <i>Do trupa</i> Wiersz <i>Niestatek</i>	Jan Andrzej Morsztyn – mistrz barokowej poezji lub Cechy poezji barokowej na podstawie wierszy Jana Andrzeja Morsztyna	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • poznaje poezję barokową • poznaje sylwetkę poety • określa rodzaj liryki • wypowiada się na temat tytułów • wskazuje liczne środki artystyczne • znajduje rozbudowane porównania • na podstawie wierszy redaguje wniosek na temat płci pięknej 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • nazywa środki i wskazuje anafory, hiperbole, oksymorony i antytezy • wskazuje puentę utworu • charakteryzuje poezję barokową • redaguje wniosek do tematu • dokonuje próby oceny barokowej poezji miłosnej na podstawie wierszy Jana Andrzeja Morsztyna 	1 godzina lekcyjna
William Szekspir <i>Romeo i Julia</i> (fragmenty)	Romans wszechczasów – <i>Romeo i Julia</i> lub Miłość bywa też bólem	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • orientuje się w biografii i twórczości Szekspira • zna wyróżniki dramatu jako rodzaju literackiego i tragedii jako gatunku dramatycznego • streszcza fragment „sceny balkonowej” • nazywa doznawane uczucia bohaterów 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • analizuje dialog Romea i Julii pod względem użytych środków stylistycznych (metafory, wykrzyknienia, pytania retoryczne) • wyjaśnia rolę prologu • redaguje list do ukochanej z zastosowaniem poznanych środków stylistycznych 	1 godzina lekcyjna

Materiał	Tematy lekcji	P Wymagania podstawowe na ocenę dostateczną i dopuszczającą	PP Wymagania ponadpodstawowe na ocenę dobrą, bardzo dobrą i celującą przy zadaniach wykraczających ponad podstawę programową	Liczba godzin
Cyprian Norwid <i>W Weronie</i>	Romantyczna interpretacja niewyjaśnionych zjawisk – Cyprian Norwid, <i>W Weronie</i> lub W hołdzie romantycznej parze	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • poznaje fragment twórczości Cypriana Norwida • wskazuje nawiązania do dramatu Szekspira • określa temat i nastrój wiersza • wyodrębnia obrazy poetyckie • wskazuje środki artystyczne • dostrzega kontrast między stanowiskiem ludzi i cyprysów wobec meteorytu 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje motywy romantyczne i określa ich funkcje • interpretuje metafory • opowiada się po stronie uczucia albo rozumu, argumentując swój wybór 	
Bolesław Prus <i>Lalka</i> (fragmenty)	Jak kochał Stanisław Wokulski – bohater <i>Lalki</i> B.Prusa	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • zalicza przeczytany tekst do epiki • uzasadnia swój wybór • orientuje się w dorobku literackim Prusa • sporządza plan przeczytanego fragmentu • streszcza go 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • podaje dowody kultu dla wielkiego romantyka występujące w przeczytanym fragmencie • rozumie znaczenie wyrazu „mezalians”, stosuje go w swojej wypowiedzi 	1 godzina lekcyjna

Materiał	Tematy lekcji	P Wymagania podstawowe na ocenę dostateczną i dopuszczającą	PP Wymagania ponadpodstawowe na ocenę dobrą, bardzo dobrą i celującą przy zadaniach wykraczających ponad podstawę programową	Liczba godzin
	lub Brak wzajemności boli	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat bohaterów wątku miłosnego: określa skalę ich uczuć 		
Adam Mickiewicz <i>Do M</i> ^{***}	Zniszczone nadzieje kochanków w wierszu A. Mickiewicza <i>Do M</i> ^{***} lub Miłość bywa też bólem	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> zna najważniejsze fakty z życia i twórczości poety (ze szczególnym uwzględnieniem związku Mickiewicza z Marylą Wereszczakówną) określa temat i nastrój wiersza nazywa uczucia podmiotu lirycznego (miłość, rozpacz, przywiązanie, rozczarowanie, tęsknota, oddanie) omawia język utworu: wskazuje archaizmy, dostrzega bogactwo metafor określa formę wiersza (list poetycki – liryka zwrotu do adresata) redaguje krótki list do ukochanej osoby z zastosowaniem porównań, wykrzykników, pytań retorycznych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> odwołując się do biografii poety, utożsamia podmiot liryczny z poetą wyodrębnia obrazy poetyckie i nadaje im tytuły wyszukuje i nazywa środki stylistyczne określa funkcję środków stylistycznych (wykrzykniki – zdradzają emocje, wzburzenie; pytania retoryczne – wskazują na niezrozumienie powodów rozstania; porównania – wzbogacają obrazowanie) dostrzega znaczenie wielokropka – zamyślenie, „zbieranie myśli” 	1 godzina lekcyjna
Aleksander Fredro <i>Śluby panieńskie</i>	Komedia o miłości czyli <i>Śluby panieńskie</i> Aleksandra Fredry	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia tytuł komedii charakteryzuje bohaterów nazywa ich uczucia i emocje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> w formie streszczenia przedstawia fabułę komedii analizuje budowę wewnętrzną utworu posługuje się terminami: „akt”, „scena”, 	1 godzina lekcyjna

Materiał	Tematy lekcji	P Wymagania podstawowe na ocenę dostateczną i dopuszczającą	PP Wymagania ponadpodstawowe na ocenę dobrą, bardzo dobrą i celującą przy zadaniach wykraczających ponad podstawę programową	Liczba godzin
(fragmenty)	Dlaczego śmiejemy się z komedii Aleksandra Fredry?	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza proces narodzin miłości ukazany w komedii <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przykłady komizmu języka, sytuacji i postaci • opracowuje kostiumy i scenografię • wygłasza z pamięci fragmenty utworu 	<p>„didaskalia”, „dialog”, „monolog”</p> <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzega ponadczasowe wartości komedii Fredry • wykonuje afisz teatralny • w grupie prezentuje wybrana scenę 	
Krystyna Siesicka <i>Do zakochania... jeden klik</i> (fragmenty)	Klikanie, a może pisanie? Dylematy Zosi, bohaterki opowiadania	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • świat przedstawiony w opowiadaniu • wypowiedzi ustne • przeżycia Zosi, praca z tekstem • formułowanie własnych sądów o problemie zawartym w temacie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • różne sądy na temat mężczyzn i miłości, praca z tekstem • na czym polegał konflikt pokoleń w opowiadaniu • sposoby komunikacji międzyludzkiej, wady i zalety, argumenty do dyskusji 	1 godzina lekcyjna
Stefan Żeromski <i>Ludzie bezdomni</i> (fragmenty)	Kim są ludzie bezdomni? lub Trudna miłość bohaterów powieści Stefana Żeromskiego	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznaje fragment twórczości Stefana Żeromskiego • charakteryzuje postać Tomasza Judyma i Joasi • redaguje krótką wypowiedź na temat miłości Judyma i Joasi 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • czym jest bezdomność bohaterów poznanego fragmentu powieści, głos w dyskusji • dwa różne obrazy bezdomności, praca z tekstem • co warunkuje szczęście w miłości?, plan do wypowiedzi ustnej 	1 godzina lekcyjna

Materiał	Tematy lekcji	P Wymagania podstawowe na ocenę dostateczną i dopuszczającą	PP Wymagania ponadpodstawowe na ocenę dobrą, bardzo dobrą i celującą przy zadaniach wykraczających ponad podstawę programową	Liczba godzin
Maria Dąbrowska <i>Noce i dnie</i> (fragmenty)	Dwoje ludzi, dwie miłości lub Bogumił i Barbara	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • poznaje fragment twórczości Marii Dąbrowskiej • poznaje parę bohaterów znanego utworu <i>Noce i dnie</i> • ocenia postaci • redaguje wnioski 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje dwie różne psychiki bohaterów powieści • formułuje sądy o modelu szczęścia Bogumiła i Barbary • ocenia dwa różne sposoby na osiągnięcie szczęścia w małżeństwie 	1 godzina lekcyjna
Zofia Nałkowska <i>Granica</i> (fragmenty)	Jakie bywają granice?	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • poznaje fragment twórczości Zofii Nałkowskiej • poznaje losy bohaterów • ocenia postać Zenona • dokonuje próby interpretacji tytułu powieści 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • dyskutuje na temat granic moralnych w życiu ludzkim na przykładzie losów Zenona • prezentuje swoje poglądy na temat szczęśliwej rodziny • redaguje plan do wypowiedzi: <i>Tak łatwo skrzywdzić bliskie osoby</i> 	1 godzina lekcyjna
Marek Hłasko <i>Śliczna dziewczyna</i> (fragmenty)	Portret pewnej dziewczyny namalowany słowami	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • zna wyznaczniki charakterystyki jako formy wypowiedzi • określa typ narracji • odszukuje w tekście charakterystykę bezpośrednią i pośrednią • opisuje wygląd bohaterki • notuje opinie chłopaka i przechodniów o bohaterce 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • dostrzega kontrast między wyglądem a zachowaniem dziewczyny • redaguje charakterystykę bohaterki • wskazuje właściwe fragmenty tekstu • stosuje cytaty w wypowiedzi 	1 godzina lekcyjna

Materiał	Tematy lekcji	P Wymagania podstawowe na ocenę dostateczną i dopuszczającą	PP Wymagania ponadpodstawowe na ocenę dobrą, bardzo dobrą i celującą przy zadaniach wykraczających ponad podstawę programową	Liczba godzin
		<ul style="list-style-type: none"> ocenia postawę bohaterki i jej chłopaka gromadzi materiał językowy do charakterystyki 		
Jan Twardowski Lubić, żeby kochać	O miłości – w felietonie Jana Twardowskiego	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy felietonu uzasadnia, że tekst Twardowskiego to felieton 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> bierze udział w dyskusji na temat: Ze wszystkich miłości najtrudniejsza jest miłość najbliższych 	1 godzina lekcyjna
Barbara Rosiek <i>Pamiętnik narkomanki</i> Phil Bosmans <i>Masz tylko jedno życie</i>	Czy narkotyki dają szczęście, a może niszczą szczęście? (na podstawie <i>Pamiętnika narkomanki</i>) Masz tylko jedno życie – redagujemy list do narkomanki lub Życie – to skarb bezcenny	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> określa typ narratora i rodzaj narracji podaje powody, dla których ludzie sięgają po narkotyki nazywa stany psychiczne bohaterki odtworzy etapy wchodzenia w nałóg zabiera głos w dyskusji na temat narkomanii Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> zna zasady pisania listu wykorzystuje cytaty z tekstu Bosmansa tworzy listę odpowiedzi odmawiających wzięcia narkotyku 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje cytaty komentuje refleksje autorki pamiętnika redaguje ciąg dalszy pamiętnika z zakończeniem optymistycznym, pesymistycznym Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> zbiera argumenty mające przekonać narkomankę do zmiany sposobu życia formułuje wypowiedzi o charakterze perswazyjnym redaguje list 	1 godzina lekcyjna

Materiał	Tematy lekcji	P Wymagania podstawowe na ocenę dostateczną i dopuszczającą	PP Wymagania ponadpodstawowe na ocenę dobrą, bardzo dobrą i celującą przy zadaniach wykraczających ponad podstawę programową	Liczba godzin
<p>Ewelina Zadrożna <i>Amant mimo woli</i></p> <p>Joanna Krzyczkowska <i>Te wspaniałe kobiety...</i></p> <p>Barbara Bardadyn <i>11 wspaniałych...</i></p>	<p>Trzej bohaterowie – trzy sposoby na karierę i życie</p> <p>lub</p> <p>Krystian, Monika a może Ronaldo, która z postaci zaimponowała tobie?</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • czyta trzy teksty ze zrozumieniem (może być praca w grupach) • zaprezentowanie postaci z zastosowaniem charakterystycznych dla danej osoby cech • próba oceny postaci • formułowanie wniosków do tematu: Droga do sławy – to trud i przyjemność 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocena trzech różnych dróg zdobywania satysfakcji i sławy • redaguje plan do wypowiedzi na temat: Różne drogi do wymarzonego szczęścia • ocenia troje różnych bohaterów, charakterystyka wewnętrzna i zewnętrzna 	<p>1 godzina lekcyjna</p>

ROZDZIAŁ *BYĆ CZY MIEĆ*

Materiał	Tematy lekcji	P Wymagania podstawowe na ocenę dostateczną i dopuszczającą	PP Wymagania ponadpodstawowe na ocenę dobrą, bardzo dobrą i celującą przy zadaniach wykraczających ponad podstawę programową	Liczba godzin
Pino Pellegrino <i>Być szczęśliwy</i> Treść rozkładówki do rozdziału <i>Być czy mieć</i> Dariusz Dusza <i>Być albo mieć</i>	Być szczęśliwy... lub Być czy mieć...? Oto jest pytanie! lub Współczesna cywilizacja sprzyja szczęściu, a może niszczy go? Szukam odpowiedzi w piosence Dżemu	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie tekstu Pino Pellegrino charakteryzuje współczesnego człowieka • wypisuje z tekstu złote myśli • gromadzi argumenty do odpowiedzi na pytanie zawarte w tekście • redaguje plan do wypowiedzi – głosu w dyskusji • omawia treść rozkładówki • nazywa środki wyrazu • uzasadnia trafność doboru nagrania zespołu Dżem 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wypowiada własny sąd o współczesnym człowieku • zabiera głos w dyskusji • redaguje rozprawkę na temat: Czy pieniądze dają szczęście? • uzasadnia odpowiedź argumentami • wypowiada się na temat rozkładówki, jej treści i sposobów wyrażenia przesłania • wskazuje postawy symbolizujące obie postawy: być i mieć • rozwija myśl: Pędzimy przez życie! 	1 godzina lekcyjna
Co na temat posiadania i bycia	O byciu i posiadaniu mówią znani i lubiani...	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem wypowiedzi sławnych 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • prezentuje własne argumenty 	1 godzina lekcyjna

mówią inni		<p>ludzi</p> <ul style="list-style-type: none"> wypisuje sądy, z którymi się zgadza i z którymi się nie identyfikuje tworzy pytania do ankiety na temat bycia i posiadania 	<ul style="list-style-type: none"> przeprowadza wywiad (z wybraną osobą) na temat: Być czy mieć? analizuje wyniki ankiety 	
<p>Józef Baran</p> <p><i>Bezradność</i></p> <p>Lechośław Kaczmarek</p> <p><i>Żebrak</i></p> <p><i>Nie mam dobrego serduszka</i></p>	<p>„Nie mam dobrego serduszka” rozmowa z Janiną Ochojską</p> <p>Tak naprawdę w życiu liczy się tylko jedno</p> <p>lub</p> <p>Zawsze podam rękę bezradnym</p> <p>Czym jest wolontariat?</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> interpretuje tytuł wiersza proponuje inny, własny tytuł omawia sytuację liryczną wymienia uczucia podmiotu lirycznego wskazuje metafory uzupełnia interpunkcję odpowiada na pytanie zawarte w temacie <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> czyta wywiad z Janiną Ochojską redaguje pytania, które zadałby bohaterce wymienia wartości ważne w życiu J. Ochojskiej wymienia cechy charakteru bohaterki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia uczucia odbiorcy utworu wskazuje cytaty tworzące nastrój wiersza, przeopojone tragizmem interpretuje metafory uzasadnia brak interpunkcji <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porządkuje fakty z życia Janiny Ochojskiej charakteryzuje bohaterkę – Portret niezwyklej kobiety posługuje się cytatami z wywiadu tworzy kodeks postępowania według J. Ochojskiej 	1 godzina lekcyjna
<p>Andrzej Sobczak</p> <p><i>Przeżyj to sam</i></p> <p>z repertuaru zespołu</p>	<p>Czy dla wszystkich starczy miejsca pod dachem nieba?</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> określa temat i nastrój tekstu ocenia wykonanie muzyczne, wrażenia wskazuje metafory i je wyjaśnia wymienia zjawiska, które oburzają i niepokoją 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> redaguje list otwarty z prośbą o pomoc dla potrzebujących redaguje pismo urzędowe w sprawie dotacji tworzy reklamę akcji charytatywnej 	1 godzina lekcyjna

<p>Lombard</p> <p>Edward Stachura</p> <p><i>Missa pagana</i></p> <p><i>Nie zamieniaj serca w twardy głaz</i></p>		<ul style="list-style-type: none"> • zna wyznaczniki listu otwartego • zna cechy stylu urzędowego <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie różnych źródeł redaguje notatkę o poecie • wymienia adresata wiersza • na podstawie wypowiedzi charakteryzuje podmiot liryczny • wymienia zjawiska społeczne i problemy poruszane w wierszu • uzasadnia trafność doboru ilustracji obok wiersza 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretuje tytuł • dostrzega stylizację językową • wskazuje adresata wiersza • redaguje opowiadanie <i>Świat za 100 lat</i> 	
<p>Jan Józef Szczepański</p> <p><i>Przed nieznanym trybunałem</i></p> <p>(fragmenty)</p>	<p>Życie za życie – świadectwo miłości bliźniego</p> <p>lub</p> <p>Czy istnieją granice ludzkich ofiar?</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • czyta tekst ze zrozumieniem • na podstawie różnych źródeł opowiada o ojcu Maksymilianie • gromadzi słownictwo opisujące przeżycia wewnętrzne Franciszka Gajowniczka, Niemców i więźniów • na podstawie tekstu charakteryzuje o. Kolbego • omawia zasady budowy pamiętnika 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • redaguje kartkę z pamiętnika (w imieniu wybranej postaci) z elementami opisu przeżyć wewnętrznych • zabiera głos w dyskusji <i>Czy istnieją granice ludzkich ofiar?</i> • rozwija temat roli bogactwa wewnętrznego w świetle osoby Maksymiliana Kolbego 	<p>1 godzina lekcyjna</p>
<p>Olga Tokarczuk</p> <p><i>Prawiek i inne czasy</i></p> <p>(fragment)</p>	<p>Los Izydora w świetle opowiadania</p> <p>lub</p> <p>Starość – jaka bywa</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w jednym zdaniu redaguje temat utworu • streszcza poznany fragment • wypowiada się na temat losu Izydora 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat stosunku bohatera do starości • nazywa przeżycia Izydora i Kluski • redaguje notatkę na temat pobytu ludzi starszych 	<p>1 godzina lekcyjna</p>

<i>Czas Izydora</i>	i jaka być powinna?		w domach opieki	
Andrzej Mogielnicki <i>Kiedy rozum śpi</i> (zespół Budka Suflera)	Gdy się rozum traci, diabeł się bogaci... Co o tym sądzisz?	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• czyta tekst i słucha piosenki Budki Suflera• określa temat utworu• gromadzi przysłowia o rozumie i głupocie• wymienia skutki braku rozumu w wybranych sytuacjach	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• wybiera wersy stanowiące tematy do rozprawek• opowiada sytuacje zaobserwowane w otaczającej rzeczywistości, ilustrujące cytaty z tekstu	1 godzina lekcyjna
William Szekspir <i>Makbet</i> (fragmenty)	Różne postawy wobec zbrodni lub Co to znaczy być „kaleką na duchu”?	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• poznaje sylwetkę wielkiego dramaturga• poznaje fragment dramatu Szekspira• wymienia cechy dramatu• wymienia osoby dramatu• wypowiada się na temat wydarzeń	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• precyzyjnie wypowiada się na temat tła wydarzeń• ocenia osoby dramatu• wskazuje wypowiedzi dotyczące przeżyć wewnętrznych bohaterów dramatu• wypowiada się na temat wyrzutów sumienia w osiąganiu spokoju wewnętrznego• ocenia dwie postawy bohaterów	1 godzina lekcyjna
Tadeusz Różewicz <i>Ojciec, Powrót</i>	Poetyckie portrety rodziców	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• określa podmioty liryczne utworów• określa nastrój wierszy• charakteryzuje rodziców z utworów Różewicza• wymienia wartości wyrażone w wierszach	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• wypowiada się na temat roli matki i ojca w rodzinie• tworzy psychologiczny portret idealnych rodziców• opowiada o relacjach z bliskimi• tworzy kodeks relacji w rodzinie• redaguje dedykację dla rodziców	1 godzina lekcyjna

<p>Czesław Miłosz</p> <p><i>Dwór, dar</i></p> <p>Julian Tuwim</p> <p><i>Sitowie</i></p> <p>Leopold Staff</p> <p><i>Wysokie drzewa</i></p> <p>Miron Białoszewski</p> <p><i>Szare eminencje zachwyty</i></p>	<p>Obrazy słowem malowane</p> <p>lub</p> <p><i>Można niewiele mieć, by wiele żyć</i></p> <p>(Jan Paweł II)</p> <p>lub</p> <p>Radość życia bywa bezcenna</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • czyta teksty ze zrozumieniem • charakteryzuje lirykę jako rodzaj literacki • wskazuje podmioty liryczne • określa sytuacje liryczne w wierszach • wyodrębnia obrazy poetyckie • przywołuje obrazy z dzieciństwa • radość życia w codzienności (praca z tekstem Mirona Białoszewskiego) • wypowiada się na temat radości życia w codzienności 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje język wierszy • wskazuje środki artystyczne i określa ich funkcje • znajduje wspólny temat dla wierszy • opisuje swój „kraj lat dzieciennych” • wykonuje ilustrację do wybranego wiersza • wyjaśnia znaczenie <i>szare eminencje</i> • redaguje wniosek do słów Jana Pawła II <i>Można niewiele mieć, by wiele żyć</i> • rozwija myśl: codzienność bywa radością życia 	1 godzina lekcyjna
<p>Antoine de Saint-Exupéry,</p> <p><i>Ziemia, planeta ludzi</i></p> <p>(fragmenty)</p>	<p>W życiu człowieka liczy się drugi człowiek</p> <p>lub</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisuje nazwy własne • charakteryzuje Mermoza • wyszukuje w tekście cenne sentencje • opowiada o zawodzie, który chciałby wykonywać w przyszłości, motywuje swój wybór 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje się w biografii autora • ustosunkowuje się pisemnie do jednej wyszukanej w tekście sentencji • ocenia wartość przyjaźni i omawia jej rolę w życiu człowieka 	1 godzina lekcyjna

	Przyjaźń bywa skarbem	<ul style="list-style-type: none"> redaguje twórcze opowiadanie: To był niezwykły lot, dbając o trójdzielność kompozycji 		
Anna Onichimowska <i>Samotne wyspy i storczyk</i> (fragmenty)	Jak to bywa z przyjaźnią między dziewczyną a chłopakiem? lub W przyjaźni różnie bywa lub Różne oblicza przyjaźni	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> określa narratora i typ narracji charakteryzuje język utworu omawia elementy świata przedstawionego redaguje plan wydarzeń ocenia postawy bohaterów tworzy wyrażenia i zwroty z wyrazem <i>przyjaźń</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> gromadzi przysłowia, sentencje związane z przyjaźnią opowiada o wydarzeniach z perspektywy Baśki i jej chłopaka redaguje list Baśki do narratora i jego odpowiedź 	1 godzina lekcyjna
Zofia Mierzyńska <i>Dolarów czar...</i> (fragmenty)	Sukces za wszelką cenę!	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pracuje z tekstem znajduje fragmenty dotyczące świata przedstawionego charakteryzuje bohaterkę ustosunkowuje się do tytułu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> redaguje wnioski dotyczące przeżyć wewnętrznych bohaterki wskazuje fragmenty obalające mity pobytu na obczyźnie przygotowuje się do dyskusji na temat emigracji 	1 godzina lekcyjna
Ryszard Kapuściński <i>Szachinszach</i> (fragmenty)	Bogactwo i jego niszcząca siła lub Władza i majątek	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> poznaje wybitnego reportażystę czyta ze zrozumieniem streszcza fragment redaguje wypowiedź związana z tematem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> zbiera argumenty do rozprawki: Bywa, że bogactwo demoralizuje ocenia świat przedstawiony w reportażu 	1 godzina lekcyjna

Ralph Waldo Emerson <i>Co to jest sukces?</i>	Czym jest sukces? lub Różne bywają ceny sukcesu	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • czyta tekst ze zrozumieniem • formułuje odpowiedź na pytanie zawarte w temacie • redaguje wniosek końcowy 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • prezentuje refleksje i sądy na temat sukcesu • redaguje własny tekst do tematu: Czym jest sukces 	1 godzina lekcyjna
Krzysztof Gąsiorowski <i>Nowa powieść</i>	Współczesna rzeczywistość w poezji lub Zawsze obecny będzie w naszym życiu konflikt pokoleń	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie wierszy charakteryzuje współczesną rzeczywistość • nazywa uczucia i refleksje podmiotów lirycznych podczas obserwacji rzeczywistości • opisuje świat młodzieży ukazany w wierszu <i>Nowa powieść</i> • wskazuje na kontrasty obrazów poetyckich 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje słownictwo świadczące o współczesności zdarzeń • wskazuje i interpretuje metafory • wskazuje ironię • ocenia trafność obrazów poetyckich • przeprowadza wywiad z poetą • redaguje reportaż <i>Świat wokół mnie</i> 	1 godzina lekcyjna
Sławomir Mrożek <i>Szczęśliwe wydarzenie</i> (fragment)	Groteska w utworze Sławomira Mrożka	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje twórczość S. Mrożka • wyjaśnia znaczenie pojęcia groteska • określa tematykę utworu • czyta tekst z podziałem na role 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wykazuje groteskowy charakter utworu • analizuje wybrane ogłoszenie prasowe (pod kątem poprawności języka, wieloznaczności) • redaguje własne ogłoszenie • przygotowuje inscenizację utworu 	
		Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • czyta tekst ze zrozumieniem 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • prezentuje sylwetkę poety • analizuje budowę wiersza 	

<p>Stanisław Grochowiak</p> <p><i>Telewizor</i></p>	<p>Przyjaciół, a może złodziej czasu?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje temat wiersza i nastrój • wybiera wersy zgodne z pytaniem w temacie 	<ul style="list-style-type: none"> • zbiera argumenty do rozprawki związanej z tematem lekcji 	
<p><i>Money, money, money...</i></p> <p>(teksty z prac uczniów)</p> <p><i>Acidland</i></p> <p>(słowa piosenki)</p> <p><i>Trzy rzeczy niecodziennej wartości</i></p>	<p>Zbawienna, a może niszcząca siła pieniądza?</p> <p>Co znaczy: brać życie, jakim jest</p> <p>lub</p> <p>Nie poddawaj się!</p> <p>W drodze do szczęścia są trzy rzeczy</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • czyta tekst ze zrozumieniem • wskazuje sądy, z którymi się identyfikuje <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat autora • interpretuje tytuł utworu • wypisuje z tekstu „złote myśli” <p>Uczniowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowują się do dłuższej formy wypowiedzi: Na podstawie poznanych utworów z rozdziału <i>Być czy mieć</i> rozwiń myśl Jana Pawła II <i>Zadaję sobie pytanie: dlaczego tylu bogatych ludzi bywa nieszczęśliwymi? I chyba znam odpowiedź na to pytanie...</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia sądy kolegów • prezentuje swoje przemyślenia dotyczące tematu <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwija wybrany cytat z piosenki • redaguje list do zespołu Myslovitz • tworzy kilkudzaniową reklamę przeboju • układa scenariusz teledysku do piosenki 	<p>1 godzina lekcyjna</p>

Phil Bosmans	najważniejsze			
--------------	---------------	--	--	--

ROZDZIAŁ HISTORIE WARTY POZNANIA

Materiał	Tematy lekcji	P Wymagania podstawowe na ocenę dostateczną i dopuszczającą	PP Wymagania ponadpodstawowe na ocenę dobrą, bardzo dobrą i celującą przy zadaniach wykraczających ponad podstawę programową	Liczba godzin
Aleksander Fredro <i>O sobie samym</i>	Dlaczego śmiejemy się z komedii Aleksandra Fredry?	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • poznaje biogram komediopisarza • gromadzi informacje o pisarzu • zna tytuły utworów A. Fredry • operuje takimi terminami, jak: akt, scena, dialog, monolog, didaskalia 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje epokę romantyzmu • pracuje z osią czasu • zna innych autorów epoki romantyzmu • redaguje notatkę biograficzną na temat A. Fredry • odwołuje się do tekstu, wyróżnia etapy życia pisarza 	1 godzina lekcyjna
Katarzyna T. Nowak <i>Kto kupi buty dla noblistki?</i> Maria i Przemysław Pilich <i>Alfred Nobel i jego nagroda</i>	Jak żyją noblistki? lub Kilka dni z życia noblistki lub Noblistka to też człowiek lub Filantrop z poczuciem winy lub Życie wielkiego	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • pracuje z tekstem, wyszukuje informacje o Wisławie Szymborskiej • samodzielnie sporządza notatkę • opanowuje pamięciowo dowolny utwór poetycki Szymborskiej Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • rozumie czytany tekst • zna genezę Nagrody Nobla • zna polskich noblistów • zna znaczenie słowa <i>filantrop</i> 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • korzystając ze słownika, wyjaśnia znaczenie terminu <i>limeryk</i> • podaje z tekstu przykład opinii • na podstawie znajomości życia i twórczości noblistki przeprowadza z nią improwizowany wywiad Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje Alfreda Nobla na podstawie fragmentów tekstów • wypowiada się na temat „poczucia winy” wielkiego wynalazcy • gromadzi argumenty do dyskusji nad problemem w temacie: Filantrop z poczuciem winy... 	1 godzina lekcyjna

Materiał	Tematy lekcji	P Wymagania podstawowe na ocenę dostateczną i dopuszczającą	PP Wymagania ponadpodstawowe na ocenę dobrą, bardzo dobrą i celującą przy zadaniach wykraczających ponad podstawę programową	Liczba godzin
oraz <i>Przyjaciółki Nobla</i>	wynalazcy			
Hanna Jodelka Weronika Ruszecka <i>Więcej dobra niż zła...</i>	Poeta miłości lub Świat jest dobry, ludzie są dobrzy	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• rozumie czytany tekst• poznaje biogram poety ks. Jana Twardowskiego• wyszukuje fragmenty na zadany temat• wyodrębnia etapy w życiu poety, odwołuje się do tekstu• wypisuje „złote myśli”, redaguje notatkę	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• redaguje tekst: Świat widziany oczyma poety Jana Twardowskiego• czyta wiersze poety• wybiera dowolny tekst do recytacji• redaguje argumenty do rozprawki: Jan Twardowski – to poeta miłości i pokoju	1 godzina lekcyjna
Ada Kondratowicz <i>ABC Olgi Tokarczuk</i>	Opinie Olgi Tokarczuk o współczesnym świecie	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• czyta wywiad Ady Kondratowicz z Olgą Tokarczuk• szuka w źródłach informacji o Oldze Tokarczuk• wybiera opinie, które są zaskakujące, ciekawe	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• wskazuje te opinie Olgi Tokarczuk, z którymi się identyfikuje• wskazuje te, z którymi się nie zgadza• redaguje biogram Olgi Tokarczuk	1 godzina lekcyjna
Tadeusz Ławicki <i>Między Serbinowem a Kalińcem</i>	Czy <i>Noce i dni</i> są powieścią autobiograficzną? lub Życie osobiste inspiruje	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• czyta tekst ze zrozumieniem• wymienia najważniejsze fakty z życia pisarki• rozumie istotę powieści autobiograficznej	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• poznaje fragmenty życia Marii Dąbrowskiej• szuka związków życia pisarki z fabułą <i>Nocy i dni</i>• podaje przykłady autobiografii w literaturze• redaguje wniosek do tematu lekcji	1 godzina lekcyjna

Materiał	Tematy lekcji	P Wymagania podstawowe na ocenę dostateczną i dopuszczającą	PP Wymagania ponadpodstawowe na ocenę dobrą, bardzo dobrą i celującą przy zadaniach wykraczających ponad podstawę programową	Liczba godzin
	pisarzy			
Ewelina Zadrozna <i>Każdy gol dla mamy</i> Kamil Bednarek <i>Inny nie będę</i> <i>Mechanik Roku o swojej pracy, o swoich pasjach</i>	Świat wokół nas jest ciekawy lub Warto poznawać pasjonatów lub Podziwiam te osoby	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • poznaje troje bohaterów, pasjonatów • omawia środowiska, w których żyją bohaterowie opowiadań • charakteryzuje kilka wspólnych cech, które łączy poznane osoby • redaguje tekst korespondencji do wybranej osoby 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • czyta tekst ze zrozumieniem • zaznacza fragmenty związane z cechami osobowości bohaterów • redaguje plan do wypowiedzi: To jest osoba, z którą chciałbym się zaprzyjaźnić • gromadzi właściwe słownictwo • gromadzi argumenty do dyskusji: Droga do sukcesu otwarta jest dla wszystkich Można wszystkich uczniów podzielić na trzy zespoły, które w ramach pracy domowej przygotowują prezentacje trzech bohaterów opowiadań	1 godzina lekcyjna

* Około 15 godzin należy zaplanować na lekcje związane z IV rozdziałem. W nim formy pracy wynikają z sugerowanych form ćwiczeń. Część materiału językowego należy zrealizować łącznie z materiałem literackim. To nauczyciel zawsze decyduje o metodach i formach pracy.

* Około 5 godzin należy zaplanować na inne wydarzenia polonistyczne, np. film, teatr, spotkania z ciekawymi ludźmi, uroczystości szkolne, wycieczki, wybraną przez uczniów lekturę.

Ogółem: 40 + 15 + 5 = 60 godzin

Plan wynikowy dwustopniowy do podręcznika „Zrozumieć świat” dla klasy III zasadniczej szkoły zawodowej

Material	Tematy lekcji	Wymagania podstawowe na ocenę dostateczną	Wymagania ponadpodstawowe na ocenę dobrą, bardzo dobrą i celującą w wypadku zadań wykraczających ponad podstawę programową	Liczba godzin
Mój podręcznik <i>Zrozumieć świat</i> dla klasy III	Moja ulubiona książka roku!	Uczeń: – ocenia okładkę, kolorystykę i treść – ocenia tematykę klasy III – czyta tytuły rozdziałów i spisy treści – ocenia oprawę plastyczną – wyraża swój sąd o podręczniku	Uczeń: – ocenia i nazywa różne teksty plastyczne w podręczniku – nazywa techniki malarskie – interpretuje tytuły rozdziałów – nazywa uczucia, jakie mogą pojawić się w związku z tytułem rozdziałów – wyraża swoje refleksje związane z zawartością podręcznika	1
Magdalena Czapińska <i>...ale jestem</i> Wisława Szymborska <i>Chwila</i> Adam Ziemianin <i>Przyda się taka chwila</i>	Jak żyć naprawdę? lub Życie może być piękne! lub Życie jest skarbem – dlaczego? W życiu piękne są tylko chwile?	Uczeń: – nazywa uczucia, jakie wzbudziły przeczytane utwory – określa rolę środków artystycznych w tekście – określa podmioty liryczne – wypisuje z tekstów „złote myśli” – w kilku zdaniach podaje najważniejsze informacje o autorach – określa tematykę wierszy	Uczeń: – redaguje w punktach prawdy o człowieku zawarte w tekście – wymienia wskazówki mówiące, jak żyć – tworzy w kilku zdaniach własną receptę na prawdziwe życie – doszukuje się analogii wiersza Wisławy Szymborskiej z tekstem Agnieszki Osieckiej i Adama Ziemianina – wyszukuje metafory określające życie – dostrzega nawiązanie Szymborskiej do poglądów Heraklita – bierze udział w dyskusji: „Jaki model życia warto wybrać, jeśli nic dwa razy się nie zdarza?” – omawia w poznanych wierszach stosunek	1

		<ul style="list-style-type: none"> –określa podmiot i adresata wiersza –dzieli się swymi refleksjami na temat życia i jego przemijania –wyjaśnia znaczenie frazeologizmu <i>przeciekać przez palce</i>	<p>podmiotów lirycznych do przemijania</p> <ul style="list-style-type: none"> –opisuje piękną chwilę z wakacji/życia, akcentując stan emocjonalny 	
<p>Wisława Szymborska <i>Nic dwa razy</i> Agnieszka Osiecka <i>Niech żyje bal!</i></p>	<p>Życie jest skarbem! lub Drugi raz nie zaproszą nas wcale...</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> –zna biogramy poetek –czyta teksty –znajduje wspólny temat dla obu tekstów –wskazuje przenośnie –swobodnie wypowiada się na temat tytułów –znajduje w tekście argumenty do tematu lekcji –formułuje argumenty do rozprawki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> –odczytuje znaczenie przenośni w utworach –wskazuje związki między poznanymi utworami Wisławy Szymborskiej, Agnieszki Osieckiej i Adama Ziemiałnina –omawia środki artystyczne –redaguje przesłanie wynikające z poznanych wierszy –proponuje argumenty do rozprawki związanej z tematem lekcji –redaguje plan rozprawki 	1
<p>Wywiad z Katarzyną Nosowską <i>Przemijania nie trzeba się bać</i> Monika Głuska-Bagan <i>Poradnik pozytywnego myślenia</i></p>	<p>Jak żyć? W świetle wypowiedzi znanych osób lub O czym warto w życiu pamiętać ... lub Nic dwa razy się nie zdarzy, więc żyjmy godnie!</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> –redaguje temat wywiadów –wymienia osoby wypowiadające się –wskazuje zdania „złote myśli” –ocenia ich przydatność w życiu codziennym –redaguje notatkę z zastosowaniem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> –wskazuje na związek tekstów z wierszami Wisławy Szymborskiej, Agnieszki Osieckiej i Adama Ziemiałnina –zbiera argumenty do rozprawki: <i>Trudne momenty to dar, bo one nas rozwijają</i> lub <i>Nasze życie jest tym, co z niego uczynimy</i> 	1

		słownictwa: przyjaciel, pozytywne myślenie, być sobą		
Jonasz Kofta <i>Radość o poranku</i> Miron Białoszewski <i>Skąd tyle radości</i> i <i>Mironczarnia</i>	I codzienność bywa radością lub Co o radości życia sądzą poeci?	Uczeń: –zna biogramy poetów –określa podmioty liryczne w wierszach –nazywa ich uczucia –określa nastrój w obu tekstach –wymienia obrazy poetyckie w tekstach –wymienia źródła codziennej radości wymienione w wierszach –wypowiada własne sądy na temat radości życia	Uczeń: –uzasadnia, że podmioty liryczne cechuje młodzieńcza radość życia –wyjaśnia funkcję środków artystycznych w budowaniu nastroju –uzasadnia sens zawarty w temacie lekcji –redaguje notatkę do tematu lekcji –wskazuje przykłady gry słownej w wierszu <i>Mironczarnia</i> –na podstawie wiersza <i>Mironczarnia</i> wyjaśnia znaczenie terminu <i>poezja lingwistyczna</i>	1
Krystyna Berwińska <i>Con amore</i> (fragm.) Tadeusz Konwicki <i>Kronika wypadków miłosnych</i> (fragm.) Jacek Hołówka <i>Wierność</i> (fragm.)	Trzej zakochani...trzy różne miłości lub Miłość niejedno ma imię...	Uczeń: –zna biogramy autorów –zna treść fragmentów powieści –streszcza poznane fragmenty –redaguje plan wydarzeń –zbiera informacje na temat trzech bohaterów: Andrzeja, Grzegorza i Wicia –pracuje z tekstem –redaguje sądy na temat	Uczeń: –ocenia postępowanie trzech bohaterów, odwołuje się do tekstów –redaguje wnioski z zastosowaniem odpowiedniego słownictwa: egoizm, altruizm, bezmyślność –redaguje notatkę lekcyjną do tematu lekcji –w związku z lekcją redaguje list do wybranego bohatera –zabiera głos w dyskusji na temat oportunistów i utylitaryzmu oraz na temat wierności –odwołuje się do postawy poznanych bohaterów	1

		postaw bohaterów –zna zasady pisania listu –prezentuje swoje przemyślenia na temat postaw osób zakochanych –czyta tekst filozoficzny –poznaje różne ludzkie postawy		
Krzysztof Kamil Baczyński ***[Niebo złote ci otworzę] Konstanty Ildefons Gałczyński <i>Rozmowa liryczna</i> Adam Ziemiański <i>Rozmowa bez słowa</i>	Strofy o miłości lub Życie szczęśliwe to życie w miłości lub Liryczne rozmowy o miłości	Uczeń: – orientuje się w biografii poety –określa podmiot liryczny i adresata wiersza – wypisuje wyrażenia i zwroty dotyczące „raju ziemskiego” oraz „kalekiego czasu” –wskazuje środki artystyczne –bierze udział w dyskusji na temat <i>Czy zgadzasz się z przysłowiem, że czas goi wszystkie rany?</i> –zna wyznaczniki liryki –określa podmioty liryczne i sytuacje liryczne w wierszach –redaguje notatki biograficzne o poetach	Uczeń: – nadaje tytuły obrazom poetyckim –wypowiada się na temat roli miłości w czasie wojny –określa funkcje środków artystycznych – ocenia przesłanie utworu (optymistyczne czy pesymistyczne) na podstawie tekstu –posługuje się pojęciami związanymi z liryką –redaguje wybrany tekst –udowadnia, że „wiersze to sposób rozmowy człowieka z człowiekiem” –określa funkcje środków językowych w utworach –nazywa środki stylistyczne –stosuje środki stylistyczne –redaguje wspólny wniosek dla kolejnych wierszy –wybiera wersy stanowiące tzw. złote myśli o miłości	1

		<ul style="list-style-type: none"> –określa tematy wierszy –nazywa uczucia wyrażone w utworach – znajduje wspólny temat dla kolejnych wierszy –uzasadnia sens tematu lekcji 		
<p>Karol Wojtyła <i>Przed sklepem jubilera</i>(fragm.)</p>	<p>„Miłość zwyciężyła niepokój” – jak doszło do małżeństwa Teresy i Andrzeja lub <i>Przed sklepem jubilera</i> jako „dramat wnętrza”</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> –orientuje się w twórczości literackiej Karola Wojtyły –przypomina cechy miłości z hymnu św. Pawła –wymienia fundamenty miłości bohaterów tekstu (odtwarza w punktach historię znajomości Teresy i Andrzeja) –próbuje określić gatunek utworu –nazywa dominującą formę wypowiedzi –wskazuje cytaty dotyczące przeżyć, uczuć, emocji bohaterów –wymienia „tajemnicze sygnały” miłości i przedmioty-symbole –wymienia wymagania, jakie miłość stawia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> –opowiada, jak doszło do małżeństwa –wypowiada własną opinię na temat związku bohaterów –tworzy kodeks postępowania dla małżonków –redaguje tekst życzeń ślubnych oraz zaproszenie i zawiadomienie o ślubie –wyjaśnia znaczenie „tajemniczych sygnałów” –określa funkcję tajemniczego jubilera –formułuje swoje refleksje na temat utworu –recytuje fragment tekstu –redaguje artykuł o miłości do pisma młodzieżowego –redaguje dedykację dla małżonków z okazji rocznicy ślubu –redaguje notkę biograficzną do tematu <i>Jan Paweł II autorytet wszechczasów</i> 	1

		człowiekowi		
Jan Twardowski <i>Śpieszmy się</i> Phil Bosmans <i>Życie znaczą kochać</i> Erich Fromm <i>O sztuce miłości</i> (fragm.)	Jakie refleksje wywołują wiersze księdza Twardowskiego? lub Spotkanie z księdzem Twardowskim lub Dwaj autorzy o miłości lub Co o miłości sądzą poeci i filozof?	Uczeń: –określa podmiot liryczny i adresata wiersza –wskazuje środki artystyczne –wypisuje z wiersza „złote myśli” –gromadzi aforyzmy na temat miłości –omawia wizję człowieka i świata według poety –podaje definicje wiary i nadziei –wypisuje wersy związane z tematem lekcji –rozwija myśl zawartą w wybranym wersie –zna notkę biograficzną obu poetów	Uczeń: –formułuje refleksje na temat miłości i śmierci –rozwija myśl <i>O miłości mają świadczyć czyny, nie słowa</i> –przygotowuje portfolio na temat motywu miłości od mitologii i Biblii po współczesność –udowadnia, że Jan Twardowski to poeta miłości, szczęścia i optymizmu –recytuje utwory poety –redaguje list do poety –redaguje wypowiedź o miłości w świetle rozważań filozofa –pisze rozprawkę na temat miłości: <i>Kto nie kocha, ten jest martwy jak kamień</i> lub <i>Miłość jest najaktywniejszą w człowieku siłą</i> –redaguje argumenty do rozprawki	1
Stanisław Wyspiański <i>Wesele</i> (fragm.) Beata Biały <i>Za to kochamy Polskę</i> (fragm.)	Kochać Ojczyznę... temat ważny i ponadczasowy! lub Za co kochamy Polskę? lub Różne obrazy miłości Ojczyzny	Uczeń: –poznaje biogram Stanisława Wyspiańskiego –poznaje fragment dramatu <i>Wesele</i> –poznaje genezę <i>Wesela</i> –czyta fragment z podziałem na role	Uczeń: –przedstawia genezę <i>Wesela</i> –zna budowę dramatu –nawiązuje do tła historycznego Polski –rozwija wypowiedź Poety <i>A to Polska właśnie!</i> –redaguje argumenty do rozprawki: <i>Różne bywają sposoby miłości Ojczyzny</i>	1

		<ul style="list-style-type: none"> –określa temat rozmowy –wyjaśnia znaczenie słów <i>A to Polska właśnie!</i> –ocenia bohaterów wywiadu –redaguje pojęcie <i>patriota, patriotyzm</i> –redaguje notatkę do tematu z utrwalonym słownictwem 		
Katarzyna Olkowicz <i>To mogło być właśnie tak</i> (fragm.)	Wojna wciąż powraca lub Co nasze pokolenie sądzi o latach wojny?	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> –cicho czyta tekst –wymienia osoby wypowiadające się w tekście –pracuje w grupach –wypowiada się w imieniu znanych aktorów –odwołuje się do tekstu w związku ze słownictwem: <i>patriota, kosmopolita, autorytety</i> –wymienia poznane utwory o tematyce wojennej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> –zbiera informacje do tematu <i>Wojna wciąż powraca</i> –znajduje informacje na temat przeżyć osób wypowiadających się –zbiera informacje na temat obecności obrazów wojennych w kinie i w literaturze –wskazuje fragmenty w wypowiedziach, z którymi identyfikuje się, uzasadnia wybór –redaguje argumenty do tematu <i>Wiele lekcji i wiele filmów jest lekcją patriotyzmu</i> 	1
Gustaw Herling-Grudziński <i>Wieża</i> (fragm. tekstuprzczytany	Samotność,cierpienie – tyle tego dookoła	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> –poznaje biogram autora –zna opowieść o Hiobie –poprawnie posługuje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> –wskazuje analogię między losem biblijnego Hioba a Trędowatym –podejmuje decyzje dotyczące losów 	1

w domu)		<p>się frazeologizmem <i>hiobowa wieść</i></p> <ul style="list-style-type: none"> –nazywa uczucia, doznania Trędowatego (Lebbrosa) –w imieniu Trędowatego pisze list opowiadający o jego życiu –wyszukuje fragmenty mówiące o czynnikach wpływających na zmianę życia bohatera –omawia możliwości pomocy człowiekowi znajdującemu się „nad przepaścią” –zna informacje na temat autora tekstu 	<p>wyimaginowanego człowieka znajdującego się w trudnej sytuacji, dokonuje wyborów, przewiduje konsekwencje działań</p> <ul style="list-style-type: none"> –wskazuje na związki biograficzne autora z tematyką jego utworów 	
<p>Dorota Masłowska <i>Między nami dobrze jest</i>(fragm.) Wywiad z Dorotą Masłowską <i>Kocham cię tak czy siak</i>(fragm.)</p>	<p>Między nami dobrze jest? lub I takie bywają relacje międzyludzkie</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – poznaje współczesną autorkę –poznaje fragment jej twórczości –zna budowę dramatu –czyta tekst, może być z podziałem na role –zwraca uwagę na didaskalia –wypowiada się na temat czasu, miejsca wydarzeń i osób dramatu –rozważa absurdy, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> –ocenia rolę języka potocznego –znajduje w tekście groteskowe widzenie świata i absurdalne sytuacje –uzasadnia absurdalność tytułu dramatu –redaguje rozbudowany wniosek –redaguje plan do wypowiedzi: <i>Ten tekst budzi smutne refleksje</i> 	2

		<p>jakimi posłużyła się autorka</p> <ul style="list-style-type: none"> –ocenia nastrój wydarzeń –ocenia język dialogów –ocenia postępowanie osób dramatu 		
<p>Zbigniew Herbert <i>Przesłanie Pana Cogito</i> Zofia Głódowska <i>Wspomnienie o Herbercie</i> Janusz Pasierb <i>Poeta jest twoim bratem</i></p>	<p>Dokąd wzywa Pan Cogito? lub Jak żyć? lub Czy poeta jest moim bratem?</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> –zna biogram poety –wypowiada się na temat wierszy –określa główną myśl utworu –zna cechy wiersza wolnego –redaguje notatkę –nazywa cechy charakteru poety –wyjaśnia sens tytułu wiersza –czyta ze zrozumieniem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> –wypowiada się na temat wiersza, uzasadnia wypowiedź cytatami z tekstu –wyjaśnia odwołania historyczne występujące w wierszu –charakteryzuje lata 50. w Polsce –nazywa cechy umysłu i charakteru Zbigniewa Herberta –nazywa środki artystyczne i wyjaśnia ich funkcję w tekście –wskazuje na rolę poezji w codziennym życiu – wskazuje przykłady 	1
<p>Konstanty Ildefons Gałczyński <i>Pieśń III</i> Adam Ziemianin <i>Daleś mi Panie</i></p>	<p>Co warto ocalić od zapomnienia? lub Zostawię po sobie ślad!</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> –charakteryzuje bohatera lirycznego wiersza (kim jest, w jakim jest wieku, co stanowi jego pasję) –analizuje język utworu (brak czasownikaw formie osobowej)– wskazuje środki stylistyczne zastosowane 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> –wyjaśnia celowość zabiegu językowego, jakim jest brak czasownika –podaje swoje wyjaśnienie, dlaczego w wierszu nie padają odpowiedzi –tłumaczy celowość „ubrania” w zdanie dwóch ostatnich wersów wiersza –podaje cechy pieśni jako gatunku poetyckiego –określa typ liryki –próbuję znaleźć korzenie zła i podaje swoją receptę na poprawę sytuacji 	1

		<p>przez poetę (pytanie retoryczne)</p> <ul style="list-style-type: none"> –przygotowuje album, teczkę tematyczną lub pracę pisemną, w których utrwała jakąś osobę albo wydarzenie –określa podmiot liryczny i adresata wiersza –precyzuje temat utworu –dostrzega zło w otaczającym świecie –podaje przykłady ludzi, którzy pozostawili po sobie trwałe ślad, wpisali się w historię ludzkości –redaguje kilkudzaniową wypowiedź na temat <i>Zostawiłem, zostawię po sobie ślad</i> 	<p>–zabiera głos w dyskusji <i>Wartościowe życie, czyli jakie?</i></p>	
<p>Władysław Stanisław Reymont <i>Chłopi</i>(fragm.)</p>	<p>Boże Narodzenie we fragmencie <i>Chłopów</i> Reymonta lub Tradycje łączą rodzinę i narody lub Stylizacja językowa i jej rola w <i>Chłopach</i></p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> –orientuje się w biografii i twórczości Reymonta –wyjaśnia znaczenie wyrazów <i>obyczaj, obrzęd</i> –redaguje opis zimowego krajobrazu –pracując z tekstem, notuje informacje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> –wyjaśnia celowość użycia przez narratora stylizacji gwarowej –tworzy scenariusz słuchowiska radiowego na podstawie wybranego fragmentu tekstu –przyjmuje rolę reżysera słuchowiska i wynikające z tego zadania –określa rodzaje stylizacji w poszczególnych tekstach –wyrazy gwarowe zapisuje w brzmieniu ogólnopolskim 	1

		<p>związane ze świętami Bożego Narodzenia</p> <ul style="list-style-type: none"> –charakteryzuje język utworu (stylizacja gwarowa) –barwnie opowiada o obyczajach pielęgowanychw swoim domu –bierze udział w przygotowaniu audycji radiowej –rozumie, czym jest stylizacja językowa –zna rodzaje stylizacji (archaizację, dialektyzację i stylizację środowiskową) –redaguje słowniczek gwary uczniowskiej 	–układa tekst, stosując gwarę podhalańską	
<p>Maria Pawlikowska-Jasnorzewska <i>Drzewo genealogiczne</i> Julian Tuwim <i>Wspomnienie</i> (tekst i piosenka w wyk. Czesława Niemena) <i>Kwiaty polskie</i>(fragm.)</p>	<p>Wspomnienia w wierszach Juliana Tuwima</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – określa wspólną tematykę obu tekstów –nazywa uczucia podmiotu lirycznego –redaguje zaproszenie na wieczór poezji śpiewanej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – redaguje opowiadanie z elementami opisu przeżyć wewnętrznych (przyrody) zatytułowane <i>Wspomnienie</i> –porównuje i ocenia tekst literacki i interpretację muzyczną 	1
<p>Marta Bednarska, Agnieszka Prokopowicz <i>Witaj szkolo...</i>(fragm.)</p>	<p>Przeszłość – to czas pełen wspomnień lub</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> –przedstawia osoby wypowiadające się 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> –nazywa stany psychiczne bohaterów –wskazuje na nieznanne fakty historyczne, o których 	1

Wspomnienia ze szkolnej ławy znanych ludzi	Wspomnienie – to nasza przeszłość!	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje w wybranej wypowiedzi najciekawsze wspomnienia (dowcipne, tragiczne, ciekawe) –nazywa uczucia bohaterów –wypowiada się na temat własnych wspomnień z pierwszego dnia w szkole 	<p>mówią bohaterzy</p> <ul style="list-style-type: none"> –dyskutuje na temat: Szkoła przed laty, a szkoła współczesna –redaguje argumenty do tematu: <i>Każde wspomnienie to nasza historia</i> 	
Gustaw Herling-Grudziński <i>Inny świat</i> (fragm.) <i>W każdej nacji są ludzie dobrzy i źli</i> (fragm.) Rozmowa z Gustawem Herlingiem-Grudzińskim	Jaki był ten „inny świat” z powieści Gustawa Herlinga-Grudzińskiego?	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> –rozumie znaczenie wyrazów <i>totalitaryzm, łagier</i>, używa ich w swoich wypowiedziach –określa tematykę utworu –wyjaśnia jego tytuł –odróżnia fakty od opinii –wyszukuje w tekście informacje na temat życia i pracy w łagrze –porządkuje, syntetyzuje informacje, redaguje notatkę –określa gatunek utworu (literatura faktu) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> –dzieli się swoją wiedzą na temat przyczyn deportacji Polaków na „niehumanitarną ziemię” –przedstawia genezę utworu –dostrzega kontekst historyczny i biograficzny utworu –ustosunkowuje się do stwierdzenia <i>Człowiek jest ludzki w ludzkich warunkach</i> –wypowiada się na temat celowości poruszania tak „ponurych” tematów 	1
Krzysztof Kamil	Sprzątanie duszy, czyli	Uczeń:	Uczeń:	1

<p>Baczyński Pokolenie Tadeusz Różewicz <i>Ocalony</i> i <i>Jak dobrze</i></p>	<p><i>Ocalony</i> Tadeusza Różewicza lub Tragedia ludzi wojny. Optymizm czy pesymizm wiersza Tadeusza Różewicza</p>	<ul style="list-style-type: none"> –zna biogram poety –dostrzega znaczenie pozytywnych i negatywnych doświadczeń w życiu człowieka –ustala temat utworu –określa bohatera wiersza, próbuje go scharakteryzować –omawia sposób prezentacji bohatera (liryka bezpośrednia, relacja świadka „widziałem”, budowa klamrowa) –wyszukuje środki stylistyczne (antonimy) –wskazuje fragmenty kojarzące się z Biblią –wskazuje źródła codziennych radości, sposobów jej wyrażania –jest świadomy ogromu zła, jakie niesie ze sobą wojna –określa podmiot liryczny i jego doznania związane z wojną (osoba mówiąca: ktoś, kto przeżył wojnę. Jej okrucieństwa zachwiały 	<ul style="list-style-type: none"> –bierze udział w dyskusji na temat „ciemności” w naszym życiu oraz porządkowania w nim chaosu i bałaganu –wnioskuję, że w obliczu tragedii człowiek nie musi być sam –wyjaśnia metaforyczny sens tematu lekcji –określa rolę antonimów w utworze –podaje charakterystyczne cechy poezji Różewicza –wyjaśnia, na czym polega dramat ukazany w wierszu (podmiot liryczny nie może się wyzwolić z koszmaru wspomnień wojennych, nie pozwalają mu one normalnie żyć, okaleczyły jego psychikę) –omawia funkcję powtórzeń: „Jak dobrze”, „mogę”, „jestem” –odpowiada na pytanie postawione w temacie (zwycięstwa optymizmu nad pesymizmem, wiara w triumf dobra nad złem) 	
--	---	---	---	--

		wiarę podmiotu lirycznego w drugiego człowieka, w odwieczny porządek rzeczy)		
Zofia Nałkowska <i>Medaliony</i> (fragm.)	Ludzie ludziom zgotowali ten los	Uczeń: –poznaje biogram autorki –poznaje temat jej utworu –streszcza historię kobiety leżącej przy torze –nazywa cechy charakteru bohaterki opowiadania –ocenia zachowanie bohaterów drugoplanowych –próbuję uzasadnić, na czym polegała tragedia człowieka uwikłanego w wojnę –wyjaśnia znaczenie motto zamieszczonego w utworze	Uczeń: –układa krótki komentarz do tematu lekcji –określa język utworu (surowa prostota, oszczędność wyrazu, reportażowy charakter) –doszukuje się współczesnego wymiaru dramatu (określa, czym kierują się ludzie w swym zachowaniu, przeczy mitom mówiącym o doskonałości naszego gatunku) –uzasadnia słuszność motto zamieszczonego w utworze	1
Miron Białoszewski <i>Pamiętnik z powstania warszawskiego</i> (fragm.) Magda Rozmarynowska <i>Warszawskie dzieci</i> (fragm.)	Świadek powstańców lub Dlaczego o wojnie trzeba dużo mówić?	Uczeń: – rozumie czytane teksty –przedstawia osoby występujące w tekście –opowiada o przeżyciach bohaterów	Uczeń: – wskazuje środki językowe zastosowane w utworze –określa celowość ich użycia –rozróżnia cechy: dziennika, pamiętnika, wywiadu –zna cechy literatury faktu	1

<p>Czesław Miłosz <i>Campo di Fiori</i></p>	<p>Wiersz <i>Campo di Fiori</i> – świadectwem ludzkiej pamięci czy zapomnienia?</p>	<p>Uczeń: –określa temat utworu (przemijanie rzeczy tego świata, znikomość bytu) –podaje ogólne informacje o Giordanie Brunie –wyraża stosunek podmiotu lirycznego do bohatera wiersza (przeżywa ze skazańcem jego tragedię i równie jak on dramatycznie odczuwa chłód tłumu) –wyjaśnia, na czym polega pesymizm wiersza (ludzkie życie niewiele znaczy dla innych)</p>	<p>Uczeń: –dostrzega związek utworu z kontekstem historycznym –wyjaśnia celowość zmiany planu czasowego i przestrzennego (ukazanie, że mimo upływu wieków człowiek niczego się nie nauczył, nadal morduje, bawi się, cieszy, brak mu współczucia dla umierającego) –określa rolę poety w społeczeństwie (bunt przeciwko okrucieństwu świata)</p>	<p>1</p>
<p>Hanna Krall <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i>(fragm.), <i>O wojnie mówię bez patosu</i> (rozmowa z Hanną Krall) Wywiad <i>Ja tylko pytam</i> Liliana Snieg-Czaplewska</p>	<p>Wyścig z Panem Bogiem. Warto poznać wielką autorkę Hannę Krall lub Dokonała w życiu coś wielkiego...</p>	<p>Uczeń: –określa bohatera tekstu –wyjaśnia tytuł książki –określa ramy czasowe fragmentu opowiadania –na podstawie zebranych wiadomości podaje informacje o Marku Edelmanie – podaje przykład faktu i opinii –czyta ze zrozumieniem –wypowiada się na</p>	<p>Uczeń: –określa gatunek utworu –wyjaśnia różnicę między literaturą faktu a literaturą piękną –omawia „warsztat pracy” Hanny Krall –formułuje wniosek do tematu: <i>Co to znaczy cieszyć się życiem?</i></p>	<p>1</p>

		<p>temat życia autorki</p> <ul style="list-style-type: none"> –wskazuje piękne cechy charakteru pisarki –szuka w tekście fragmentów mówiących o sposobie na życie 		
<p>Czesław Miłosz <i>Który skrzywdziłeś</i></p>	<p>W obronie człowieka prostego</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> –orientuje się w biografii autora –podaje własną definicję wyrazów <i>sprawiedliwości krzywda</i> –układa związki frazeologiczne z tymi wyrazami –wskazuje adresata wypowiedzi i dokonuje jego charakterystyki –określa podmiot liryczny i jego postawę wobec ludzi skrzywdzonych –omawia budowę wiersza (nazywa rymy, określa typ liryki i rodzaj wiersza) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – określa rolę poety w życiu społeczeństwa –wskazuje uniwersalne wartości wiersza –wyjaśnia sens metafor –pisze list do urzędu, instytucji z prośbą o pomoc dla skrzywdzonego –uzasadnia celowość umieszczenia tego wiersza w III rozdziale podręcznika <i>Ocalić od zapomnienia</i> 	1
<p>Krystyna Siesicka <i>Sabat czarownic</i>(fragm.)</p>	<p>Każde pokolenie ma swoje miejsce w historii?</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> –wyjaśnia, na czym polega w utworze wywoływanie duchów –omawia miejsce pokolenia Kolumbów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> –określa stosunek współczesnej młodzieży do przeszłości, czasów okupacji –sporządza opis bibliograficzny utworów o przeżyciach okupacyjnych 	1

		<p>w historii kraju – wymienia tytuły książek i filmów poświęconych tematyce wojennej –redaguje tekst <i>Zostawimy po sobie historii...</i></p>		
<p>Jan Białostocki <i>Sztuka cenniejsza niż złoto</i>(fragm.)</p>	<p>Sztuka cenniejsza niż złoto</p>	<p>Uczeń: –definiuje pojęcie <i>dzieło sztuki</i> – podaje przykłady znanych dzieł sztuki –opisuje wybrane dzieło sztuki</p>	<p>Uczeń: –wypowiada się na temat roli sztuki w życiu człowieka –korzystając z różnych źródeł, gromadzi, informacje o najlepszych muzeach, orientuje się w ich zbiorach (np. Muzeum Luwru – Mona Lisa, Wenus z Milo, Nike z Samotraki)</p>	1
<p>Roman Dobrzyński <i>Guernica – najsłynniejszedzieło Picassa</i></p>	<p>Najsłynniejsze dzieło Picassa</p>	<p>Uczeń: –orientuje się w biografii i twórczości Pabla Picassa –wyjaśnia genezę <i>Guerniki</i> –nazywa uczucia, jakie wzbudził obraz –wyjaśnia znaczenie pojęcia <i>kubizm</i>, wskazuje elementy tego kierunku w dziele Picassa</p>	<p>Uczeń: –opisuje arcydzieło Picassa –objaśnia symbolikę dzieła –rozumie pojęcia <i>arcydzieło i kicz</i> –podejmuje próby odróżnienia arcydzieła od kiczu</p>	1
<p>Kama Zboralska <i>Dusza pełna ognia</i></p>	<p>Władysław Hasior, dusza pełna ognia</p>	<p>Uczeń: –czyta oba teksty</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia, co oznacza metafora w sztuce</p>	1

Kama Zboralska <i>Magdalena Abakanowicz, sławna i ekscentryczna</i>	lub Magdalena Abakanowicz, sławna i ekscentryczna	–poznaje dwoje wybitnych polskich artystów –streszcza teksty –redaguje plan do wypowiedzi <i>Trudna droga do sławy</i>	–wyjaśnia, z odwołaniem się do tekstu, sens tytułów artykułów –wymienia typowe cechy twórczości obu twórców –stosuje wyrażenia z tekstu –wymienia osiągnięcia obu autorów i ich znaczenie dla Polski	
Rozmowa z Maciejem Musiałem, <i>Moje rekolekcje</i> (fragm.) Magdalena Kuszewska <i>Gwiazdy z przeszłości</i> (fragm.)	Drogę do sławy pokonują ludzie z pasją! lub Oni kochają to, co robią	Uczeń: – czyta tekst ze zrozumieniem –pracuje w grupach –wymienia poznane osoby, mistrzów w swoim zawodzie –wymienia wspólne cechy poznanych osób i ich znaczenie w realizowaniu marzeń i pasji	Uczeń: –przedstawia bohaterów na tle środowisk, w jakich żyją –formułuje sądy na temat roli cech charakteru w drodze do sukcesu –zapisuje swoje refleksje związane z osiąganiem sukcesów w przyszłym zawodzie	1

* Pozostałe godziny lekcyjne, z 40 przewidzianych w klasie 3., pozostają do dyspozycji nauczyciela. Mogą to być lekcje związane z kształceniem językowym lub lekcje powtórzeniowe.